

П'ЯТНАДЦЯТИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ВІННІПЕГ, МАНІТОБА

10, 11, 12 і 13 жовтня, 1986

FIFTEENTH CONGRESS OF UKRAINIAN CANADIANS

WINNIPEG, MANITOBA

October 10, 11, 12 & 13, 1986

FIFTEENTH CONGRESS of Ukrainian Canadians

Winnipeg, Manitoba
October 10, 11, 12 & 13, 1986

П'ЯТНАДЦЯТИЙ КОНГРЕС У к р а ї н ц і в К а н а д и

Вінніпег, Манітоба
10, 11, 12 і 13 жовтня, 1986

Транскрипція
ОЛЕКСАНДЕР РОЇК

Редактор
ЛІДІЯ ГАВРИШКІВ

Transcription
OLEKSANDER ROIK

Editor
LYDIA HAWRYSHKIW

Available through

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
456 MAIN STREET
WINNIPEG, MANITOBA
R3B 1B6

ВСТУПНЕ СЛОВО

Щира подяка належиться Софії Качор, Василеві Балюті та Василеві Вербенюкові за їхню допомогу в підготовці цієї книжки.

Технічні проблеми з звукозаписувачами під час конгресу спричинилося до пропущення певних частин програми або їх неточности. Просимо вибачати за помилки.

ЛІДІЯ ГАВРИШКІВ

ПРОГРАМА XV КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

10 до 13 жовтня 1986

Вестин готель, Вінніпег, Манітоба

Клич Конгресу:

*“СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ,
ЛЮБІТЬ ЇЇ... ВО ВРЕМЯ ЛЮТЕ”*

Тарас Шевченко

П'ятниця, 10 жовтня 1986

- 10:00 вранці — Пресова Конференція
- 12:00 - 9:00 ввечорі — Реєстрація
- 8:30 - 10:00 ввечорі — Відкриття XV конгресу — І. Новосад,
президент Централі КУК
— Прапори, славні і молитва — соліст: Б. Васишин
— Присвята
— Вибір Президії: предсідника, заступників, секретарів
— Привіти:
Уряд Канади — посол д-р А. Кіндій
Провінція Манітоби — Джуді Василиця-Лейс,
Міністер культури, спадщини й розвага
- 10:00 - 12:00 — Прийняття (вино і сир)

Субота, 11 жовтня 1986

- 8:30 - 5:00 по пол. — Реєстрація
- 9:00 - 10:00 вранці — Прийняття програми конгресу
— Прийняття правильника нарад
— Прийняття протоколу з 14-го конгресу
— Вибір комісій:
Верифікаційної, Номінаційної, Резолюційної,
Фінансово-бюджетової, Внутрішніх справ,
Зовнішніх справ, Справ культури
- 10:00 - 11:00 вранці — Звідомлення Екзекутива і голів комісій КЗГП
і КСРУС
— Звідомлення Шевченківської фундації
— Звідомлення Контрольної комісії
- 11:00 - 12:00 — Запити, вияснення
- 12:30 - 2:00 по пол. — Обід
- 2:00 - 4:30 по пол. — “Симпозіум про мандат федерального уряду
відносно досліджування воєнних злочинців”
Модератор: д-р О. Рудзік
Панелісти: І. Сопінка, І. Григорович,
Я. Ботюк, представники етнічних груп

- 6:00 - 7:00 ввечорі — Коктейл
- 7:30 - 9:30 ввечорі — Конгресовий бенкет:
Головний промовець: посол А. Вітер
Виступ хору ім. О. Кошиця, диригент: В. Климків
- 10:00 - 1:00 — Забава: Грає оркестра “Мозаїка”

Неділя, 12 жовтня 1986

- Вранці — Участь у Богослуженнях
- 10:00 - 12:00 — Праця комісій
- 12:30 - 2:00 по пол. — Маніфестація перед пам'ятником Т. Шевченкові з приводу 125-річчя смерти поета і 25-річчя здвигення пам'ятника в Вінніпезі
- 2:30 - 5:00 по пол. — “Будуємо будуччину: українці канадці у 21-му столітті — проєкт дії”
Панелісти: д-р Б. Кравченко, д-р Р. Петришин, Р. Єренюк, М. Спольський
- 5:30 - 8:00 ввечорі — Вечеря
Головний промовець: Вілсон Парасюк,
Міністер копалинь та енергії
- 8:00 - 10:00 ввечорі — “Чорнобильська трагедія”
Доповідачі: д-р Дж. Гофман, д-р В. Гуда

Понеділок, 13 жовтня 1986

- 9:00 - 10:00 вранці — Звіти з паралельних конференцій:
Суспільна служба українців Канади, Канадсько-українська іміграційна служба, Українська кооперативна рада Канади, Комітет українців Канади, Крайовий центр українських шкільних рад
- 10:00 - 11:00 вранці — Відчитання і прийняття резолюцій
- 11:00 - 12:00 — Звіт Верифікаційної комісії
— Звідомлення Номінаційної комісії
— Вибір президента Централі КУК
— Вибір Екзекутиви, Президії і Контрольної комісії
- 12:30 - 3:30 по пол. — Обід подяки
Головний промовець: Б. Норрі, посажник міста Вінніпегу
— Вручення Шевченківських медаль
— Інсталяція новообраного проводу Централі КУК
— Молитва
— Закриття XV конгресу українців Канади
— Славні

ПАРАЛЕЛЬНІ КОНФЕРЕНЦІЇ І КОМІСІЇ

П'ятниця, 10 жовтня 1986

Братство українців католиків
Комісія захисту громадянських прав
Крайовий центр українських шкільних рад
Комітет українок Канади
Пласт
Провінційна рада КУК Манітоби
Спілка української молоді (СУМ)
Суспільна служба українців Канади
Українська кооперативна Рада Канади

Субота, 11 жовтня 1986

Федерація українських канадських професіоналістів і підприємців
Спілка української молоді (СУМ)

Неділя, 12 жовтня 1986

Союз українських канадських ветеранів
Спілка української молоді (СУМ)

ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ П'ЯТНАДЦЯТОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

П'ятниця, 10 жовтня 1986
година 8:30 ввечорі

XV Конгрес українців Канади офіційно відкрито із внесенням прапорів представниками українських канадських ветеранів та відспіванням гімнів “О Канадо” та “Ще не вмерла Україна” солістом Б. Василюшином. Опісля, Митрополит Української Православної Церкви в Канаді, Блаженніший Василій Федак, провів молитву “Царю Небесний”.

На просьбу президента Централі КУК, І. Новосада, І. Іванчук відчитав присвяту.

ПРИСВЯТА

“Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люте”

Тарас Шевченко

Це є гасло нашого конгресу. Ще майже ніколи воно не було таке актуальне, як воно є під теперішню пору, у час, коли з усіх сторін на нас, на нашу країну, на нашу культуру й на наші національні цінності наступають важкі хмари із сходу й заходу.

Найновіша трагедія України — Чорнобиль, це ще одна страшна подія, ще один страшний етап у модерному існуванні нашої батьківщини. Чорнобиль потряс нашим серцем і нашою душею до самих глибин. Він зайвий раз виніс на поверхню нашої свідомості всю безталанність і всю безпомічність нашого народу під ярмом варварського окупанта.

Сьогодні згадуємо всіх тих, що поклали своє знання, своє життя, свою любов на жертівнику вітчизни, щоби засвідчити свою готовість захищати свій дім від лабет наїзника. Ми відмічуємо 125-річчя смерті Тараса Шевченка, 25-річчя від часу здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові, 60-річчя смерті Симона Петлюри, 130-річчя народження Івана Франка і Рік українського воїна, що його проголосив Світовий конгрес вільних українців.

Багато формацій українського воїна стало в ряди збройних сил на захист нашої батьківщини: княжі дружинники, славні полки українського козацтва, армії Української Народньої Республіки, Української Галицької Армії, Українських Січових Стрільців, Карпатських Січовиків, Вояків Першої Української Національної Армії й Української Повстанської Армії. Були й українські вояки в не-українських воєнних формаціях, канадських, американських та інших. Зокрема відмічуємо українських вояків у канадських збройних силах, де їхня хоробрість за принцип свободи залишила незатерті сліди в історії українців Канади.

Однією з визначних постатей у діях українських збройних сил, яка виростає великанським монументом у сучасній історії нашого народу, це є постать Головного Отамана Симона Петлюри. У 60-річчя його смерті, яке ми тепер святкуємо, то ця постать ще далі жевріє у нашій душі й нашій пам'яті ясним полум'ям любови і абсолютної відданости ідеалам нашого життя-буття і нашого змагання за волю нашого народу. Симон Петлюра був, є і залишиться вогняним дороговказом, що поведе нас крізь темряву сьогодення у світле майбутнє.

Відзначаючи сьогодні ці світлі річниці, склонім наші голови перед маєстатом цих одержимих світочів, які вказують і вказуватимуть нам шлях у боротьбі за самостійну, соборну й незалежну українську державу.

ВИБІР ПРЕЗИДІЇ КОНГРЕСУ

Галина Марко: Світлий конгресе! Члени, делегати й всі присутні! В імені Екзекутиви Централі КУК прошу прийняти нашу пропозицію на склад Президії XV Конгресу українців Канади:

Теодозій Буйняк	—	предсідник
Михайло Ромах	—	перший заступник предсідника
Ярослав Скрипник	—	другий заступник предсідника
Петро Михайлишин	—	секретар
Олександр Роїк	—	секретар

І. Новосад: Чи є інші внески?

Євген Мастикаш піддержує склад Президії й отримує піддержку зі залі конгресу. Прийнято вибір Президії аклямацією.

Предсідник Т. Буйняк перебирає даліше введення конгресу й представляє гостей головного столу, яких покликає до Почесної президії.

Лариса Стеценко, голова Союзу української молоді Канади

Іроїда Винницька, голова Крайової пластової старшини

Богдан Шулякевич, голова Федерації канадських українських професіоналістів і підприємців

Михайло Ромах, голова Українського національного об'єднання

Теодозій Буйняк, голова Ліги визволення України

Богдан Мельничук, голова Союзу українців самостійників

Андрій Данилів, голова Відділу КУК у Ванкувері

Дмитро Ціпівник, голова Провінційної ради КУК Саскачевану

Андрій Семотюк, голова Провінційної ради КУК Альберти

Sharon Carstairs, Leader of the Liberal Party of Manitoba

Harry Lazarenko, City Councillor, City of Winnipeg

Hon. Judy Wasylycia-Leis, Minister of Culture, Heritage and Recreation, Province of Manitoba

Преосвященніший Мирон Дацюк, Єпископ Української Католицької Церкви

Іван Новосад, президент Централі Комітету українців Канади

Блаженніший Василій Федак, Митрополит Української

Православної Церкви

Александр Кіндій, посол у Канадському Парляменті

Петро Саварин, президент Світового Конгресу Вільних Українців

Оля Саварин, дружина Петра Саварина
Jim Ernst, member of the Manitoba Legislative Assembly,
representing the Leader of the Opposition, Gary Filmon
Rey Pagtakhan, Vice-President, Canadian Ethnocultural Council
Петро Глібович, голова Провінційної ради КУК Онтаріо
Роман Єренюк, голова Провінційної ради КУК Манітоби
Ярослав Кульба, голова Відділу КУК у Монтреалі
Стефан Петелицький, заступник голови Братства українців
Католиків
Антін Яремович, голова Союзу українських канадських ветеранів
Гриць Смолинець, заступник голови Союзу українського
студенства Канади
Ірина Мицак, заступник голови Спільки української молоді

ПРИВІТИ

ПРИВІТ ВІД ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА КАНАДИ

Федеральний посол д-р А. Кіндій виголошує привіт в імені прем'єр-міністра Канади, Б. Малруні:

I am pleased to extend my warmest personal greetings to the XV Congress of the Ukrainian Canadian Committee.

Canadians of Ukrainian descent have helped to build our programs and institutions, instilled the virtues of tolerance and compassion, and have brought with them the values of family, culture and heritage. It is through the work of organizations such as the Ukrainian Canadian Committee that the Ukrainian community has become a strong and harmonious part of Canadian society.

Canada has become home for millions of people from around the world who came to these shores with a burning spirit and an intense pride in their newly adopted country. Our nation has been recognized for its role in welcoming the homeless and has been bestowed the 1986 Nansen Medal for providing protection and assistance to refugees fleeing persecution.

I would like to congratulate the organizers and delegates to this congress for their dedication and sense of community spirit in working towards enriching Canada.

May your sessions be productive and enjoyable.

BRIAN MULRONEY
Prime Minister of Canada

ПРИВІТ ВІД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Пане господарю! Світлий конгресе!

Дивлячись на Вас зібраних у такому числі, вибраних людей-провідників, дає запевнення, як сказав наш Тарас-батько: "Що не вмирає душа наша, не вмирає воля, і неситий не виоре на дні моря-поля, не скує душі живої і слова живого..."

Чи може хтось скувати душі живої? От сьогодні Ваша присутність тут доказує, що душа ніколи не може бути подолана, а головню українська душа, яка терпить найбільше і терпіла, й в сучасний час терпить якнайбільше!

Я з великою радістю вітаю всіх делегатів і гостей та всіх за головним столом а також, тому що Ви будете відзначувати 46-річчя існування Комітету українців Канади, бажаю добрих успіхів і прошу Всевишнього Господа, щоб Він благословив цей конгрес, дав усім Своєї мудрости, щоб він увінчався якнайбільшим успіхом на добро нашого народу в Україні й на добро нашого народу в діаспорі.

Allow me to say a few words in English. I wish to express my sincere welcome and a pastoral blessing to all the delegates attending this 15th

Congress of Ukrainian Canadians, marking the 46th year of organized years of work for the betterment of all Ukrainians in Canada and all mankind.

We must never forget that those who with faith in their hearts gave so much to this institution, this organization. We must never, never forget that the period in which we live is full of contradictions and distortions. The ungodly people that have power in their hands, the ruling power, I would say, are constantly attacking and accusing the Ukrainian people of things that the Ukrainian people know nothing of. Their continuous contradictions and distortions of history are real dangers not only to us, but also a danger to all humanity, to all people that value a democratic and a Christian way of life. It is my humble opinion that these unrelenting attacks of the ungodly upon us and the free world can be only neutralized through co-ordinated efforts and action by all Ukrainians and, of course, their friends.

The Ukrainian Canadian Committee is primarily called to this duty and role. I pray to the Almighty God that He bestow His blessings upon all the participants of this congress. I thank you very much.

БЛАЖЕННИШИЙ ВАСИЛІЙ
Митрополит Української
Православної Церкви в Канаді

ПРИВІТ ВІД УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Привіт виголошує Єпископ Мирон Дацюк.

Пане господарю! Президенте Комітету українців Канади! Ваше Блаженство! Honoured Representatives of the Federal, Provincial and Civic Governments! Представники організацій! Шановні делегати і святочна громадо!

Сьогодні припала мені честь, щоб в імені Високопреосвященнішого Митрополита Кир Максима Германюка та всіх українців католиків Канади зложити щирий привіт 15-му Конгресові українців Канади та передати сердечні побажання, щоб ласкавий Господь благословив усі Ваші наради, дискусії та висновки.

За минулих 45 років свого існування Комітет українців Канади аж надто виправдав себе, бо завжди говорив в імені усіх українців Канади та боронив усі справи пов'язані з українським іменем там, де тільки було потрібно. І тому не тільки канадійський уряд, але й щирий загал людства все серйозно числився із становищем, що його займав Комітет українців Канади. Тому, складаючи повне признание за вірне сповнення свого мандату в минулому, хочемо вірити, що й на наступні роки Комітет українців Канади буде гідним речником українців Канади та українців розкинутих по світі, а особливо на наших рідних землях та буде успішно боронити всі українські справи.

Щастя Вам Боже до якнайуспішного переведення цього 15-го Конгресу.

May I express the sincerest and best wishes on this 15th Congress of Ukrainian Canadians, that all your deliberations, your discussions, and your

resolutions will serve the purposes and needs of all Ukrainians in Canada, in Ukraine and of all Ukrainians in the diaspora.

ПРИВІТ ВІД ПРОВІНЦІЙНОГО УРЯДУ МАНІТОБИ

Привіт виголошує Достойна Джуді Василиця-Лейс.

On behalf of our Premier, The Honourable Howard Pawley, and all of my colleagues in government, I am pleased to bring greetings to the 15th Congress of the Ukrainian Canadian Committee. I would also like to take this opportunity to welcome all of the delegates from across Canada to Manitoba. I am only sorry the weather is not a little better.

I think Manitoba is the most suitable province to hold your Congress, to hold any ethnocultural gathering. We are very proud of the contributions made by the ethnocultural community to the development of our province in social, economic, and cultural terms.

The Manitoba government believes very strongly that to achieve our aspirations, we must form a strong partnership with the community — an equal partnership that strives for a free and just society. The Ukrainian community in Manitoba has been a willing and able partner in this process.

Gatherings such as this Congress provide an opportunity for Ukrainians in Canada to develop a sense of community that can be fostered for the benefit of all organizations and all Canadians.

The more we understand and communicate our regional needs and our regional differences, the more we learn from each other and the more we acknowledge our mutual concerns.

We, in Manitoba, have recognized that to achieve some of our goals, it is essential that effective community development occur through community consultation and participation. And, I think, it is true that this principle also applies for a national association that strives to be effective and to reflect the concerns, attitudes and priorities of its broad constituency.

I think we all know that it is essential to understand that community interests are best served when those directly affected by programs and policies are partners in the creation of these programs and policies.

We must also begin to address the active participation and involvement of our youth in the decision making process of our organizations. And I know that Ukrainians all across Canada are doing just that.

We must show our young people that we can only be effective contributors to our society if we feel confident of who we are and what we believe is respected by the ethnocultural community we live in and by society as a whole.

May I wish you sincere success in your deliberations this weekend and my hopes that you achieve the goals that you have set for this conference. Thank you. Дякую і вітайте!

ПРИВІТ ВІД МІСТА ВІННІПЕГУ

Привіт виголошує Геррі Лазаренко, міський радний.

Mr. Chairman, Honoured Guests, Ladies and Gentlemen of the Head Table.

I would like to extend to you greetings from the Mayor of the City of Winnipeg, Bill Norrie, and also from the Council. I welcome each and everyone of you.

I was born in Canada, in Manitoba, but I still believe in the culture, and heritage that my parents taught me, and that is something I will never forget. I have learned one thing: being a Ukrainian is being able to get along with your neighbour, regardless whatever belief, or whatever culture, or whatever nationality they may have. You honour theirs, and they honour yours.

Mr. Chairman, it gives me great pleasure to be able to speak before you, as you know that the number of delegates here have one thing in common: understanding and knowing that the Ukrainians have come a long way from the time when they left their homeland around 85 years ago. They have become church leaders, politicians, and so forth straight down the line.

Я тепер хочу Вам сказати декілька слів українською мовою. Я думаю, що Ви всі мене зрозумієте! Я тут народився та мені трудно говорити українською мовою, але я пробую і цього не встидаюся. And now I will close without further adieu. Mr. Chairman, Congress participants — welcome to Winnipeg. On behalf of Mayor Norrie and the City Council — enjoy yourselves. In case you have any trouble with the weather, just let us know and we'll fix it. Thank you very much.

ПРИВІТ ВІД ПРОВІДНИКА ПРОВІНЦІЙНОЇ ОПОЗИЦІЇ

Привіт складає Джим Ернст, посол Манітобської легіслятури.

Your Excellency, Your Grace, Head Table Guests, Fellow Colleagues, Ladies and Gentlemen.

I am very pleased to be here this evening representing the Progressive Conservative Party of Manitoba and, in particular, the Leader of our Party, Mr. Gary Filmon.

The history of Ukrainians in Manitoba, particularly, has had a significant impact on the culture and on the development of our province. It had not been an easy road for those early pioneers. When they first came here, there was discrimination, there was bigotry, but they overcame that. They worked hard. They educated their children, and those children and grandchildren today are leaders in our society. They are you, they are your children, and you can be very, very proud of that heritage. I have lived in Manitoba all my life. I am not of Ukrainian descent, but let me say that every time the music starts to play and the dancers come up on the stage, there is not anyone in Manitoba, who does not wish they were Ukrainian.

ПРИВІТ ВІД ПРЕЗИДЕНТА СКВУ

Пане предсіднику! Світлий конгресе!

В імені Світового Конгресу Вільних Українців, Президії та Секретаріату, я маю велику приємність і велику честь привітати цей 15-ий Конгрес українців Канади і побажати йому успіхів у нарадах і успіхів у його дальшій праці.

Вітаючи цей конгрес, я хочу рівночасно подякувати за всю поміч і співпрацю Комітету українців Канади у Світовому Конгресі Вільних Українців. Я не уявляю існування Світового Конгресу Вільних Українців без підтримки Комітету українців Канади.

Світлий конгресе! Ви почули від пана Іванчука ряд дат в які ми відбуваємо цей наш конгрес, включно із українським воїном. У зв'язку із цим останнім, з Роком українського вояка, мені пригадується слова Сервантеса, автора славної книжки Дон Кіхот, який казав: "Не плач як жінка за королівством, яке ти втратив, бо не боронив його як мужчина!". Цей конгрес, пані і панове, ми відбуваємо в тяжкі, критичні часи, але одинока відповідь на всі оці неприємності, на всі оці напади на нас, це праця, це віра, це співпраця, це жертвенність.

Ми відбуваємо цей конгрес саме в надвечір'я найбільшої дати в новітній історії України, а це 1000-річчя хрещення України. Гідно вшануймо цю дату, бо вона допоможе нам відродити не тільки нашу церкву, не тільки наш народ, але й здобути українську державу. Принайменше я в це вірю.

Є багато проєктів у зв'язку зі святкуванням. Піддержуйте ці проєкти не тільки з глибини наших сердець, але також до глибини наших кишень. Я згадаю зокрема гарвардський проєкт видання всієї літератури на тисячу років, бо наші вороги крадуть усе від нас, а ми не сміємо на це дозволити. Без історії немає народу!

Ladies and Gentlemen. These are difficult times. A subjugated nation always loses a lot of time and a lot of effort putting the record straight. Only a couple of days ago I read in the *Edmonton Journal* a story where they say "This happened in Southern Russia", instead of Southern Ukraine. The only answer is to work harder, to be more generous, to co-operate more with each other.

Пані і панове! У нас так звичайно водиться, що хто ще що не почав, вже зле! Не плюймо собі в лице, слухаймо своїх проповідів, допомагаймо собі самим, а побачите, що дійдемо до Великої Меті!

Свою Україну любім не тільки на словах, але любімо її на ділі. Мільйони слів не допоможуть, але праця і жертвенність, наука і віра та любов до свого рідного допоможуть.

Ще раз, Світлий конгресе, в імені Світового Конгресу Вільних Українців, бажаю якнайкращих успіхів. Дякую.

Д-р ПЕТРО САВАРИН
Президент СКВУ

ПРИВІТ ВІД ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ МАНІТОБИ

Привіт виголошує провідник Ліберальної партії, Шерон Карстерс.

Head Table Guests, Ladies and Gentlemen especially those of you who are not from Winnipeg and Manitoba.

On September the 7th, 1891, two young men got out of the boat, and thus began the glorious new phase of Canadian history, because this was the beginning of the immigration from Ukraine to Canada. A very special moment it was, since you belong to 600,000 strong plus within our community. You have developed our prairies, you have contributed to our professions, you are responsible for the intellectual vitality of much of what I love about Canada. And throughout my term of office as the Leader of the Liberal Party of Manitoba, I have agonized with you through the film on the Ukrainian Famine. I have prayed with you during the Chornobyl disaster, and although I am not Ukrainian, I have felt your spirit, I have felt your loving hearts. You have made, however, one very special contribution to Canada, and that is, that you were the ones who first realized that Canada was a multicultural country.

It is because of your example that Canadians have learned that they can be true Canadians and love their own language, love their own history, and be better Canadians for it.

I thank you for that contribution. I encourage you in your deliberations to continue to make that contribution. Thank you.

GREETINGS FROM THE CANADIAN ETHNOCULTURAL COUNCIL

Mr. Chairman, President and Officers of your Congress, Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen.

I am indeed pleased and honoured to convey to you greetings on behalf of the Canadian Ethnocultural Council composed of some 53 national ethnocultural organizations across Canada. I would also like to convey to you the regret of my president, Mr. George Corne, who is not able to be here. It is good to be Winnipeg-based as Vice-President.

Indeed, the Ukrainian community has shown by your leadership and service to the country a model for the younger ethnocultural communities across Canada. You have demonstrated to us through your contribution in our Council that, indeed, Canada can be a very beautiful Canadian tree with many roots, and that to sustain the vitality of that Canadian tree, we have to nourish the roots: multiculturalism.

And upon you, as the younger members of the ethnocultural communities in Canada, we look upon for your continued leadership, and we are confident that you will continue to provide that leadership and thereby make Canada even a far greater nation. I thank you.

DR. REY PAGTAKHAN

Офіційне відкриття Конгресу закрито молитвою, яку провів Преосвященніший Владика Кир Мирон Дацюк.

Після молитви відбулося прийняття для делегатів і гостей.

СУБОТА, 11 ЖОВТНЯ 1986

Пленарну сесію конгресу відкрив передсідник Теодозій Буйняк. Прийнято програму конгресу, протокол з 14-го конгресу і правильник нарад.

ПРАВИЛЬНИК 15-го Конгресу українців Канади

Конгрес вибирає президію в складі: передсідник, три заступники і два секретарі.

Права й обов'язки передсідника:

1. Вести сесії 15-го Конгресу згідно з прийнятим порядком нарад, дбати про порядок під час його тривання та зберігати правила нарад.
2. Проголошувати відкриття листи запитів.
3. Проголошувати відкриття листи дискусантів.
4. Проводити дискусію та дбати про її діловість.
5. Подавати під голосування зголошені внески чи резолюції та проголошувати вислід голосування.
6. Вияснювати та рішати всі заяви у формальній справі.
7. З місця перервати виступ делегата, коли цей:
 - (а) порушує правила ведення Конгресу або говорить не до теми,
 - (б) наспіває внесок у формальній справі,
 - (в) наспіває спротив проти розглянення зголошеного питання.
8. Відкинути несуттєві чи спізнені внески.
9. Вести наради безсторонно.
10. При голосуванні передсідник має такі самі права, як кожний умандатований учасник Конгресу.
11. Заступникові передсідника, що провадить Конгресом у неприсутності передсідника, прислугуюють всі права передсідника.

Права делегатів:

1. Висловлювати свої думки відносно поставлених на порядок нарад питань і формулювати їх при кінці виступу у короткі і ядерні висновки.
2. Предкладати Конгресові до схвалення проекти ухвал і внесків.
3. Брати участь у працях Конгресових комісій, обговорювати проекти резолюцій на комісії та голосувати над ними на пленарній сесії.
4. Згідно з вимогами статуту КУК вибирати Президента й Екзекутиву КУК.

Загальні правила:

1. Запити до членів уступаючого проводу КУК треба звертати до передсідника сесії.
2. У дискусії над звідомленнями, кожний дискусант може забирати

голос тільки один раз для з'ясування своїх завваг відносно діяльності уступаючих органів. Не слід дискутувати з висловленими думками інших дискутантів.

3. Дискутант, що пропонує доповнення, поділення, перефразування як зміну внеску, обов'язаний негайно подати Президії Конгресу свій порядок на письмі.
4. Кожний зголошений внесок, що його Конгрес мав би розглянути мусить мати піддержку ще одного умандатованого учасника Конгресу. В один час може бути розглянений тільки один внесок.
5. Під час дискусії над якоюнебудь справою, або навіть із хвилиною її розпочаття, можна поставити внесення на обмеження дискусії, або її закриття. Таке внесення:
 - (а) вимагає підтримки і має першенство перед іншими зголошеними чи дискутованими внесеннями.
 - (б) не може бути дискутоване і не можна його доповнювати.
 - (в) вимагає більшості голосів. Коли внесок про закриття дискусії перейде, ніхто не може більше дискутувати і дискутовану справу піддається під голосування.
6. Застереження проти розгляду внесення:

Проти розгляду внесення можна зголосити застереження:

 - (а) такий внесок можна поставити тільки заки почалася дискусія над оспорюваним внесенням. Воно має першенство і може перервати промовцеві його виступ,
 - (б) воно не вимагає підтримку, над ним не може бути дискусії, його не можна доповнювати, його слід відразу вирішити.
 - (в) його може поставити також і предсідник Конгресу.
 - (г) щоби внесок міг перейти, треба більшості голосів.
7. Відкликання внесення.

Поставлене, піддержане та з'ясоване предсідником внесення може бути відкликане внескодавцем і тим, хто його піддержав.
8. Поновне розглянення справи (Зміна рішення). Внесення на поновне розглянення справи мусить бути поставлене лише під час нарад Конгресу, що його схвалив. Таке внесення:
 - (а) може бути поставлене тільки таким учасником Конгресу, який голосував за цим рішенням.
 - (б) вимагає піддержання.
 - (в) воно має першенство перед всіма іншими справами і може спинити виступ дискутанта в іншій справі, однак його розгляд і вирішення мусить ждати своєї черги.
 - (г) здержує виконання заторкненої ухвали аж до вирішення. Над ним можна дискутувати, якщо справа, яку вона заторкає підлягає дискусії.
 - (г) вирішується такою більшістю голосів, якої вимагало переведення заторкненої ухвали. Ухвала може бути змінена тільки один раз.
9. Усякі неправильності в перебігу Конгресу належить зголошувати до предсідника у формі т.зв. формальної справи. Заяву у формальних справах можна зголошувати тільки в таких випадках:

- (а) застереження щодо ведення Конгресу предсідником.
- (б) коли промовець користується невідповідними чи образливими висловами.
- (в) коли промовець не говорить до теми чи перетягає визначений для нього час.

Заяву треба зголосити негайно як зайде неправильність і тільки у формі короткого ствердження.

Заява у формальній справі:

- (а) має прершенство перед всіми іншими справами і може перервати промовцеві, що говорить.
 - (б) не потребує підтримки і не підлягає дискусії.
 - (в) предсідник має її негайно вирішити.
 - (г) рішення предсідника може бути заперечене відкликом до Конгресу з тим, що відклик мусить бути зголошений негайно по проголошенні рішення.
10. У всіх процедуральних справах, що не є охоплені правильником 15-го Конгресу КУК, слід придержуватися порядку визначеного у “Робертс рулз ов ордер”, коли вони не суперечать вимогам статуту КУК.

ДОДАТОК ДО ПРАВИЛЬНИКА НАРАД

Голосування:

- 1. Голосування переводиться явно.
- 2. Вибір президента КУК переводиться тайним голосуванням.
- 3. Обчислення голосів переводить Верефікаційна комісія.

Резолюції:

- 1. Кожна резолюція, заки буде подана під розвагу Конгресу, мусить бути прийнята однією із Конгресових комісій.
- 2. Кожен учасник Конгресу може зголосити проекти резолюцій до відповідної комісії. Такі проекти повинні бути подані на письмі.
- 3. Загальні резолюції, для яких немає окремих комісій, обговорюються на Резолюційній комісії.
- 4. Резолюції опрацьовані Конгресовими комісіями розглядаються Конгресом у такий спосіб, що голова комісії предкладає проекти резолюцій в такій формі, як вони були прийняті на комісії.

Якщо на комісії були контрверсійні думки відносно заторкнених резолюцій, то визначені комісією референти і кореференти з'ясовують коротко погляди своїх однодумців.

- 5. На пленумі засадничої дискусії нема. Пленум резолюції, або:
 - (а) приймає у проделженому вигляді, або
 - (б) відкидає вповні, або
 - (в) відсилає до комісії для поновного оформлення. У цьому випадку пленум визначає час для праці комісії. У визначеному

часі голова подає на пленумі новооформлену резолюцію, яку пленум:

- (i) приймає в проведеному стані, або
- (ii) відкидає повністю.

6. Конгрес може доручити розгляд окремих важких питань спеціально до цього покликаним комісіям. Праця таких комісій та спосіб прийняття рішень Конгресом є такі самі, як у випадку резолюцій.

ВИБІР КОНГРЕСОВИХ КОМІСІЙ

Верифікаційна комісія: На внесок поодиноких складових організацій та відділів КУК до комісії були запропоновані: Василь Керелюк, Григорій Кукса, Степан Кобринський, Дмитро Пищ, Микола Сергійчук, Іван Байрак. Вищеподані особи ввійшли до Верифікаційної комісії у висліді голосування.

Номінаційна комісія: На основі правильника, до цієї комісії входять голови СУС, ЛВУ, УНО, БУК, СУКВ і ФУПіП. Отож до комісії увійшли: Михало Ромах (УНО), Богдан Шулякевич (ФУПіП), Теодозій Буйняк (ЛВУ), Андрій Мельничук (СУС), Антін Яремович (СУКВ) та Степан Петелицький (БУК).

Фінансово-бюджетова комісія: На внесок організацій та відділів КУК до комісії ввійшли: Лев Шахраук, Петро Микуляк, Іван Геврик, Нестор Будик, Михайло Височанський, Богдан Ковалик, Леся Каптії, Петро Башук, Фелікс Тесарський, Стефан Мармаш, Богдан Онищук, Стефан Корбутяк, Мірко Джулинський, Джім Боєчко, Богдан Козій, Петро Корбутяк, Михайло Дідух, Ірена Малицька, Анастасія Олексюк, Михайло Калимін, Богдан Конвей, Петруся Яремчук, Михайло Сосяк, Григорій Тарас, Ольга Станько, Стефанія Олійник, Андрій Кудеревко, Адріана Нарожняк, Борис Сидорук, Дмитро Ріпак, Федір Мартинюк, Фіалка Неведюк.

Резолюційна комісія: На внесок поодиноких складових організацій та відділів КУК до комісії були запропоновані: Петро Башук, Мирон Барабаш, Анна Биско, Василь Верига, Ірина Вжесневська, Іван Винницький, Остап Винницький, Юлія Войчишин, Ліда Гладишевська, Василь Дідух, о. митрат Семен Іжик, Юрій Карманін, Марія Колодій, Зірка Кудла, Микола Кушпета, Михайло Марин, Володимир Марко, Євген Мастикаш, Аліція Михальчук, Фіалка Неведюк, Богдан Панчук, Оріся Савчак, Василь Сірський, Арсен Степанюк, Лариса Стеценко, Микола Суховерський, о. Ярослав Пук, Ірка Мицак, Іван Григорович, Осип Сливинський, Оля Даниляк, Богдан Іванусів, Стефан Франко, Люба Кривокульська. Вищезгадані особи ввійшли до Резолюційної комісії у висліді голосування.

Комісія внутрішніх справ: На внесок поодиноких організацій та відділів КУК наступні особи ввійшли до комісії: Петро Кондра, Наталія Ємець, Марта Хомин, Ярослава Татарнюк, Соня Сагаш, Софія Горlach, Василь Кравчук, Тарас Підзамецький, Даріян Оброца, Зенон Чвалюк, Стефанія Перожак, Ліна Слобода, Любомир Шулякевич, Тарас Мигаль, Павло Небесний, Андрій Місяк, О. Бурій, Марта Корчак, Петро Мицак, Ярослав Маркіза, Василь Кунда, Михайло Вавришин, Леся Швалюк, Розалія Кондра, Михайлина Мартюк, В. Окіпнюк, Михайло Савчук, Андрій Данилів, Нестор Войчишин, Григорій Смолинець, Анна Бумбак, Микола Андрухів, Іван Войчишин, Михайло Ригаїло.

Комісія зовнішніх справ: За зголошенням поодиноких складових організацій та відділів КУК наступні особи ввійшли до комісії: Ігор Брода, Ярослав Скрипник, Зенон Войчишин, Оксана Закидальська, Ліда Брода, Олекса Барчук, Данило Дзвоник, Ліда Шулякевич, Богдан Долішний, Ніна Онуфрик, Остап Скрипник, Марія Комарницька, Ольга Заверуха, Марта Назар, Марія Шкамбара, Лариса Фіголь, Любомир Войтів, Остап Гавалешка, Богдан Маців, Павло Дорожинський, Марія Марта Маркіза, Рома Потічна, Наталка Латишко, Мирослава Стельмах, Ліда Нарожняк, Зенон Кобилянський, Марійка Дяків, Ярослав Фенин, Марія Попінчак, Маріян Рудий, Дмитро Спасик, Василь Кунда, Ярослав Каптії, Михайло Савчук, Зенон Чвалюк, Анна Бурій, Юрій Гвоздулич, Соня Бейзик, Олег Герус, Петро Дацків, Наталія Ємець, Любомир Луцюк, Богдан Максимець, Петро Михайлишин, Леся Шуст, Антін Яремович, Дмитро Яремчук, Іван Іванчук.

Комісія справ молоді: На внесок поодиноких складових організацій та відділів КУК наступні особи ввійшли до комісії: Тарас Підзамецький, Олег Герус, Данило Бабій, Надя Григорович, Уляна Плавущак.

Комісія справ культури: На внесок поодиноких складових організацій та відділів КУК слідуючі особи ввійшли до комісії: Богдан Стебельський, Катруся Лобак, Петруся Марущак, Григорій Мигаль, Іван Юзик, Софія Климкович, Марія Підкович, Йосифина Климків, Мирослав Куць, Марія Сірота, Наталка Іваницька, Михайло Прибила, Маруся Климків, Соня Скібо, Ірка Потічна, Тамара Волощук, Олена Боднар, Софія Ковальська, Анна Гук, Анна Гімон, Катерина Гузиляк, Анна Гембарська, Тетяна Сидор.

Комісія шкільництва: Григорій Мигаль, Галина Сенишин, Євген Рошлицький, Петруся Цимбалюк, Адріян Шепertiцький, Оксана Винницька, Анна Біско, Надія Винницька, Уляна Плавущак.

Комісія 1000-річчя хрещення України: На внесок поодиноких організацій та відділів КУК слідуючі особи ввійшли до комісії: Віра Бучинська, Оріся Сушко, Анна Холод, Галина Юник, Тамара Дутка, Мотря Кидонь, Ярослав Соколик, Богдан Яремович, Тереса Даревич, о. Роман Ганкевич, Михайло Татарнюк, Юрій Карманін, Павло Дорожинський.

ПЛЕНАРНА СЕСІЯ

Субота, 11 жовтня 1986

Віра Бучинська, генеральний секретар Централі КУК, представила слідуєчий звіт із трирічної праці Екзекутиви й Президії Централі КУК за 1984, 1985 і 1986 роки.

ТРИ РОКИ ПРАЦІ

ЕКЗЕКУТИВИ, КОМІСІЙ, ПРЕЗИДІЇ Й БЮРА

ЦЕНТРАЛІ КУК

(1984-1985-1986)

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ КУК

Дня 6 лютого 1984 року, прийнято до складу Централі КУК нову складову організацію — Українське вільне козацтво. Разом з цією організацією до складу КУК входить 30 організацій, а саме: БУК, СУС, УНО, ЛВУ, СУКВ, ФУКПіП, Комітет українок Канади, Шевченківська фундація, СУСК, ССУК, Об'єднання Прихильників ДЦ-УНР, УНСоюз, УВПоміч, Братство 1-ої Дивізії УНА, УВАН, НТШ, ОУКО, Інститут дослідів Волині, УЄО, Об'єднання українських письменників "Слово", Об'єднання українських журналістів Канади, Товариство колишніх вояків УПА Канади, Українська кооперативна рада, Канадська українська імміграційна служба, Пласт, СУМ, СУМК, МУНО й ОДУМ.

ЕКЗЕКУТИВА, ПРЕЗИДІЯ Й КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ КУК

На 14-ому Конгресі КУК, до складу Екзекутиви Централі КУК увійшли:

І. Новосад	— президент
д-р П. Кондра	— 1-ий заступник президента, якого у 1986 році заступила Галина Марко
Г. Дмитришин	— 2-ий заступник президента
Ю. Гвоздулич	— 3-ій заступник президента
мгр. І. Іванчук	— 4-ий заступник президента
проф. М. Тарнавецький	— 6-ий заступник президента, якого у 1985 році заступив В. Вербенюк
Докія Черевик	— 7-ий заступник президента
Віра Бучинська	— генеральний секретар
Г. Кукса	— координатор
мгр. І. Геврик	— фінансовий секретар
П. Башук	— скарбник
І. Юзик	— референт зв'язків
І. Гуйда	— організаційний референт, якого заступили у 1986 році Н. Будик, а відтак М. Павловський

Як члени, до складу Екзекутиви КУК увійшли:

д-р С. Радчук	— президент Шевченківської фундації
Т. Малюжинський	— СУСК, якого у 1985 році заступила Ліда Гавришків
О. Сливинський	— ССУК
Софія Качор	— Пласт
Мирослава Стельмах	— СУМ
М. Міненко	— СУМК, почавши у 1985 році
Д. Бабій	— МУНО, почавши у 1986 році

До складу Контрольної Комісії вибрано таких осіб: Євгенія Шерман, Т. Удод, якого у 1986 році заступив Ф. Тесарський, І. Каптії, якого у 1986 році заступив Д. Яремчук, В. Сагаш, й Анна Храплива-Смит.

Разом з тими членами Екзекутиви, до складу Президії КУК увійшли:

мгр. Ю. Гнатюк	— Братство 1-ої Дивізії УНА
д-р Б. Білаш	— голова КЦУШР, який зрештучував 1 квітня 1986 року без визначення наслідника
д-р М. Марунчак	— УВАН
о. д-р С. Ярмусь	— Інститут дослідів Волині
інж. А. Качор	— Українська кооперативна рада
П. Данилюк	— УВПоміч
Р. Саведчук	— Осередок української культури й освіти, якого у 1985 році заступив д-р О. Герус
О. Гай-Головко	— Об'єднання українських письменників "Слово", який зрештучував 7 травня 1984 року без визначення наслідника

До складу Президії Комітету українців Канади також входять голови Провінційних рад КУК, а саме:

Андрій Семотюк	— Альберта
д-р Дмитро Ціпівник	— Саскачеван
Роман Єренюк	— Манітоба
д-р Петро Глібович	— Онтаріо

За час від 14-го Конгресу КУК по кінець липня, 1986 року Екзекутива відбула 61 засідань з яких 6 були надзвичайними, а повна Президія в раз із Контрольною комісією відбула три засідання.

ДІЛОВІ КОМІСІЇ ЕКЗЕКУТИВИ КУК

Для усправнення праці покликано до життя наступні ділові комісії Екзекутиви, які очолили:

Організаційна комісія	— І. Гуйда, якого у 1986 році заступили Н. Будик, а відтак М. Павловський
Фінансово-бюджетова комісія	— П. Башук й І. Геврик, як спів-голови
Комісія внутрішньо-канадських справ	— д-р П. Кондра
Комісія суспільної опіки й іміграції	— О. Сливинський
Комісія зовнішніх справ	— Ю. Гвоздулич
Комісія оборони прав людини	— Г. Кукса
Комісія справ української культури	— Софія Качор
Комісія зв'язку й інформації	— І. Юзик
Комісія для справ молоді	— Т. Малюжинський й Мирослава Стельмах
Комісія шкільництва	— Г. Дмитришин

При Комісії Внутрішньо-канадських справ працювала Підкомісія радіо, телевізії й фільму під головуванням Мирослави Стельмах.

До складу вищеназваних комісій входили представники різних складових організацій, яких склад і число змінювалися залежно від потреби та обставин. Комісії відбували свої засідання підготувати відповідні пропозиції на вирішення Екзекутиви, з тим, що Комісія Внутрішньо-канадських справ і Комісія оборони прав людини відбули найбільше засідань упродовж останніх трьох років.

Поза тими комісіями працювали дві спеціальні комісії, викликані потребами, які заіснували серед української громади в останніх роках про яких діяльність звітується окремо: Комісія захисту громадянських прав (КЗГП) й Комітет сприяння розвитку української спільноти (КСРУС).

КОМІСІЯ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ (КЗГП)

Вже в грудні, 1983 року відбуто на засіданні Екзекутиви ширшу дискусію над статтею поміщеною в Торонто "Стар" з безпідставними нападами на українських т.зв. коляборантів з нацистами і рішено підготувати у тій справі оборону. Рівночасно, уповноважено адвоката Я. Ботюка з Торонта підготувати організацію Комісії слідування за тими безпідставними обвинуваченнями.

На терені Вінніпегу появилася летючка, в якій анонімно названо українців нацистами. У тій справі зроблено заходи перед міністром

прокуратури, Роландом Пеннером, який приобіцяв прослідити цю справу з точки погляду “ширення літератури ненависти”, що у Канаді є карним злочином.

Дня 18 лютого 1985 року, президент І. Новосад повідомив Екзекутиву КУК, що в Торонті й в Монтреалі створено комісії оборони проти дефамачії українців.

На всеканадській конференції КУК, відбутої 15 і 16 березня 1985 року у Вінніпезі, цій справі присвячено багато уваги й покликано до життя Комісію захисту громадянських прав під головуванням адвоката І. Григоровича з осідком в Торонті з тим, що обов’язки координатора цієї акції при Екзекутиві КУК перебрав Г. Дмитришин, якого уповноважено підготувати меморандум до уряду в тій справі.

У початковій стадії організації оборони доброго імені української громади слід підкреслити зустрічі відбуті в Оттаві з міністрами Д. Кромбі й Р. Гнатишином, які приобіцяли зайнятися тією справою, як нападами ненависті проти українців. Рівночасно, вінніпезька “Фрі Прес” з дати 24 лютого 1985 року помістила ширшу статтю під заголовком “Українські ветерани заперечують закиди”, цитуючи виступ А. Загороди, голови вінніпезького відділу Братства 1-ої Дивізії УНА.

У слід з тим треба підкреслити відважний виступ в обороні 1-ої Дивізії УНА, сотника Б. Панчука, в імені Союзу українських канадських ветеранів. Для ілюстрації подаємо, що в половині квітня, 1985 року негайно після приїзду до Києва міністра зовнішніх справ Канади Дж. Кларка, який знову вставився за звільненням Д. Шумука, прем’єр УССР, А. Ляшко, гостро йому закинув перебування на терені Канади т.зв. нацистських коляборантів.

У пресовому комунікаті Централі КУК про створення КЗГП сказано:

“Уже від довшого часу англomовна преса повідомляє, що у Канаді перебувають воєнні злочинці з часу II-ої Світової війни. У зв’язку з тим федеральний уряд Канади покликав спеціальну комісію під проводом судді Дешен, щоб він цю справу провів та подав відповідні рекомендації. Український нарід зазнав багато жертв від нацистів, тому КУК вітає появу Комісії Дешен. Ми зголосили нашу готовість співпрацювати з Комісією. Та на жаль англomовна преса за інформаціями Центру С. Візенталя дальше безпідставно обвинувачує українців у поповненні воєнних злочинів. Необгрунтовані заяви преси та других кіл є шкідливі для гармонії й співжиття усіх громадян Канади, як теж зневажають добре ім’я українців. Багато українців згинуло в тюрмах нацистів, багато членів УПА, як теж й українських вояків Канадської Армії боролися проти гітлерівської загрози, тому не диво, що ця справа сколихнула цілу нашу громаду в Канаді. Вже зроблені відповідні протести, як пресові конференції, листи та заяви наших послів у Парляменті.”

Тому, що закиди спрямовані проти українців походили від Центру документації С. Візенталя, у травні, 1985 року, в час відвідин української громади в Монтреалі, президент І. Новосад мав зустріч із заступником

президента Жидівського канадського конгресу, який однак заявив, що їх Конгрес немає впливу на цей Центр і на виступи їх представника на Канаду С. Літмана.

15 травня 1985 року на засіданні Екзекутиви КУК д-р М. Кушпета від КЗГП у Торонті повідомив, що в цій хвилині план праці цієї Комісії йде в таких напрямках:

- репрезентація КУК перед Комісією Дешена;
- підготовка ширшого меморандуму для уряду;
- законтрактування адвоката І. Сопінки, як правного заступника КУК;
- інтенсивна збірка фонду оборони під керівництвом д-ра М. Кушпета, як голови Фінансової комісії КЗГП;
- для репрезентації І-ої Дивізії УНА законтрактовано адвоката Я. Ботюка.

Від Централі КУК вислано ряд обіжників для підсилення акції на терені цілої Канади. У висліді цієї акції, прем'єр міністер одержав масові листівки в обороні доброго імені українців Канади. Рівнобіжно з тим, акція збірки фонду оборони дала дуже поважні висліди.

4 грудня 1985 року, д-р М. Кушпета на засіданні Екзекутиви КУК повідомив, що на кінець листопада 1985 року разом вплинуло датків на фонд оборони \$500,212 з чого \$347,371 прямо до КЗГП у Торонті, а \$152,841 через касу Централі КУК у Вінніпезі. З того, як звітував д-р М. Кушпета, зроблено видатків на суму \$273,865 в чому міститься сума \$39,000 на повносторінкове оголошення у щоденнику “Глоб енд Мейл” та сума \$45,864 на гонорарі адвокатів.

У тому часі з жалем прийнято до відома резигнацію д-ра М. Кушпета під проводом, якого Фінансова комісія КЗГП зібрала такі поважні фонди.

На засіданні Президії КУК дня 8 липня 1985 року широко обговорено всі аспекти праці КЗГП при чому підкреслено брак чистого зв'язку і звідомлень про працю і фінанси КЗГП у Торонті. Для покращання співпраці між КЗГП і Централєю КУК на тому засіданні покликано до життя окремий Комітет Екзекутиви у складі: Г. Дмитришин, як голова і члени: І. Новосад, суддя М. Барилук, М. Міненко, д-р С. Радчук, проф. М. Тарнавецький, Ю. Гвоздулич, д-р П. Кондра і В. Вербенюк.

На черговому засіданні Президії КУК дня 14 березня 1985 року звітував голова КЗГП, І. Григорович, про успіхи праці Комісії, завважуючи, щоби не турбуватися резигнацією деяких членів зі складу Комісії. Рівночасно, він повідомив, що оголошення поміщене в “Глоб енд Мейл” 28 вересня 1985 року дало позитивні реакції і від того часу англомовна преса почала ставитися більше позитивно до української громади. Рівнож на тому засіданні дискутовано можливість зустрічі представників Централі КУК з президентом Жидівського канадського конгресу.

20 січня 1986 року на засіданні Екзекутиви КУК рекомендовано КЗГП у Торонті перейти до другої фази акції, а саме:

- дальша інтенсивна збірка фондів;

- підсилення акції українського “лобіінг” в Оттаві;
- усуправнення юридичної репрезентації оборони.

Для посилення дальшої акції відбуто ширші збори і наради у Вінніпегу 15 листопада 1985 року, а в Едмонтоні 5 квітня 1986 року.

Зокрема слід підкреслити спільне звернення проведів українських церков в обороні доброго імені українського народу з дня 9 серпня 1985 року за підписами Митрополитів Максима Германюка від УКЦеркви в Канаді і Василя Федака від УПЦеркви в Канаді.

Після попередніх змін, в червні, 1986 року КЗГП працювала у такому складі:

І.Б. Григорович	— голова
д-р О. Рудзік	— заступник
П. Микуляк	— скарбник
М. Липовецький	— секретар

Члени:

Ю. Ключас, Валентина Курилів, д-р Л. Луцюк, М. Хомин, Марія Шкамбара, Т. Волошин, М. Ромах, д-р П. Глібович, А. Комаровський, д-р Ю. Курис, С. Павлюк, О. Романишин, інж. Я. Соколик, всі 17 із Торонта. З-поза Торонта на КЗГП засідають: з Вінніпегу — Г. Дмитришин, І. Новосад, О. Лазарук; з Монреалу — Я. Кульба, А. Мельник; зі Саскатуну — д-р Д. Ціпівник, І. Роздільський; з Едмонтону — А. Семотюк, Л. Маркевич; з Оттави — Б. Сірський; і з Ванкуверу — А.Д. Данилів.

Дотепер на Фонд захисту громадянських прав зібрано:

Пожертви за 1985 рік	\$520,639.00
В 1986 році по кінець червня	<u>181,751.31</u>
Разом зібрано	\$702,390.31

КОМІТЕТ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ (КСРУС)

Після відбуття 14-го Конгресу, в листопаді 1983 року, президент Централі КУК, І. Новосад, відбув зустріч з представниками Манітобської секції КСРУС і брав участь разом з ними у конференції з міністром для справ культури Манітоби у справі одержання грентів на їх працю.

Дня 19 грудня 1983 року від Манітобського КСРУС брали участь у засіданні Екзекутиви КУК: д-р Л. Мелоський, М. Спольський і В. Вербенюк, які поінформували Екзекутиву про плян КСРУС розіслати запитники для опиту опіній і зібрання даних від приблизно 300 льокальних українських громадських організацій на терені Манітоби.

На засіданні 2 лютого 1984 року, Екзекутива КУК вибрала делегацію в складі: І. Новосад, А. Яремович, П. Башук, д-р П. Кондра, і суддя М. Барилюк для узгіднення точок співпраці “термс оф референс” поміж Централєю КУК і КСРУС. Рівночасно, 23 лютого 1984 року представники Централі КУК І. Новосад і д-р П. Кондра разом з делегатами

КСРУС відбули зустріч в Оттаві з міністром багатокультурности в справі признання грентів на zatrudнення аніматорів КСРУС: для Вінніпегу \$60,000, для Саскатуну \$90,000 і для Едмонтону \$120,000. В коротці після цього, представники КСРУС: д-р Л. Мелоський, М. Спольський і Р. Єренюк відбули дві зустрічі з федеральним міністром Ллойд Аксворті.

Д-р П. Кондра, сповняючи обов'язки зв'язкового з проводами КСРУС, підготував ряд зустрічей на спеціальних засіданнях Екзекутиви КУК в яких брали участь теж представники провінційних рад КУК Саскачевану й Альберти для вияснення справ зв'язаних з вищеназваним запитником і контролі та звідомлень до уряду з грентів яких в останньому часі одержано з Оттави в сумі \$127,000 замість зголошених \$150,000, залишаючи дефіцит \$23,000. Під час тих засідань д-р П. Кондра й І. Новосад підкреслили, що керівники КСРУС радяться з представниками КУК, але ведуть працю "на свою руку" і не предкладають ніяких звідомлень.

Для остаточного вирішення цих справ і непорозумінь відбуто у Вінніпезі 16 липня 1984 року спеціальне засідання Екзекутиви КУК з представниками КСРУС в складі: проф. М. Лупул, Христина Девром, д-р Д. Ціпивник, В. Вербенюк, Т. Прихідко, Р. Єренюк, Т. Палій, д-р Л. Мелоський, Р. Стеценко і М. Спольський. Хоч з боку Екзекутиви було присутніх всього вісім членів і бракувало кворуму для роблення рішень, на цьому засіданні вияснено багато непорозумінь з надією на покращання співпраці на майбутнє.

У справі одержання грентів з Оттави на дальшу суму \$395,000 рішено вислати до Оттави суддю М. Барилюка і Т. Прихідка з тим, що на майбутнє точні звідомлення з тих грентів будуть передаватися до Централі КУК, яка є зобов'язана розчислитися за ці проекти з урядом.

Проф. М. Лупул підкреслив, що на терені Саскачевану співпраця КУК і КСРУС є найкраще налагоджена з уваги на те, що її Провінційну раду КУК і КСРУС очолює та сама особа, д-р Д. Ціпивник.

Рівнож, на цьому засіданні присвячено багато уваги виданні англійської газети для усамотінення якої буде кінцевим зорганізувати мінімально 20,000 передплатників. У цій справі висловлено сумніви з уваги на те, що КСРУС не має індивідуального членства і тому, що існуючі українські тижневики Канади впровадили англійські сторінки до своїх тижневих видань.

Помимо цих домовлень, перешкоди у співпраці далі виринали так, що на засіданні 13 вересня 1984 року уповноважено Г. Дмитришина і мгр. І. Іванчука випрацювати нові точки узгіднення на засадах, що голова або заступник між-провінційної КСРУС бере участь на засіданнях провінційних рад КУК; розчислення і докладні звіти з усіх проектів фінансованими урядовими грентами пересилається негайно до Централі КУК.

Для надання довготермінового напряму для праці КСРУС, в жовтні, 1984 року в Едмонтоні відбуто конференцію під спонзоруванням Інституту українських канадських студій на тему: Потреби, цілі і напрямні українців Канади у 21-му сторіччі. В цій конференції порушено такі справи, як: мистецтво, музеї, суспільна обслуга, професійні об'єднання, шкільництво, молодіжні організації, дозвілля та збірки фондів.

У 1985 році виринули нові непорозуміння у зв'язку з господарською одержаних грентів та не одержанням звітів від КСРУС про їх працю на терені трьох західних провінцій. Д-р П. Кондра, як голова Комісії внутрішньо-канадських справ виготовив проєкт нових точок співпраці, а КСРУС з свого боку доложив старань для накреслення співпраці і т.зв. "глобального бюджету" на три до п'ять років праці.

Ці нові точки співпраці включають між іншим наступні домовлення:

- регіональний комітет КСРУС для трьох провінцій є комітетом в рамках праці Екзекутиви КУК;
- Екзекутива регіонального комітету складається із 15 членів по п'ять від кожної провінції;
- президент Централі КУК є членом регіонального комітету;
- подібна структура співпраці існує поміж провінційними КСРУС у відношенні до провінційних рад КУК, які заступають українські громади перед урядами своїх провінцій.

У висліді праці в терені, провінційний КСРУС Манітоби, оформив два нові відділи КУК у Парклендс-Давфіні і Росборні. 17 березня 1986 року Р. Єренюк повідомив Екзекутиву КУК про одержання гренту на організаційну працю творення других нових відділів КУК.

ПРАЦЯ БЮРА ЦЕНТРАЛІ КУК

Дня 17 грудня 1984 року прийнято резигнацію екзекутивного директора А. Яремовича, якого відхід передбачено на кінець березня, 1985 року. На пост нового екзекутивного директора, Спеціальна комісія персоналу одобрила кандидатуру Ю. Веретельника, який почав працю 1 серпня 1985 року і по десятих місяцях зрезигнував з тієї позиції дня 1 червня 1986 року.

Рівночасно, в бюро Централі КУК в останніх трьох роках працювали чотири працівники: Анна Вах — асистент екзекутивного директора, яка зрезигнувала 15 червня 1986 року; Ірена Задрavecь — книговод; Геня Май — зв'язок і пошта і Оля Клос — канцелярійна сила. Почавши від 11 червня 1985 року в бюро працює Оксана Розумна спеціально для співпраці з КЗГП, а від 1 серпня 1986 року Ліда Гавришків, як екзекутивний секретар. Під час літніх вакацій в бюро Централі КУК працювали студенти, фінансовані грентами від федерального уряду для упорядкування архівів і помочі в бюроі.

Бюро Централі КУК в останніх трьох роках виконало наступну працю:

- заплановано, підготовано і запротоколовано 61 засідань Екзекутиви КУК з яких шість засідань відбуто у спеціальних справах протоколовані генеральним секретарем, три засідання Президії, численні засідання ділових комісій Президії КУК та сім засідань Ради директорів Шевченківської фундації;
- вислано понад 2,000 листів з чого приблизно $\frac{3}{4}$ в українській і $\frac{1}{4}$ в англійській мовах;
- виставлено 18,080 касових посвідок на вплати датків одержаних до Централі КУК, Харитативно-освітнього фонду, СКВУ, Шевченків-

ської фундації, КЗГП, КУК Траст II, Фонд голоду та виплачено 2,085 чеків з усіх тих фондів враз із записом тих операцій у книговодстві КУК;

- розіслано обіжники і комунікати в українській мові до складових організацій, провінційних рад, відділів КУК та до преси і українських радіомовних програм;
- зредатовано і опубліковано друком одинадцять бюлетенів КУК, понад 200 сторінок друку, три Річні звідомлення Шевченківської фундації та підготовано до друку Книгу 14-го конгресу КУК;
- підготовано і переведено Річну конференцію КУК, яку відбуто в днях 15 і 16 березня, 1985 року у Вінніпезі при участі представників Екзекутиви і Президії Централі КУК та управ провінційних рад і відділів КУК від провінцій Бритійської Колумбії, Альберти, Саскачевану, Манітоби, Онтаріо і Квебеку. У програмі цієї конференції крім звідомлень з праці та широкої дискусії над ними, включено доповідь д-р П. Кондри про стан організування нашої громади в Канаді, а дальше доповіді д-ра Б. Білаша й І. Боднарчука про стан українського шкільництва, д-ра Й. Слогана про зв'язки КУК з урядом і відбуто панель молоді про її участь у громадському житті.

БЮРО ЦЕНТРАЛІ КУК В ОТТАВІ

Згідно з рекомендаціями 14-го Конгресу, у листопаді, 1983 року прийнято рішення, що тимчасово обов'язки бюро Централі КУК в Оттаві буде сповняти відділ КУК у столиці Канади. Рівночасно, продискутовано проєкт організування самостійного бюро в Оттаві запропонований мгр. Б. Сірським.

З уваги на koszt утримання такого бюро передбачено організування бюро у співпраці з Клубом професіоналістів і підприємців, що на жаль не ввінчалось успіхом. У березні, 1985 року запропоновано мгр. Б. Сірському тимчасово виконувати обов'язки зв'язкового Централі КУК за порозумінням в кожній праці і за зворотом коштів.

ПРОВІНЦІЙНІ РАДИ І ВІДДІЛИ КУК

У звіттовому часі на терені Канади працювали три провінційні ради КУК в Альберті, Саскачевані і в Онтаріо. В останньому часі зорганізовано провінційну раду у Манітобі, де попередньо обов'язки провінційної ради сповняв відділ КУК у Вінніпезі. Відділ КУК в Монтреалі та відділ КУК у Ванкувері надальше виконують обов'язки провінційних рад.

Відносно Відділів КУК, у 1985 році зорганізовано новий відділ у Росборні, Манітоба і оформлено відділ у Паркландс-Давфіні, Манітоба, який попередньо був представництвом, а в Альберті зорганізовано відділ Боннівил.

На терені Канади у звіттовому часі діяли наступні відділи КУК:

Бритійська Колумбія: Ванкувер;

Альберта: Едмонтон, Калгарі, Гренд Прері, Летбридж, Ллойдмінстер, Вегревил, Торгилд і Боннівил;

Саскачеван: Саскатун, Реджайна, Канора, Норт Баттелфорд і Йорктон;
Манітоба: Вінніпег, Парклендс-Давфин і Росборн;
Онтаріо: Торонто, Грімзбі, Гамільтон, Кенора, Кіркленд Лейк, Лімінгтон, Лондон, Ошава, Оттава, Ст. Кетеринс, Судборі, Тандер Бей, Ватерфорд, Велланд, Віндзор і Су Ст. Марі;
Квебек: Монреаль.

ВИКОНАННЯ РЕЗОЛЮЦІЙ 14 КОНГРЕСУ

Розглядаючи резолюції 14-го Конгресу треба відмітити відзначення 50-річчя голоду в Україні 1932-33 роках поодинокими провінційними радами і відділами КУК, а зокрема побудови величавих пам'ятників у Вінніпезі і в Едмонтоні.

На відтинку внутрішньо-канадських справ Централя КУК відбула розмови і перевела кореспонденцію з бюро прем'єр-міністра і секретаря зовнішніх справ та взяла участь у конференціях уряду відбух у тих справах.

ЗВЕРНЕННЯ І ЗАКЛИКИ ЦЕНТРАЛІ КУК

У 1984 році Централя КУК видала наступні звернення до українських громад в Канаді для відзначення:

- 50-річчя з дня смерти Михайла Грушевського;
- 75-річчя народження і 25-річчя смерти Степана Бандери;
- 20-річчя смерти полковника Андрія Мельника;
- 40-річчя смерти Олега Кандиби-Ольжича.

У лютому, 1985 році розіслано до урядових станиць і англомовної преси, радіо й телевізії пресовий комунікат в англійській мові про безпідставні статті, обвинувачуючи українську громаду в Канаді за участь у воєнних злочинах.

У липні, 1985 році в День Канади, Централя КУК видала окреме звернення "Привітання молоді".

ПРИВІТИ, СПІВЧУТТЯ І ПРИЗНАННЯ ЦЕНТРАЛІ КУК

У жовтні, 1983 році на засіданні Екзекутиви КУК вшановано пам'ять отця протоієрея д-ра С. Савчука, співосновника КУК і одного з найвизначніших провідників Української Православної Церкви і громади. У березні, 1984 році вислано співчуття пані Кушнір у Калгарі з приводу смерти її мужа, члена федерального Парляменту. У тому самому часі, вислано телеграму з побажанням Владиці Василю Філевичеві з нагоди його інсталяції, як Єпископа УКЦеркви у Саскатуні.

У березні, 1984 року, Ю. Гвоздулич був на похороні Б. Зорича і зложив співчуття родині і громаді. В лютому, 1985 року вшановано пам'ять Блаженнішого Митрополита Андрея Митюка під час засідання Екзекутиви КУК.

Привіти вислано українським громадам Вегревилу і Давфину з нагоди їх святкувань у червні, 1985 року. У вересні того ж року, вислано gratulacii Б. Гевакові з нагоди номінації на пост головного судді Манітоби, який ужив українську мову під час церемонії його інавгурації. В

жовтні, 1985 року передано привіт Крайовому З'їзді УНО.

У липні, 1986 року розіслано комунікат Централі КУК в українській і в англійській мовах в день смерти сенатора Павла Юзика 9 липня 1986 року, визначного провідника українців Канади, довголітнього члена Президії КУК і Дирекції Фондації ім. Тараса Шевченка та голови Комісії прав людини при СКВУ.

ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ

В останніх трьох роках Екзекутива КУК утримувала безперервний зв'язок з українською громадою Канади, використовуючи для того різні нагоди.

Президент КУК, І. Новосад, в листопаді, 1983 році приймав участь у відкритті пам'ятника Голоду в Україні в Едмонтоні, промовляв на святкуванні 30-річчя відділу КУК у Лондоні і виступав на конвенції Братства св. Миколая у Вінніпезі.

Президент КУК у січні, 1984 році був почесним гостем Українського дня в Оттаві, а в червні того ж року промовляв на фестивалі "Писанка" у Вегревилі. У лютому, 1986 року президент І. Новосад відбув зустріч з громадою Торонта, де в той самий час йому вдалося налагодити співпрацю між провінційною радою КУК в Онтарії і КЗГП, яка діє на тому самому терені.

Інші члени Екзекутиви теж брали участь при інших численних нагодах.

Гратуляції і побажання успіхів вислано д-рові О. Рудзікові з нагоди його покликання на пост заступника голови Онтарійської ради багатокультурності й іміграції, а в січні, 1986 року вислано гратуляції Л. Коссареві з нагоди його номінації до складу Комісії мистецтва й комунікації.

СПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА

Негайно після 14-го Конгресу КУК у листопаді, 1983 року д-р Б. Білаш представив новий проект Правильника Крайового центру українських шкільних рад (КЦУШР), який Екзекутива одобрила у квітні, 1984 року, з тим, що голова КЦУШР бере участь у засіданнях Екзекутиви КУК з правом голосу у шкільних справах.

У березні, 1984 року Г. Дмитришин повідомив Екзекутиву, що заходом Вінніпезького Відділу КУК, Міністерство Шкільництва Манітоби погодилося включити матеріали про Голод в Україні у підручники 12-ої класи.

Подібні заходи зроблено у Манітобі для введення поправки до Шкільного Атласу Нелсона.

У березні, 1984 року Стефанія Юрківська закінчила першу частину зорово-слухових матеріалів для навчання української мови і докінчує другу частину тих матеріалів. При допомозі державного ґранту, в літі 1984 року дві студентки працювали під наглядом д-р Б. Білаша над виготовленням інших допоміжних матеріалів навчання української мови.

На жаль, організована праця на всеканадському відтинку українського шкільництва перервалася з резигнацією в квітні, 1985 року д-ра Б.

Білаша з позиції голови КЦУШР. На засіданні Екзекутиви 15 квітня 1985 року Екзекутива висловила йому подяку і признання за його довголітню працю для українського шкільництва у Канаді.

У вересні, 1985 року Стефанія Юрківська повідомила про заплянування третьої частини зорово-слухових матеріалів для навчання української мови у державних школах Канади.

СПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Дня 31 жовтня 1983 року одержано повідомлення, що за старанням української громади в Альберті уряд тієї провінції видав власним коштом "Збірник українських пісень" із касетами їх звукозапису.

У листопаді, 1984 року Екзекутива уділила патронат для видання пластинки композиції Любомира Мельника присвяченої жертвам голоду в Україні 1932-33 роках.

На засіданні Екзекутиви 27 травня 1985 року В. Вербенюк повідомив, що під час конвенції Українських професіоналістів й підприємців одержано від уряду Саскачевану грент в сумі \$225,000 на друк дальших томів Української Енциклопедії.

ВІДЗНАЧЕННЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ 1932-33

У жовтні, 1983 року, президент КУК, І. Новосад, приймав участь у відкритті пам'ятника голоду в Едмонтоні, а 24 червня 1984 року відбулося урочисте відкриття пам'ятника голоду в Україні перед міською ратушею у Вінніпезі при участі всіх членів Екзекутиви і Президії КУК.

Рівночасно, Екзекутива КУК спонзорувала і рекомендувала одержання поважних грентів на продукцію документального фільму про голод України в роках 1932-33 під назвою "Жнива розпачі", якого продуцентами були С. Новицький й Ю. Луговий.

ТИСЯЧОРІЧЧЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

В літі 1985 року на своїх засіданнях Екзекутива КУК присвятила увагу підготовці всеукраїнського відзначення в Канаді 1,000-річчя християнства в Україні у 1988 році.

Дня 21 жовтня 1985 року покликано в цій справі Підготовчий Комітет до якого складу ввійшли: Софія Качор, Г. Дмитришин і М. Міненко.

СПРАВИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТА ІМІГРАЦІЇ

При повній підтримці Екзекутиви КУК, Суспільна служба українців Канади в останніх трьох роках успішно продовжувала збірку датків на Фонд помочі України, який зужито виключно на поміч для українських дисидентів, для потребуючих українців в Польщі і для потреб деяких українських громад у Бразилії.

Канадська українська іміграційна служба за принципами договору Централі КУК з урядом в Оттаві, продовжувала заходи і допомогу для поселення в Канаді українських політичних біженців, головню з терену Польщі, як теж з інших частин світу, включно з дезертирами з Афганістану.

УЧАСТЬ В АКЦІЯХ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

За час трьох років цього звідомлення Централя КУК, як один із головних основоположників СКВУ, приймала активну участь у всіх пленарних сесіях Світового Конгресу і головно в організації фінансів на бюджет СКВУ, який рік за роком понад 50% покривається з датків зложених українською громадою в Канаді.

У Конгресі СКВУ 1983 року, Централя КУК була заступлена делегацією в такому складі: президент І. Новосад, д-р П. Кондра, мгр. І. Іванчук, Віра Бучинська, Софія Качор, Докія Черевик, Мирослава Стельмах, Уляна Плавушак, П. Башук, Ю. Гвоздулич, Г. Кукса, д-р С. Радчук, проф. М. Тарнавецький, Г. Дмитришин, суддя М. Барилюк, Т. Малюжинський, А. Яремович, Анна Вах і представники Провінційних Рад КУК: д-р П. Глібович, д-р М. Суховерський і д-р Д. Ціпивник. Д-р С. Радчук сповняв обов'язки господаря бенкету Конгресу СКВУ.

У пленарних сесіях СКВУ у 1984, 1985 і 1986 роках приймали участь від Екзекутиви КУК: Ю. Гвоздулич і мгр. І. Геврик разом із сталими членами Президії СКВУ від Канади: президент П. Саварин, В. Керелюк, Л. Філь, М. Барабаш, д-р Ф. Мартинюк і Б. Долішний.

На засіданні Екзекутиви 18 лютого 1985 року президент І. Новосад підкреслив, що на бюджет СКВУ в 1984 році Канада зложила \$104,000 тоді як з терену ЗСА зібрано всього \$65,000. На Пленарній сесії 4 листопада 1985 року за 10 місяців того ж року вплинуло з Канади датків на фонд СКВУ \$77,536 а з ЗСА всього \$33,242.

ЗВ'ЯЗКИ З ЕТНІЧНИМИ ГРОМАДАМИ КАНАДИ

Президент Централі КУК приймав активну участь в усіх конференціях Ради етнокультурних асоціацій, в якій є заступлені всі крайові об'єднання важливіших етнічних груп у Канаді.

Поза тим Централя і провінційні ради КУК були репрезентовані на різних нарадах етнічних репрезентацій, нпр., д-р П. Глібович репрезентував Централю КУК на Польському Конгресі Канади в жовтні, 1984 року, а інж. Я. Соколик на бенкеті арабських організацій в Торонті в червні, 1985 року.

З Жидівським конгресом Канади почавши від червня, 1985 року по сьогодні переведено кореспонденцію з наміром проголошення спільного комунікату у зв'язку з переслуханням Комісії Дешена. У цій справі Екзекутива КУК заявила готовість формувати спільний комунікат під умовою, що представники Жидівського канадського конгресу наперед осудять безпідставні обвинувачення спрямовані Центром Візенталя проти доброго імені української громади в Канаді.

ЗВ'ЯЗКИ З УРЯДОМ КАНАДИ

На засіданні 7 листопада 1983 року президент І. Новосад поінформував Екзекутиву, що уряд Манітоби призначив півтора мільйона доларів на розбудову Українського центру в Давфіні.

Через бюро сенатора П. Юзика одержано від федерального уряду для вжитку серед української громади в Канаді більшу кількість копій

Канадської Хартії Свобід і Людських Прав в українській мові.

У грудні, 1983 року в імені Екзекутиви КУК вислано тодішньому лідерові опозиції Канади, Б. Малруні, подяку за його промову виголошену на маніфестації СКВУ.

В Оттаві на засіданнях Ради етнокультурних асоціацій 16 до 18 лютого, 1984 року президент І. Новосад і д-р П. Кондра в імені Централі КУК піднесли наступні справи:

- етнічні програми на СіБіСі у співпраці з етнічними репрезентаціями;
- в урядових і пресових повідомленнях називати ССРСР Радянським Союзом, а не Росією;
- включити етнічних кандидатів при номінаціях до федеральних рад;
- підсилення акцій Міністерства багатокультурности.

6 лютого 1984 року в імені Централі КУК вислано подяку міністрові Р. Гнатишинові за його виступ в Парляменті в обороні української громади, яку представник амбасади ССРСР дозволив собі назвати “лакеями”, нав’язуючи до Конгресу СКВУ.

У час згаданого побуту в Оттаві дня 16 до 18 лютого, 1984 року, президент І. Новосад і д-р П. Кондра разом з представниками КСРУС відбули конференцію з міністром багатокультурности для обговорення бюджетів для Централі і провінційних відділів КСРУС на загальну суму \$750,000. При цій нагоді міністер заявив, що ці аплікації будуть розглянені, як гренти призначені Централі КУК.

У жовтні, 1985 року Екзекутива КУК уповноважила Христину Ісаїв репрезентувати побіч СКВУ також і Централю КУК на нарадах Канадської комісії гельсінських угод в справах оборони прав людини в Україні. В грудні, 1984 року вислано меморандум до СіРТіСі у справах українських та інших етнічних програм на станціях радіо й телевізії в Канаді.

Дня 7 лютого 1985 року вислано листа до міністра заграничних справ Канади Дж. Кларка, у зв’язку з його поїздкою до ССРСР з вимогами порушити такі справи:

- получения родин;
- звільнення дисидентів;
- відкриття канадського консульату в Києві;
- дозвіл на пересилку харчових пакетів;
- дозвіл на висилку друкованих матеріалів в українській мові.

У тому самому місяці д-р П. Кондра мав зустріч з президентом СіРТіСі, П. Жуно, та з іншими представниками уряду в Оттаві.

Дня 18 лютого 1985 року при нагоді побуту І. Новосада на засіданні СКВУ в Торонті відбуто зустріч з міністром Кларком, якому вручено від українських церков чек в сумі \$11,000, як даток українців на голодуючих в Етіопії. Ця акція дотепер принесла \$64,000.

В березні, 1985 року відбулася в Оттаві зустріч з парламентарис-тами при участі 350 достойників, на якій від Централі КУК брали участь: суддя М. Барилук, як головний промовець і д-р Й. Слоган, як господар. Ця зустріч мала добрий вислід з точки погляду нав’язування контактів і

мала добрий відгук у англомовній і французькій пресі.

1 квітня 1985 року Мирослава Стельмах повідомила Екзекутиву КУК про представлений меморандум КУК до СіРТіСі у справі радіопередач СіБіСі. 15 квітня 1985 року вислано другий меморандум до СіРТіСі в справі етнічних програм на приватних станціях радіо й телевізії.

У справах іміграційних, представники Екзекутиви КУК, суддя М. Барилюк, Г. Дмитришин і О. Сливинський відбули зустріч у Вінніпезі дня 14 серпня 1985 року з міністром справ праці й іміграції, Флорою МекДоналд.

Під час триденної конференції Ради етнокультурних асоціацій у Вінніпезі 25 до 27 серпня, 1985 року представники Екзекутиви КУК, І. Новосад, д-р С. Радчук і Ю. Веретельник поставили вимогу, щоби Комісія Дешена не їхала до СРСР і не послуговувалася советськими доказами.

ЯДЕРНА КАТАСТРОФА У ЧОРНОБИЛІ

Українська громада в Канаді пережила глибоку тривогу після одержання повідомлень міжнародної преси про ядерну катастрофу у Чорнобилі біля Києва.

З приводу ядерної катастрофи у Чорнобилі, Екзекутива КУК, дня 30 квітня 1986 року, видала комунікат в англійській мові, вимагаючи від уряду Канади наступних дій:

- одержати всю інформацію про цю катастрофу;
- доложити усіх заходів для влегшення контактів поміж членами родин в Канаді і в Україні;
- заініціювати формування незалежної міжнародної комісії експертів для прослідження чорнобильської катастрофи при участі представника канадських українців;
- піддержувати формування Міжнародної комісії для сталої контролі безпеки всіх ядерних станцій в світі.

Цей комунікат передано з окремим листом міністрові заграничних справ Канади, Дж. Кларкові, а копію переслано до уваги прем'єр-міністрові Б. Малруні і прем'єрам усіх 10 провінцій Канади. Рівночасно, відбуто в бюро Централі КУК у Вінніпезі пресову конференцію для англомовних і етнічних представників преси, радіо й телевізії.

З уваги на пильність цієї справи, федеральний міністер здоров'я, Дж. Епп, відбув в дні 2 травня 1986 року, зустріч з представниками Екзекутиви КУК, в якій брали участь: І. Новосад, Г. Дмитришин, суддя М. Барилюк, Софія Качор, В. Вербенюк, Ліда Гавришків і Ю. Веретельник.

Рівночасно, започатковано спеціальний фонд "Поміч Україні" з проханням пересилати всі датки через Суспільну службу українців Канади на адресу Централі КУК у Вінніпезі.

ПІДГОТОВКА 15-ГО КОНГРЕСУ КУК

Підготовча Конгресова комісія в складі: Софія Качор — голова, і члени: Мирослава Стельмах, В. Вербенюк, мгр. І. Іванчук, Ю. Гвоздулич, Віра Бучинська, і Р. Єренюк, накреслила загальну програму

15-го Конгресу, що відбудеться в готелі Вестин у днях 10 до 13 жовтня 1986 року та полагоджувала всі організаційні справи пов'язані із влаштуванням Конгресу.

ПРИЗНАННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ МЕДАЛЬ

На пропозицію Об'єднання українських канадських професіоналістів і підприємців, в час їхньої конференції в Едмонтоні в 1985 році, в дорозі виїмку, вручено Шевченківську медалью бувшому прем'єрові Альберти, П. Логідові.

ФІНАНСИ ЦЕНТРАЛІ КУК

Для порівняння подаємо головні приходи й розходи:

Приходи	1983	1984	1985
Національна вкладка	16,311	11,035	12,880
Нац. вкладка через ХО-Фонд	(19,204)	(35,523)	(44,491)
Складові організації	17,986	12,275	19,100
Відділи КУК	27,925	13,743	18,811
Державні гренти	13,500	6,746	88,142
Різне	89,472	90,188	87,651
Разом	\$165,194	\$133,987	\$256,584
Розходи	1983	1984	1985
Платні	70,758	86,563	88,168
Бюро	9,491	10,982	13,576
Авдитор	2,316	3,313	3,605
Проекти	22,005	31,407	35,269
Різне	17,997	1,589	14,332
Разом	\$122,567	\$133,854	\$154,950

ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Власні фонди Шевченківської фундації за роки 1983, 1984 і 1985 збільшилися на суму \$594,815.27 осягнувши разом суму \$2,099,318.47.

В чистих доходів Фундації до тепер розділено субсидії на збереження і розвиток української культури в Канаді на суму \$1,098,761.82.

Склад Ради директорів Фундації ім. Тараса Шевченка: д-р С. Радчук — голова, Ю. Гвоздулич — заступник голови, Розалія Кондра — секретар/скарбник і члени: о. д-р А. Баран, П. Башук, І. Новосад і суддя М. Барилук. В році 1986, згідно з вимогами статуту, Екзекутива КУК покликала двох нових членів Ради директорів які перебирають місце уступаючих членів І. Новосада і Ю. Гвоздулича, а саме: Віра Бучинська і мгр. І. Геврик.

Контрольну комісію очолював бл.п. сенатор П. Юзик разом з Любою Чайківською, С. Янківським, І. Гуйдою і Р. Єренюком.

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ ЗА ОСТАННІ ТРИ РОКИ

Розбудова коштом провінції Манітоби сталого центру української культури “Село Україна” у Давфіні, офіційно відкрито королевою Єлисаветою II-ою.

Побудова величавих пам’ятників Голоду в Україні 1932-33 роках в центрі української культури Альберти і в центрі міста перед міською ратушею у Вінніпезі.

Перевидання УВАН-ом у Вінніпезі 1000-сторінкової праці в англійській мові д-ра М. Марунчака “Да Юкреніен Канаїдієнс: А Гисторі”, яка служитиме довгі роки, як підручна енциклопедія достовірних даних про українців в Канаді.

Приміщення у Парляменті Канади в Оттаві на кошт федерального уряду серії фрескової композиції українського канадського мистця бл.п. Василя Курилика під назвою “Український піонер”.

Княжий дар на Шевченківську фундацію в сумі \$129,000 бл.п. Василя Глуханюка з Саскатуну, Саскачевану на розвиток української культури в Канаді.

Княжий запис на Шевченківську фундацію в сумі \$92,053.76 залишений бл.п. Семеном Корбаном з Віндзору, Онтаріо.

З третього княжого дару бл.п. Юрія Дибі з Ванкуверу, Бритійської Колюмбії, дня 5 серпня 1986 року Шевченківська фундація одержала частину в сумі \$100,000 з тим, що дальша вплата надійде після ліквідації цілого спадку, в якому є інші записи на українські цілі приблизно на других \$100,000.

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE REPORT ON THREE YEARS ACTIVITY 1984 - 1985 - 1986

UCC (NATIONAL) MEMBER ORGANIZATIONS

There are 30 member organizations within UCC, including the Ukrainian Free Kozaks of Canada, which joined in February 1984. They are as follows: Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Ukrainian Self-Reliance League of Canada, Ukrainian National Federation of Canada, Canadian League for the Liberation of Ukraine, Ukrainian Canadian Veterans Association, Ukrainian Canadian Professional and Business Federation, Ukrainian Canadian Women's Committee, Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, Ukrainian Canadian Students' Union (SUSK), Ukrainian Canadian Social Services Inc., Ukrainian Democratic Republic Auxilary in Canada Inc., Ukrainian National Association Inc., Ukrainian Fraternal Society of Canada, Brotherhood of Veterans of the 1st Division UNA, Ukrainian Free Academy of Arts and Sciences, Shevchenko Scientific Society, Ukrainian Cultural and Educational Centre, Research Institute of Volyn, Ukrainian Evangelical Alliance of North America, Ukrainian Canadian Writers' Association “SLOVO”, Association of Ukrainian Journalists in Canada, Association of Former Veterans of the Ukrainian Insurgent Army, Council of Ukrainian Credit Unions in Canada, Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society, Plast, SUM, CUMK, MUNO and ODUM.

EXECUTIVE, PRESIDIUUM AND AUDITING BOARD

The 14th Congress of Ukrainian Canadians elected the following Executive:

J. Nowosad	President
Dr. P. Kondra (till 1986) replaced by Halyna Marko	1st Vice-President
H. Dmytryshyn	2nd Vice-President
G. Hwozdulych	3rd Vice-President
I. Iwanchuk	4th Vice-President
Judge M. Baryluk	5th Vice-President
Prof. M. Tarnawecy (till 1985) replaced by Wm. Werbeniuk	6th Vice-President
Dorothy Cherewick	7th Vice-President
Vera Buchynsky	Secretary-General
H. Kuksa	Coordinator
J. Hewryk	Financial Secretary
P. Bashuk	Treasurer
J. Yuzyk	Public Relations
J. Huyda (till 1986) replaced by N. Budyk and subsequently by M. Pawlosky	Organization Coordinator

Members at Large:

Dr. S. Radchuk	President Shevchenko Foundation
T. Maluzynsky	SUSK till 1985, replaced by Lida Hawryshkiw
O. Slywinsky	Ukrainian Canadian Social Services Inc.
Sophia Kachor	Plast
Myroslawa Stelmach	SUM
M. Minenko	CYMK, since 1985
D. Babey	MUNO, since 1986

Auditing Board:

Eugenia Sherman, T. Udod (till 1986) replaced by F. Tesarsky, J. Kaptey (till 1986) replaced by D. Yaremchuk, W. Sagasz, and Anne Smith.

Together with members of the Executive, the Presidium is comprised of the following people:

G. Hnatiuk	Brotherhood of Veterans of the 1st Division UNA
Dr. B. Bilash	President, National Centre of Ukrainian Education Councils (till 1986)
Dr. M. Marunchak	UVAN
Rev. Dr. S. Jarmus	Research Institute of Volyn
A. Kachor	Council of Ukrainian Credit Unions of Canada
A. Danyiuk	Ukrainian Fraternal Society

R. Savedchuk	Ukrainian Cultural and Educational Centre (till 1985) replaced by Dr. O. Gerus
O. Holowko (till 1984)	Ukrainian Writers' Assoc. "Slovo"
A. Semotiuk	President, UCC Prov. Council Alberta
Dr. D. Cipiwnyk	President, UCC Prov. Council Saskatchewan
R. Yereniuk	President, UCC Prov. Council Manitoba
Dr. P. Hlibowych	President, UCC Prov. Council Ontario

From the 14th Congress to the end of July 1986, the Executive held 61 meetings, 6 of which were called for emergency reasons. The Presidium met three times, once in the presence of the Auditing Board.

UCC STANDING AND WORKING COMMITTEES

To facilitate and complement the activity of the UCC Executive, the following Standing and Working Committees were established: Committee on Canadian Affairs; Sub-committee on Radio, Television and Film; External Policy Committee; Human Rights Committee; Public Relations and Information; Committee on Youth; Organizational Matters Committee; Financial and Budget Committee; Committee for the Sponsorship of Refugees; Personnel Committee; Cultural Committee and Education Committee.

Of these, the most active were the Committee on Canadian Affairs and Human Rights Committee.

CIVIL LIBERTIES COMMISSION (CLC)

The formation of the Deschenes Commission of Inquiry on War Criminals has provided a platform for the defamation of Ukrainians and other ethnic communities in Canada. Ukrainian Canadians have been accused by the media and by individual extremists of being war criminals and harboring war criminals. In order to deal with the issue of war criminality, the Ukrainian Canadian Committee — Civil Liberties Commission was formed during the Annual UCC Conference held in Winnipeg March 15 to 16, 1985. CLC is composed of members from all areas of Canada and is headed by John B. Gregorovich. It has organized itself along functional lines in committees: planning, financial, community action, communications, research and legal. The CLC has also involved UCC Provincial Councils, municipal branches and member organizations. H. Dmytryshyn was requested to serve as a liaison between the UCC Executive and CLC Headquarters based in Toronto.

CLC has also retained John Sopinka, Q.C. to act as legal counsel.

To complement the work of the CLC, regional conferences were held in Edmonton, Saskatchewan and Manitoba as well as informative meetings in other locals.

A more detailed report and financial statement will be presented by the Civil Liberties Commission.

UKRAINIAN COMMUNITY DEVELOPMENT COMMITTEE (UCDC) — PRAIRIE REGION

Since its inception in March of 1982, UCDC — Prairie Region has been instrumental in the development of a needs assessment program and in coordinating the formulation of a long term community development and priorities plan. Regional conferences were held in Manitoba, Saskatchewan and Alberta.

Based on the needs assessment survey and on recommendations developed at the regional conferences, a strategic planning document has been recently completed.

In order to facilitate better communication between UCDC and the Executive Board a series of meetings were held in the presence of UCC Provincial Council Presidents and a number of issues were resolved. Further to this, a UCDC representative was invited to attend UCC Executive meetings on a monthly basis.

A more detailed report will be presented by the UCDC — Prairie Region.

UCC HEADQUARTERS OFFICE

On December 17, 1984 the Executive accepted the resignation of A. Yaremovich from the position of Executive Director effective March 31, 1985. To fill this vacancy, Y. Weretelnik was hired August 1, 1985 and resigned from this position 10 months later.

The Ukrainian Canadian Committee also employs four full-time office workers: Anne Wach — Assistant Executive Director till her resignation in June 1986; Irena Zadrawec — bookkeeper; Jennie May — receptionist and Olia Klos as office clerk.

Oksana Rozumna was contracted June 11, 1985 to act as a liaison between CLC and UCC, and on August 1, 1986 Lida Hawryshkiw was added to the UCC payroll as Executive Secretary.

During the summer months UCC employed students who worked on a part-time basis funded by grants from the Federal Government.

During the last three years, the office staff carried out the following:

- recorded and executed the recommendations of 71 meetings held by the Executive, Presidium and Shevchenko Foundation;
- sent out more than 2,000 letters in both Ukrainian and English languages;
- issued 18,080 cash receipts for donations received by various UCC funds and made 2,083 payments from these funds;
- sent various news releases and circular letters to UCC member organizations, branches, the press and to Ukrainian radio programs.
- published 11 UCC Quarterly Bulletins, 3 Shevchenko Foundation Annual Reports, and prepared and printed the 14th Congress Book;
- organized a National UCC Annual Conference in March 1985 with representation from B.C., Alberta, Saskatchewan, Manitoba, Ontario and Quebec.

UCC OTTAWA OFFICE

In accordance with the recommendations presented at the 14th Congress, the UCC Ottawa Branch was instructed to temporarily assume all responsibilities and duties in acting as an Ottawa Bureau. Due to high costs of sustaining a permanent office in Ottawa and failed attempts of coordinating this office with the Ukrainian Canadian Professional and Business Federation, B. Sirskij agreed to assume responsibility of a UCC liaison in Ottawa.

UCC PROVINCIAL COUNCILS AND BRANCHES

During the past three years, 3 UCC Provincial Councils were active in Alberta, Saskatchewan and Ontario respectively. In 1986 a fourth UCC Provincial Council was established in Manitoba. UCC branches in Vancouver and Montreal continue to serve as provincial representatives for the provinces of B.C. and Quebec.

There were 35 UCC branches operating in six provinces:

British Columbia	— Vancouver
Alberta	— Edmonton, Calgary, Thorhild, Grand Prairie, Lethbridge, Lloydminster, Vegreville, Bonneyville, Red Water and Newbrook.
Saskatchewan	— Saskatoon, Regina, Canora, North Battleford and Yorkton.
Manitoba	— Winnipeg, Parklands-Dauphin and Rossburn.
Ontario	— Toronto, Grimsby, Hamilton, Kenora, Kirkland Lake, Leamington, London, Oshawa, Ottawa, Sudbury, St. Catherines, Thunder Bay, Waterford, Welland, Windsor, and Sault Ste. Marie.
Quebec	— Montreal

14th CONGRESS RESOLUTIONS

Reviewing resolutions made at the 14th Congress emphasis must be given to the commemoration of the 50th Anniversary of the Famine-Genocide in Ukraine 1932-33 by Provincial UCC Councils and UCC Branches. Two monuments were erected, one in Winnipeg and the other in Edmonton to commemorate the victims of this tragedy.

SPECIAL APPEALS AND COMMUNIQUEs

A number of appeals and communiques were addressed to Ukrainian communities in Canada, the media and government officials.

GREETINGS, AWARDS AND SYMPATHIES

Greetings were relayed to various Ukrainian organizations and individuals in and outside of Canada on the occasion of their congresses, anniversaries and appointments.

Sympathies were expressed on the passing of Rev. Dr. S. Sawchuk, Metropolitan A. Mytiuk and Senator Paul Yuzyk among others.

PERSONAL CONTACTS WITH THE UKRAINIAN COMMUNITY

UCC President, John Nowosad, along with members of the Executive visited many Ukrainian communities outside of Winnipeg and participated in various events held across Canada.

EDUCATION

Shortly after the 14th Congress, Dr. B. Bilash, presented By-laws of the UCC National Centre of Ukrainian Education Councils which were approved by the Executive in April 1984.

In March 1984, H. Dmytryshyn informed the Executive that the Manitoba School Board agreed to include material on the Famine in Ukraine in the grade 12 curriculum.

In March 1984, Stephania Yurkiwska concluded the first section of the audio-visual material used in Ukrainian language classes and in September 1985 began plans for the third section of this material for use in Canadian public schools.

DEVELOPMENT OF UKRAINIAN CULTURE

In October 1983, the Executive noted that the Provincial Government of Alberta was financing a Collection of Ukrainian Songs and Tapes due to a great demand by Alberta's Ukrainian community.

Under the auspices of UCC, Lubomyr Melnyk released a record of his composition dedicated to the victims of the Great Famine in Ukraine 1932-33.

On May 27, 1985 William Werbeniuk informed the Executive Board that the Saskatchewan Provincial Government granted \$ 225,000 towards the publication of the Ukrainian Encyclopedia.

FAMINE-GENOCIDE 1932-33

UCC President, John Nowosad, participated at the unveiling of the Famine Monument in Edmonton in October 1983 as well as the monument in Winnipeg in June 1984 together with members of the Presidium.

UCC strongly supported the production of a documentary film on the Famine in Ukraine 1932-33, titled "Harvest of Despair" produced by S. Nowycky and Y. Luhowy.

1000 YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

A special sub-committee was formed in October 1985 to deal with the upcoming Millennium of Christianity in Ukraine in 1988.

UKRAINIAN CANADIAN SOCIAL SERVICES AND IMMIGRATION

UCC special appeals were addressed to the Ukrainian community in Canada during the last three years, calling for generous donations to the "Aid for Ukraine" fund, the aim of which is to assist Ukrainian dissidents and their families, Ukrainians in Poland and Brazil as well as young Ukrainians who deserted the Soviet Red Army in Afghanistan.

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

Members of the UCC Executive actively took part in the Presidium meetings of the World Congress of Free Ukrainians.

Over 50% of the World Congress of Free Ukrainians' annual budget is raised through generous funds made by Ukrainian Canadians.

CONTACTS WITH ETHNIC COMMUNITIES

UCC President, John Nowosad, actively participated in meetings of the Canadian Ethnocultural Council, and along with other members of the Executive participated at various ethnic functions and conferences.

Communication was established with the Canadian Jewish Congress in regard to releasing a joint communique about war criminals in Canada.

CONTACTS WITH THE FEDERAL GOVERNMENT

In 1983 UCC President, John Nowosad, informed the Executive that the Government of Manitoba guaranteed 1/2 million dollars towards the building of the Ukrainian Centre in Dauphin.

Through the office of Senator P. Yuzyk UCC received copies of the Canadian Charter of Human Rights and Freedoms in the Ukrainian language.

At the Canadian Ethnocultural Council meeting in February 1984, UCC President, J. Nowosad, and 1st Vice-President Dr. P. Kondra, raised the following issues:

- that more ethnic programs be broadcasted on BBC;
- that the term “USSR” be used instead of “Russia”;
- that more ethnic appointments be made to Federal committees;
- that the existing policy of Multiculturalism be amended.

Throughout the last three years contact has been maintained with all levels of government dealing with various issues of concern to Ukrainian Canadians.

CHORNOBYL NUCLEAR DISASTER

Canadians of Ukrainian origin were extremely concerned by the tragedy caused by the Nuclear Disaster in Chornobyl, Ukraine.

As a result of this incident, a press conference was held in Winnipeg and a communique was sent to the Minister of External Affairs, Joe Clarke, and copies sent to Prime Minister Brian Mulroney and to all ten premiers.

UCC urged the Canadian Government:

- to seek and obtain all relevant information and press for complete disclosure of facts;
- to make every effort to facilitate contact between families in Canada and Ukraine;
- take initiative to establish an independent international inquiry of experts to investigate the Chornobyl disaster and to appoint a Ukrainian Canadian to this inquiry;
- to press for the formation of an International Commission to monitor and control the safety of all nuclear plants.

The Federal Minister of Health and Welfare, Jake Epp, called a special meeting with members of the Executive to this effect.

A special fund was established to aid victims of the Chornobyl tragedy in Ukraine.

ORGANIZATION OF THE 15th CONGRESS

A special Congress Committee under the chair of Sophia Kachor was formed to deal with all organizational matters including the formulation of the program of the 15th Congress.

SHEVCHENKO MEDAL AWARDS

During the Ukrainian Canadian Professional and Business Federation Conference in Edmonton in 1985, past premier of Alberta, the Honourable Peter Lougheed, was presented with the Shevchenko Medal.

UCC FINANCES

Income:	1983	1984	1985
National Fund	\$ 16,311	11,035	12,880
National Fund through the Ukr. Ch. & Educ. Trust Fund	(19,204)	(35,523)	(44,491)

Member			
Organizations	\$ 17,986	12,275	19,100
Branches	27,925	13,743	18,811
Federal Grants	13,500	6,746	88,142
Other	<u>89,472</u>	<u>90,188</u>	<u>87,651</u>
Total	\$ 165,194	133,987	256,584

Expenses:

Salaries	\$ 70,758	86,563	88,168
Office	9,491	10,982	13,576
Auditor	2,316	3,313	3,605
Special Projects	22,005	31,407	35,269
Other	<u>17,997</u>	<u>1,589</u>	<u>14,332</u>
Total	\$ 122,567	133,854	154,950

SHEVCHENKO FOUNDATION

The financial activities and the statistical data of the Shevchenko Foundation as of March 31, 1986 indicate that its assets have increased during the fiscal year by \$ 373,667.

The Board of Directors distributed during the year a total sum of \$ 123,443 in the form of charitable grants for the preservation and development of Ukrainian language and culture in Canada. It is significant to note that the capital assets of the Foundation have reached \$ 2,099,318.

The Shevchenko Foundation Board of Directors is comprised of:

Dr. S. Radchuk	President
G. Hwozdulych (till 1986)	Vice-President
replaced by J. Hewryk	
Rosalia Kondra	Secretary-Treasurer
Rev. Dr. A Baran	Member
J. Nowosad (till 1986)	Member
replaced by Vera	
Buchynsky	
Judge M. Baryluk	Member

The Auditing Board consists of:

Sen P. Yuzyk	Chairman
(till his demise in 1986)	
Luba Chajkowska	Member
S. Jankiwsy	Member
J. Huyda	Member
R. Yereniuk	Member

IMPORTANT EVENTS

The Manitoba Provincial Government contributed funds toward the development of a permanent Ukrainian Cultural Centre in Dauphin, Manitoba "Selo Ukraina" which was officially opened by her majesty Queen Elizabeth II.

Two monuments were erected in Edmonton and Winnipeg to commemorate the victims of the Famine — Genocide in Ukraine 1932-33.

The reprint of Dr. M. Marunchak's book "The Ukrainian Canadians: A

History” published by the Ukrainian Free Academy of Arts and Sciences in Canada.

A series of paintings entitled “Ukrainian Pioneer” by artist Wasyl Kurelek were placed on permanent display in the Parliament Buildings in Ottawa.

The Shevchenko Foundation’s recent growth in capital assets is attributed to the generosity of several distinguished donors through their testamentary bequests, namely the estate of the late Dmytro Maik from Winnipeg (\$ 200,000), the late Wasyl Hluchaniuk from Saskatoon (\$ 129,000), the late George Deba from Vancouver (\$ 100,000) and the late Semen Korban from Windsor (\$ 92,000).

Gratitude is expressed to these individuals who will no doubt serve as an example for others to follow.

N.B. For more detailed information, please consult the Ukrainian text of this Report on Three Years Activity.

ЗВІТ КОМІСІЇ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Звіт Комісії захисту громадянських прав (КЗГП) представив І. Григорович, голова Комісії.

Mr. Chairman, Ladies and Gentlemen. Upon arrival, you should have received a package of information on the Civil Liberties Commission with its title “Звіт Комісії захисту громадянських прав Комітету українців Канади на 15-ий Конгрес українців Канади”. Personally, I would like to express my gratitude to all the members of the Commission with whom during the past year I had met. I also want to thank all of you for the financial support of the community and its willingness to write, telephone and see the MP’s. As a result we have been able to make this issue, from our point of view, known to the government and the political community.

One of the important aspects of our work, of course, is the financial side and we have budgeted for every year — for 1985 and 1986. Fortunately, we have used our budget realistically and, therefore, have been able to control our expenditures. In connection with this, especially, I want to thank our treasurer, Mr. P. Mykulak, and our chairman of the Finance Committee, Mr. T. Woloshyn, who have given us service in that very important area. Also very important was the guidance from Mr. Klufas from the Information Committee, and Mr. Borys Sirskyj, who did a tremendous job in Ottawa, supplying information to Cabinet Ministers on the spot.

I will now ask in succession, Mrs. Valentyna Kuryliw, the chairwoman of the Community Action Committee, and Dr. L. Luciuk, the chairman of the Research Committee, to deliver their reports to you which will comprise our report to this caucus. However, I do remind you that you have full reports from everybody in the package of material that we have supplied, and I urge you to read it. Thank you.

Тепер звітує пані Валентина Курилів, голова Комітету громадської акції при КЗГП.

Я хочу Вас повідомити перше про ціль Комітету громадської акції, а друге, про акцію, яку ми старалися зробити за минулий рік. Третє,

повідомити Вас, як Ви можете допомогти нам у дальшій праці нашого комітету.

Отже, Комітет громадської акції, є один із п'яťох комітетів при Комісії захисту й складається з шістьох осіб з Торонта:

Голова	— Валентина Курилів
Заступник	— Марійка Шкамбара
Члени	— Ганя Троян
	Лариса Коропецька
	Ніна Буцька
	Мирослава Олексюк-Бейкер

Рівнож, тепер існують інші підкомітети в Монреалі, Манітобі, Саскачевані, Альберті, а тепер є навіть члени в Ванкувері.

Які є цілі й завдання нашого комітету?

У першій мірі, зорганізувати українську спільноту до масової протестаційної політичної акції по всій Канаді в справі оборони доброго імені українців. Друге, приготувати листи, петиції і т.п., до парламентаристів, які накреслили б українсько-канадську позицію щодо подій, які виявляються через створення Комісії Дешена. Третє, обороняти українську громаду перед середниками масової інформації — мідією, тобто коли появляються статті негативного наставлення до українців у Канаді.

До теперішнього часу, Комітет громадської акції зібрав адреси церков і організацій по Канаді, щоби мати контакт з більшістю канадців українського походження. На жаль, у комітеті є тільки до сьогодні 800 адрес і матеріяли, які ми висилаємо часом вертаються через змінені адреси. Ми надіємося, що через це, що ми зустрілися з провінційними представниками на Конгресі, то ця справа направиться.

Ми приготували й вислали три різні пакети інформації до української громади на зібрані адреси. Це були матеріяли про працю Комісії Дешена, повідомлення КЗГП, вибрані статті з англомовної преси й заклик до спільної політичної акції по всій Канаді. Ці матеріяли були вислані в квітні 1985 року, в липні 1985, та в березні 1986 року.

Комітет вислав у цих пакетах приготвлені листи до послів, які легко було помножити і підписати. Комітет закликав кожную організацію і церкву зорганізувати збирання підписів на ці листи між своїми членами, або парафіянами при кожній нагоді і висилати ці листи послам до Оттави.

Комітет вислав в липні 1985 та у вересні 1985 року карточки адресовані прем'єр-міністрові Канади в справі вживання советських зізнань проти канадців.

Ми зорганізували вислання телеграм по всій Канаді до прем'єр-міністра Канади в червні 1985 року, впродовж трьох днів, коли тільки заповіли, що Комісія Дешен прийматиме советські зізнання. Ця акція була дуже успішна.

Що ми зробили в справі протестаційної політичної акції?

Перше, ми приготували взірці листів до парламентаристів. Перший раз ми приготували 15 різних листів, протистуючи вживання советських

зізнань проти канадців. Це було зроблено в травні 1985 року. Другий раз приготовлено десять листів у січні 1986 року, протистуючи, що вимоги Дешена проти советських зізнань не достатні. Вони мусять підкорятися канадській юридичній системі й що українці відчувають негативне наставлення до них через дефамацию в пресі. Міністер М. Вілсон одержав понад 2000 листів до кінця серпня 1985 року.

Друге, Комітет громадської акції приготував інструкції, як організувати людей на відвідування свого посла і які точки треба підкреслювати. Ці інструкції були вислані кожній церковній організації на списку комітету. Ціль цієї акції була організувати 10 осіб у кожній виборчій окрузі по всій Канаді. Таким способом кожний українець-українка, які голосують на свого посла можуть дати знати тому самому послові, що вони незадоволені й можуть послати піднести ті справи, які є болючі українській громаді в Канаді. Відбулися зустрічі з послами різних політичних партій. Через це вони знають про нашу справу, радо слухають та підносять справу в федеральному уряді. Ми також знаємо, що деякі члени Консервативної партії не вислали своєї пожертви на партію, повідомили партію, що висилають гроші на КЗГП і чому. Така акція дуже ефективна.

Третє, наші українські студенти, тобто СУСК, zareагували та в Оттаві відвідали послів. Вони приготували аргументи, обговорили, як підходити до справи й дуже успішно провели політичну акцію. Цю поїздку до Оттави наших студентів КЗГП підтримала фінансово. Наслідки доказують, що наші студенти краще підготувалися і мали кращий підхід ніж жидівські студенти, які теж те саме робили. Політична акція є дуже важна. Треба впливати на наших послів в Оттаві та в кожній провінції не раз, але при кожній нагоді.

Комітет і підкомітети по провінціях збирають статті, які появляються в англomовній та французькій пресі в справі українців. Ми стараємося відповідати редакціям газет і журналів тоді, як появляються коментарі про українську справу. Рівнож, комітет слідкує за програмами на телебаченні про українців. Комітет організував виступ на контроверсійній програмі Tom Cherington Show де виступали Іван Григорович і Юрій Даревич та представники жидівської громади. Комітет рівнож дав відповідний відгук телевізійній станції CTV в справі програми Peter Ustinov's Russia на якій появилися жажливі помилки в справі української історії. Комітет і підкомітети в даних провінціях також слідкують за радіoproграмами. Були різні відгуки, коли появилися односторонні коментарі про справи, які торкаються української громади в Канаді.

Комітет громадської акції свідомий того, що є багато праці перед ним. Ціль організувати українську громаду по всій Канаді до політичної акції і слідкувати за засобами масової інформації мусить продовжуватися й поширюватися. Тому комітет просить шановних делегатів включитися до акції. Треба організувати збирання підписів на листи до послів, відбути зустрічі з ними, щоб дати їм до відома, що ми канадці українського походження маємо застереження до їхньої політики. Потрібно писати до радієвих чи до телевізійних станцій, коли появляються статті, оголошення чи програми де згадують українців,

далі скликати віча при Вашій громаді де буде змога пояснити українську позицію, як також підтримати рекомендацію для створення постійного бюро політичної акції з урядом, щоб краще забезпечити українську справу в Канаді. Пам'ятаймо, що ця справа не є обов'язковим тільки малого числа добровольців, які працюють при комітеті, але це є обов'язком кожної української людини в Канаді. З Божою волею й Вашою допомогою ми зможемо здобути нашу мету.

The Research Committee report was presented by Lubomyr Luciuk, Chairman of the Research Committee.

As the Research Committee of the Civil Liberties Commission, it is our task to dig around in the past, in archives of the various governments in order to make the case for the Civil Liberties Commission of the Ukrainian Canadian Committee and for the Ukrainian community, not only before the Deschenes Commission, but also before the media. We must make a strong case that the Ukrainian people were not Nazis, were not collaborators, were, in fact, a nation struggling for its independence. The committee believes, that if the Ukrainian Canadian community is besmirched by the process of miasma that is going on for the last year and a half, there is no future for Ukrainians in Canada. It is this belief that motivates us.

It is an extremely expensive process to do oral, historical and archival research. Nonetheless, we have been able to accomplish a number of things. First of all, we sponsored a debate between Mr. Zumbakis and Mr. Matas of the B'nai Brith at the University of Toronto. This was probably the first opportunity where both groups could discuss the matter without the emotional rhetoric and without media reports. Secondly, two articles were written and appeared in the *Globe and Mail* in March of 1986 in co-operation with Professor Ron Vastokas dealing with the Ukrainian Division "Galicia" and the flaws in the Canadian search for war criminals.

One of the most successful things that the Research Committee has done in co-operation with the Community Action Group over the past year was the national lecture tour of Nikolai Tolstoy. He was subsequently induced to write a booklet entitled *Trial and Error: Canada's Commission on War Criminals and the Soviets*. 20,000 copies of that booklet have been printed and distributed widely across Canada. We think it makes a strong case for all East Europeans, including the Ukrainians.

We also are preparing a booklet entitled *The Great Murder* which will describe the holocaust the Ukrainians suffered in the 20th century at the hands of the Poles, Russians and the Nazis. A number of other publications will be coming out in the near future.

Count Nikolai Tolstoy has now agreed to write a book on Reichskommissar Erich Koch, the man who is known as the Hangman of Ukraine. He currently lives in Poland under house arrest.

We also initiated a research and documentation project in order to build up archival material for use in the future.

In addition, we are planning to release a book entitled *Anglo-American Perspectives on the Ukrainian Question 1948-1951*. This book compiled from British, Canadian and American government documents will show that essentially Western statesmen were never interested in a free Ukraine.

Ladies and Gentlemen, we need your support not only for the immediate working cause — political lobbying, legal fees and so on, but also for scholarly literature for future generations. Thank you.

ЗВІТ КОМІСІЇ ОБОРОНИ ДОБРОГО ІМЕНІ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ І-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА

Звіт виголосив пан Василь Верига.

З кінцем 1984 й на початку 1985 року, розпочалася сконцентрована кампанія в канадській мідії проти українців взагалі, а проти вояків Української Дивізії з часів II-ої Світової війни зокрема. Про зміст і деталі тої кампанії зайво говорити, бо вони всім нам відомі.

З метою оборони доброго імені Української Дивізії “Галичина”, як і колишніх її членів-дивізійників, Крайова Управа Братства Колишніх Вояків І-ої Української Дивізії УНА доручила своїй існуючій ще від 1980 року Комісії оборони зайнятися збіркою відповідної документації й організацією оборонної акції. До цієї комісії належали Остап Сокольський, Василь Верига та Андрій Коморовський, як члени та правний дорадник адвокат Ярослав Ботюк. Комісія розпочала свою акцію проголошенням збіркової кампанії фондів і найняла відповідного адвоката. Збираючи фонди на правну оборону дивізійників, комісія кожночно закликала колишніх членів-дивізійників та прихильників скласти по \$250.00 на потреби Крайової Управи Братства, а також складати пожертви на потреби Комісії захисту громадянських прав, якої складовою частиною вважає себе і наша комісія.

У висліді збіркової кампанії до дня 17 вересня 1986 прибуло \$148,711.84. Така нерівна сума не означає, що хтось давав центи бо в дійсності цю суму становлять пожертви з усіх країн поселення дивізійників і їхніх прихильників.

У цьому ж самому періоді Крайова Управа Братства провадила три різні і правні акції. Перша судова справа є проти “Сатердей Найт” журналу і автора статті у ньому, Сол Літмана, яку веде адвокат Джон Гарднер з Торонто.

Друга скарга проти щоденника “Оттава Сітізен”, яку веде адвокат Іван Сопінка з Торонто, та третя — репрезентація перед Комісією Дешена, яку вели спочатку Клейтон Повел, адвокат з Торонто й адвокат Ярослав Ботюк.

Наша правна підготовка до виступів перед Комісією Дешена розпочалася з днем проголошення її створення на початку лютого 1985 року. Наші адвокати виступали на всіх сесіях Комісії, за винятком двох.

Адвокат К. Павел разом з адвокатом Я. Ботюком репрезентували Братство аж до 9 червня 1985 року. Після відходу адвоката Повела правне заступництво Братства виконував тільки адвокат Я. Ботюк, який і досі є нашим правним заступником і ми вважаємо, що заступав він нас гідно і вміло. Він також постійно комунікувався з адвокатом І. Сопінкою й допомагав йому різними інформаціями. Він консультувався також з нашою Комісією оборони, яка у перших кількох місяцях відбувала свої сходи щотижня. Адвокат Ботюк опрацював і виготовив обширний бріф до Комісії Дешена, який був також опублікований на сторінках “Нового шляху”.

Усі видатки Братства у зв’язку з журналом “Сатердей Найт” та

щоденником "Оттава Сітізен", репрезентацією перед Комісією Дешена, обіжники, пошта, транспорт, видання двох томів колекції статей з англomовної преси, які стосуються до обвинувачень та оборони Української Дивізії "Галичина", виносили по день 17 вересня 1986 року \$103,117.77. Під сучасну пору в касі Крайової Управи Братства Колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії УНА на фонді оборони доброго імені Дивізії й дивізійників знаходиться \$45,596.07.

ЗВІТ КОМІТЕТУ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Комітет сприяння розвитку української спільноти (КСРУС) був створений у березні 1982 року Централєю Комітету українців Канади. Ціль комітету, це було розглянути стан громади в степових провінціях, зокрема в галузі культури й освіти, докладно простудіювати сучасний стан, проблеми та підготувати плян дій на майбутнє.

Комітет був обмежений до степових провінцій з огляду на те, що треба з чогось почати. Отже, вирішено починати зі степових провінцій, де ми маємо солідну демографічну базу та тому що вже багато було зроблено для розвитку громади завдяки зусиллям людей, як Петро Саварин і другі.

Комітети є стисло пов'язані з провінційними радами КУК. Коли всі три комітети сходяться на засідання, вони тоді творять степовий відділ. Голову степового відділу міняється кожного року, значить провінції чергуються.

Комітет виконав своє завдання нав'язання зв'язків з урядами. Від 1977 до 1982 року Централь КУК не одержала фінансової допомоги від федерального уряду, а провінційні ради КУК одержували дуже малі, короткотермінові субсидії на малі проєкти. УСРУС одержував субсидії від федерального уряду на покриття адміністративних видатків.

У 1982 році всі українські організації Канади одержали вище \$400,000 від Відділу багатокультурності з федерального уряду, ставлячи нас на третє місце щодо висоти субсидій для етнічних груп. Беручи під увагу число українських організацій та рівень їхньої діяльності, ця сума була досить мізерна.

Українські організації не мали політичної сили подбати, щоб головні цілі нашої спільноти, нашої громади були віддзеркалені в планах Багатокультурного відділу федерального уряду. Тому, одним із перших обов'язків нашого комітету, це було поновлення контактів з українською громадою через Централь КУК та федеральним урядом, щоб збільшити субсидії та щоб вплинути на програми федерального уряду в справах багатокультурності.

Екзекутива Централі КУК, через інтервенцію членів, почала відбувати засідання із членами федерального кабінету та адміністраторами. Цілі цих засідань були вплинути на федеральний уряд, щоби прийняти напрямні Централі КУК щодо підсилення крайових та провінційних надбудов та щодо програм мови й освіти та збільшити суму субсидій

федерального уряду для українських громад, особливо збільшити субсидії для Централі КУК та провінційних рад КУК.

У висліді цих дискусій, річні субсидії федерального уряду були підвищені від \$400,000 у 1981-1982 році до \$1,000,000 у 1984-1985 році, включно із \$100,000 на Централю КУК. Особливе досягнення, в додатку до збільшення федеральних субсидій, було призначення д-ра Лева Мелоського на голову Канадської багатокультурної ради, яка є головним дорадчим органом федерального уряду в справах багатокультурности. Члени та працівники КСРУС кожного року допомагали Централі КУК приготувати подання на субсидії до федерального уряду та звіти про використання цих форм.

За винятком Альберти, зв'язки громади з провінційними урядами в Манітобі та Саскачевані не були базовані на далекосягаючих планах. У Манітобі, тому що не було дійсної провінційної ради КУК, члени КСРУС регулярно відбували засідання із членами провінційного кабінету, щоб впливати на провінційний уряд у справах мови, освіти та загальної політики багатокультурности. У висліді домагань, провінційний уряд Манітоби дав субсидії на покриття коштів трьох організацій. Наприклад, провінційний уряд видав \$150,000 на видання *Енциклопедії України*.

У Саскачевані, через постійні засідання з міністром культури, субсидії від урядових агенцій збільшили приходи для провінційної ради Саскачевану продовж трьох літ на \$225,000 в біжучому році. В липні 1986 року провінційний уряд зложив \$325,000 на видання *Енциклопедії України*.

В Альберті Провінційна рада КУК призначила представників до Альбертської ради культурної спадщини і продовж двох років провінційна рада КУК одержала річні субсидії у сумі \$1,006,000 кожного року від урядової агенції Альбертської фундації культурної спадщини. Завдяки ініціативи КСРУС уряди трьох провінцій створили Міжкоординаційну комісію для перевірки існуючих та підготовки нових навчальних матеріалів для українських двомовних програм і на нашу думку, це є дуже важливий крок для цілої української спільноти.

Згідно з мандатом КСРУС, видано анкетне дослідження всіх українських організацій у степових провінціях. Разом з супровідним листом від провінційних рад повернено понад 600 виповнених анкет із 950 висланих. Результати з них будуть видані Канадським інститутом українських студій.

Комітет також розпочав свою плянувальну і програмову діяльність на базі результатів цих анкет. Першим проєктом було скликання провінційних конференцій у трьох провінціях та підготовка рекомендацій у формі плянувального документу "Будування майбутнього: Канадські українці в 21 -му столітті — плян дії" про який будемо говорити під час конгресу.

Дуже важливим елементом у дослідях, це відвідини всіх українських організацій в трьох степових провінціях. Протягом трьох років, члени КСРУС та представники провінційних рад КУК трьох степових провінцій відвідали приблизно 700 організацій, нав'язали кон-

такт та заплянували ідейну працю. В Альберті створено чотири нові відділи КУК. В Манітобі головна ціль відвідин — це було створення нових відділів поза Вінніпегом. Два відділи були створені та прийняті Централєю КУК. Члени та голови КСРУС відвідали кожну одну околицю в Манітобі найменше два рази.

Українська двомовна програма в Альберті була заснована в 1974 році. У червні 1986 року перші учні закінчили 12 класу цієї програми. Приблизно 1,400 учнів є записані в цій програмі. Завдяки фінансовій допомозі федерального уряду та Альбертської фундації культурної спадщини, провінційна рада КУК найняла координатора двомовних програм, щоб вербувати батьків, щоб висилали дітей на цю програму та щоб організувати родичів до активної участі в організації цієї програми. У 1984 році створено Батьківський комітет для сприяння розвитку української освіти в Альберті, як провінційне координаційне тіло місцевих батьківських комітетів.

У 1979 році розпочалася двомовна програма в Манітобі. Ця програма досягає тепер до 8-ої класи та має понад 1,000 учнів. Батьківський комітет одержує фінансову допомогу від федерального уряду, від провінційних департаментів, що дозволяє втримати чотирьох платних організаторів програми. У березні 1986 року відкрився садочок. Фундація “Освіта”, створена Батьківським комітетом, щоб забезпечити постійну фінансову базу буде з часом перебирати на себе відповідальність за покриття коштів. Також існує видавництво “Дзвін”, яке видало 21 книжок для дітей і для цієї програми.

Українська двомовна програма у Саскачевані начислює 200 учнів та досягає до 4-ої класи. З фінансовою піддержкою агенції “Саскачеван Траст”, провінційна рада КУК заангажувала організатора двомовної програми. У березні 1985 року відбулася конференція, щоб оцінити стан українського шкільництва в Саскачевані.

На наступних кілька років наші пляни щодо двомовної програми зосередяться на збільшенні числа учнів. Фактично, нам треба подвоїти число учнів і забезпечити безкоштовний транспорт дітей до шкіл та підготувати новий навчальний матеріал.

Провінційні ради КУК в Альберті та Саскачевані спільно з їхніми провінційними відділами КСРУС та Манітобського відділу КСРУС спільно з Централєю КУК зорганізували провінційні конференції, щоб застановитися над сучасним станом діяльності української спільноти в різних ділянках. Конференція в Альберті, яка називалася “Українці в Альберті в 21-ому сторіччі” відбулася в жовтні 1984 року в Едмонтоні при участі понад 300 делегатів від 118 організацій з понад 50 міст в Альберті.

Конференція в Саскачевані “Українці в Саскачевані в 21-ому сторіччі” відбулася в листопаді 1984 року при участі 180 делегатів від 87 організацій з 23 міст.

Конференція в Манітобі “Українці канадці: будуємо будучність” відбулася в Вінніпезі в березні 1985 року при участі 290 делегатів від 180 організацій із 40 міст.

Кожна провінційна конференція намітила, як пріоритет, скликання

конференції мистецтва та створення ради культури або ради мистецтва на провінційній базі, щоби координувати і розвинути цю ділянку. Перша така конференція відбулася в Едмонтоні, в травні 1986 року при участі 75 делегатів. На тій конференції учасники прийняли ряд ділових резолюцій та вибрали діловий комітет, який має зайнятися організацією Ради українського мистецтва в Альберті. Подібна конференція відбудеться в Манітобі в листопаді 1986 року і в Саскачевані в 1987 році.

Провінційні конференції високо оцінили потреби української молоді, а особливо підкреслили потребу створити ради української молоді на провінційній базі для охоплення молоді, яка є зорганізована в молодечих організаціях, а зокрема тієї молоді, яка ще не належить до українських молодечих організацій. Перша конференція відбулася в Манітобі в серпні 1986 року в Давфіні. Така конференція відбудеться в Альберті та в Саскачевані в 1987 році.

Використовуючи результати провінційних конференцій та запитників дослідження, підготовлено документ “Будування майбутнього: канадські українці в 21-ому сторіччі — плян дії”.

КСРУС був створений Централєю КУК на трирічну експериментальну каденцію з мандатом розплянувати діяльність українських організацій. Мандат КСРУС був продовжений на дальших три роки, що свідчить про необхідність мати при КУК такий комітет, який займається політичною акцією та плянуванням розвитку нашої громади на тому тлі.

Масу праці зроблено. Люди з великою відданістю працювали, щоб розбудити нашу громаду. Це тільки початок. Нам треба буде продовжувати цю роботу, щоб забезпечити нашу майбутність у цій країні. Дякую.

Вищезаписаний звіт виголосив Богдан Кравченко, голова КСРУС Степових Провінцій.

ТРИРІЧНИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОЇ КАНАДСЬКОЇ ФУНДАЦІЇ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ПРИ ЦЕНТРАЛІ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Звіт виголошує президент Шевченківської фундації Сергій Радчук:

В імені членів Ради директорів і Контрольної комісії Української канадської фундації імені Тараса Шевченка щиро вітаю світлий 15-ий Конгрес українців Канади та бажаю всім учасникам якнайкращих успіхів.

Як відомо, 22 липня 1963 року, спеціальним актом Сенату і Палати Громад федерального Парляменту Канади, офіційно заінкорпоровано Українську канадську фундацію імені Тараса Шевченка при Централі Комітету українців Канади.

Справами Фундації завідує Рада директорів, яка складається із сімох осіб. Їх назначає через узгіднення Президія Централі КУК на трирічну каденцію. Існує також Надзвірна рада з п'ятьох членів, яких завданням є контролювати справи Фундації.

Цілями Фундації є приймати жертви, датки й записи та інвестувати

їх згідно з постановами Акту Інкorporації, а прибуток призначувати на піднесення та поширення української культури в Канаді.

Українська канадська спільнота має свої оригінальні самобутні цінності. До них належить мова, релігія, звичаї й традиція, музика, мистецтво, література, історія та інші духові, культурно-освітні властивості. Вони дають українській канадській спільноті власну народну ідентичність. Безперечно і самозрозуміле, що українці, так само як і інші канадці повинні зберігати свою рідну культурну спадщину. Існування і збереження себе є найвищим законом природи. Тисячолітня українська культура дає нам те, що найкраще й випробуване впродовж віків. Вона дає українцям у Канаді ті духові цінності, які є необхідні для людської гідності й доброго громадянства.

Як правило, Рада директорів відбуває свої засідання два рази в рік. Фондація інвестує свої фонди у федеральних, провінційних та місцевих контактах, а також у 12-ох українських кредитових спілках Канади в формі термінових депозитів.

Дуже важливим є, що кожна фундація, а особливо Шевченківська, мусить мати відповідно високий капітал, щоб успішно вести свою працю. Тільки із відсотків інвестованого капіталу можемо уділяти субсидії на культурно-освітні цілі.

Згідно з теперішнім законом щодо харитативних фундацій, кожна пожертва на Українську канадську фундацію імені Тараса Шевченка мусить мати писемну заяву підтверджену власноручним підписом жертводавця, що він складає свою жертву не менше як на десять років, як нерушимий капітал Фундації. У противному випадку, Рада директорів Фундації мусить трактувати цю жертву, як звичайний даток і є зобов'язана виплатити його в цілості протягом року на харитативні, культурно-освітні цілі. Коли жертва призначена на нерухомий фонд Фундації, Рада директорів виплачує тільки приходи з інвестиції.

Тому просимо кожного жертводавця мати це на увазі. Таким способом ми запевнимо збільшення нерушого капіталу Фундації, приходи з якого будуть зужиті на збереження, плекання й поширення української культури в Канаді.

До Шевченківської фундації напливають прохання про фінансову допомогу від різних людей, ансамблів, установ та організацій. Деякі відомі членам Ради директорів, а деякі ні. Тому Рада директорів вимагає, щоб разом з кожним проханням, внескодавці прислали рекомендацію одної чи більше українських організацій, Відділу КУК чи парафії, провід яких обзнайомлений з працею даної особи чи організації та є згодні, щоб піддержати таке прохання.

Подаючись а субсидії Шевченківської фундації, аплікaнт повинен подати слідуючі інформативні дані:

1. Ім'я аплікaнта чи організації
2. Докладну адресу
3. Вік
4. Писемна рекомендація відділу КУК чи організації
5. Участь аплікaнта в українському житті

6. Чи аплікант вплачує датки на фонди КУК, Шевченківської фундації, та на інші українські установи.
7. Назва проєкту, опис проєкту та його ціль
8. Як користатиме з проєкту українська громада
9. Коли передбачено закінчити проєкт
10. На скільки виготований вже проєкт
11. Висота бажаної субсидії
12. Чи одержано, або чи є можливості одержати субсидії з інших джерел
13. Чи передбачається дохід з проєкту
14. Інші важливі дані для оцінки прохання
15. Подати урядове податкове число харитативної установи, якщо даний аплікант його має.

Шевченківська фундація є народньо-соборною інституцією й має обов'язок розбудувати наше суспільство в Канаді. Протягом 23-ох років свого існування капітал Фундації досягнув майже два і пів мільйона доларів.

Фіскальний рік Фундації триває від першого квітня до 31 березня включно. Шевченківська фундація виплатила субсидій на культурно-освітні цілі на загальну суму \$1,222,205. Одна із поважніших субсидій в сумі \$50,000 була виплачена на продукування документального фільму "Жнива розпачу".

Перед кінцем кожного календарного року, Фундація випускає друком Річний звіт, який, між іншим, включає баянс, список субсидій, список фундаторів і жертводавців, список інвестицій та інші фінансово-статистичні дані.

23-й річний звіт вже в друці й появиться в короткому часі та буде належно розісланий.

Поважним джерелом розбудови капіталу Фундації це посмертні записи й спадщини, як також доживотні дотації поодиноких осіб та організацій. Відгук українського суспільства на наш заклик щодо пожертв та тестаментних записів на Фундацію імені Шевченка поступово зростає. З приємністю стверджую, що за останні часи вплинули княжі дари із спадщини таких осіб, як славної пам'яті Семен Корбан з Виндзору — \$92,000; Василь Глуханюк з Саскатуна — \$129,000; Юрій Диба з Ванкуверу — \$100,000 та Дмитро Маїк з Вінніпегу, якого адміністрація спадщини ще не цілком закінчена, але сподіємось приблизно \$200,000.

Всім цим жертводавцям належить від українського суспільства найвище признание та незмірна подяка. Їхні поважні дари нехай стануть прикладом майбутнім жертводавцям, бо вони запевняють нашу ідентичність та культурно-освітнє завтра в Канаді.

Моїм бажанням на майбутнє нововибраній Екзекутиві та Президії Централі КУК, щоб зайнялись створенням окремих референтур при відділах КУК для поширення капіталу та корисної праці Української канадської фундації імені Тараса Шевченка.

Дякую.

Д-р СЕРГІЙ РАДЧУК
Президент

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт представив голова комісії, пан Філікс Тесарський.

Члени Контрольної Комісії, Євгенія Шермна, Філікс Тесарський і Дмитро Яремчук, перевели дня 25 вересня 1986 року перевірку діловодства Централі Комітету українців Канади у Вінніпегу за 1985 рік. Фінансовий звіт Централі виготовила фірма чартерованих рахівників Прихитко Капітолер і Бурдей з Вінніпегу.

Контрольна Комісія проанілізувала фінансовий звіт і перевірила зіставлення прибутків і витрат загального балянсу фондів з днем 31 грудня 1985 року в порівнянні з 1984 роком, балянс харитативного й освітнього фондів та балянс фонду Комісії захисту громадянських прав у Канаді. На деякі неясні позиції одержано вияснення від внутрішнього книговода Централі КУК.

Перевірено записи в “джеренал леджер” прибутків і витрат щоденно і в місячних зіставленнях.

Перевірено квитарі на загальні й харитативно-освітні виплати, касову книгу, виплати рахунків та інші прилоги. Деякі заплачені рахунки були без підпису управнених до цього осіб. На загал Контрольна комісія стверджує, що книговодство Централі КУК є ведене ділово й знаходиться в доброму стані. Записи прибутків є точно заведені в денному порядку, в місячному й річному балянсах, а на всі витрати існують належні прилоги.

Перегляд протоколів засідань не був можливий, через те, що всі протоколи знаходилися в процесі редагування й друкування звітів для 15-го Конгресу українців Канади.

Рекомендується, щоб на майбутнє, Контрольна комісія могла перевіряти книговодство Централі КУК після закінчення кожного ділового року, зараз після одержання річного балянсу від чартерованих рахівників. Канцелярія Централі КУК повинна про це повідомити членів Контрольної комісії для визначення дати й часу перевірки.

Головні й касові книги поручається зберігати в протivoгневім сховищі.

Внесок Контрольної комісії ділити абсолюторію уступаючий Екзекутиві Комітету українців Канади перейшов більшістю голосів.

ЗАПИТИ ТА ВИЯСНЕННЯ

Петро Глібович: У Манітобі створилися нові відділи КУК, які були зорганізовані КСРУС. Чийм завданням є творити нові відділи КУК — КСРУС чи Комітету українців Канади?

Віра Бучинська: КСРУС був на це створений, щоб він допомагав Екзекутиві КУК в організаційних справах і я вважаю, що не було нічого злого, що вони подбали, щоб ті відділи повстали. Важливе є це, що є

відділи та що вони працюють і через те ми могли створити провінційну раду КУК у Манітобі.

Василь Височанський: Я думаю, що найкраща оборона канадських ветеран це є власна ініціатива. Час настав, щоб ми атакували, а не тільки оборонялися, як нас атакують. КЗГП повинна звернутися до наших науковців, щоб вони збирали матеріяли та їх опублікували в англійській та французькій мовах.

Іван Григорович: Така річ є дуже коштовна й залежатиме від фінансів. Треба пам'ятати те, щоб видати книжку на 300 сторінок треба \$15,000. Ми фактично за минулий рік і пів не могли всього досягнути, що хотіли, з огляду на невивистарчальні фонди.

о. Роман Ганкевич: Я є головою Крайової ради українських організацій за патріархат Української Католицької Церкви. Ми є організація, яка сповняє вимоги статуту й підтримує всі цілі КУК. У 1983 році ми внесли подання до Президії, щоб прийняти нашу Раду в члени КУК. Досі ми не отримали позитивної відповіді.

Віра Бучинська: Екзекутива Централі КУК на вимоги двох організацій взяла ту справу, як принциповою але не було узгодження і тому ми не могли цієї організації прийняти.

Михайло Татарнюк: Весною цього року відбувся у Ванкувері панель спонсорований Центром канадських журналістів. Були випадки нападу проти української громади, а передусім проти українських дивізійників. Чи пороблено старання, щоб реагувала наша українська спільнота в обороні доброго українського імені?

Іван Григорович: I spoke about the role of the Division in the Second World War from a document that was prepared by John Sopinka. Punitive actions could be attained against persons or groups who spread false accusations, if it can be proven as intent of malice.

Василь Верига: Ця справа тепер є в суді. Запевняємо, що ми реагуємо на кожний подібний закид супроти Дивізії чи взагалі супроти поодиноких осіб.

Ярослав Соколик: Я хотів би порушити справу “Чорної стрічки”, яка була широкого масштабу, але не була згадана у звіті Централі КУК. Акції відбулися в більших містах Канади й відзначення дня “Чорної стрічки” заплановане відбуватися кожного року.

Віра Бучинська: Звіт є зроблений до липня 1986 року. Справа “Чорної стрічки” вийшла друком щойно в липні чи серпні 1986 року.

При цьому передсідник Конгресу просить до слова Т. Цехмістрога

розказати дещо про Інформативну комісію при Монреальському Відділі КУК.

Т. Цехмістро: Хочу Вас перш за все запевнити, що наша комісія в Монреалі не є в конкуренції з Комісією захисту громадянських прав. Наша комісія повстала в 1983 році та її завданням було реагувати та доставляти правдиві дані щодо закидів на українців. З цією проблемою наша комісія вив'язується досить добре.

СПИСОК ПРОВІНЦІЙНИХ РАД І ВІДДІЛІВ КУК

ПРОВІНЦІЙНІ РАДИ

Провінційні ради КУК існують у слідуючих провінціях Канади: Альберта, Саскачеван, Манітоба й Онтаріо.

ВІДДІЛИ КУК

Відділи КУК існують у слідуючих місцевостях:

Бритійська Колюмбія:

Ванкувер

Альберта:

Боннівил

Вегревил

Гренд Прері

Едмонтон

Калгарі

Летбридж

Ллойдмінстер

Ню Брук

Ред Ватер

Торгилд

Саскачеван:

Йорктон

Канора

Норт Баттелфорд

Реджайна

Саскатун

Манітоба:

Вінніпег

Парклендс-Давфин

Росборн

Онтаріо:

Ватерфорд

Велланд

Виндзор

Гамільтон

Гримзбі

Кенора

Лімінгтон

Лондон

Оттава

Ошава

Ст. Кетеринс

Судборі

Су Ст. Марі

Тандер Бей

Торонто

Квебек:

Монреал

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОЇ РАДИ КУК АЛЬБЕРТИ

СКЛАД ЕКЗЕКУТИВИ ПРОВІНЦІЙНОЇ РАДИ КУК АЛЬБЕРТИ 1984 РОКУ

голова	— д-р Микола Суховерський
заступники голови	— Іван Бомбак
	— д-р Олександр Кіндій
	— Степан Романюк
	— Андрій Семотюк
	— д-р Мелетій Снігурович
вільні члени	— Ірина Гравел
	— Василь Кунда
	— Володимир Мальований
	— Богдан Татарин
	— Петро Торончук
	— Ярослав Федеркевич
секретарі	— д-р Орест Талпаш
	— д-р Дмитро Тодосійчук
скарбник	— Михайло Кучер
культурно-освітня комісія	— Осип Мазурок
	— д-р Микола Суховерський
	— д-р Сандра Томпсон
	— Володимир Шарик
представники до Альбертської Ради культурної спадщини	— Мирослав Когут
	— Ака Папіш
голова КСРУС	— д-р Манолій Лупул
контрольна комісія	— Степан Масло
	— Василь Савчук
	— Григорій Якимечко

КАНЦЕЛЯРІЯ

координатор програм КСРУС	— Дарія Іваночко
координатор Батьківського комітету сприяння українській освіті в Альберті	— Анна Биско

СКЛАД ЕКЗЕКУТИВИ ПРОВІНЦІЙНОЇ РАДИ КУК АЛЬБЕРТИ 1985 РОКУ:

почесний голова	— д-р Микола Суховерський
голова	— Андрій Семотюк
заступники голови	— Михайло Кучер

секретар
скарбник
голова КСРУС
члени КСРУС

— Нестор Папіш
— о. Ярослав Пук
— Степан Романюк
— Ярослав Федеркевич
— д-р Орест Талпаш
— д-р Дмитро Тодосійчук
— Андрій Семотюк
— Анна Биско
— Хризант Дмитрук
— д-р Богдан Кравченко
— д-р Манолій Лупул
— д-р Роман Петришин
— д-р Орест Талпаш
— Галина Фріленд
— Василь Кунда
— Ксеня Турко
— Микола Топольницький
— Розалія Фарина
— Ярослав Фіцик

контрольна комісія

КАНЦЕЛЯРІЯ

координатор програм
КСРУС

— Дарія Іваночко
— Анна Сохан

координатор Батьківського
комітету сприяння
українській освіті
в Альберті
екзекутивний асистент
Калгарі
екзекутивний асистент
Едмонтон
секретарки

— Анна Биско
— Маруся Гой
— Іван Самоїл
— Наталія Костенко
— Віра Солтикевич
— Даня Стахів-Зайцев

СКЛАД ЕКЗЕКУТИВИ ПРОВІНЦІЙНОЇ РАДИ КУК АЛЬБЕРТИ 1986 РОКУ:

почесний голова
голова
заступники голови

— д-р Микола Суховерський
— Андрій Семотюк
— Іван Бомбак
— Михайло Кучер
— Маркіян Лазурко
— Володимир Мальований
— Юліян Нагнибіда
— Степан Романюк
— Богдан Татарин

секретар
скарбник
голова КСРУС
члени КСРУС

— Петро Торончук
— Ярослав Федеркевич
— д-р Орест Талпаш
— д-р Дмитро Тодосійчук
— Андрій Семотюк
— Анна Биско
— Марія Гой
— Анна Іллюк
— д-р Богдан Кравченко
— Маркіян Лазурко
— д-р Манолій Лупул
— д-р Богдан Медвідський
— Орест Олійник
— д-р Роман Петришин
— Мирон Спольський
— Володимир Середа
— д-р Орест Талпаш
— д-р Христина Фіялка Іщенко
— Галина Фріленд

Рада українського
мистецтва Альберти

— Ярослав Балан
— Реня Ганчук
— Марія Дитиняк
— Галина Лазурко
— Тед МкЛавд
— Михайло Саварин
— Соня Скібо
— Надя Хрептул
— Константина Юзвишин
— Андрій Нагачевський
— д-р Роман Петришин
— Володимир Багнюк
— д-р Роман Петришин
— Розалія Фарина

дорадники

контрольна комісія

КАНЦЕЛЯРІА

Екзекутивний
директор
координатор Батьківського
комітету сприяння
українській освіті
в Альберті
координатор
Альбертського товариства
українського танцю
Екзекутивний асистент
Калгарі
книговод

— Мирон Спольський

— Анна Биско

— Ким Нагичевська
— Маруся Гой
— Слава Шулякевич

ВІДДІЛИ КУК

В Альберті діють 10 відділів та преставництв Комітету українців Канади (КУК): Гренд Прері, Едмонтон, Вегревил, Редватер, Торгилд, Ньюбрук, Ллойдмінстер, Калгарі, Летбридж, Боннівил. За свою організаційну працю заслуговує собі особливу подяку бувший голова Провінційної ради, д-р Микола Суховерський, який відвідав майже кожную українську громаду в Альберті, та який вдержував тісний зв'язок з відділами та представництвами КУК, та з неохопленими організаціями. Екзекутива Комітету українців Канади — Провінційна рада Альберти (КУК-ПРА) має в плані посилити ці зв'язки та почала відбувати свої сходи поза Едмонтоном.

За допомогою Провінційної ради відкрито бюро КУК в Калгарі з обсадою екзекутивного асистента. В плані на 1986 рік є відкрити бюро у Вегревил.

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДОЮ

За фінансовою допомогою фірми Герітедж Траст кожного тижня в газеті *Українські вісті* появляється календар імпрез в українській громаді в Альберті. КУК-ПРА квартално видає Бюлетень, який розсилається разом з виданням *Українських вістей* на поодинокі адреси українських родин та до урядових чинників.

ЗВ'ЯЗОК З УРЯДОМ

Федеральний уряд

Відбуваються регулярно зустрічі з альбертськими послами до федерального уряду, щоб інформувати їх про діяльність КУК-ПРА та про фінансові запотребування Провінційної ради та складових організацій КУК. На переведення праці Провінційної ради одержано від федерального уряду субсидії: \$55,000 у 1984; \$50,000 у 1985; та \$30,000 у 1986 (частина сподіваної більшої субсидії на цей рік). КУК-ПРА відбув засідання з міністром багатокультурности, дост. Отто Єлинеком, 24 травня 1986, під час якого поінформовано про незадоволення української спільноти новою політикою багатокультурности та зменшенням субсидій на організаційні справи.

В 1986 році вислано до федерального уряду комунікати в справі звіту Комісії Нілсона. В комунікаті підкреслено опозицію КУК-ПРА до цілого звіту комісії, включно з тезою звіту, що організації беруть від уряду субсидії, але що не вив'язуються із своїх обов'язків та що старші громади, як напр. українська є проти спроб уряду запобігти дискримінації та расизмові.

Вислано до федерального уряду комунікат в справі ядерної експлозії в Чорнобилі.

КУК-ПРА була заангажована у 1985 році в організації бенкету під час конвенції Об'єднання українських підприємців та професіоналістів,

на якому головним промовцем був прем'єр-міністер Канади Браєн Малруні.

Провінційний уряд

До часу провінційних виборів в травні 1986, КУК-ПРА мав близькі зв'язки з провінційними послами та міністрами українського походження. Від часу виборів, з огляду на факт, що при виборах перепала більшість кандидатів українського походження, які були членами уряду, Провінційна рада мусить нав'язати і втримувати більше формальний контакт з послами та міністрами, як так само з членами опозиції.

До часу переорганізації Альбертської ради культурної спадщини, яка є дорадчою радою провінційного уряду в справах багатокультурності, КУК-ПРА призначував двох представників до Ради. Відтак, у 1985 році із зміною в структурі Ради, вибори відбувалися у вісьмох околицях провінції. Представники Провінційної ради подбали, щоб українські організації в кожній окрузі вибрали відповідного представника.

КУК-ПРА одержує кожного року субсидію на свою діяльність від Альбертської фундації культурної спадщини. В 1984 році одержано \$16,000 на організацію провінційної конференції КУК; в 1985 і в 1986 році одержано по \$100,000 на програми та адміністрацію. Ці субсидії не є забезпечені з року в рік; їхнє продовження вимагає втримання постійних зв'язків з урядом та з членами дирекції фундації, щоб інформувати їх про діяльність Провінційної ради.

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ СПРИЯННЯ УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ В АЛЬБЕРТІ

В 1984 році створено Батьківський комітет сприяння українській мові в Альберті як координаційне тіло для місцевих шкільних батьківських комітетів, які займаються українською двомовною програмою в публічних та сепаратних школах. КУК-ПРА найняв координатора, нагляд над якою має Батьківський комітет. В шкільному році 1985-86 в програмі є приблизно 1,400 учнів від садочку до 12-ої класи.

В листопаді 1986 році відбулася одноденна конференція, щоб розглянути позитиви та проблеми двомовної програми та намітити плян праці на будуче.

Батьківський комітет втримує близький зв'язок з другими етнічними групами, які мають двомовні програми та разом відбувають засідання з провінційними та місцевими інстанціями, щоб забезпечити позитивні напрями уряду.

АЛЬБЕРТСЬКЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ

В 1984 році створено Альбертське товариство українського танцю як координаційне тіло для поперх 80 українських танцювальних груп в Альберті, які нараховують поперх 5,000 членів.

В 1986 році, товариство долучилося до подання на субсидію КУК-ПРА до Альбертської фундації культурної спадщини та відкрили своє

бюро в канцелярії Провінційної ради. З одержаних фондів від Альбертської фундації культурної спадщини, Провінційна рада покриває канцелярійні кошти та платню працівника товариства.

КОМІСІЯ ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Комісія захисту громадянських прав провадила постійну діяльність, щоб інформувати Альбертські часописи, та телевізійні й радіеві станції про позиції української громади в справі воєнних злочинців. В додатку до кампанії збірки фондів, Комісія зорганізувала турне для сотника Богдана Панчука, виступи Романа Купчинського та Николая Толстого, та одноденний семінар про сучасну політичну ситуацію у зв'язку з переслуханням Комісії Дешен. Висвітлено фільм "Жнива розпачу" в Едмонтоні та Калгарі.

Протягом 1985 і 1986 роках відбувалися неформальні дискусії з представниками федерації жидів в Едмонтоні. У висліді тих дискусій видано спільний комунікат в справі вандалізму пам'ятника жертвам Великого Голоду в Україні.

АЛЬБЕРТСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У 1976 році створено Альбертське товариство збереження української культури, ціль якого це збирати фонди на діяльність КУК-ПРА та на громадські культурно-освітні цілі. В найближчому році намічено переорганізувати товариство на фундацію з правом втримувати постійний капітал. Таким способом забезпечиться постійна фінансова база для діяльності КУК-ПРА.

КОНФЕРЕНЦІЯ: 21-ШЕ СТОЛІТТЯ УКРАЇНЦІВ В АЛЬБЕРТІ: ЇХНІ ПОТРЕБИ ЦІЛІ І НАПРЯМИ.

За ініціативою прерійного і альбертського комітетів сприяння розвитку української спільноти відбулися в Едмонтоні 12-13 жовтня 1984 року конференція для розглянення всіх галузів діяльності української спільноти в Альберті. Конференція, в якій взяли участь поперх 300 учасників з цілої Альберти, одобрила рекомендації, які будуть включені в остаточний звіт прерійного комітету. Цей звіт та рекомендації конференції будуть підставою пляну праці та напрямних КУК-ПРА на дальші роки.

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В АЛЬБЕРТІ

В травні 1986 року відбулася в Едмонтоні Конференція українського мистецтва в Альберті при участі представників українських мистецьких організацій, ансамблів та поодиноких мистецьких сил. У додатку до ряд рекомендацій про діяльність по різних мистецьких секторах, конференція рішила створити Раду українського мистецтва в Альберті.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

Кожнорічний Український день відбувається на Селі української

культурної спадщини при участі понад 12,000 гостей кожного року. В 1984 році головним промовцем був достойний Браєн Малруні, в 1985 році достойний Юліан Козак.

В 1986 році КУК-ПРА відзначає 60-ліття вибору першого українського посла до федерального парламенту, Михайла Лучковича. З цієї нагоди Провінційна рада буде вручати перший раз грамоту ім. Михайла Лучковича за діяльність на політичній ниві для добра Канади та для добра української спільноти. Першу грамоту одержить достойний Михайло Старр-Старчевський, перший член федерального кабінету українського походження. Головним промовцем в додатку до М. Старр будуть заступники прем'єр-міністра, Дон Мазанковський, міністер законодавства, Роман Гнатишин та посадник міста Едмонтону, Лаврентій Дікур.

ДЕНЬ ПІОНЕРА

Альбертське товариство українського піонера кожного року влаштовує День піонера у федеральному парку Елк Айленд. КУК-ПРА допомагає влаштувати цей фестин.

ПЛЯН ПРАЦІ

1. В листопаді 1986 року біля Едмонтону відбудеться триденний вишкільний курс для провідних сил в українській громаді в Альберті.
2. Видати в 1986 році та розповсюдити звіт прерійного комітету сприяння розвитку української спільноти та забезпечити його сприятливість в цілій громаді в Альберті.
3. Переорганізувати Альбертське товариство збереження української культури на постійну фундацію та розпочати систематичну збірку фондів на фундацію, щоб забезпечити сталу фінансову базу для КУК-ПРА.
4. Забезпечити фінансову базу з урядових фондів на діяльність Ради українського мистецтва в Альберті.
5. Забезпечити постійний зріст в українській двомовній програмі в Альберті.
6. Створити при Грент МакЮвен Комюнеті Коледж Центр ресурсів та культури для підготовки матеріалів про різні форми української культури та щоб вишколювати будучих професійних урядовців для українських суспільно-громадських установ.
7. Продовжувати видавати Бюлетень КУК-ПРА та поширити його засяг в українській громаді в Альберті взагалі.
8. Дальше провадити Український день, День піонера та подібні традиційні імпрези протягом року.

За Екзекутиву КУК-ПРА,
МИРОН СПОЛЬСЬКИЙ
Екзекутивний директор

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОЇ РАДИ КУК САСКАЧЕВАНУ

На останніх загальних зборах ширшої Провінційної ради КУК у 1983 році, ми подали короткий хронологічно-історичний нарис про причини і потреби покликання провінційних рад КУК, почавши від 1972 до 1983 року. Це було зроблено цілево, щоб відсвіжити нашу пам'ять про пророблену працю до того часу.

У цьому короткому нарисі, вважаю доцільним звернути увагу на схематичну програму засягу праці за останні три роки. У подробиці немає потреби входити, бо ділові звіти враз із протоколами були вислані членам Провінційної ради та головам відділів КУК. Проте, вказаним буде звернути увагу на важливіші аспекти програми засягу праці Провінційної ради КУК за останні 1983-1985 роки.

Завдяки зрозуміння організованої української спільноти у Саскачевані, її моральної і матеріальної піддержки, фінансової допомоги провінційного і федерального урядів діяльність Провінційної ради КУК позначилася помітними успіхами.

АКРЕДИТОВАНІ КУРСИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В САСКАЧЕВАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Після довгих років старання в справі введення акредитованого курсу історії України в Саскачеванському університеті в Саскатуні, зокрема наполегливими консультаціями Провінційної ради КУК та Славістичного відділу, Саскачеванський університет нарешті погодився на формальне навчання історії України у формі акредитованих курсів. У порозумінні Славістичного Відділу з Відділом історії, заангажовано на один рік д-ра Тому Приймака. Робляться далші старання, щоб кляса історії України та історія українського поселення в Канаді була постійною у Відділі історії університету.

НАЗНАЧЕННЯ УКРАЇНОМОВНОГО УКРАЇНСЬКОГО КОНСУЛЬТАНТА ПРИ ДЕПАРТАМЕНТІ ОСВІТИ

Згідно з мандатом дано Екзекутиві Провінційної ради КУК на річних зборах у 1982 року, потвердженого Загальними Зборами ширшої Провінційної ради КУК у 1983 році зроблено старання ввести двомовне українсько-англійське навчання у шкільній системі Саскачевану. В цій справі опрацьовано і внесено меморіал до уряду Саскачевану, відбуто ряд зустрічей і консультацій з речниками Міністерства освіти, в результаті чого Департамент освіти одобрив україномовного консультанта для розвитку навчання української мови, в особі пані Віри Лабач.

Пані Лабач безпосередньо підлягає Департаментові освіти через багатокультурного дорадника цього департаменту Ю. Жеребецького, а теж є в повній консультації з Екзекутивою Провінційної ради КУК. Позиція пані Лабач оплачена Департаментом освіти з початку 1984 шкільного року.

ПРОВІНЦІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ ДВОМОВНОГО НАВЧАННЯ

Для посилення підготовчої праці, заангажовано частково пана Бог-

дана Жеребецького у травні 1983 року. За його старанням і заходами Провінційної ради КУК, у лютому 1984 року, відбуто в Саскатуні провінційну конференцію, щоб розглянути можливості двомовного навчання. На конференцію прибуло 35 представників українських організацій та церковних громад, у більшості вчителі української мови з Йорктону, Канори, Норт Баттелфорд, Принц Алберт, Реджайни і Саскатуну.

Учасники конференції розглянули стан україномовного навчання, устійнили напрям і стратегію, вибрали дорадчий комітет, завданням якого було інформувати про місцеві відносини та можливості введення двомовного навчання.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ДВОМОВНОГО НАВЧАННЯ

Для улегшення цієї праці, витворено проєкт “Виклик майбутнього”. При допомозі консультантів при Департаменті освіти в особах Ю. Жеребецького, Віри Лабач та професора педагогічної психології Саскачеванського університету д-р Соні Ціпівник, а теж фінансової допомоги Департаменту культури й розваги, опрацьовано інформаційні матеріали у формі прозоро-слухової презентації та інформативного памфлету. Згідно з критикою знавців навчання другої мови, опрацьовані матеріали є на високому рівні і можуть служити, як модель іншим етнічним групам.

СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

З посиленням можливості двомовного навчання у державних школах провінції, а також поширення українознавчих курсів при Саскачеванському університеті, виринала необхідна потреба опрацювати і видати більшого формату українсько-англійський словник. Справа словника була кілька разів обговорена на засіданнях Екзекутиви. На цю тему розпочато переговори з Славістичним відділом. У листопаді 1983 року, Славістичний відділ згодився опрацювати українсько-англійський словник, формату 40,000 до 50,000 слів. Відповідальним редактором погодився бути проф. Ю. Фотій. Словник правдоподібно буде готовий до друку при кінці 1986 року.

СТИПЕНДІЇ СТУДЕНТАМ УКРАЇНІСТИКИ

За ініціативою та співпрацею Славістичного відділу при Саскачеванському університеті, щоб заохотити студентів студіями україністики, Екзекутива Провінційної ради КУК, за допомогою відділів КУК, складових організацій КУК, церковних громад та свідомої частини української спільноти створила культурно-освітній фонд на оплату стипендій. Стипендії є у формі дво-томового комплекту енциклопедії українознавства. Стипендії отримали: 1982 — 9 студентів, 1983 — 13, 1984 — 17, 1985 — 12. Разом, за чотири роки, 51 українських студентів були наділені стипендією Провінційної ради КУК, оплаченою українською громадою Саскачевану.

ПОСИЛЕННЯ ДВОМОВНОГО НАВЧАННЯ У САСКАЧЕВАНІ

По довгих зусиллях, консультаціях з відповідними чинниками

Департаменту освіти та Шкільними радами справа двомовного навчання поступово розвивалася. Допомогі багатокультурному дорадникові Ю. Жеребецькому та консультантові двомовного навчання Вірі Лабач, у липні 1985 року, Провінційна рада КУК заангажувала на позицію інспіратора двомовного навчання панну Вероніку Чучман.

КОНФЕРЕНЦІЯ — САСКАТАНЕЦЬ

Ідучи на зустріч киненого клича на 14-ому Конгресі КУК у Вінніпезі “Досягнення недосягнених”, у березні 1984 року з рамени Провінційної ради КУК та за фінансовою допомогою Державного секретаріату zorganizовано конференцію танцювальних груп Саскачевану.

Конференція відбулася у Саскатуні, на яку прибуло 70 представників від 27 танцювальних груп. Конференція була успішна. Представниками були родичі і молодь. У конференції теж взяли участь представники федерального та провінційного урядів. У часі семінарів та дискусії, представники висловили бажання створити провінційну танцювальну раду, яка співпрацювала б з Провінційною радою КУК. Обговорили також, основні їхні потреби, а саме: а) потребу точних і правильних даних про українські народні танці, б) хореографію, в) народній стрій, г) етнографію, ґ) центру потрібних інформацій, д) а теж наголосили особливе значення потреби бути обзнайомленими з різними аспектами української культури.

КОНФЕРЕНЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ 1984 РОКУ

З ініціативи та всебічної допомоги Комітету сприяння розвитку українського суспільства (КСРУС), відбулася конференція ХХІ століття. Потреба глибших студій була важливим викликом для української спільноти, щоб основно оцінити теперішність та бути готовими зустріти майбутність.

Потреби глибших студій теперішності та майбутності були вже інтенсивно та ґрунтовно дискутовані під час семінарів спонзорованих Провінційною радою КУК в 1980-1982 роках. Ідея посилення самозбереження та культурного розвитку набрала більшої ваги і розгону в 1982-1983 на засіданнях Комітету сприяння розвитку українського суспільства (КСРУС) який був покликаний Централєю КУК у листопаді 1982 року для дорадчих та схематично програмових справ, зложений з представників Манітоби, Саскачевану й Альберті.

Завдяки цьому комітетові, його ініціативі та зв'язкам із федеральним та провінційним урядами, Централь КУК і всі три степові провінції отримали від федерального та провінційного урядів фінансову допомогу, яка дала можливість заангажувати трьох працівників для кожної провінції. У Саскачевані заангажовано мгр. А. Макуха.

Одною з важливіших праць згаданого комітету було опрацювання запитника, щоб довідатися про дійсний стан нашої громади. Опрацьований запитник вислано в Манітобі, Саскачевані й Альберті. У Саскачевані вислано 400 запитників до організацій, церковних громад, клубів і установ, з чого отримано 150 виповнених запитників. Такий результат насвітлив стан нашої громади, включив всі частини нашої спільноти, бо

майже кожне угруповання української спільноти подало відповіді на питання запитника.

На базі зібраних відповідей та основної студії канадського державного перепису з 1981 року, покликано компетентних осіб для опрацювання конкретних тез для дискусії, в якій продискутовано аспекти спільних інтересів у площині забезпечення їх на майбутнє.

Треба підкреслити, що конференція була успішною. Помимо несприятливої погоди, прибуло 200 осіб, з яких 175 були заєстртованими делегатами. Делегатами, які брали участь у конференції, було багато молодих людей з професійним підготуванням з різних частин провінції.

На підставі відбух конференцій у трьох степових провінціях та винесених рекомендацій, покликано редакційну колегію, яка опрацьовує стратегічний документ “Спадщина — сини землі”, що буде базою дальшого напрямку та розвою нашого буття.

ВІДЗНАЧЕННЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

У вересні 1983 року з рамен Провінційної ради КУК та при повній співпраці відділу КУК у Саскатуні, велично відзначено 50-ліття голоду в Україні, при участі понад 2,000 осіб. У відзначенні взяли участь прем'єр Саскачевану Грент Дивайн, голова Ліберальної партії Релф Гудейл, представник НДП, Павло Мостовий, посадник міста Саскатуну, Клиф Райт, українське духовенство, представники преси, радіо і телебачення.

ВИСВІТЛЕННЯ ПРЕМ'ЄРИ ФІЛЬМУ „ЖНИВА РОЗПАЧУ”

У жовтні 1985 року заходами Провінційної ради КУК відбуто у Саскатуні з добрим успіхом висвітлення прем'єри фільму “Жнива розпачу”, та відбуто прес конференцію. Ці імпрези були великого значення не лише тому, що на них була заступлена мідія, українське духовенство та політичні партії провінційного та федерального урядів але, що важніше, організована українська спільнота задокументувала перед неукраїнським світом цю жакливу подію ХХ століття, доконану режимом червоної Москви. Такі відзначення є важливими і тому бо вони є **пересторогою** західньому світу, щоб врешті його дипломати, кореспонденти та їхні засоби інформації скинули політичну заслону з очей і побачили “миролюбну” Москву у правдивому світлі, яка з “доброзичливою” усмішкою їде в гості не лише літаками, але також і танками і катюшами.

КОМІСІЯ ДЕШЕНА Й ОБОРОНА УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНІ

З покликанням урядом Канади Комісії Дешена на початку 1985 року в справі воєнних злочинців, а також необоснованих обвинувачень канадських українців у тих злочинах С. Візенталем, С. Литманом, Б'ней Брит та Жидівським конгресом, Централя КУК в порозумінні з Провінційними радами Онтаріо, Саскачевану й Альберти та компетентними особами в Торонто з рамени Централі КУК, 15-го лютого, 1985 року відбула пресову конференцію в Торонті, на якій категорично опрокинено необосновані обвинувачення канадських українців. Одначе, тому що англомовна преса в Саскачевані не помістила пресового опрокинення Централю КУК, Провінційна рада КУК Саскачевану, 22-го лютого,

1985 року вислала додаткове пресове повідомлення до англомовної преси Саскачевану. Доперва після нашої інтервенції, “Стар Фінікс”, щоденник Саскатуну, 28-го лютого, 1985 р. частинно помістив пресове повідомлення Провінційної ради. 25-го лютого, 1985 року вислано друге повідомлення до англомовної преси Саскачевану відносно анонімних листів, які вислала сов’єтська амбасада в Оттаві. Рівночасно, Провінційна рада, за підписом голови д-ра Дмитра Ціпівника, вислала листа до прем’єр-міністра Браєна Малруні, звертаючи його увагу на підривну роботу, яку веде сов’єтська амбасада.

Згідно з статтею, яка появилася 5-го червня, 1985 року в “Оттава Ситизен”, де було сказано, що Комісія Дешена рішила взяти до уваги сов’єтські документи, а теж відбути поїздку до Сов’єтського Союзу для переслухання свідків, від Екзекутиви Провінційної ради КУК в цей час відійшов лист протесту до Комісії Дешена в якому ясно і категорично заперестували проти вживання сов’єтських свідчень у канадських дослідах і судах. Копії вислано до прем’єр-міністра Канади, Дж. Крозбі, Е. Мекай, Г. Фейвотер і до саскатунських послів Р. Гнатишина і до Д. Рейваса.

Представником Провінційної ради КУК до Комісії громадських прав є адвокат Іван Роздільський. За його старанням створено підкомітет акції, який до тепер виконав багато інформативної праці.

КОНКУРС УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

На протязі існування Провінційної ради КУК, відбуто дев’ять конкурсів українського мистецтва. Конкурси були спонзоровані Провінційною радою КУК на базі провінційного засягу. Всі ці конкурси відбувалися у Саскатуні. Конкурси були успішними тим, що учасниками були дітвора й молодь з усіх частин провінції. Одначе, щоб краще зацікавити українську спільноту південної частини провінції, пороблено заходи, щоб наступний конкурс у 1987 році відбути в Реджайні, під керівництвом місцевого відділу КУК.

Беручи до уваги, що не вся молодь, а водночас і родичі, є зацікавлені музично-вокальним та хоровим мистецтвом, створено також провінційного засягу “Калейдоскоп” українського народнього танцю, в якому наша дітвора й молодь бере активну участь.

У цьому трирічному нарисі проробленої багатогранної праці Провінційної ради КУК, підкреслено лише важливіші аспекти діяльності. Живемо на передодні ХХІ століття, в якому з поступом технології будуть поширені горизонти, а з тим нові життєві вимоги, обов’язки й відповідальність. Українська спільнота мусить бути готова зустріти — незнане.

Одним із найважливіших пріоритетів Провінційної ради КУК в останній трирічній каденції було зробити всі можливі заходи у збереженні мови і культури, що є важливим елементом у збереженні нашої національної субстанції. За словами М. Поліщука, “Коли не буде мови і культури — не буде нації!” За ці слова він сьогодні карається по тюрмах та тайгах Сибіру. Висказані слова Миколою Поліщуком, Москва дуже добре розуміє їх і боїться їх. І тому, “Іде безперервна, підступна та

жорстока боротьба за душу української людини, де б та людина не перебувала, чи то в підсов'єтській Україні, чи то за межами України у вільному світі.”

Д-Р ДМИТРО ЦІПІВНИК
Голова Провінційної ради КУК
Саскачевану

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ВАНКУВЕР, БРИТІЙСЬКА КОЛЮМБІЯ

СКЛАД УПРАВИ ВІДДІЛУ 1983-84 РОКУ:

бувший голова	— Василь Андріяшин
голова	— Ольга Гайдимовська
заступник голови	— Богдан Гузик
секретар	— Михайло Дацко
скарбник	— Василь Дзюбенко
фінансовий секретар	— Семен Касприк

Із важніших подій цієї каденції була доповідь голови Провінційної ради Альберти д-ра Михайла Суховерського на тему — “Чи вдержимо українську культуру в Канаді?” Доповідь була злучена зі зустріччю професорів славістів, які дали короткі звіти своєї діяльності присутнім. У зустрічі взяли участь проф. Ярослав Рудницький і піяністи Люба та Іриней Жуки.

Замість “Українського дня” влаштовано “Галовін забаву”, яка притягнула багато української молоді. Виступали ансамбль бандуристок у народніх строях під керівництвом Квітки Ганушевської-Козак. Також виступав з народними танцями ансамбль “Черемшина”. Пані приготували вечерю українських страв.

У 65-річчя Соборности України вібуто святочну академію з цікавим рефератам студента Михайла Марина про конституцію Української Народньої Республіки, що якраз сходилася з часом укладання конституції Канади.

Під проводом голови Рідно-шкільної ради, пані Юлії Стасюк, у залі православної аудиторії силами рідно-шкільної дітвори влаштовано концерт у честь Тараса Шевченка.

Зорганізовано інформативну зустріч з головою єврейсько-українських зв'язків проф. Яковем Суслинським.

Переведено переписку з видавництвом Нелсон-Блек, провінційним міністерством Освіти та Централєю КУК в справі нового атласу світу.

Під час з'їзду Світової ради церков, в університеті Бритійської Колюмбії поширено літературу про боротьбу українського народу, голод, дисидентів, тощо.

Для вшанування жертв голоду 1932-33 роках, Комітет 50-річчя під проводом Лева Ковальчука зорганізували маніфестацію з участю урядових достойників та спільну панахиду і похід до сенотафу. Головним

доповідачем був д-р Богдан Кравченко. Матеріали про голод вислано до шкіл, церков та урядів.

Голова відділу, пані Ольга Гайдимовська, брала участь у XIV Конгресі Комітету українців Канади. Семен Касприк вміло організує збірку на СКВУ та національної вкладки. Фінансові зобов'язання Василь Дзюбенко вирівнює своєчасно. Маємо впорядкований архів, яким завідує Михайло Татарнюк при допомозі Семена Касприка.

Сходини відбуваємо в приміщеннях Українського католицького центру та Православної аудиторії запрошуючи священників, які теж проголошують наші сходини та імпрези у церковних вісниках зовсім безінтересовно.

СКЛАД УПРАВИ ВІДДІЛУ 1984-85 РОКУ

голова	— Андрій Данилів (мол.)
заступник голови	— Лев Ковальчук
секретар	— Михайло Дацко
фінансовий секретар	— Семен Касприк
скарбник	— Василь Дзюбенко

Андрій Данилів (мол.) сповняв обов'язки голови відділу й голови Фестивального комітету. У Фестивальному комітеті помагав дуже багато Роман Савка. У фестивалі брали участь місцеві танцювальні ансамблі “Черемшина” та “Луна”, а передовсім гості з Вінніпегу хор “Тирса” і танцювальний ансамбль “Русалка”. На концерті були присутні послы провінційного та федерального урядів. Після концерту приготовлено забаву для артистів, послів і спонзорів Фестивалю. На влаштування концерту одержано дотації від міського і федерального урядів. Фестиваль приніс дохід, який скріпив касу відділу, а також нагороджено виступаючі групи.

Святом Державности координував Лев Ковальчук. Участь у святковій академії взяли чоловічий хор “Гомін” під диригентурою Михайла Мамчури, рідно-шкільний під керівництвом Квітки Козак та танцювальний ансамбль “Черемшина”. Найважливішими точками були відчитання проклямації посадником Ванкуверу, дост. М. Гаркота, та реферат молодого людини мгр. Льва Штельмаха, який вміло пов'язав тему свята з актуальними справами.

Свято в честь Тараса Шевченка, як кожного року є в заряді Рідно-шкільної ради. Влаштування лежало в руках голови Ліди Гузик. Крім виступів дітей Української центральної школи, танцював діточий ансамбль “Зірка” під керівництвом пані Марлен Андріяшин. Ліда Гузик приготувала також Свято Миколаївську виставку, яку кілька разів повторено на льокальному каналі телевізії. Повторено також сцену Святого вечора з попереднього року. Рідно-шкільна рада виготовила магнетофонну стрічку української мови для англомовних дітей.

У справі опрокидання наклепів праці українців з нацистами зорганізовано громадське віче, на якому голова Комісії захисту громадських прав, адвокат Іван Григорович, представив небезпеку ситуації та запо-

чатковано збірку на оборону. Збірку дуже успішно провадив Роман Савка.

Наш відділ виплачує жертву на Осередок української культури й дав жертву на п'єсу Е. Галая, "Цимбали".

Приємно відмітити, що завдяки зв'язкам А. Данилова, ми одержуємо привіти від міністерства на національні свята.

СКЛАД УПРАВИ ВІДДІЛУ 1985-86 РОКУ:

голова	— Андрій Данилів (мол.)
заступник голови	— Роман Савка
секретар	— Ольга Гайдимовська
англомовний секретар	— Ірина Лупиніс
скарбник	— Василь Дзюбенко
фінансовий секретар	— Семен Касприк

У 1985 каденції продовжується акція оборони доброго імені українців в Канаді. Вибрано місцевий Комітет оборони, очолений М. Татарнюком, який взяв участь у нарадах у Вінніпезі. Голова, А. Данилів, брав участь у нарадах КЗГП у Торонті. Він виготовив листа до урядових чинників проти знеславлювання всіх українців жидівськими групами та проти можливого вживання сов'єтських свідків і доказів у суді Канади. Рівночасно з продовженням збіркової акції розгорнено висилку листів до парламентаристів і карток до прем'єр-міністра Б. Малруні.

У жовтні, 1985 року відбувалися наради Комітету розвитку українського суспільства в Саскатуні. На запрошення нашого відділу до участі, виделеговано Ольгу Гайдимовську.

Шкільна рада дала початок відновленню навчання української мови в університеті Бритійської Колумбії. Заходами Юлії Стасюк створено Фундацію української мови та отримано податкове число. Пожертвами відділу КУК та організацій почато "Курс 325" для 18 студентів і забезпечено виклади на три роки. Викладає mgr. Леся Слобожан.

Свято Державности влаштувала Ольга Гайдимовська. Замітне, що доповідь виголосив голова КЗГП, І. Григорович, який по закінченні святочної академії мав інформативну зустріч з публікою.

У березні голова Центральної школи, Ліда Гузик, поставила Шевченківський концерт при виступах дітвори під керівництвом її і пані Квітки Козак, та діточої танцювальної групи "Зірка", під керівництвом Марлен Андріяшин. Співав чоловічий хор "Гомін" — диригент, М. Мамчур. Приємною несподіванкою був щойностворений молодечий співучий гурток "Водограй" під управою його організаторки Зоні Гайдимовської. Реферат свята виголосив голова відділу А. Данилів (мол.).

Останній тиждень квітня, 1986 року це "Український тиждень" у святкуваннях 100-річчя Ванкуверу, який проходив під кличем "Ріст української культури в рості Ванкуверу". Жертвенну працю в успішне переведення його вложив голова Фестивального комітету, Бері Чадвик. Управа міста Ванкуверу офіційно проголосила "Український тиждень" і признала фінансову допомогу. Через три вечори відбувались у Робсон

Сквер доповіді, фільми, мистецькі виставки, тощо. Доповідали д-р Александра Томсон, Роман Онуфрійчук і висвітлено фільми про голод, життя піонерів, творчість українських мистців та народне мистецтво. СУСК під проводом студента права, Петра Монастирського, угощав вином і сиром, приспівував “Водограй” та панна Дарця Кут грала на цимбалах.

У суботу Українського тижня влаштовано в Українському католицькому центрі бенкет з показом народньої ноші, піснями й танками з усіх частин України. Брала участь танцювальні ансамблі “Луна” і “Черемшина” під вмілим проводом пані Лесі Пріц. Вечером загостили провінційні послы. Показ ноші накрутила місцева телевізійна станція, яка висвітлювала кілька разів опісля. Український тиждень закінчено концертом співу й танку в престижевім Квін Елізабет Плейгавз з присутністю представників урядів і численної публіки. Цьогорічний фестиваль був перевіркою наших сил, зв'язку зі своїм народом і дальшого розвитку української культури. Вкінці ділимося сумною вісткою, що 30-го листопада, 1985 року помер чільний член відділу і бувший голова, Василь Андріяшин.

ОЛЬГА ГАЙДИМОВСЬКА
секретар

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ВЕЛЛАНД, ОНТАРІО

До складу відділу КУК у Велланд, Онтаріо входять слідуючі організації: православна громада при парафії Пресвятої Тройці, осередок СУМ, відділи ЛВУ і ОЖЛВУ.

У січні 1984 до 1986 року відзначено Свято Державности. Голова відділу КУК, Г. Шийка, разом з представниками української громади і юнацтвом СУМ відбули похід до міської ратуші, де посадник міста Велланду підписав проклямацію. В українських церквах відслужено молебні при активній участі православної і греко-католицької громади. Після того в приміщенні Українського культурного центру святкова програма продовжувалася з відчитанням Четвертого Універсалу і святкових доповідей.

У місяці березні 1984 до 1986 року вшановано пам'ять Тараса Шевченка. Силами української громади Велланду відбувся величавий концерт на якому виступав мішаний хор при відділі КУК під диригентурою Григорія Сокола, а юнацтво СУМ деклямувало вірші. У концертну програму також входили добре опрацьовані святкові доповіді.

У місяці серпні, 1984 року і 1985 року влаштовано виставку/базар українського мистецтва, а саме: різьби, народні вишивки, художні вироби і література. Танцювальний ансамбль “Веснянка” при осередку СУМ та оркестра доповнили програму дня.

У місяці листопаді, 1985 року відзначено Листопадовий зрив. Програма включала молебні у церквах і відчитання святочної доповіді.

При активній участі української громади два рази виповнено і вислано листи до послів провінційного і федерального урядів в обороні

доброго імені українців. На фонд КЗГП була переведена збірка в якій зібрано \$4,930.02.

У місяці травні, 1986 року, наша громада брала участь у маніфестації в Оттаві у зв'язку з катастрофою у Чорнобилі.

У попередніх роках, при відділі КУК існувала Рідна школа, але через брак дітей молодшого віку, Рідна школа тимчасово не існує. Цього року, управа відділу у Велланді знову розпочне реєстрацію дітей на навчання у Рідній школі.

За звітний період з каси відділу КУК у Велланді до Централі Комітету українців Канади у Вінніпезі переслано:

	1984	1985	1986
Збірка національної вкладки	\$ 571.00	\$ 233.00	\$ 386.00
Збірка на фонд СКВУ	17.00	223.00	292.00

Відділ КУК у Велланді не великий. Управа відділу КУК працює по своїй можливості і силі.

За управу відділу КУК у Велланді,
Г. ШИЙКА
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ВИНДЗОР, ОНТАРІО

СКЛАД УПРАВИ КУК:

	1983-84	1984-85
голова	Іванна Романів	Іванна Романів
заступник голови	Богдан Федчун	Богдан Федчун
рек. секретар	Марія Михальчук	Марія Михальчук
кореспонденційний секретар	Анна Зелена	Юлія Стойко
скарбник	Петро Мицак	Петор Мицак
вільні члени	Нестор Костинюк	Нестор Костинюк
	Павло Масний	Павло Масний
Шевченківська фундація	Семен Корбан	—
Контрольна комісія	Петро Криворук	Петро Криворук
	Ольга Лапка	Ольга Лапка
	Петро Назаревич	Петро Назаревич

СКЛАД УПРАВИ КУК НА 1986-86 РІК:

голова	— Петро Мицак
заступник голови	— Іванна Романів
рек. секретар	— Ірина Зелена
кореспонденційний секретар	— Юлія Стойко

скарбник	— Марія Кіндяк
вільні члени	— Богдан Федчун
	— Богдан Друль
Контрольна комісія	— Василь Антонів
	— Петро Криворук
	— Петро Назаревич

Складові організації відділу КУК у Віндзорі та їхні братні організації:

1. Українське національне об'єднання (УНО)
2. Ліга визволення України (ЛВУ)
3. Товариство українців самостійників (ТУС)
4. Українська католицька громада
5. "Просвіта"
6. Клуб професіоналістів і підприємців
7. Клуб градуантів

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ВІД 1983 ДО 1984 РОКУ:

18-го квітня, 1983 року створено комітет для відзначення 50-річчя голоду в Україні 1932-33 роках. Комітет робив часто сходини і солідно приготувався до відзначення цієї сумної події. Закуплено образ В. Курилика вартості \$25,000 і рішено подарувати його міській галерії. Розпочато кампанію за фондами. День маніфестації призначено на день 18-го вересня. 29-го травня, 1983 року відбулося Свято героїв. Промовцем був П. Рогатинський з Дітройту.

18-го вересня, 1983 року гідно відзначено 50-річчя голоду в Україні. В програмі дня — панахида біля ратуші, відправили спільно священники української католицької й української православної церкви, похід вулицями міста (приблизно 300 осіб) до міської галерії, відкриття картини В. Курилика в галерії, доповідь д-ра Ігоря Стебельського. Маніфестація відбулася дуже успішно. Телевізія, преса і радіо докладно про все звідомляли.

22-го січня, 1984 року, як і кожного року, — піднесення українського прапора біля міської ратуші при участі священників обох церков і коротка програма.

30-го січня, 1984 року відсвяткували Свято Державности в залі української православної громади. Промовцем був о. Павло Шадурський.

У цьому році відділ КУК у Віндзорі присвятив найбільше уваги і праці у підготовці й відзначенні 50-річчя голоду в Україні.

Голова, Іванна Романів, здаючи звіт із цієї праці, між іншим, сказала: "Відзначення 50-річчя голоду в Україні було дуже успішне, бо через добре зорганізовану пропаганду доконали ми те, до чого стреміли, а саме: повідомили чужих і деяких своїх про наш український "голоко́ст" і знищення приблизно 7 мільйонів людей московським режимом".

Один священник канадського легіону ветеранів звернувся до мене за матеріалами про цей голод, бо він викладає в школі, а ще по сьогодні нічого про це не чув."

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ВІД 1984 ДО 1985 РОКУ:

У травні, 1984 року голова Іванна Романів репрезентувала Виндзор на 30-літті існування відділу КУК у Лондоні, Онтаріо, а в серпні голова була присутня на провінційній конференції КУК в Торонто.

18-го вересня, 1984 року відділ відсвяткував 100-річчя українського жіночого руху в якому брали участь всі жіночі організації на терені Виндзору. Усі організації з ентузіазмом взялися до приготування імпрези. Головну доповідь виголосила д-р Марія Квітковська з Дітройту, голова СФУЖО. Завдяки праці голови КУК, Іванни Романів, зорганізовано жіночий хор при відділі КУК. Цей хор під умілою диригентурою пані Люби Менлі, відспівав ряд пісень і був прикрасою свята. На залі були: вистава народнього мистецтва, виставка книжок українських письменниць, колекції фотографій з довголітньої праці жіночих організацій. Також з нагоди 100-річчя жіночого руху була виставка з українською тематикою в міській бібліотеці у вересні.

4-го листопада, 1984 року в залі УНО відзначено Листопадовий зрив. Головний промовець д-р Евген Березовський, з Дітройту, виступав жіночий хор при відділі КУК та деклямації. Відзначено 6 українських УСуСуСів. Фотографія УСуСуСів і звідомлення зі свята появилось у "Виндзор Стар".

22-го січня, 1985 року відзначено вивішенням українського прапора. Петро Мицак перевів коротку програму. Священики з католицької й православної церков провели молитви.

27-го січня, 1985 року відбулося Свято Державности в залі української православної громади. На бенкеті головним промовцем був інж. Барабаш з Торонта, та співачка Христина Липецька з Дітройту.

10-го березня, 1985 року відбувся концерт у честь Тараса Шевченка в залі української католицької громади. Головний промовець — студент Виндзорського університету, Степан Стебельський. У програмі — жіночий хор при відділі КУК, хор української католицької громади та деклямації.

Крім цього, голова Іванна Романів, д-р Володимир Романів, Петро Мицак і Петро Криворук були вибрані до комітету для спростування наклепів жидами проти українців у "Виндзор Стар". Лист уложений цим комітетом появился у "Виндзор Стар" 3-го квітня, 1985 року.

Миська газета "Виндзор Стар", видала книжку про побут папи Івана Павла II в Канаді. У книжці ані одним словом не згадано про побут папи в Катедрі Свв. Володимира й Ольги у Вінніпезі. Відділ КУК вислав листа до "Виндзор Стар" бажаючи пояснення чому так сталося.

Вислано листи з апелем про звільнення активістів людських прав Горбалья і Йосифа Зіселя до прем'єр-міністра Малруні, Тирнера, Бродбента, Кларка, та інших послів виндзорської округи.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ВІД 1985 ДО 1986 РОКУ:

8-го вересня, 1985 року на українському селі Емгерстбургу біля Виндзора відбулося "Віче-протест" в обороні доброго імені українців. У

програмі дня: соборний молебень за український нарід, панахида за тих, які були замучені у тюрмах, концентраційних таборах, на Сибірі, заморені голодом, усіма окупантами України. Панахиду відправили о. дякон Євген Галицький, о. Петро Грицак із української католицької церкви і о. Павло Шадурський від православної. Головну доповідь виголосив посол до Онтарійського уряду, Юрій Шимко з Торонта, в обох мовах (укр. і англ.). Публіка дописала — понад 300 осіб. Про це писала англomовна преса, а також було на радіо і телевізії.

18-го липня, 1985 року створився комітет з представників молодечих організацій для підготовки Свята молоді. Очолювала комітет Христина Біланич.

10-го серпня, 1985 року голова П. Мицак, репрезентував відділ КУК на нарадах Провінційної ради КУК в Торонті, а 12-го серпня, 1985 року голова репрезентував відділ КУК на Дні спадщини в Торонті. Від відділу КУК були зложені привіти на 30-ліття ОЖЛВУ, на 10-ліття “Золотої згоди” і на висвяченні православного священика Друля.

2-го листопада, 1985 року відбулося Свято молоді в хорватській залі з нагоди міжнародного руху молоді. Бенкет, відповідна програма і забава. Головну доповідь виголосив молодий адвокат, Тарас Підзамецький, активний діяч МУНО з Торонта. Свято вдаль і за це належить признання святочному комітету. Найбільше праці вложили Христина Біланич і Ніна Недин.

3-го листопада, 1985 року — Листопадовий зрив і Свято героїв — підготоване двома організаціями, УНО і ЛВУ під патронатом відділу КУК. Почато соборною панахидою, що її на сцені відправили священики обох церков. Святочну доповідь виголосив Тарас Рогатин-Макогон, виступали наші мистецькі сили з Виндзору та співачка Оксана Макогон з Торонто.

Вислано резолюції з дня оборони доброго імені України, яке відбулося 8-го вересня, 1985 року до федеральних і провінційних послів нашої округи, до прем’єр-міністра Малруні і міністра Крозбі. Переведено збірку на працю КЗГП в Торонті, яка принесла приблизно \$7,000.

22-го січня, 1986 року піднесено український прапор біля ратуші. Біля 70 осіб присутніх та священики з обох церков. Присутні також були посажник міста Давид Бир і радний Том Портер. Короткі доповіді виголосили о. Петро Грицик в англійській мові і Петро Мицак в українській.

26-го січня, 1986 року відбулося Свято Державности і Соборности. Свято підготоване організацією СУС. Доповідь виголосив о. Павло Шадурський. У програмі: хор української православної громади, танці, молоді бандуристи, деклямації, сольо-спів М. Шадурська і дует. Свято було добре підготоване, але були певні непорозуміння між організацією ТУС і управою КУК.

9-го березня, 1986 року відсвятковано Свято Тараса Шевченка в залі української католицької громади. Голова святочного комітету — о. Петро Грицак. Доповідь виголосила Галина Мордованець-Регенбоген. Мистецька частина: хор української католицької церкви, сольо-спів Катрусі Леськів та на фортеп’яно Адріяна Леськів, деклямації. Мистецьку програму приготував о. декан Євген Галицький.

Відділ КУК у Віндзорі має вирівняні бюджети до Централі КУК і до Провінційної ради КУК. Цього року була спроба створити Дорадчий комітет при відділі КУК із професіоналістів і підприємців. Переговори відбулися, але не створено тіла.

За управу відділу КУК у Віндзорі,
ПЕТРО МИЦАК
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ВІННІПЕГ, МАНІТОБА

До складу вінніпезького Відділу КУК входять слідуочі організації: Товариство українського народнього дому, Товариство читальні “Просвіта”, Літературне товариство ім. Маркіяна Шашчевича, Клуб українських професіоналістів і підприємців, Українське національне об’єднання, Українське національне об’єднання — Відділ Ст. Боніфас, Братство українців католиків (БУК) — Свв. Володимира і Ольги, Братство українців католиків (БУК) — Парафії Св. Покрови, Українські канадські ветерани — Відділ 141, Український канадський інститут “Просвіта”, Ліга визволення України, Товариство українців самостійників (ТУС), Союз українських канадських ветеранів, Братство бувших вояків І-ої Української Дивізії УНА, Комітет українок Канади, Спілка української молоді (СУМ), Пласт Організація української молоді в Канаді, Союз української молоді в Канаді (СУМК), Український студентський клуб при Манітобському університеті (УСК), Брендонський український культурний осередок, Осередок української культури й освіти, Суспільна служба українців Канади, Альфа Омега, Канадський національний український фестиваль в Давфіні, Рада українських рідних шкіл, Братство бувших вояків в УПА, Рада українського мистецтва: Сестри Тодащук — Вінніпег, Ансамбль “Шумка” — Брандон, Ансамбль “Троянда” — Давфин, Ансамбль “Веселка” — Тулон, Ансамбль “Русалка” — Вінніпег, Капеля українських бандуристів — Вінніпег.

Склад Екзекутиви від квітня 1983 року до квітня 1986 року:

Управа	1983/84
голова	— П. Манастирський
1-ий заступник	— І. Балюта
2-ий заступник	— Г. Дмитришин
рекордовий секретар	— В. Панаскевич
адміністративний секретар	— —
фінансовий секретар	— С. Яворський
референт національної вкладки	— І. Цяпута
імпрезова рада	— Савеля Тодащук
	— І. Цяпута
	— О. Яворський

пресовий референт	— С. Демчишак
референт рідних шкіл	— А. Борис
координатор павільйону “Київ”	— А. Шепертицький
контрольна комісія	— Савеля Тодащук
	— П. Ольховецький
	— В. Бартіш
	— О. Зазуля
вільні члени	— М. Співак,
	— Г. Білокрилий
	— Леся Швалюк
	— М. Міненко
	— о. М. Скрумеда

Управа	1984/85
голова	— І. Балюта
1-ий заступник	— Г. Дмитришин
2-ий заступник	— Леся Швалюк
редкордовий секретар	— В. Панаскевич
адміністративний секретар	— —
фінансовий секретар	— В. Носатий
референт національної вкладки	— С. Яворський
імпрезовий референт	— Савеля Тодащук
пресовий референт	— Р. Бабух
референт рідних шкіл	— Докія Черевик
координатор павільйону “Київ”	— І. Балюта
контрольна комісія	— Г. Білокрилий
	— П. Карплюк
	— Маруся Климків
	— О. Бондарчук
	— О. Зазуля
вільні члени	— д-р В. Лебедин
	— Т. Васишин
	— о. М. Скрумеда
	— А. Сураський
	— Ліда Гавришків
	— Д. Дудка
	— Оля Завісляк

Управа	1985/86
голова	— П. Манастирський
1-ий заступник	— А. Лисан
2-ий заступник	— Леся Швалюк
рекордовий секретар	— В. Панаскевич
адміністративний	

секретар	— Ліда Гавришків
фінансовий секретар	— С. Яворський
референт національної вкладки	— С. Яворський
імпрезовий референт	— Маруся Климків
пресовий референт	— А. Борис
референт рідних шкіл	— П. Манастирський
координатор павільйону “Київ”	— З. Глушок
контрольна комісія	— О. Зазуля
	— В. Берестянський
	— Г. Білокрилий
	— С. Горбаль
	— С. Ямнюк
вільні члени	— І. Цяпута
	— Марійка Дяків
	— Г. Дмитришин
	— П. Корбутяк
	— О. Яворський
	— д-р В. Лебедин
	— Іванка Левандовська
	— Савеля Тодашук

Під патронатом відділу відбулись слідуочі імпрези за 1983/84 рік: 50-річчя голоду в Україні і відкриття пам'ятника; Тиждень “Фольклорами”; Свято Листопадового зриву; Свято Державности; Концерт ім. Тараса Шевченка.

Фінансовий оборот за діловий рік 1983/84:

Балянс в кредитівці на 25-го квітня, 1984 року	\$ 1,029.65
Приходи	31,320.76
	<hr/>
Разом	\$32,350.41
Видатки	32,071.97
	<hr/>
Сальдо	\$ 278.44

Діяльність відділу за 1983/84 рік був дуже активний.

Під патронатом відділу відбулися слідуочі імпрези за 1984/85 рік: Тиждень “Фольклорами”; Свято Листопадового зриву; Свято Державности.

Фінансовий оборот за діловий рік 1984/85:

Балянс в кредитівці на 22-го квітня, 1985 року	\$12,565.76
Приходи	34,195.50
	<hr/>

Разом	\$46,761.26
Видатки	<u>21,629.74</u>
Сальдо	\$25,131.52

Діяльність відділу за 1985/86 рік була дуже успішна. Відбуто слідуочі імпрези: Тиждень “Фольклорами”; відзначення першого поселення українців в Канаді; бенкет з нагоди 45-річчя відділу; концерт з участю хору “Чайка” і ансамблю “Веселка” з Австралії; Відзначення голоду в Україні 1932/33 роках; Свято Листопадового зриву; концерт Свята Державности; Український тиждень; бенкет з нагоди коронації королеви павільйону “Київ”; концерт ім. Тараса Шевченка.

У цьому році порушено справу оформлення Провінційної ради КУК на терені Манітоби. Рівночасно, під патронатом відділу створилася Манітобська комісія захисту громадянських прав в складі: М. Спольський — голова до кінця листопада, а від січня 1986 року вибрано О. Лазарука; д-р В. Лебедин — заступник; Ліда Гавришків — секретар; Р. Стеценко — скарбник; П. Манастирський, як голова Вінніпезького Відділу КУК і як члени: Марійка Дяків, Х. Іванчук, д-р Л. Мелоський, П. Станицький, А. Огаренко, Т. Прихідко, Оксана Розумна і Леся Швалюк.

Представлено Централі КУК новооформлений правильник відділу для одобрення. Протягом року відділ продовжував зв'язки з провінційним урядом Манітоби та з посадником міста Вінніпегу в справі моральної і фінансової підтримки.

Фінансовий оборот за діловий рік 1985/86:

Балянс в кредитівці на 21-го квітня, 1986 року	\$12,565.76
Приходи	<u>51,499.31</u>
Разом	\$64,065.07
Видатки	<u>61,230.36</u>
Сальдо	\$ 2,834.71

При цій нагоді складаю щиру подяку членам Екзекутиви відділу за останні три роки і представникам складових організацій.

З пошаною,
ПЕТРО МАНАСТИРСЬКИЙ
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ГАМІЛЬТОН, ОНТАРІО

Гамільтон — це індустріяльне місто з найбільшими в Канаді сталеварними фабриками. У Гамільтоні та околиці начислюємо приблизно 6,000 українці. Духовну опіку одержуємо від двох головних віроіспові-

даны: української католицької та української православної церков. Заходами обох громад збудовано для українських сеньйорів два дома/квартири: “Вілла Київ” та “Дім ім. Тараса Г. Шевченка”, разом 115 одно- і дво-спальневих помешкань. Організації УНО та ЛВУ мають свої власні дома з гарними залами.

Комітет українців Канади, відділ у Гамільтоні, об’єднує 16 церков та національних організацій, які є заступлені 28 делегатами. Організації та їхні представники співпрацюють з управою КУК дуже задовільно. Дотепер КУК, який офіційно репрезентує українську громаду міста Гамільтому та околиці, не мав ніяких проблем у виконанні своїх завдань. У Гамільтоні, також є жіночий відділ КУК, який співпрацює з нами надзвичайно прихильно. Їхня голова є третій заступник голови нашого відділу КУК. Жіночий відділ вже довші роки опікується мішаним хором “Дніпро”. Хор є знаний із своїх виступів не тільки у Гамільтоні, але і в провінції Онтаріо.

Наш відділ, при співпраці всіх організацій, щорічно приготує свято-річницю 22-го січня, День незалежності та соборності України та академію-концерт для святкування нашого генія — Тараса Г. Шевченка. Кожного року на ратуші міста повіває наш синьо-жовтий прапор. Уранці в залі міської ради відбувається офіційна частина свята. Посадник міста відчитує проклямацію та проголошує Український день у Гамільтоні. Слідують привіти місцевих, провінційних і федеральних послів та представників етнічних груп. Ранішню програму закінчується короткими концертом. Належно підкреслити, що в ранішній частині беруть громадну участь діти школи, Пласт і СУМ в одностроях та організації ветеранів. Того ж дня увечорі, відбувається бенкет і забава, також з участю представників уряду та етнічних груп. Бенкет і забава дають змогу нашій громаді, зокрема молоді, зійтися разом та провести час, а нам приносить не тільки моральну але й матеріальну поміч. Того ж року, завдяки праці нашої культурно-освітньої референтури в особах пані С. Перожак та В. Буртняка і А. Скрипника, свято було надзвичайно успішне. Головним доповідачем був адвокат І. Сопінка, який знаменито представив справу Комісії Дешена та закликав українську громаду до єдності.

Заходами КУК, а особливо його голови, інсп. І. Бойка, міська рада згодилася на вставлення пропам’ятної таблиці у пам’ять великого голоду в Україні в роках 1932-33. Таблицю, одинока до тепер у провінції Онтаріо, вставлено напроти бюро посадника міста. На відкритті та посвяченні таблиці взяли участь всечесніші отці обох віроісповідань, представники урядів та етнічних груп при масовій участі нашої української громади. Відповідну до святкування та змістовну доповідь виголосила пані Л. Нарожняк.

В обороні доброго імені українців, українці міста Гамільтону вислали сотні протестаційних листів та поштів до уряду Канади, місцевих послів, а відділ окремо вислав телеграми до прем’єр-міністра Канади, міністра закордонних справ та міністра справедливості і одержав від них відповіді.

Відділ КУК, станція Братства І-ої Української Дивізії та Об’єднана українська кредитова спілка перевели грошеві збірки та зібрали і перес-

лали поверх \$33,000.

Відділ поміг морально і матеріально у висилці двох автобусів на демонстрації в Оттаві.

Після ядерного вибуху у Чорнобилі, за ініціативою та під патронажем КУК, пані С. Баран zorganizувала демонстрацію біля міської ратуші, щоби звернути увагу нашим співгромадянам на загрозу світові, а зокрема українцям. Демонстрація, в якій взяли участь мами з маленькими діточками мала позитивний відгук в англomовній пресі та на місцевому телебаченні.

Наш відділ взяв участь у ювілейних святкуваннях 200-річчя провінції Онтаріо окремим парадним возом та походом. Щорічно беремо активну участь у т.зв. “Дні спадщини”, який приготує Провінційна рада КУК в Онтаріо від головуванням д-ра П. Глібовича.

Зовнішні зв'язки з міською радою та з провінційним урядом є сильні і ми не маємо проблем на одержання дозволів на різні імпрези. Ми маємо представників “Амнесті Інтернешанал”, у гамільтонському відділі багатокультурности та у Товаристві східних народів. Наші відносини з другими етнічними групами є приятельські та себе взаємно запрошуємо на різні імпрези.

У Гамільтоні є цілоденна сепаратна школа при церкві св. Духа, де крім обов'язкових предметів, діти вивчають українську мову, історію й літературу.

Також є Рідна школа, якою опікується КУК, суботня школа при Соборі св. Володимира та навчання української мови при ЛВУ.

У нас існують танцювальні ансамблі: “Чайка” при УНО; “Барвінок” при церкві св. Духа та “Тирса” при церкві св. Марії у Бурлінгтоні. При Соборі св. Володимира існує вокально-інструментальний ансамбль “Водограй”, дівочий ансамбль бандуристок ім. О. Вересая та жіночий хор “Світанок” при ОЖЛВУ.

Наші фінансові зобов'язання, як до Централі так і до Провінційної ради КУК в Онтаріо вирівняні. На закінчення ділового року 1985-86 наш моральний і фінансовий стан відділу є дуже добрий.

На прикінці складаю щиру подяку членам управи КУК, організаціям та українській громаді за співпрацю і піддержку.

Складаю окрему подяку за їх труд і працю: паням С. Перожак, Т. Дутка, П. Боднарчук та панам проф. І. Чорнейко, І. Кубрак, З. Крамар, А. Дибко, З. Кобилянський, Б. Кульчинський, А. Погорецький та Ф. Ігнатюк; диригентам — паням Н. Генік-Березовська, М. Сушко, І. Дзюбак та балет-майстрам панам Я. Клунь, П. Марунчак та пані Л. Костюк і керівникові ансамблю бандуристок пані Г. Роєнко.

Спеціальна подяка належить панові Д. Пищеві — нашому скарбникові за його невтомний труд у зібранні вкладок, збірок та вдер-
жання нашого здорового фінансового балансу.

За управу відділу КУК
у Гамільтоні,
ІНСП. ІВАН БОЙКО
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ГРИМЗБІ, ОНТАРІО

Відділ КУК у Гримзбі-Бімзвил, Онтаріо був заснований 7-го травня, 1984 року. Організації, які увійшли до складу відділу є: Товариство українців самостійників (ТУС), Союз українок Канади, громада при церкві Успіння Божої Матері та громада при церкві Святого Михаїла.

За два роки існування відділу ми в двічі відсвяткували Свято Державности з вивішенням українського національного прапора на міських ратушах у Гримзбі та в Бімзвил. Також відсвяткували концертом Свято першого листопада у 1985 році. Крім того, відділ брав безпосередню участь в святкуванні Дні спадщини в Онтаріо Плейс, брали участь у Фестивалі “Вінок” та зі своїми експонатами брали участь у відкритті музею міста Гримзбі.

Відділ при кожній нагоді, пригадує про національний обов'язок кожного українця плачення національної вкладки до КУК.

З правдивою пошаною,

ІВАН ФЕДУНЬ

голова

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ КУК У ЕДМОНТОНІ

Едмонтонський відділ КУК начислює 18 складових організацій. Від 1984 року, разом з Провінційною радою КУК Альберти має стале приміщення. Кошти винайму приміщення покривалися спільно. Зараз це все оплачує Провінційна рада з урядових дотацій.

Праця відділу проходила в діловій атмосфері складових організацій, в рамцях, накреслених нашим статутом: координація і репрезентація перед міським, провінційними угрупованнями. Вона обмежувалась до загально-українських імпрез, як: День українського піонера, День спадщини, Український день, Свято Державности і Шевченківський концерт.

Усі святкування відзначувалися успіхом, з огляду присутности учасників, як і з фінансового боку. Одиноке, що не дописувало, це відносно мала присутність учасників під час вивішення українського прапора у річницю Державности перед міською ратушею. На 60,000 українців, які подають себе статистичних даних міста, останніми роками було біля 500. Проклямацію проголошення Українського тижня з нагоди Свята Державности відчитував посадник міста Едмонтону, Лоренс Декор. Звіти про ці події є звичайно подані до місцевої преси і телебаченні.

У 1984 році відділ помагав Провінційній раді КУК в урядженні і переведенні конференції українців Альберти та до певної міри брали участь, як гості на фестивалі “Українська писанка” у Вегревил. По довгих заходах і турботах, встановлено новий напис на пам'ятнику жертвам великого голоду. Первісний напис не подавав спричинників цієї трагедії, зараз він є слідуячого змісту: Пам'яті мільйон жертв наро-

довбивчого голоду в Україні, спричиненого сов'єтським режимом у Москві 1932-33.

Були програмові проблеми з КСРУС. Ми старалися обговорити це з президентом централі КУК, І. Новосадом, під час його відвідин на фестивалі "Писанка" і на конференції українців Альберти. Справа створення КСРУС не була відповідно представлена. Були вигляди, що не буде зайвих конфронтацій і, що все вийде "на тихі і спокійні води".

Відділ має своїх представників в Раді багатокультурності. Панна Розалія Фарина була одна із директорів цієї Ради. Політика багатокультурності починає більше розвиватися і ми повинні брати активну участь в ній.

Стале приміщення і zatrudнення працівників є великим успіхом у веденні праці Провінційної ради КУК, а так само з місцевим відділом КУК. Це було наявне, коли виринула справа Дивізії Галичина і т.зв. "воєнних злочинців". Скорість, якою переведено пресові конференції з місцевою пресою і телебаченням були наявним доказом цього, що можна зробити маючи своє приміщення і відповідний персонал. Канадський інститут українських студій був уповноважений речник до цих справ. Створено комітет, в склад якого входили: проф. Б. Кравченко, мгр. Юркевич, адв. А. Семотюк, адв. І. Брода, адв. Л. Маркевич, і М. Кучер. Вислано відповідні телеграми до прем'єр-міністра Малруні, міністра Дж. Кларка, копії переслано провідникам опозиції і нашим парламентаристам.

Мали стрічу з представниками місцевого Жидівського конгресу та за їхнім старанням і бажанням, обіцяли помістити опрокидуючу заяву на закиди Літмана і Центру Візенталя. Однак, до цього часу такої заяви не помістили.

Голова М. Кучер і секретар Р. Рошак брали участь у всеканадській конференції КУК в березні, 1985 року, де була створена Комісія захисту громадянських прав.

Осіnnю 1985 року відділ поміг урядити турне хору "Чайка" і танцювального ансамблю "Веселка" з Австралії. У жовтні відмітили річницю великого голоду. Відправлено панахиду і зложено вінок перед пам'ятником жертвам голоду.

В листопаді кожного року, представники відділу складають вінок перед сенотафом у день пам'яті канадського вояка. В місяці грудні уряджено протестаційне віче в обороні Юрія Шухевича із доповіддю Ю. Шимка, посла Онтарійської легіслятури. На святочному концерті Свята Державности виступав д-р А. Кіндій, посол до федерального парламенту.

У березні влаштовано Шевченківський концерт, у квітні жалобну вечірку в пам'яті дисидента-письменника В. Стуса, а в травні відзначено 60-річчя трагічної смерті головного отамана Симона Петлюри.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

	1984	1985	1986
Прихід	\$21,254.66	\$22,318.35	\$13,973.76
Розхід	12,256.47	12,001.59	1,862.17
Сальдо	\$ 8,998.19	\$10,316.76	\$12,111.59

М. КУЧЕР
голова

ЗВІД ВІДДІЛУ КУК — ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Склад управи	1984	1985	1986
голова	М. Кучер	М. Кучер	М. Кучер
бувший голова	М. Снігурович		
1-ий заступник	П. Бойків	Л. Маркевич	К. Стефанюк
2-ий заступник	С. Масло	О. Мазурок	Ю. Хаба
3-ій заступник	О. Гнатюк	С. Кобилко	В. Вірстюк
4-ий заступник	О. Мазурок	Е. Гарасимів	І. Хома
5-ий заступник	С. Кобилко	П. Дацьків	
рек. секретар	Р. Рошак	Я. Єндик	Е. Гарасимів
кореспонденційний секретар	Р. Фарина	Т. Юзвшин	
скарбник	Ю. Котович	Ю. Хаба	З. Прокоп

Контрольна комісія:

1984	1985	1986
Б. Медвідський	Б. Медвідський	Б. Медвідський
Я. Єндик	В. Багнюк	В. Багнюк
В. Багнюк	М. Пріць	Б. Блавацький

Вільні члени:

1984

І. Брода, М. Суховерський, Ю. Хаба, Х. Іщенко, М. Ткачук, М. Кіндзерський, А. Мартинюк, Д. Тодосійчук, О. Талпаш, П. Ролянд, М. Кришук, В. Савчук, К. Турко, А. Семотюк, Л. Дитиняк, Я. Цвікілевич.

1985

І. Хома, З. Прокоп, Я. Іванусів, М. Кіндзерський, А. Мартинюк, М. Ткачук, Д. Тодосійчук, Я. Шулякевич, О. Талпаш, П. Ролянд, А. Семотюк, Г. Тимочко, Л. Дитиняк, В. Марич, К. Турко, Ю. Котович, В. Чучман, Д. Сліпчук, І. Тимчишин, І. Тхорик, Р. Фарина.

1986

М. Суховерський, Я. Цвікілевич, М. Кіндзерський, М. Ткачук, І. Тимчишин, Д. Тодосійчук, Р. Фарина, О. Талпаш, О. Брода, Л. Дитиняк, Р. Рошак, Е. Онусько, Л. Маркевич, Р. Британ, Е. Апонюк, А. Семотюк

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — КАЛГАРІ, АЛЬБЕРТА

УПРАВА ВІДДІЛУ КУК У КАЛГАРІ, АЛЬБЕРТА:

голова	— Маркіян Лазурко
1-ий заступник голови	— Нестор Папіш
2-ий заступник голови	— д-р Алекс Кіндій
секретар	— Ірина Різник
скарбник	— Іван Павлюк
фінансовий секретар	— Олег Дідух
культурний референт	— Соня Скібо
організаційний реф.	— Роман Тикайло
контрольна комісія	— Анна Садівник
	— Катерина Сидорук
	— Михайло Паланюк
асистент управи	
відділу	— Маруся Гой
шкільний комітет	— Нестор Папіш
	— Роман Тикайло
	— Леся Сачків

Сходини управи відділу відбуваються кожного місяця, а вразі потреби скликаються ширші сходини з делегатами складових організацій, яких відділ КУК начислює 17.

Відділ тримає стислий контакт з Провінційною радою КУК Альберти та бере участь у їхніх нарадах.

При фінансовій допомозі Провінційної ради, у 1985 році відкрито у Калгарі бюро, в якому працює платний асистент.

У 1985 році відділ розпочав і продовжує акцію збільшення платників Громадського фонду та збірку, яка ще продовжується на цілі Комісії захисту громадянських прав.

У 1985 році з відкриттям бюро, відділ КУК почав видавати інформаційну газетку “Вісник”, яка має видаватися місячно.

У 1985 році відділ прийняв у своє членство дві молодечі організації, а саме: Спілка українських студентів Калгарі — СУСК та Українсько-канадський суспільний клуб — УКСК. Разом з СУСК, відділ координував прем'єру фільма “Жнива розпачі”, та вечір з паном Миколою Мовчаном. Також гостили сотника канадської армії пана Б. Панчука від Комісії захисту громадянських прав.

За вказівками Провінційної ради КУК, відділ працює над упровадження двомовного навчання, зложення адресаря українців у південній Альберті та денним табором для дітей віком 6 до 12 літ.

Кожного року, за старанням управи відділу КУК у Калгарі, відбувається відзначення Свята Державности піднесенням українського національного прапора на міській ратуші і проголошення посадником міста день 22-го січня, як Український день. Свято закінчується бенкетом, на якому головними промовцями бувають послы провінційного або федерального урядів.

Рік-річно відділ відмічує Шевченківські роковини концертом, в якому головними виконавцями є учні Української школи, Школи св. Стефана і цього року діти садочка парафії св. Успення.

У 1986 році на запрошення управи відділу КУК у Летбридж, їздили з концертом до того міста.

У травні прийнято на працю до відділу двох студентів, яких оплачуємо з фінансової допомоги, яку відділ КУК отримав від міста.

Українська школа, зорганізована відділом, під наглядом добрих директорів розвивається добре.

У червні відділ відбув загальні річні збори в присутності членів управи Провінційної ради. На збори прибуло поважне число зацікавлених осіб, відносно праці відділу.

У червні відбувся концерт вокального ансамблю “Верховина” з Едмонтону. На місяць жовтень, відділ приготує “Український тиждень”, до чого запрошено всі складові організації міста Калгарі. Для усвідомлення про громадсько-організаційну працю, відділ старається набирати до управи та комітетів нашу дорогу українську молодь.

Рік 1985-86 є дійсно добрим для відділу. Фінансова допомога Провінційної ради КУК, деякі допомоги від міста, національні вкладки та організаційні зобов'язання складових організацій помагають здійснити заплановані пляни.

Після річних зборів, зайшли зміни, щодо управи відділу, а саме: 1-ий заступник голови — Соня Скібо; 2-ий заступник голови — Аркадій Чумак; культурний референт — Христя Гладішевська. Соня Скібо вибрана представником до “Альберта Геритедж Консул”.

Управа і члени відділу КУК вітає делегатів 15-го Конгресу КУК.

ІРИНА РІЗНИК
секретар

INCOME STATEMENT
UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
CALGARY BRANCH
APRIL 1, 1985 - MARCH 31, 1986

REVENUE

UCC — Alberta Provincial Council grant		15,000.00
Grants and subsidies:		
STEP	2,842.40	
Alberta Cultural language support	<u>975.00</u>	
	3,817.40	3,817.40
Membership fees		
organizations	800.00	
individuals	<u>2,265.00</u>	
	3,065.00	3,065.00
Donations:		
Civil Liberties Fund	6,790.00	
World Congress of Free Ukrainians	165.00	
Charitable and Educational Trust	115.00	
Other	<u>256.25</u>	
	7,326.25	7,326.25
Interest Income		607.00
Special function income		
Independent Day	6,085.35	
Lethbridge Concert	120.00	
Shewchenko Concert	478.25	
Newsletter adds	<u>100.00</u>	
	6,783.60	<u>6,783.60</u>
Total revenue		36,599.25

EXPENSES

Office Administration:		
Rent	1110.00	
Salaries	4,122.15	
Remittance to Revenue Canada	984.10	
Telephone, typing, photocopying	1,050.10	
Postage, office supplies	609.26	
Conference, travel	224.95	
Other: bank fees, advertising	<u>71.44</u>	
	8,172.00	8,172.00

Transfer payments:		
Calgary Ukrainian School	1,201.25	
World Congress of Free Ukrainians	165.00	
Civil Liberties Fund	6,790.00	
UCC Headquarters (Winnipeg):		
Administrative Fund	687.50	
UCC Fees	1,132.50	
Charitable and Educational Trust	115.00	
	10,091.25	10,091.25
Special functions (program) expenses:		
Independence Day (note 1)	5,380.83	
Lethbridge Concert	541.25	
UCC Office Opening	293.52	
Shewchenko Concert	100.00	
B. Panchuk Meeting (St. Stephen's Hall)	50.00	
	6,365.60	6,365.60
Donations (note 2)		360.00
Total expenses		24,988.85
Net Income		11,610.40

Note 1: Includes deposit for
St. Vladimir's Hall for 1987 \$100.00

Note 2: Calgary Ukrainian School \$280.00
St. Stephen's Cultural Classes \$80.00

President _____ Financial Secretary _____

We certify the above information to be true and correct

BALANCE SHEET UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE CALGARY BRANCH YEAR ENDING MARCH 31, 1986

Current Assets	1985	1986
Cash	452.85	13,103.09
Term Deposits (note 1)	7,000.00	7,000.00
Grant (subsidy) receivable	—	1,337.60
Memberships receivable	—	375.00

Accounts receivable	—	50.00
Total current assets	7,452.85	21,865.69
Current Liabilities	1985	1986
Transfer payment liability (note 2)	—	975.00
Accounts payable (note 3)	—	1,827.44
Total liabilities	—	2,802.44
Equity		
Retained earnings	7452.85	19,063.25
Total liabilities and equity	7452.85	21,865.69

Note 1: \$5000 at 9% interest maturing Feb 1, 1987
\$1000 at 9 ¼ % interest maturing Apr. 12, 1986
\$1000 at 9 ¼ % interest maturing May 1, 1986

Note 2: Calgary Ukrainian School

Note 3: Postage, wordprocessing, photocopying for Jan., Feb. and March
Revenue Canada Remittance for March
Cardinal Coach Lines, Shewchenko Concert expenses
Office supplies

CASH CHECK UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE CALGARY BRANCH

Opening cash balance April 1, 1985	452.85
Add: Net Income 1985/1986	11,610.40
Transfer payments liability	975.00
Accounts payable	1,827.44
Subtract: accounts receivable	50.00
subsidies receivable	1,337.60
memberships receivable	375.00
Total	13,103.09

Actual cash balances as of March 31, 1986	
Credit Union	7,236.95
Bank of Montreal	5,745.91
Cash on hand	120.23
Total	13,103.09

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — КАНОРА, САСКАЧЕВАН

Склад управи:

	1984	1985
голова	С. Кобринський	С. Кобринський
заступник голови	д-р А. Данильчук	Т. Ременда
секретар	Е. Геречка	Е. Геречка
скарбник	В. Мисак	В. Мисак
контрольна комісія:	І. Филиштан Ю. Крайчик К. Лазурко	К. Лазурко С. Гулка І. Филиштан
комісія членства	д-р А. Данильчук В. Багнюк К. Дерів К. Лазурко	М. Завісляк В. Мисак К. Дерів К. Лазурко
фінансова комісія	Т. Ременда В. Багнюк Н. Писемна	І. Лазурко Т. Ременда
культурно-освітня комісія	Л. Кобринська О. Дерів Д. Король	Л. Кобринська О. Дерів Д. Король
комісія Лесі	В. Мисак д-р. А. Данильчук С. Кобринський	В. Мисак С. Кобринський Т. Король
преса	Т. Король	

Склад управи на 1986 рік:

голова	— С. Кобринський
заступник голови	— Т. Ременда
секретар	— Е. Геречка
скарбник	— В. Мисак
контрольна комісія	— К. Лазурко — О. Денис — С. Гулка
комісія членства	— В. Мисак — К. Дерів — К. Лазурко
фінансова комісія	— І. Лазурко — Т. Ременда
культурно-освітня комісія	— Л. Кобринська — Д. Король — О. Дерів
комісія Лесі	— В. Мисак — С. Кобринський — Т. Король

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ:

Товариство українців самостійників, Братство українців католиків, Ліга українських католицьких жінок, Союз українок Канади, Українське католицьке юнацтво, Союз української молоді Канади.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ:

Сходини управи відділу КУК відбувалися майже кожного місяця та загальні збори раз у рік. Управа відділу КУК є в сталому контакті із Провінційною радою Саскачевану і бере участь у їх нарадах.

Управа КУК старається зорганізувати двомовне навчання, але на жаль до того часу старання не увінчалися успіхом.

Кожного року за старанням управи КУК відбувається відзначення Свята Державности піднесенням українського національного прапора на міській ратуші, проголошенням українського тижня і поміщенням проклямації і пояснень у місцевій пресі.

Відділ провадить кожного року збірки на СКВУ, збирає національну вкладку для Централі КУК і висилає на річний бенкет по призначенням. Переводить кожного року коляду для потреби відділу.

Наш відділ є спонсором одної стипендії для студента, який вивчає українську мову на Саскачеванському університеті. Щороку з ініціативи відділу відбувається Вечір українського студента з відповідною програмою. Складові організації КУК є спонсорами 6 стипендій для студентів, які досягнули найкращі оцінки в українській мові.

ПРАЦЯ ВІДДІЛУ У 1984 РОЦІ:

Дня 22-го січня — Свято Державности, дня 18-го березня — академія у 170-річчя народження Тараса Шевченка.

В наслідок приїзду до Канори Б. Жеребецького зав'язався комітет, якого завданням є зорганізувати батьків, які мають дітей у передшкільному віці. Ведуться наполегливі спроби зорганізування двомовного навчання.

Наш відділ включився в протесну акцію проти видання атласу світа Нелсона, в якому Радянський Союз є представлений як однорідна держава. Були вислані протесні листи до видавця і до міністра освіти проти вживання цього атласу в школах.

Наш відділ вислав протесні листи до прем'єра і до міністра культури й розваги в справі відтягнення допомоги на літні оселі.

Наш відділ займається збиранням фондів на викінчення бази “Лесі” упорядкування площі та впровадження освітлення.

Щоби започаткувати 1000-річчя хрещення України дня 29-го липня, 1984 року, на площі біля “Лесі” відбулася соборна відправа з програмою.

Дня 23-го жовтня наш відділ підготував Український університетський день. Дня 2 до 3-го листопада, наш відділ підготував зустріч громади з представником комісії спадщинних мов. Відділ КУК опрацював брїф.

ПРАЦЯ ВІДДІЛУ У 1985 РОЦІ:

Під патронатом КУК відбувся 12-го січня Маланчин вечір з програ-

мою. Вечір був дуже успішний, молодь мала нагоду познайомитися з традиціями та обрядами нашої давнини.

Дня 13-го січня, 1985 року — Коляда на потреби нашого відділу.

Дня 20-го січня відбулося Свято Державности.

Дня 17-го березня культурно-освітня комісія підготувала імпрезу в честь Т. Шевченка.

Тому що появилися неслухні наклепи, які знеславлюють українців, як воєнних злочинців, наш відділ включився до цієї акції проти знеславлювання. На заклик Комісії захисту громадянських прав наш відділ провів збірку на фонд оборони. Вислано масово протестні картки до прем'єр-міністра та інших членів Парляменту.

У 1985 році Канора святкувала 75-ліття свого існування та через складові організації наш відділ включився у святкування. Опрацьовано історію відділу КУК у Канорі від заснування по теперішній час та включено до історії міста Канори.

Дня 15-го червня делегати нашого відділу брали участь у квартальних зборах Провінційної ради КУК, які відбулися в Реджайні.

Дня 29-го липня на площі біля “Лесі” відбулися святкування 1000-річчя хрещення України — соборною відправою з програмою.

Дня 20-го вересня, відбувся в Канорі семінар двомовного навчання для родичів і вчителів української мови.

Дня 21-го вересня відбулися в Канорі квартальні збори Провінційної ради КУК Саскачевану. Дня 16-го жовтня представники нашого відділу брали участь в прем'єрі висвітлення документального фільму “Жнива розпачу”. Дня 16-го листопада наші делегати брали участь в культурному семінарі в Саскатуні на тему звичаїв і обрядів Маланки.

Дня 7-го грудня наші делегати брали участь в квартальних зборах Провінційної ради, які відбулися в Саскатуні.

ПРАЦЯ ВІДДІЛУ КУК В 1986 РОЦІ:

Дня 10-го січня, 1986 року відділ КУК зорганізував традиційну Маланку з багатою програмою.

Дня 12-го січня відбуто коляду на потреби відділу.

Дня 19-го січня за старанням відділу КУК відзначено Свято Державности.

Дня 16-го березня був концерт у честь Тараса Шевченка. Після концерту висвітлено фільм “Жнива розпачу”.

Дня 22-го березня, 1986 року наші делегати брали участь у квартальних зборах Широї Провінційної ради КУК, які відбулися у Реджайні.

Річні збори Відділу КУК у Канорі відбулися 6-го квітня, 1986 року.

Дня 10-го травня наші делегати брали участь у трирічних Загальних Зборах Провінційної ради КУК Саскачевану.

Наш відділ провів протестну акцію відносно фільму “Пітер Юстіновс Рошія”. Вислано протестні листи до послів за невірне перекичування історичних фактів.

Відділ КУК у Канорі вислав петицію до уряду домагаючись, щоби воєнних винуватців судити після канадського кримінального права.

Дня 8-го червня представники нашого відділу брали участь з пред-

ставниками складових організацій в спеціальних зборах у Саскатуні, де виступав представник М. Мейген з Комісії Дешена в справі воєнних злочинців.

Дня 3-го червня відбулися похорони заслуженого діяча д-ра Александра Данильчука, довголітнього заступника голови відділу КУК в Канорі. На похоронній тризні зложено родині глибокі співчуття від управи Відділу КУК в Канорі.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ:

За час від 1-го березня, 1985 року до 28-го лютого, 1986 року.

Приходи	\$ 5,753.90
Розходи	5,614.67
	<hr/>
Баланс	\$ 139.23

Баланс ощадничого рахунку \$3,700.40

За управу відділу КУК в Канорі,
СТЕПАН КОБРИНСЬКИЙ
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — КІРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТАРІО

Відділ КУК у Кіркленд Лейк, Онтаріо був заснований у квітні, 1976 року. 22-го квітня, 1981 року перевибрано управу у складі:

голова	— В. Поплавець
заступник голови	— Г. Холявінський
секретар	— Валя Самойленко
референт	— І. Лисівський
вільні члени	— Анна Музичка
	— В. Карась

Кожного року маємо, хоч з невеликою кількістю присутніх: академію в день 22-го січня — це відродження і проголошення української держави в 1918-1919 роках, Свято героїв, академію в пам'ять Тараса Г. Шевченка і Свято Листопадового зриву.

Щороку провадиться збірка національної вкладки, збірка на фонд СКВУ та цього року на КЗГП.

Бюджет відділу повністю не виплачений, бо ми покриваємо бюджет попередньої управи з 1976 року. Бюджет сплачуємо половиною із збірки національної вкладки.

На сьогоднішній день, управа відділу складається з слідуючих осіб:

голова	— В. Поплавець
заступник голови	— Г. Холявінський
секретар	— Валя Самойленко

освітній референт
вільний член

— В. Карась
— Анна Музичка

Оце ніби все, що торкається нашого трирічного звіту.

За управу Відділу КУК
у Кіркленд Лейк,
ВАСИЛЬ ПОПЛАВЕЦЬ
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ЛЕТБРИДЖ, АЛЬБЕРТА

До відділ КУК у Летбридж, Альберта входять слідуючі організації: Ліга визволення України, Ліга українських католицьких жінок, українська католицька громада і українська православна громада. Членські вкладки до відділу КУК вносять лише ЛВУ і ЛУКЖ, а решту покриває наш відділ КУК. Відділ КУК у Летбридж має 35 членів, які вносять щорічно національну вкладку до КУК. Наш відділ співпрацює з всіма організаціями, а також є членом міжнародної організації “Совдерн Альберта Етнік Ассосіейшон”.

Цьогорічна управа КУК складається зі слідуючих осіб:

голова
секретар
скарбник
вільні члени

— С. Романюк
— О. Тронь
— Васирина Михасюк
— І. Косинський
— І. Троць
— А. Синельник
— М. Вітик
— І. Новодворський
— Софія Вітик

контрольна комісія

У звітному часі, за роки 1983, 1984 і 1985, управа КУК відбула 26 засідань, на яких обговорено обіжники Централі КУК та встановлено плян праці на кожний звітний рік. За час трьох років наш відділ одержав 36 листів, а вислав 42. В цьому періоді відбуто кожного року Річні Загальні Збори і протоколи з цих зборів вислано до Централі КУК у Вінніпезі і до Провінційної ради КУК Альберта.

У 1983 році наш відділ КУК гідно вшанував 50-річчя голоду в Україні. За старанням управи КУК влаштовано маніфестаційне віче і “голодний” обід, в якому взяли участь всі етнічні групи, англomовна публіка включно з жидами, представники федерального і провінційного урядів — разом понад 300 осіб. Посадник міста Летбридж, достойний Анді Андерсон, видав проклямацію, в якій взивав поселенців міста Летбридж разом з українцями гідно вшанувати 50-річчя голоду в Україні. Ця проклямація була поміщена у міській газеті “Летбридж Гералд”. Преса, радіо і телебачення протягом двох місяців давали коментарі і репортажі про голод в 1932-1933 роках в Україні. В цьому

році також переведено збірку на будову пам'ятника жертвам голоду в Едмонтоні. Збірка принесла \$1,750, які повністю вислано до Едмонтону. Багато членів нашого відділу брали участь у відкритті пам'ятника в Едмонтоні.

За ініціативою КУК і при співпраці всіх складових організацій у звітному періоді влаштовано у місті Летбридж три величаві концерти для української і англomовної публіки. У 1983 році прибув до Летбридж сумівський хор "Верховина" і танцювальний ансамбль "Дніпро", а в 1984 році прибув танцювальний ансамбль "Черемош" з Едмонтону. У 1985 році прибули до Летбридж бандуристи з Дітройту і влаштували величавий концерт під спонсоруванням відділу. Для української публіки влаштовано власними силами три Шевченківські концерти, а у 1985 році відділ КУК з Калгарі також влаштував свій Шевченківський концерт у Летбридж.

Заходом відділу спроваджено і розповсюджено 40 книжок "Екsekюшон бай Гангер" Долота. Минулого року переведено збірку на захист і оборону доброго імені українців, яка до цього часу принесла \$5,250 і у повністю переслано цю суму до Централі КУК у Вінніпезі.

Для повної і всебічної інформації населення нашого терену відбуло три ширші зібрання з представниками з Едмонтону: д-р Тодосійчук, адвокат Л. Маркевич і сотник Панчук, який також висвітлив фільм. До місцевої газети написано статтю, в якій вияснено і опрокидано закиди і наклепи на українську громаду. Також підписано і вислано багато листів до прем'єр-міністра Канади та до різних федеральних послів.

У звітному періоді вплинуло до каси КУК:

Приходи	\$15,989.10
Розходи	<u>15,053.29</u>
Сальдо на день 31-го грудня, 1985	\$ 935.81

У звітному періоді переведено збірки на фонд СКВУ, національну вкладку, на пам'ятник жертвам голоду в Едмонтоні і на КЗГП. Одержано два гренти від "Альберта Герітедж Фавндейшон".

У 1985 році наш відділ вибрав Володимира Середу до Регіональної управи південно-західньої Альберти репрезентувати наш відділ у цій урядовій етнічно-культурній установі. Всі етнічні групи вибрали нашого представника, В. Середу, як голову цієї установи, якої осідок є в Летбриджі. Відділ КУК у Летбридж хоч чисельно малий, але працює по своїй можливості і втішається доброю опінією поміж своїх і других.

За управу відділу КУК
у Летбридж,
С. РОМАНЮК
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ЛОНДОН, ОНТАРІО

СКЛАД УПРАВИ:

голова	— д-р Є. Рослицький
1-ий заступник голови	— Д. Хома
2-ий заступник голови	— М. Савчук
секретар	— Н. Кузьменко
скарбник	— М. Мельник
культурно-освітній	
референт	— М. Мариняк
господар	— М. Фуревич
вільний член	— С. Сорока
представник	
Шевченківської фундації	— М. Дутчак

СКЛADOVІ ОРГАНІЗАЦІЇ:

1. Українська католицька громада
2. Українська православна громада
3. Український культурний центр
4. ЛВУ
5. ОЖЛВУ
6. ЛУКЖ
7. СУК
8. СУМ
9. ОДУМ
10. Товариство приятелів ОДУМ-у
11. УНС
12. Український студентський клуб
13. Клуб професіоналістів і підприємців
14. СУЖЕРО

Засідання, зустрічі й конференції:

Управа і складові організації	31
Інші	46
Разом	77

СИСТЕМАТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

Внутрішня: Кожного року відділ відзначав по-соборному наступні національні й релігійні свята: Свято Державности — бенкетами із святочною доповіддю і мистецькою частиною, з участю представників урядів і поневолених народів, вивішувано національний прапор на міській ратуші та на Українському культурному центрі.

Звідомлення в пресі, радіо й телебаченні; Свято героїнь — влаштовують жіночі організації під патронатом КУК; Шевченківські свята — із доповідями “старших” та мистецькими силами Рідної школи та курсів українознавства та хору “Золотого віку”; Свято героїв — із соборними доповідями та мистецькими силами сусідніх громад, щоб підсилити

сусідські зв'язки, або власними силами; Свято матері — влаштовує Батьківський комітет при співучасті шкільної молоді для ширшого громадянства; Свято книжки — потрадиційному у місяці жовтні із відповідною доповіддю; Листопадовий зрив — силами Рідної школи та курсів українознавства, Студентського клубу та хору “Золотого віку”; Святий Миколай — влаштовується учнями Рідної школи та курсів українознавства для цілої лондонської громади; Український тиждень — на університеті, заходом УСК при співпраці з відділом, що включає виставки малярства, народного мистецтва, висвітлювання українських фільмів, поклін КРУТАМ із пожертвою крові для Червоного Хреста, розповсюдження інформативних листків та інше. На Балі абсолювентів, випусникам вручається відповідні книжки із дедикаціями від відділу та УВАН; Різдво та Великдень — відділ дбає про спеціальні передачі на радіо, телебаченні та дописи у пресі про наші звичаї. Звичайно привіти від КУК чи інтерв'ю передає 8 до 10 радіостанцій; Збірка національної вкладки та на фонд СКВУ — переводиться у травні й червні; Відділ веде Рідну школу та курси українознавства, де навчається около 30 дітей. Учні постійно беруть участь у фестивалях “Живого слова”. Садочок ведеться, залежно від потреби.

Зовнішня: Відділ бере активну участь у святах державности латишів, литовців, естонців, хорватів, де голова або є доповідачем або виступає зі “словом”.

Делегація із національним прапором бере участь у відзначенні річниці вивозу балтійців, де голова виступає, як один із доповідачів від відділу та Комітету оборони прав людини за залізною завісою. Голова відділу є головою КОПЛ з 33, який координує працю 10 місцевих національних груп, включно із поляками, які включилися в цей Комітет три роки тому.

Делегація відділу з національним прапором бере участь у відзначенні Мадярської революції 1956 року, де голова виступає зі словом, як також у відзначенні дня св. Степана, патроната Мадярщини.

Під час “Кавалькади”, відділ влаштовує виставку народного мистецтва та розповсюджує летючки про Україну, українців в Канаді і в Лондоні, при чому кожного року включається сторінки на специфічні теми, які голод 1932-33 роках, Ю. Шухевича, звернення до парламентаристів в обороні доброго імені українців, та інші.

Відділ також організує поїздки до Торонта на Український день спадщини.

НЕСИСТЕМАТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

1983

БЕРЕЗЕНЬ — Голова відділу став в обороні вивішування українського прапора на ратуші у Брентфорді, телефонічно до міської управи та письмово до місцевої газети.

ЧЕРВЕНЬ — Висьдано у міській управі офіційну проклямацію Українського дня жалоби в Лондоні, у пам'ять великого голоду в Україні.

ЛИПЕНЬ — Організовано маніфестаційний похід вулицями міста до сенотафу, вшановуючи 50-річчя голоду при співучасті 10 національних груп КОПЛ з 33. Великий був відгук преси та інтерв'ю голови на телебаченні. Про маніфестацію та голод дали коментарі 10 місцевих радіостанцій, дві у Чатам, по одній у Сарнії, Ст. Томас, Кіченер і Вудстак. Посол Блумфілд мав 15 хвилинну радіопередачу про голод.

СЕРПЕНЬ — Голова подбав про допис про голод 1932-33 роках посла Блумфілда, який поміщено в програмі “Українського дня спадщини” про КУК.

ЛИСТОПАД — Величаво відзначено 30-ліття відділу КУК у Лондоні. Присутні парламентаристи Бурггардт і Блумфілд, посадник міста, представники поневолених народів, голова Централі КУК та міністер Р. Ітон, який був головним доповідачем. Був широкий відгук і місцевій та українській пресі.

1984

ВЕРЕСЕНЬ — Зустріч громадянства з нагоди появи Української англomовної енциклопедії.

ЛИСТОПАД — Участь голови у Річній конференції СКВУ. 50-ліття президента М. Грушевського окремим Святом книжки.

1985

ЧЕРВЕНЬ — Протестне громадське віче в обороні української честі. Доповідач пан Ю. Булат. Вислано 500 звернень до прем'єр-міністра Канади. Засідання з Комітетом оборони прав людини за 33, в справі “нацистського оплюгавлювання та антисемітизму”. Вислано 2,500 звернень до прем'єр-міністра, з того 2,000 вислали хорвати.

ЛИПЕНЬ — Голова відбув зустріч з Дж. Турнером, головою опозиції у справі Комісії Дешена. Він обіцяв та пізніше вислав привіт на маніфестацію в Оттаві. КУК зорганізував безплатну поїздку на маніфестацію в Оттаві. Кошти покрили складові організації.

Петиції до трьох федеральних послів Лондону від КУК та від КОПЛ з 33 в справі сов'єтської документації обвинувачень. Копії вислано до прем'єр-міністра, опозиції, НДП, міністра закордонних справ Дж. Крозбі та до всіх членів федерального Парляменту. Поважний успіх — понад 50 симпатиків.

ВЕРЕСЕНЬ — На “Кавалькаді” розповсюджено 4,000 летючок про Україну та українців у Канаді, включаючи копії звернень до трьох місцевих послів у справі сов'єтської документації, закликаючи до них телефонувати.

ЖОВТЕНЬ — Зустріч з посадником Лондону в справі 100-ліття українців в Канаді. Відбулася зустріч з Дж. Турнером у справі Комісії Дешена завдяки колишньому послові Блумфілд та колишньому міністрові Бюкенанові. Турнер заявив своє негативне ставлення до заходів Комісії Дешена.

Святочно відзначено 50-річчя смерті президента Карпатської України, о. д-ра А. Волошина.

Відбулася конференція голови відділу та представників понево-

лених народів із КОПЛ з 33 з прем'єром Польського Екзильного Уряду, Казамиром Саббатом.

ГРУДЕНЬ — Зустріч із новим посадником міста Лондону в справі пропам'ятної плити 100-ліття українців у Канаді. Посадник міста віддав справу до розгляду міській раді. Незабаром одержав офіційне одобрення.

Вислано гуманітарну петицію до прем'єр-міністра Канади Б. Малруні та до міністра закордонних справ, протестуючи проти польової інвазії Афганістану з нагоди 6-ої її річниці.

1986

ЛЮТИЙ — На університеті висвітлено фільм “Жнива розпачу”.

ТРАВЕНЬ — Організовано безплатну протестну поїздку до Оттави з причини ядерної катастрофи у Чорнобилі. Голова мав довше інтерв'ю із телевізійною станцією CFPL TV та шістьма місцевими радіостанціями про катастрофу.

За управу відділу
у Лондоні,
Д-Р Є. РОСЛИЦЬКИЙ
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — МОНТРЕАЛЬ, КВЕБЕК

До відділу КУК у Монреалі й околиці належать 35 організацій та установ. У листопаді 1984 року покликано до життя Інформативну комісію проти знеславлення доброго українського імені. Ціль комісії є бути на сторожі проти знеславлення української держави, історії та культури в Україні і в діаспорі. Спочатку комісію очолював проф. Роман Сербин, а сьогодні очолює д-р Александер Мельник. Комісія відіграє передову роль у справі воєнних злочинців та в наставленні канадської преси супроти українського суспільства.

Щодо вкладу культурного життя громади у Монреалі, треба згадати, що кожна церковна громада і більші організації плекають чи то церковні чи світські хори, танцювальні ансамблі й вокальні установи. При організації СУМ існує оркестра. Всі вищезгадані групи на заклик КУК, виступають на спільних святкових виступах.

Не можемо проминути наші літні оселі і табори, яких є чотири, а саме: оселя Пласту — Батурич, оселя СУМ — Верховина, оселя українського православного Собору св. Софії — Св. Софія та оселя української католицької церкви св. Михайла — Україна. Під час літнього сезону, перші три організують табори для дітей молодшого і старшого віку, курси та інші розвагові імпрези. Оселя “Україна” є виключно для відпочинку старших і молодших.

У 1983 р. зачартеровано відділ Суспільної служби при відділі КУК. Відділ Суспільної служби є надзвичайно активний завдяки добровольцям, має своє власне бюро та помагає потребуєчому українському

суспільстві. За останні два роки, відділ очолювали Зенон Бринявський і Ольга Федорик. У цьому році головою відділу є Олександр Ромас. При відділі існує референтура “Поміч Україні”, яку вже довгі роки очолює пані А. Дольницька.

Наш відділ тішиться нормальним відношенням з провінційним і федеральним урядами. Попередньо відділ одержував фінансову допомогу від провінційного уряду на покриття коштів бюро Суспільної служби. Останніми роками, фінансова допомога обома урядами зосерджується виключно до частинного покриття навчання у Рідних школах. Відділ рівно ж належить до федерації етнічних груп Квебеку, в якій відіграє одну з передових роль та до “Монтреал Сітізеншип Кавнсел.”

На терені Монтреалю й околиці діють три Рідні школи й дві програми курсів українознавства. Найчисленніша школа, це ім. митрополита А. Шептицького, опісля школа ім. митрополита Іларіона та школа ім. Тараса Шевченка у Лашін. Школа курсів українознавства ім. митрополита А. Шептицького майже охоплює всю молодь, яка студіює українознавчі предмети. Дві інші школи провадять курси українознавства, але на меншу скалю. Шкільними справами завідує Українська шкільна рада Квебеку при відділі КУК. Попередньо Шкільну раду очолювали Б. Ковалюк і Е. Оришук. Теперішній голова є Роман Возділовський. Рідні школи фінансують батьки учнів, а з допомогою в сумі \$4,500 прийшов провінційний уряд, а федеральний уряд \$4,000 річно. Відділ КУК в Монтреалі рівнож жертвує щорічний прихід з свята Тараса Шевченка. Рідні школи начислюють понад 350 учнів.

Відділ рівнож видає бюлетень, який попередньо редагували колегія під адміністрацією Осипа Дячишина — шість чисел в рік. За останні три роки редагується лише два числа в рік або більше тоді коли заходять потреби. Теперішню редакцію й адміністрацію рівнож очолює Осип Дячишин.

Щорічно відділ КУК відмічує святочні відзначення Листопадового зриву, шевченківського концерту і Свято Державности в час, якого вивішуються українські прапори на ратушах Монтреалю, Ст. Ліонард, Лашін і Грінфілд Парк. На головних промовців цих імпрез, відділ запрошує позамісцеві визначні особи українського суспільства. Цього року на Святі Державности мав слово достойний Микола Ливицький, президент Української Народньої Республіки в екзилі. Час від часу відділ відмічує інші спільні імпрези наколи заходить потреба.

Завдяки тяжкій й відданій праці референта національної вкладки і збірки на СКВУ, пана Івана Хохлача, відділ перевищив всі інші його збірки за попередні роки. У 1983 році зібрано на національний фонд \$6,314, а на СКВУ \$4,897; в році 1984, на національний фонд \$8,107, а на СКВУ \$5,317; в році 1985, на національний фонд \$8,750, а на СКВУ \$8,157, що представляє загальну суму на національний фонд \$25,171, а на фонд СКВУ разом \$18,371. Збірку на Шевченківську фундацію очолює Осип Дячишин, а йому помагають М. Дідух і М. Перейма. Завдяки їх праці, лише за рік 1985-86 зібрано \$21,641, а від початку до 31 березня 1986 року в Монтреалі й околиці зібрано \$171,492. Існує велика можли-

вість, що до кінця 1986 року, збірка досягне \$200,000. Рахункове зіставлення відділу по 31 березня 1986 року показує сальдо в сумі \$38,529.

Найголовніша відповідальність перед відділом і громадою в Монтреалі й околиці була акція проти знеславлення українців у Канаді, закидаючи їм коляборацію з нацистами та в воєнних злочинах. Акція протесту була відповідно приготовлена не тільки відділом, але й при участі всіх церковних громад, організацій, установ і українського суспільства. Вищезгадані брали активну участь у писанні листів до урядових чинників, до членів канадського Парляменту та до всіх інших впливових одиниць, представляючи українську дійсність супроти ворожих наклепів. Були зустрічі з поодинокими політичними діячами з ціллю їх познайомити з дійсними фактами, а не фабрикованими та просячи їх заступатися перед урядом і Комісією Дешена в імені правди за добре ім'я України та українських-канадських горожан, відбиваючи всі закиди коляборації і злочинства. Інформативна комісія проти знеславлення доброго українського імені в тім напрямі, як рівнож студенти Українського клубу при Університеті Конкордія, відігравали передову роль у вищезгаданих виступах.

Неможна проминути виступ відділу проти неточностей й пониження української історії й дійсности в серії на сітці СіТіВі під назвою "Пітер Юстіновс Рошшя". Зорганізовано громаду і суспільство до скоординованої акції. Вислано листи до управителів телевізійної сітки СіТіВі, як рівнож до спонзорів цієї програми, на які відділ і поодинокі писателі одержували відповіді. Ціль протесту була справити неточності та показати знеславникам нашої історії, що українське суспільство стоїть на сторожі української правди.

Ядерна катастрофа у Чорнобилі зворушила наше суспільство до дуже масової акції. Відділ звернувся до прем'єр-міністра Канади, щоби уряд дав ушкодженим технічну та медичну поміч, на що уряд погодився, а Советський Союз відмовив. Запляновано фіннасову збірку та зроблено старання прийняти в Канаду дітей, які стали жертвою цієї катастрофи, лише на час унормалізування ситуації на Україні, але і тут поставлено спротив Москвою. Мідія міста Монтреалу широко писала про бажання і зауваги нашого суспільства. Були часті виступи проводу КУК на сітках телевізії, як рівнож і по радіо. Можемо ствердити, що перший раз в історії Квебеку, так широко описано українське відношення до братів в Україні.

Відділ, при великій допомозі українського студентства, зорганізував величаву демонстрацію дня 7 травня 1986 року, в якій взяло участь тисяча осіб. До демонстрації прилучилися інші етнічні групи, як польська, мадярська, румунська, і в'єтнамська. Преса і радіо широко розписували про цю демонстрацію. Монтреальці, на чолі з проводом Відділу взяли масову участь у демонстрації в Оттаві, яку зорганізувало Онтарійське представництво КУК. Виїхало чотири повні автобуси, як рівно ж багато приватних осіб своїм власним транспортом.

На збіркову акцію на КЗГП відділ зібрав поверх \$55,000 не включаючи тих, які прямо до Централі КУК висилали свої пожертви.

До управи КУК на рік 1986 вибрано слідуючих:

голова	— Ярослав Кульба
заступники	— Ярослав Маркіза
	— Василь Горбатюк
	— Дмитро Спасик
	— Василь Осуховський
протокольний секретар	— Надя Цехмістро
кореспонденційний секретар	— Марія Марта Маркіза
фінансовий секретар	— Мирослав Рацький
скарбник	— Оля Темко
референт національної вкладки	— Іван Хохlach
культурно-освітній референт	— Андріяна Лисак
вільні члени	— Михайло Карінський
	— Маркіян Швець
контрольна комісія	— Ярослав Пришляк
	— Степан Гарасимович
	— Ірина Сенік
	— Мирон Плавюк
	— Василь Бродович

За управу відділу КУК
ЯРОСЛАВ КУЛЬБА
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ОТТАВА, ОНТАРІО

У квітні, 1983 року на Загальних Зборах відділу КУК в Оттаві вибрано нову управу у слідуєчому складі:

голова	— Б. Сірський
1-ий заступник голови	— О. Чумак
2-ий заступник голови	— В. Даркович
секретар	— О. Волох
скарбник	— О. Ільченко
	— К. Норис (від 21-го червня, 1983 року)
шкільний референт	— Юлія Войчишин
референт зв'язків	— О. Генрі
пресовий референт	— Г. Михальчук
вільний член	— Н. Войчишин

Разом у протязі 1983-84 року відбуто сім сходин управи та одні загальні збори.

ДІЯЛЬНІСТЬ УПРАВИ КУК:

квітень 1983:

13 квітня — Загальні збори

26 квітня — Збори управи КУК

В протязі цього місяця голова відбув 2 сходи з представниками бальтійських народів в справі екуменічного молебня (в червні). Голова КУК вибраний, як головний організатор цього екуменічного молебня. Відразу по Загальних зборах, управа приступила до жвавої праці в організуванні величавого бенкету в честь 20-ліття сенатора Павла Юзика в канадському сенаті, до підготовки екуменічного молебня з балтійцями, відзначаючи 50-річчя трагічного голоду в Україні, та до участі в етнічному фестивалю “Гомлендс 1983”.

травень 1983

13 травня — Бенкет в Парляменті з нагоди 20-річчя сенатора Павла Юзика в канадському Сенаті.

13 травня — Учительська конференція — українську частину організує д-р Ю. Войчишин, доповідь — О. Винницька з Торонта.

14 травня — Відвідани кардинала Рубіна в українській католицькій церкві.

17 травня — Збори КУК.

20-21 травня — Відвідани жіночого КУК з Торонта. Голова вітає делегацію і бере участь у святковій вечері.

червень 1983

3 червня — Збори ЛВУ (участь беруть Б. Сірський та О. Чума.

8 червня — Обід в Парляменті — в якому беруть участь 25 священиків, єпископів, і т.д. Корисний обмін думок про голод в Україні та бальтійський голокост. Голова КУК, як головний організатор екуменічного молебню вітає всіх присутніх та вияснює справу трагічного голоду в Україні.

Вечером відбувається спільний екуменічний молебен у французькій катедрі Нотре Дам. Головні промовці — Митрополит М. Германюк та Владика Василій Федак з Вінніпегу. Участь у програмовій частині беруть наші хори. Прийняття приготували наші пані з ЛУКЖ та з СУК.

21 червня — Збори КУК.

липень 1983

17 липня — відбувається Український день (3-ій з черги) на українській католицькій оселі.

серпень 1983

24 серпня — голова КУК вітає роверистів із Торонта, які роверами приїхали, щоби звернути увагу на 50-річчя штучного голоду.

25 серпня — Перед оттавською ратушею — приїзд роверистів. Вітає їх заступник посади міста, сенатор Павло Юзик та д-р Петро Глібович, голова провінційної ради КУК Онтаріо, та голова оттавського відділу, який в імені української громади приймає залізний хрест —

символ тієї великої трагедії.

26 серпня — Голова оттавського КУК передає привіт на конгресовому бенкеті СУСК, який відбувся в Парляменті.

вересень 1983

2 вересня — Оттавський відділ КУК був перший з усіх етнічних груп (перший з українських) що zareагував на збиття корейського літака, де згинув дев'ять канадців.

14 вересня — Бенкет в Парляменті з нагоди одержання Ордену св. Григорія Великого сенатора Павла Юзика, та д-ра Кавулі.

20 вересня — Збори КУК.

22 вересня — Загальні Збори ТУПП.

24 вересня — Відбувається п'єса “Віва Бойко” у виконанні “Заграви” з Торонта.

жовтень 1983

7 до 10 жовтня — Конгрес КУК у Вінніпезі. Голова КУК вибраний, як заступник предсідника. Д-р Ю. Войчишин була вибрана, яка секретар Резолюційної комісії.

27 жовтня — Збори підкомітету освіти та багатокультурности. Участь беруть д-р Ю. Войчишин та Б. Сірський.

29 жовтня — Конференція НТШ — на якому голова КУК вручив д-р І. Теслі Шевченківську медаль за його довголітню громадську та наукову працю. Відбувається прийняття в честь д-ра Теслі.

листопад 1983

1 листопада — Доповідь проф. М. Лупула, директора Інституту українознавчих студій з Едмонтону. Участь 45 людей.

14 листопада — панахида за бл.п. М. Сулиму.

19 листопада — участь голови та привіт на латвійському Святі Державности в Нешонал Артс Центр.

20 листопада — Збори КУК.

22 листопада — голова КУК разом із сенатором П. Юзиком передають грамоти від імені Президії КУК в Монреалі — Радіо Квебек — за їхню працю в продукції трьох телевізійних програм про великий голод в Україні.

21 листопада — Виступ голови КУК та д-р Ю. Войчишин та пана Проценка на телевізійній програмі. Репортаж про 14-ий Конгрес КУК.

23 листопада — Доповідь Марка Царинника в Парляменті про великий голод в Україні.

грудень 1983

7 грудня — Збори КУК.

12 грудня — сходина з головним редактором “Екзекутив Інтелиджентс Ревю” Крітон Зоакос з Нью Йорку.

12 грудня — Голова присутній на бенкеті Канадської ради жидів й українців.

27 листопада до 4 грудня — Участь голови на 4-му СКВУ. Оттава

мала двох делегатів — д-р Ю. Войчишин та Б. Сірський.

8 грудня — участь голови на вечорі Польського конгресу.

9 грудня — участь голови на товариському вечорі посла Джесі Флиса з Торонта.

січень 1984

9 січня — Коляда в генерального губернатора Е. Шраєра. В майбутньому КУК повинен перебрати на себе обов'язки організатора цієї імпрези.

18 січня — Йордан — участь голови на святковій вечері та дальша продаж квитків на Український вечір в Парляменті.

23 січня — Сходина з балтійськими представниками в справі фінансів з минулого екуменічного молебня.

27 січня — В Конфедераційній залі Парляменту відбувається Український вечір — святкування Свята Державности і Соборности. Це перший раз в історії українців Канади, що відбулося Свято Державности в Парляменті, та перший раз, що промовив в Парляменті президент СКВУ. Участь беруть 240 осіб. Святковий бенкет та програмова частина кінчаються за дві години, а потім Баль на яким грала оркестра “Верховина” з Торонта. Вечір відбувся під патронатом КУК (Централі) і під патронатом спеціальної парляментарної комісії 24 членів обох палат парляменту. На вечорі прибули представники етнічних груп.

27 січня — Головний промовець — д-р Петро Саварин. Привіт склав пан І. Новосад від імени Централі КУК. Майстер церемонії голова Оттавського КУК. Під час офіційної частини голова КУК вручив д-р Теслі пляк, який виробив та подарував О. Прухніцький, від імени української громади в Оттаві за його довголітню працю для добра нашої громади та попрощав родину Теслів, які виїжджали до Торонта. Під час вечора висвітлено фільм про великий голод в Україні.

28 січня — Зустріч з Президентом СКВУ в домі панство Войчишинів.

лютий 1983

7 лютого — участь голови КУК в зборах ТУС.

15 лютого — Збори КУК — установлена дата загальних зборів, висилка повідомлень про загальні збори та створення номінаційної та контрольної комісії.

21 лютого — Естонський вечір.

22 лютого — Участь голови на Балтійському вечорі в Парляменті.

25 лютого — Естонське Свято Державности в приміщенні Артс Центрі.

23 лютого — Зустріч з президентом КУК в Парляменті та участі голови на прийнятті міністра багатокультурности дост. Д. Коленета.

березень 1984

2 березня — висилка громадського обіжника та запрошення на Шевченківське свято.

11 березня — Шевченківське свято. Великі зусилля в організацію

цьогорічного концерту вклала наша шкільна референтка д-р Ю. Войчишин. Концерт був надзвичайно гарний та успішний. Подяка належить д-р Ю. Войчишин і всім учителям, які старанно підготували дітей. Рівнож, подяка належить церковному комітетові при православній церкві, що повернули нам заплату за залю в сумі \$50.00, як даток на КУК.

11 березня — Сумним явищем була відсутність католицької школи. Не зважаючи на прохання д-р Ю. Войчишин до директора школи та прохання голови КУК до о. Шевчука, щоби діти взяли хоч мінімальну участь нічого нам не вдалося. Немає жадної причини в світі, щоби кожна українська дитина не була присутньою на такому концерті — бо на таких імпрезах діти усвідомляються. Відповідальність за таке становище мусить понести хтось — а не КУК.

Склад управи КУК на 1985-86 рік:

голова	— А. Криворучко
бувший голова	— І. Михальчук
1-ий заступник голови	— З. Янковський
2-ий заступник голови	— Б. Сірський
секретар	— д-р І. Войчишин
кореспонденційний секретар	— Л. Мігус-Решітник
скарбник	— К. Норис
референт преси	— С. Яворський
референт шкіл	— М. Винницька
контрольна комісія	— Ю. Сальський
	— Д. Решітник
	— О. Сенишин
вільні члени	— д-р Ю. Войчишин
	— Р. Грубий
	— І. Іванюк
	— М. Решітник
	— О. Даркович
	— З. Кислиця
	— Г. Близнюк
	— Ю. Остапик

ДІЯЛЬНІСТЬ УПРАВИ КУК ЗА 1985-86 РІК:

Внутрішня. Сходин відбулося 12, із цього три засідання управи і делегатів та одні збори оттавської громади.

Збори оттавської громади відбулися 9 червня 1985 року. Подано інформації про наклепи жидів на українців в Канаді, інформацію про Комісію захисту громадянських прав та розпочато збірку фондів на оборону українського імени в Канаді. Збірка продовжується. На час загальних зборів зібрано около \$4,000.

Свято Шевченка відбулося 9 березня 1986 року заходами українських шкіл.

Свято Державности відбулося 24 січня 1986 року в Парляменті на якому промовляв проф. В. Ісаїв з Торонтонського Університету. Всіх пристуніх було 150.

Зовнішня діяльність. Екуменічна відправа — 12 червня 1985 року. Кожнорічна відправа естонців, латишів, литовців та українців для відзначення голокостів нанесених москалями. Наша громада брала активну участь, православна школа та пластуни несли прапори. Член федерального Парляменту, д-р Лесик, сказав промову під пам'ятником незначному вояку, де закінчилася процесія після релігійних відправ.

Зустріч з достойним міністром закордонних справ, Дж. Кларком, 18 червня 1985 року на якій було вручено 1,300 петицій канадських громадян, щоб міністерство закордонних справ Канади продовжувало старання про звільнення членів Української гельсінської групи, Шумука та Шухевича. В делегації брали участь: сенатор Юзик, член Парляменту Вітер, представник Централі КУК Б. Сірський, А. Криворучко, голова КУК, О. Жила, Л. Микитчук, пані Заболотна та Сірко.

Комісія переслухання парламентальної групи воєнних злочинців була створена у вересні 1985 року заходами сенатора Юзика та інших членів Парляменту: Вітер, Кіндій, Лесик, сен. Гайдаш, П. Боєр. Відбулися три сходи групи та наша управа була заступлена на всіх цих зборах, панамі: Б. Сірський, А. Криворучко, З. Янковський, С. Яворський.

Виступ зі словом привіту на Святі Державности литовців 22 лютого 1986 року та участь на відзначенні незалежності балтійців 24 квітня 1986 року.

Як представники до Шкільної ради назначено Т. Торп (Сіміренко) та д-р Ю. Войчишин. На підставі звідомлень провінційного міністерства освіти при кожній школі діє комітет багатокультурности.

Для підготовки відповідних інформацій про українців в Канаді та взагалі про українців та Україну та нав'язання контактів з цими шкільними комітетами при школах де є певна кількість українських дітей, був покликаний спеціальний комітет: А. Криворучко, Т. Торп, Є. Заячківська та М. Лятишевська. Приготовляється список т.зв. "Банк Талантів" — список людей фахових, яких у потребі шкільна рада могла би покликати, щоби виголосити спеціальні лекції для дітей. У вивчанні історії в публічних школах дуже мало або взагалі нічого не вчать про поселення українців у Канаді, як також про народи за "залізною куртиною".

У наслідок ядерної катастрофи в Чорнобилі, була вислана телеграма 30 квітня 1986 року до міністра закордонних справ Кларка. Відповідь була отримана шойно 13 червня 1986 року.

Рівно ж у наслідок Чорнобильської катастрофи був розісланий через канцелярію посла д-ра Кіндія "апель-звернення" до всіх членів федерального Парляменту 7 травня 1986 року. Також у наслідок заходів управи, 7 травня 1986 року були скликані збори членів Парляменту

українського походження та інших зацікавлених цієї проблемою. В цих зборах брали участь парламентаристи: сенатори Юзик, Гайдаш, та Білаш, послы Вітер і Кіндій, а від Міністерства оборони — урядник Роб Клепенбург, якому уряд доручив стежити за розвитком Чорнобильської проблеми. На цих зборах сенатор Гайдаш зобов'язався, що буде намагатися створити спільний комітет між парламентаристами та сенаторами, щоб прослідити цю катастрофу. На жаль нічого такого не було створено. Лише кількох послів відгукнулися на наше звернення: Дж. Нанзіята, Дж. Беррі Турнер, та Д. Даубні.

Загальні річні збори відбулися 14 травня 1986 року. Збори прийняли звіти, але в наслідок запланованої демонстрації та акцій розпочатих управою в Парляменті та через брак кандидата на голову управи — уділення абсолюторії та вибір нової управи відложено на 3 жовтня 1986 року.

Демонстрація 17 травня 1986 року була під патронатом відділу КУК. Було пороблено багато підготовочної праці. Певну частину зробила канцелярія посла А. Вітра, Надя Дякун та студенти (СУСК) і пластуни. Демонстрація була дуже успішна завдяки цим особам та при участі трьох федеральних міністрів, федеральних і провінційних послів. Звідомлення було поміщене в місцевій пресі, радіо та телебаченні.

Місцева італійська громада 25 травня 1986 року відправила спеціальну Службу Божу за жертви в Чорнобилі при співучасті Папського Нунція архиеп. А. Палмас. Українська громада була запрошена на цю службу і наша делегація була присутня. Був висланий лист подяки до архиеп. Палмаса.

При кінці травня, 1986 року управа довідалася про намір міської ради винести рішення не вивішувати в майбутньому етнічних прапорів на міській ратуші. Управа скликала 1 червня 1986 року збори складових організацій, на яких продискутовано плян протидії управи та одобрено цей плян. Було рішено протидіяти всіма можливими засобами: масовими телефонічними протестами до всіх алдерманів, заохотити всі етнічні групи до цієї акції, написати листа до посадника міста, а копії долучити всім алдерменам. Такий лист 3 червня 1986 року був доручений посадникові міста і алдерманам. Рівно ж, організація СУК, Студентський клуб і Пласт написали відповідні листи. Наша акція при співучасті інших етнічних груп увінчалася успіхом і 5 червня 1986 року міська рада рішила продовжувати стару традицію вивішування етнічних прапорів на їхні національні дні.

На закінчення, вважаю своїм обов'язком подякувати членам управи за співпрацю і допомогу у виконанні вищезгаданої праці. Особливо завдячую наш успіх панству Войчишинам, паням Торп, Заячковській та Лятишевській, українським школам, організації Пласт, СУК та УНО.

За управу відділу КУК
АНАТОЛЬ КРИВОРУЧКО
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — РЕДЖАЙНА, САСКАЧЕВАН

У другій половині 1983 року, українська громада займалася відзначенням 50-річчя великого голоду в Україні, а саме: 2 листопада 1983 року, Марко Царинник прибув до Реджайни з фільмом про голод. Місцеві журналісти виявили поважне зацікавлення до цієї теми, а українська громада прибула до домівки УНО на висвітлення фільму “Жнива розпачу”. 20 листопада 1983 року влаштовано віче, на якому українська громада мала нагоду вислухати ряд промовців, включно з одною матір’ю, яка була наочним свідком великого голоду. У міських церквах також відправлено панахиди в пам’ять жертвам голоду.

У 1984 році під патронатом відділу влаштовано слідуючі імпрези: Свято Державности у січні, Конкурс популярности — величавий бенкет, на якому відбувається коронація княгині українського павільйону “Київ”, український павільйон “Київ” у раменах “Мозаїки”, який є проєкт Багатокультурної ради Реджайни. У 1984 році другі квартальні збори провінційної ради КУК Саскачевану відбулися у Реджайні під час “Мозаїки”.

У листопаді відділ КУК у Реджайні відбув свої загальні збори де провід відділу перейшов з довголітнього голови, Володимира Сагаша, на руки Євгена Креновського. У листопаді, члени управи відділу взяли активну участь у величавій конференції, яка відбулася у Саскатуні в справі “Шляхи 21-го століття”, зорганізована провінційною радою КУК у Саскачевані.

У першій половині 1985 року, відділ КУК знову відбув Свято Державности у січні, Конкурс популярности у лютім і влаштував український павільйон “Київ” у червні. У травні, 1985 року українська громада угощала Капелю бандуристів з Дітройту.

У квітні відбувся семінар “Шляхи 21-го століття”, зорганізований Провінційною радою КУК Саскачевану. Квартальні Збори Провінційної ради Саскачевану знову відбулися у Реджайні.

У 1986 році відділ КУК у Реджайні влаштував Свято Державности, Конкурс популярности і український павільйон “Київ”. Також брали участь у важніших акціях провінційної ради КУК, більшість пов’язані з обороною доброго імені українців.

У квітні відділ висвітлив фільм “Жнива розпачу” у залі УНО.

Цього року наш відділ старається набути власне приміщення. До цієї пори, набуто частину потрібних грошей і вже затруднили одну особу стало працювати для відділу. Надіємося, що вдасться винаймати бюрове приміщення, ще перед 15-им Конгресом Комітету українців Канади.

З пошаною до Вас,
МИРОН БАЛИЧ
писар

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — СТ. КЕТЕРИНС, ОНТАРІО

З відділом КУК в Ст. Кетеринс, Онтаріо співпрацюють три парафії української католицької церкви і одна українська православна парафія та їхні церковні громади. Членами відділу КУК є: чотири суспільно-громадські, чотири жіночі, три молодечі та дві комбатантські організації. Крім того три відділи УНСоюзу, Товариство українських професіоналістів і підприємців, Філія Суспільної служби, відділ Взаємної допомоги та Українська кредитова спілка.

Діловий рік відділу триває від 1 квітня до 31 березня. Звичайно на початку квітня відбуваються загальні річні збори, на якій вибирається управу і контрольну комісію.

УПРАВА І КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

	1982-83	1983-84
голова	Омелян Гаврилишин	адв. Богдан Долішний
заступник голови	Федір Ткаченко	Федір Ткаченко
протокольний секретар	Василь Авраменко	Василь Авраменко
кореспонденційний секретар	Ярослав Сташинський	Кость Фіцик
скарбник	Кость Фіцик	Ярослав Сташинський
культурно-освітній референт	Никола Лужба	Марія Непріла
вільні члени	Степанія Гарас	Степанія Гарас Никола Лужба
контрольна комісія	адв. Богдан Долішний Михайло Головаш Михайло Боровський	Михайло Боровський Михайло Головаш Василь Чорнопиский

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ:

Відбулася соборна панахида (католики і православні разом) в часі Зелених Свят коло пам'ятника воїнам канадських і українських армій. Взяли участь у міжнародньому фестивалі і параді, участь у Виноградному фестивалі, річниця 1 листопада річниця 22 січня 1918-19 років.

Баль королеви, Свято Тараса Шевченка. У 1983 році також відзначено 50-річчя голоду в Україні 1932-33 років.

Крім того відділ КУК переводить збірку національної вкладки для КУК в місяцях лютому та березні, а також на бюджет СКВУ в травні і в червні. Успіх з тих збірок не дуже добрий, бо не всі представники організацій ревно ці збірки переводять. Все одно належить згадати, що 17, а може і більше українців Ст. Кетеринс є фундаторами Фондації ім. Тараса Шевченка, бо вплатили \$1,000 або більше.

В Ст. Кетеринс є один жіночий хор "Десна" при відділі ОУК під керівництвом пані Наді Павлович (з дому Гладиш), один ансамбль Бандуристок під керівництвом пані Оксани Метулинської і один ансамбль танцюристів "Дунай" під керівництвом пана Ореста Самця.

Під патронатом відділу КУК діє Рідна школа і Курси українознавства ім. Івана Котляревського.

В загальному праця проходить досить добре, хоч могла би бути ліпше, але чимраз тяжче знайти людей охочих працювати.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ:

	1982-83	1983-84
Приходи	\$ 5,312.89	\$ 9,142.95
Розходи	4,255.31	6,205.80
Сальдо	\$ 1,057.58	\$ 2,937.15
Національна вкладка	\$ 717.00	\$ 300.00
Бюджет СКВУ	\$ 941.00	\$ 785.00

Ми певні того, що як для КУК так і на бюджет СКВУ зі Ст. Кетеринс вплачено більше, бо деякі особи висилають особисто, а на бюджет СКВУ церкви збирають і пересилають гроші незалежно від відділу КУК.

За управу відділу КУК
АДВ. БОГДАН ДОЛІШНИЙ
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — САСКАТУН, САСКАЧЕВАН

СКЛАД УПРАВИ ВІДДІЛУ КУК У САСКАТУНІ:

	1983	1984	1985
голова	С. Кузьма	С. Кузьма	Д. Прокопчук
1-ий заступник		д-р С. Дершко	д-р С. Дершко
2-ий заступник	В. Маїк	В. Дудар	В. Дудар
секретар	Л. Вовк	Я. Сиваник	Т. Пасічняк
скарбник	Н. Гавриш	Г. Наконечний	Г. Наконечний
вільні члени	Т. Пасічняк	Н. Гавриш	Я. Сиваник
		Б. Боднар	Б. Боднар
контрольна комісія:			
голова	д-р С. Дершко	Л. Вовк	Л. Вовк
члени	П. Гнатюк	С. Франко	С. Франко
	М. Бойчук	А. Королевич	А. Королевич

СКЛАД ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО ВІДДІЛУ КУК:

Братство українців католиків, Товариство українців самостійників, Українське національне об'єднання, Ліга визволення України, Клуб українських професіоналістів і підприємців. Названі організації репрезентують всі свої братні організації. Діловий рік відділу від 31 березня до 1 квітня. За звітний час відбуто три Річні загальні збори, 24 засідань управи і 12 засідань різних комітетів.

Кожного року під патронатом КУК торжественно відзначаємо

Свято Української Державности. 22 січня, вивішуємо український національний прапор на щоглі міської ратуші, де виголошується слово відповідне до події. Складові організації в місяці березні відзначають Свято Шевченка, де на учасників програми організуємо молодь.

Щорічно наш відділ разом з відділом жіночого КУК організує “Маланчин вечір”.

Дуже багато праці є в організуванні та відбутті кожного року павільйону “Київ”, який відбувається в часі трьох днів.

Дохід з Маланчиного вечора й павільйону “Київ” поділяємо для мужького і жіночого відділів КУК.

У 1983 році відзначено 50-річчя штучного голоду в Україні 1932-33 роках. Програма відзначення організована заходом відділу КУК під патронатом провінційної ради КУК. Дана програма 50-річчя голоду відбулась дуже вдало й імпульсивно. Участь взяли представники уряду і опозиції Саскачевану та понад 2,500 учасників у жалібному поході. Того ж року наш відділ зайняв становище в обороні Юрія Шухевича. Вангломовній пресі за оплатою поміщено інформації про жорстокі репресії, тюрми та заслання заподіяні владою комуністичної Росії, за те, що він не зрікся батька і не засудив його дії, як командира УПА.

У 1984 році, в місяці травні наш відділ зайнявся концертом Капелі бандуристів, які загостили до нас з Дітройту.

Наш відділ в співпраці з провінційною радою КУК зайняв становище проти знеславлення українського імени жидівськими організаціями, де при провінційній раді створено відділ Комісії захисту громадянських прав.

Кожного року наш відділ переводить збірку національної вкладки і на бюджет СКВУ та зібрані суми пересилаємо до Централі КУК.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ:

	1983	1984	1985
Приходи	\$ 7,328.50	\$10,749.64	\$ 7,769.62
Розходи	4,974.30	6,418.02	4,827.33
Сальдо	\$ 2,354.20	\$ 4,331.62	\$ 2,942.29

При відділі діють окремі комітети, які вибираємо на час відбуття більших імпрез, як: павільйон “Київ” і Маланчин вечір. Через часу даних комітетів за останні три роки перейшло понад 120 тисяч доларів. З рахунку цих комітетів оплачуємо: стипендії для студентів університету за українську мову, дитячу літературу, винагороди ансамблям та мистецьким групам, які своїми виступами беруть участь у даних імпрезах, спонсоруємо семінари та інше. Цього року наш відділ жертвував на: Суспільну службу і на Шевченківську фундацію \$1,000 та на фонд КЗГП \$1,000.

За управу відділу КУК
ДАВИД ПРОКОПЧУК
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ТАНДЕР БЕЙ, ОНТАРІО

Загальні річні збори відділу КУК в Тандер Бей, Онтаріо відбулись: 15 квітня 1984 року, 5 травня 1985 року та 18 травня 1986 року. До управи відділу в цих роках входили слідуючі особи:

Управа	1984	1985
голова	І. Козира	І. Козира
1-ий заступник	П. Михайлишин	П. Михайлишин
2-ий заступник	М. Савчук	Р. Ковальський
рекордовий секретар	І. Корда	І. Корда
англ. секретар	М. Пресунська	М. Пресунська
фінансовий секретар	Л. Івасиків	Л. Івасиків
скарбник	О. Петришин	О. Петришин
вільні члени	О. Михайлишин	О. Михайлишин
	Т. Лиховид	Т. Лиховид
	О. Кузів	О. Кузів
	М. Дубей	М. Дубей
	М. Манюх	М. Манюх
	Д. Заневич	Д. Заневич
	Д. Рудяк	Д. Рудяк
	І. Федорчук	І. Федорчук
контрольна комісія	С. Ткач	С. Ткач
	С. Пісоцький	С. Пісоцький
	С. Мендик	С. Мендик

Управа на 1986 рік:

голова	І. Козира	
1-ий заступник	П. Михайлишин	
2-ий заступник	Р. Ковальський	
рекордовий секретар	І. Корда	
англ. секретар	О. Михайлишин	
фінансовий секретар	Л. Івасиків	
скарбник	О. Петришин	
вільні члени	В. Гармата	Д. Рудяк
	Т. Лиховид	С. Солдан
	О. Кузів	М. Манюх
	М. Дубей	Д. Заневич
контрольна комісія	С. Ткач	
	С. Пісоцький	
	С. Мендик	

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ЗА 1984 РІК:

Дня 22 січня 1984 року відсвятковано Свято Державности і Соборности України бенкетом.

У березні концертом відсвятковано роковини народження і смерти поета і генія Тараса Г. Шевченка.

Дня 8 липня 1984 року відбуто Український день на площі Просвіта

ПА, дня 17 серпня голова відділу, І. Козира, взяв участь у нарадах ПРО КУК у Торонто.

Дня 8 листопада 1984 року в домі Просвіти ФВ відбуто святкові сходи для вшанування історичного чину листопада в 1918 році. Дня 29 грудня 1984 року відбуто в домі Просвіти ФВ передноворічну зустріч членів складових організацій та церковних громад із управою КУК.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ЗА 1985 РІК:

Дня 22 січня 1985 року відбулося в домі просвіти ФВ Свято Державности на якому реферат відчитав С. Пісоцький.

Дня 24 березня 1985 року концертом відсвятковано Свято Шевченка. Реферат відчитала пані О. Глібович з Торонто. Виступали хори Просвіти ФВ під диригентурою Г. Мигалья та ансамбль СУМ "Барвінок" під керівництвом панни Гані Іванишин.

В днях 15 до 16 березня відбулася у Вінніпезі Річна конференція КУК у якій взяли участь делегати від нашого відділу КУК: І. Козира, П. Михайлишин, О. Петришин і Л. Івасиків.

Дня 7 липня 1985 року влаштовано на площі Просвіта ПА Український день, який пройшов із гарним успіхом.

Дня 12 травня 1985 року відбулася в залі Просвіта ФВ зустріч громади з представниками Комісії захисту громадянських прав, на якій промовляли про Комісію Дешена та нападів певної групи жидів на українців. Адвокат І. Григорович та д-р М. Кушпета брали участь, як представники КЗГП. На заклик д-ра М. Кушпети і П. Михайлишина присутні зложили на оборону українського імени понад \$10,000.

Члени управи взяли участь в похоронах бувшого голови КУК бл.п. протієрея Миколи Малюжинського. Також у минулому році було вислано до Торонто на курс молодих журналістів студентку панну Лесю Козиру, яка тепер нам помічна в писанні по-англійському. Дня 5 жовтня 1985 року члени управи КУК написали і вислали протестні листи до уряду в Оттаві, щоби оборонили українське ім'я.

Дня 9 листопада 1985 року відбулася в аудиторії Просвіти ФВ зустріч громадянства з представниками Української енциклопедії — д-ра А. Фіголем і П. Яциком. Оба промовляли про важливість енциклопедії в житті нації. Переведена збірка дала \$16,000.

Дня 28 грудня 1985 року відбуто в домі Просвіта ПА передноворічну зустріч із новоприбулими українцями з Польщі. Про життя українців в Польщі дали доповідь о. І. Труш та інж. А. Пізик. Вони говорили про українські школи, про хорове мистецтво та про українське студентство на університетах.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ ЗА 1986 РІК:

Дня 26 січня 1986 року відбуто Свято Дерержавности в аудиторії Просвіта, на якому знамениту доповідь у двох мовах дав проф. Р. Сербин із Монтреалу.

Дня 16 березня 1986 року відбувся в аудиторії Просвіта ФВ концерт у честь генія Тараса Шевченка. Доповідь про поета виголосив М. Криса.

В днях 10 і 11 травня 1986 року відбувся у Форт Віліям Гарден

Міжнародний Фестиваль в якому взяв участь КУК, жіночий КУК та танцювальні ансамблі ОСУМ “Веселка” та при Просвіті ФВ “Веснянка”.

Дня 18 травня 1986 року відбулись в домі Просвіта ФВ річні загальні збори КУК, на яких перевибрано стару управу.

В день 6 липня 1986 року заплановано на площі Просвіта ПА відбуту Український день-фестин.

Восени заплановано зробити маніфестацію проти Москви за затаювання нещасного випадку у Чорнобилі в Україні, а в грудні заплановано відбуту чергову передноворічну зустріч з громадянством.

Так виглядає образ нашої праці в минулих трьох роках. Тут треба підкреслити, що наш відділ КУК все був у близьких відносинах з Централєю КУК. Точно виконував Ваші вказівки і припорушення та все своєчасно ми розраховувались із наложених на нас повинностей, так із Централєю КУК як із СКВУ. Деякі члени складових організацій чи церковних громад є дуже щедрими на національні цілі і дотепер деякі зложили поважні суми на Шевченківську фундацію. Дотепер із Тандер Бей на Шевченківську фундацію щирі жертводавці зложили \$140,000.

Ми дякуємо Централі КУК за Вашу щирю співпрацю з нами та за всі Ваші поради та вказівки в деяких важних справах. Будемо старатися, щоб така гармонійна співпраця просвічувала нашу наступну каденцію. Перед нами лежить велике зусилля і праця для оборони нашого доброго імени, якнайдовше задержати нашу ідентичність, плекання нашої прекрасної й глибокої культури і гарних, цінних традицій та взагалі високого держання нашого українського героїчного — “Я”.

Ми вважаємо, що спільними силами, згодою, любов’ю і впертою працею нас всіх українців в діаспорі і на рідних землях, ми зуміємо відбуту всі ворожі атаки, оборонити наше чесне українське ім’я і нашою благородною, ідейною працею допомогти нашим рідним сестрам і братам в Україні допомогти перетворити страшний гнет московських шовеністів-імперіялістів та діждатись золотої волі в своїй незалежній соборній українській державі.

За управу відділу КУК

ІЛЬКО КОЗИРА

голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ТОРГИЛД, АЛЬБЕРТА

Відділ КУК у Торгилд, Альберта вже неактивний останніх кілька років. Через останніх п’ять років не мали ніяких сходин з представниками складових організацій. Управа, як було тоді є:

голова	— Богдан В. Татарин
писар	— Василь Костильник
скарбник	— Давид Борко

У касі (в банку) від 1981 року залишилось \$120.00. На фонд Комісії захисту громадянських прав я зібрав в околиці \$858.00, а дехто з людей

вислали поштою самі. Писар і я були на конвенції КУК у Едмонтоні в листопаді 1984 року. Також був на зборах провінційної ради Комітету українців Канади Альберти, які відбулись у Едмонтоні в січні 1986 року.

Членську вкладку до Централі КУК не висилаємо через брак членства так, що відділ не існує. Я дуже вдячний Централі КУК за всі інформації, які я отримую.

З пошаною,
БОГДАН В. ТАТАРИН
голова

ЗВІТ ВІДДІЛУ КУК — ТОРОНТО, ОНТАРІО

На Загальних зборах 14 квітня 1984 року вибрано управу в такому складі:

голова	— інж. Ярослав Соколик
бувший голова	— д-р Орест Рудзік
заступники голови	— мгр. Євген Романчукевич
	— д-р Павло Кіт
	— Микола Сергійчук
секретар	— інж. Петро Бубела
скарбник	— Михайло Калимін
пресовий референт	— Володимир Марко
вільний член	— д-р Остап Винницький
голова Комітету	
українок Канади	— Марія Підкович
контрольна комісія:	
голова	— Арсен Степанюк
члени	— Іван Шлапак
	— Петро Ігнатко
	— Павло Харидчак

Президія кооптувала адвоката Михайла Фіголя, представника Клубу українських підприємців і професіоналістів до управи КУК.

В березні, 1985 року вибрано головою Комітету українок Канади мгр. Наталію Ємець і вона стала членом Президії. В серпні, 1985 році переїхав до Вінніпегу наш пресовий референт Володимир Марко. В березні 1986 року мгр. Володимир Молодецький перейшов на іншу працю, а його місце зайняв інж. Нестор Чорний.

ПРЕЗИДІЯ ВІДДІЛУ КУК У ТОРОНТІ НА 1986 РІК:

голова	— інж. Ярослав Соколик
бувший голова	— д-р Орест Рудзік
заступники голови	— мгр. Євген Романчукевич
	— д-р Павло Кіт
заступник голови	
(фінанси)	— Микола Сергійчук

секретар	— інж. Петро Бубела
скарбник	— Михайло Калимін
вільний член	— д-р Остап Винницький
голова Комітету українок Канади	— мгр. Наталія Ємець
контрольна комісія:	
голова	— Арсен Степанюк
члени	— Іван Шлапак
	— Петро Ігнатко

Канцелярія: інж. Нестор Чорний та Корнило Когутяк.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ КУК

Наша праця провадиться в двох площинах: Президія та Ширша управа, яка складається з двох представників складових організацій. Президія має сходи раз на два тижні а вразі потреби частіше. Голова відділу часто відбуває сходи з поодинокими діловодами та членами Президії і майже кожного дня є в контакт з канцелярією. Ширша управа має сходи раз на два місяці, а вразі потреби частіше. В перших днях нашої каденції розроблено рамовий плян праці на цілий рік і його майже вповні виконано. Тепер входять до відділу 35 складових організацій.

Для кращого наладнання співпраці зі складовими організаціями голова та члени Президії відвідували їх та брали участь в їхніх сходах.

Відділ дуже добре співпрацював з Комітетом українок Канади під проводом пань Марії Підкович та Наталії Ємець. У звітному часі Ширша управа затвердила внесок Президії, щоб збільшити число репрезентацій жіночих організацій до КУК з числа 3 до 8.

ОБОРОНА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Управа звернула увагу на оборону наших братів і сестер на засланнях. У цій цілі написано ряд листів до федерального уряду в справі Марченка, Тихого, Стуса та українців з Червоної Армії, полонених в Афганістані. Вислано теж лист до Штокгольму з проханням піддержати номінацію Миколи Руденка на нагороду Нобля Миру. Подано платне повідомлення до щоденника “Глоб енд Мейл” про трагічну смерть Олекси Тихого та Василя Стуса в сов’єтському таборі. Нав’язали ми теж контакт з організацією “Інтер-Реліджес Таск Форс”, завданням якої є допомагати ув’язненим борцям за людські та національні права в ССРСР. Ми включилися в акцію наших студентів писання листів до наших політв’язнів. Під час бенкету 22 січня ми зібрали понад 250 листів та карток, які ми вислали до таборів та родин наших відомих засланих. Як тільки одержано вістку про трагічну смерть Василя Стуса, при співпраці редакції “Молода Україна” ми влаштували панахиду, яку відслужив Митрополит Василій та поминальний вечір у пам’ять поета.

Наш відділ поживав співпрацю з провінційною радою Онтаріо та сусідніми відділами КУК. Голова нашого відділу є також заступником голови провінційної ради КУК Онтаріо.

ІМПРЕЗИ

3 нагоди 150-ліття Торонта та 80-ліття поселення українців у Торонті у дні 24 червня 1984 року на Всеканадській площі ми відсвяткували "Український день". Святкування почалися соборним молебнем, а опісля відбувся соборний й святковий концерт. Промовляли: бувший міністер онтарійського уряду І. Яремко та д-р Кіт. З привітом виступали посадник міста Артур Егельтон та радний В. Бойчук. Під час імпрези були нагороджені грамотою міста Торонта 15 визначних представників нашої громади.

11 листопада 1984 року члени наших комбатантських організацій під проводом нашого відділу, при участі великого числа нашої громади віддали честь усім поляглим українським воїнам. Після дефіляди комбатантів та панахиди відбувся військовий апель та зложення вінків перед "Пам'ятником героїв" в Українському парку.

При співпраці Клубу українських підприємців і професіоналістів та молоді, зорганізованої в журналістичному гуртку, зорганізовано 13 грудня 1984 року вечір визначному журналістові Вікторові Малярикові. Його представив міністер уряду Онтарію, дост. Кіт Нортон, при великій участі громади.

67-мі роковини 22 січня відсвятковано чотирма імпрезами.

Офіційне піднесення українського прапора на міській ратуші відбулося в суботу 19 січня 1985 року. Посадник міста підписав відповідну проклямацію та проголосив український тиждень в Торонті. Святковий бенкет відбувся цього самого дня в Шератон Сентер Готелі при участі членів федерального і провінційного парляментів, міської ради та представників етнічних груп. Промовляли міністер Ларі Гросман та посол Юрій Шимко.

Святочний концерт відбувся в неділю, 20 січня в Месі Гал при участі Х. Липовецької з Дітройту, В. Довганюка та мистецьких ансамблів СУМ. Святочну доповідь виголосив проф. Потічний.

22 січня в Парляменті Онтарію прем'єр В. Дейвис підписав проклямацію незалежності України. Резолюцію в тій справі, яку вніс посол Шимко одногolosно затвердив Парлямент. Підписану проклямацію передав прем'єр голові провінційної ради КУК Онтарію д-р Глібовичу. На прийнятті промовляли достойні В. Дейвес, який відходить на еміритуру, міністер Н. Лелюк, кол. мін. І. Яремко та деякі присутні послы. Тому що це була остання офіційна зустріч української громади з прем'єром Дейвесом, голова відділу передав йому чудову трипільську вазу, як вияв подяки української громади.

Посол Ю. Шимко, інж. Я. Соколик та голова федерації латишів в Канаді п. Кромбергс, виступили на телевізійному каналі Роджерс з дискусією на тему 67-ої річниці незалежності України та Латвії, поневолення та русифікація обох народів та важливість проклямації, яку підписав прем'єр Дейвес.

Місяць березень відділ присвятив Торонто Шевченкові і такі імпрези координованні відділом відбулися:

— 3 березня симфонічний концерт з участю українського оперного

хору під диригентурою В. Колесника та членів драматичного ансамблю “Заграва”;

- 10 березня, НТШ влаштувало сесію присвячену Шевченкові;
- 24 березня, Шкільна рада КУК влаштувала концерт “Молодь Шевченкові”;
- Товариство українських бібліотекарів влаштувала виставку праць Т. Шевченка в головній публічній бібліотеці від 1 до 31 березня.

“Український день” відділу відбувся 8 вересня на оселі “Київ”. День був призначений українській молоді і приходив під кличем “В обороні доброго імені українців”. Програма включала молебень, мистецьку частину, вибір королеви КУКу і виступ студентки з Вінніпегу Богдани Дутки, яка виступала в обороні доброго імені українців перед Комісією Дешена. Привіт від прем’єр-міністра Малруні передав посол А. Вітер. Королевою вибрано панну Христю Свідрик, а княжними панну Рому Яців та Світлану Ліщину.

Як тільки прийшла сумна вістка про передчасну смерть поета Василя Стуса в сов’єтській тюрмі, наш відділ при співпраці редакції “Молода Україна” зорганізував 22 вересня жалібну панахиду, яку відправив блаженніший Митрополит Василій в асисті духовенства в Катедрі Св. Володимира в Торонті. По панахиді, у переповненій залі катедри, відбулися жалібні сходи, де про творчість поета говорили д-р Валентин Мороз, мгр. О. Павлів з Монреалу та мгр. А. Стебельська. Твори Стуса читала Надя Ковальчук. Вступне слово сказав інж. Я. Соколик, а програмою переводив Олександр Харченко.

Тому що англомовні газети не прийняли статті про смерть Стуса, наш відділ подав до “Глоб енд Мейл” платне повідомлення. “Глоб енд Мейл” розходить по цілому світі, включно з амбасадорами в Сов’єтському Союзі, тому ми віримо, що таке повідомлення сповнило своє завдання.

11 жовтня завітали до нас з концертом “Чайка” (хор) та танцювальний ансамбль “Веселка” з Австралії. Як матеріально, так і морально, відвідини наших сестер та братів з Австралії перейшли понад усі сподівання, дуже успішно. Ми зорганізували для них не тільки концерт, але нічліги у наших людей, як теж туру по Торонті. Наші гості оглядали музей в Каса Ломі, відвідали Парлямент, де їх вітав посол Ю. Шимко, відвідали міський будинок, славну вежу СН, катедру Св. Володимира. Обідом їх гостили УНО-захід, СУК і Український культурний центр на вулиці Кристі. Ми всі оглядали пам’ятник Лесі Українки, були в галерії КУМФ, оглядали пансіон Івана Франка, зупинилися в церкві Св. Дмитрія, де оглянули школу, пансіон та мали перекуску. Потім були проба і концерт. Привезли вони до нас не тільки українську пісню й танець, але й щире українське серце. А повезли з собою спогад про гостинне та щире українське Торонто.

10 листопада в Українському парку біля пам’ятника Невідомого українського вояка, численна українська громада дала шану всім українським воїнам, які віддали своє життя за Батьківщину. Це свято зорганізував наш відділ, при співпраці з усіма ветеранськими організаціями. По

дефіляді ветеранів та панахиді, зі словом виступили інж. Я. Соколик і ген. Й. Романів. “Нині віддаємо шану всім українським воїнам, не зважаючи який однострій вони носили і тим, що без одностроїв до 50-их років боролися в Україні,” сказав ген. Романів. Дедикацію поляглим прочитав сотник М. Пастир. Посол Ю. Шимко зложив вінок від Онтарійського Парляменту. Вінки ще зложили КУК Торонто, Королівський канадський легіон Відділ ч. 360, Українська стрілецька громада, Комітет українок Канади, УНО-Захід, ОУК і одинока молодіжна організація МУНО.

2 березня, цього року проф. Ю. Божик zorganizував наукову конференцію під заголовком “Україна в часі Другої світової війни”. Конференція вимагала чимало коштів. Тому що частину коштів покрила українська громада Торонто, проф. Ю. Божик попросив, щоб контрольна комісія нашого відділу перевірила фінансове зіставлення конференції. Ця громадська постава проф. Ю. Божика заслуговує на признання і повинна стати прикладом усім тим, хто звертається до громади за фінансовою підтримкою, а не має відповідних перевірюючих чинників.

Цього року ми також гідно відмітили 68-річчя 22-го січня 1918 і 1919 років такими імпрезами:

- 22 січня 1986 року в Онтарійському Парляменті, в присутності представників нашої громади Онтаріо й Торонто, прем’єр Д. Пітерсон, підписав “Деклярацію незалежності України”. Ця імпреза була підготована Провінційною радою Онтаріо під проводом д-р П. Глібовича, при співпраці нашого відділу.
- В суботу 24 січня 1986 року відбулося піднесення українського національного прапора на міській ратуші та проголошення “Українського тижня” в Торонті.
- Того ж вечора в репрезентативному готелі “Гарборд Касел” відбувся величавий бенкет при участі понад 550 осіб. Привіти зложили від міста радний В. Бойчук, від провінційного уряду міністер Тоні Рупрехт, від прем’єр-міністра Канади, посол Р. Горнер, від Державного Центру голова уряду УНР д-р Я. Рудницький. Головну промову виголосив міністер федерального уряду, дост. Отто Єленек. Новиною на бенкеті було надання двох нагород: нагороду журналіста року одержала журналістка Барбара Аміл за її позитивні статті в “Торонто Стар” та нагороду “Українця року” одержав Комітет досліду великого голоду в Україні за випродукування фільму “Жнива розпачу”. Нагороди дістали: проф. В. Янішевський — голова; члени: проф. Ю. Даревич, д-р О. Винницький, проф. В. Ісаїв, полк. В. Кирилюк, д-р М. Кушпета, адв. Б. Онищук, д-р П. Смильський. Бенкетом уміло провадив мгр. Євген Романчукевич.
- В неділю, 25 січня відбувся величавий концерт. Святочну промову виголосив Митрополит Василій з Вінніпегу. В мистецькій частині взяли участь: Марко Сабат (скрипаль), Елеонора Бербенець-Білінська (сопрано), Оля Шурик (мельодеклямація), хор “Веснівка” та злучені хори “Бурлака” та “Прометей”. Мистецьке оформлення

сцени Арсена Степанюка. Наша місцева та позамісцева преса позитивно писала про всі наші січневі імпрези.

У звіттовому часі відбулося в Торонті ряд імпрез під патронатом Комітету українців Канади, як: академія в честь Симона Петлюри, вечори в пам'ять поетів Б. Олександрова, В. Симоненка, В. Стуса, М. Понеділка, Н. Костенко. Ці вечори були влаштовані видавництвом "Молода Україна".

Цього року Шевченківський концерт, влаштований СУМ-Торонто в Месі Гал, був також під патронатом КУК. Вважаю, що це дуже позитивне явище, бо ці імпрези набувають всегромадського характеру та притягають більше публіки. На всіх імпрезах патронованих наших відділом, я завжди брав участь, часто виступав зі словом, як теж завжди було більше число членів нашої Президії.

ВИДАВНИЧО-ІНФОРМАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Управа видала п'ять чисел бюлетеню, в якому подаються інформації про працю відділу, важніші події в нашому місті, та список в платників національного внеску. Тираж бюлетеню дотепер було 1,500 чисел. Нове видання збільшиться до 3,000 чисел.

З нагоди 150-ліття Торонта та 80-ліття поселення українців в Торонті, ми видали брошурку в українській та англійській мовах про історію українців в Торонті.

Адресар українських організацій та установ недавно перередагровано і доповнено і скоро піде до друку. В нашій пресі появилось багато статей та дописів про нашу діяльність. З нагоди 68-х роковин незалежності та соборності України ми видали спеціальну відозву до нашої громади. Про працю та завдання нашого відділу ми подали шляхом платного оголошення до канадського адресаря "Сорсез", яким широко користується канадські журналісти та телевізійні репортери. Для кращого контакту з нашою громадою, я часто виступав на радіовій програмі "Пісня України", як теж на нашій телевізійній програмі.

Ми вислали ряд листів до прем'єр-міністра Канади та інших членів уряду у справах оборони Юрія Шухевича та інших політичних в'язнів, в справі українських полонених в Афганістані, в справі знеславлювання українців, радіових передач, протест проти програми "Рошіа" Пітер Юстінова і багато інших. Ми написали ряд листів до канадської преси велика частина, яка не було поміщена. Про всі важливі події чи наші більші імпрези ми посилали до усієї канадської преси пресові комунікати. Тому що наших повідомлень майже не поміщували, ми дали до "Глоб енд Мейл" платне оголошення про трагічну смерть політв'язнів Олексі Тихого і Василя Стуса.

Для внутрішнього вжитку ми випрацювали та видали "Права і обов'язки представників складових організацій до КУК".

РІДНОШКІЛЬНИЦТВО

У Торонті ми маємо 13 українських шкіл та 5 курсів українознавства. Працю шкіл координує Шкільна рада КУК. Шкільна рада про-

вадить доволі активну діяльність. Головами Шкільної ради за нашої каденції були: М. Федак, д-р Ю. Луців та Люба Зараска. При допомозі радного Олександра Чумака ми відновили український комітет зв'язку з Торонтонським Борд оф Едьюкейшон. Праця проходить задовільно. Відбуто ряд засідань та полагоджено ряд справ. Нашими представниками там є: Н. Ємець, та Я. Соколик.

Співпрацюють там пані: М. Підкович, Л. Джонс, Ю. Джуравець, М. Вавришин, О. Винницька та інші.

Рада підготовляє цілоденну конференцію в місяці квітні для батьків та учителів публічних шкіл.

МИСТЕЦЬКА РАДА

Завданням Мистецької ради є підготовляти та переводити мистецькі імпрези. Члени Мистецької ради часто відбувають засідання та запланували працю уже на наступний рік. Одне з завдань Мистецької ради є розроблення пляну спільного відмічення 1000-ліття християнства України на 1988 рік. Головою Мистецької ради є Оксана Бризгун-Соколик.

ЗОВНІШНІ ЗВ'ЯЗКИ

Управа поробила заходи, щоб нав'язати зв'язки з провідниками інших етнічних груп. Голова відділу та члени Президії взяли участь у різних святкуваннях у литовців, латишів, естонців, поляків і чехів.

Добрі зв'язки маємо з міською управою. Велику заслугу в цьому відіграє радний В. Бойчук, який не жаліє ні часу ні труда, щоб нам помагати.

Для кращої співпраці етнічних груп ми помогли зорганізувати координаційне тіло, яке ми назвали "Канадієнс фор Джастис". Ми схидаємося два рази на місяць та обговорюємо проблеми, які є спільними для нас.

Спільно з представниками народів Східньої Європи підготовляємо на день 23 серпня цього року "День чорної стяжки". Мета цього дня — звернути увагу вільного світу на долю поневолених народів Москвою. В останньому часі ми нав'язали добір відносини з провідниками афганської громади в Торонті. Наші представники були на їхніх новорічних святкуваннях 21 березня цього року.

ОБОРОНА ДОБРОГО ІМЕНІ УКРАЇНЦІВ

Використовуючи нагоду, що в Торонті був президент Централі КУК, Іван Новосад, як теж другі провідні члени громади, П. Саварин, сенатор П. Юзик, владики Ізидор, М. Барабаш та інші, ми скликали засідання 7 лютого 1985 року, на яке запросили теж деяких адвокатів та істориків.

Ціль нарад — передбачена нападсть на нашу громаду. Після довшої дискусії заплановано певну дію. На жаль, через кілька днів почалася в пресі та телевізії гостра атака, закидаючи українцям т.зв. воєнні злочини.

На цю нападсть ми zareагували з місця. Уже 14 лютого ми відбули в готелі Роял Йорк велику пресову конференцію. Вісім телевізійних

станцій фільмували перебіг пресконференції. Ми приготували пресовий комунікат та ряд інших матеріалів для репортерів. На жаль відгук в пресі був незадовільний. В тій справі ми відбули ряд засідань з представниками громад. 24 лютого на нашому засіданні був присутній перший заступник президента Централі КУК, д-р П. Кондра з Вінніпегу. Він одобрив наш плян організувати Комісію оборони доброго імені українців крайового масштабу.

Ми розробили обширний плян праці та адміністративну структуру. Плян наш в цілості був прийнятий на конференції голів КУК, яка відбулася 16 і 17 березня у Вінніпезі. Там покликано комісію, на голову котрої вибрано адвоката Івана Григоровича з Торонта. В початкових днях комісія діяла з рамени нашого відділу та приміщувалася в нашому бюро. Тепер Комісія працює самостійно і в цілості підлягає та відповідає Централі КУК у Вінніпезі.

З рамени Комісії, я виступав на вічах в Торонті: Ліга визволення України, УНО-Захід, Православна громада, як теж в Гамільтоні та Брентфордї. На запрошення головного предісника УНСоюзу, я брав участь у нарадах в справі знеславлювання нас з представниками комітетів, що діють в США, та членами Президії УНСоюзу. Про працю комісії я старався по змозі інформувати нашу громаду шляхом радіо, телевізії, бюлетеном КУК, сходин Президії та ширших сходин делегатів.

28 березня ми відбули в цій справі громадське інформативне віче на якому пан Ігор Ольшанівський з Нью Йорку поінформував нас про проблеми в Америці та найновіші відомості про справу Дем'янюка.

СТИПЕНДІЯ ІМ. ІНЖ. РОМАНА РОМАНЧУКЕВИЧА

Наш відділ кожного року дає стипендію в сумі \$500 студентові чи студентці українознавчих студій університету Йорк. Стипендії в 1984 і 1985 років були названі в пам'ять інж. Романа Романчукевича, визначного громадського діяча та довголітнього члена Президії КУК, Торонто. З признанням треба ствердити, що більшу частину грошей на стипендію зложила родина та присутні на тризні на посвяченні пам'ятника св. п. інж. Р. Романчукевича.

ЗАГАЛЬНА ПРАЦЯ

Численні імпрези відзеркаляють живучість нашої громади. Ми радіємо активнісю наших організацій та по змозі беремо участь у їхніх імпрезах. Для інформації даємо далеко неповний список імпрез, в яких я брав участь: Крайовий з'їзд ОУК, сесія УНР, вечерея для посла А. Колена, зустріч з черманом Д. Фліном та участь у відміченні 90-ліття Народного союзу, відкриття нової бібліотеки УНО-місто, 50-ліття МУНО, 45-ліття Карпатської України, 40-ліття Кредитової спілки УНО, 35-ліття ЛВУ Торонто, прем'єра фільму "Жнива розпачу", відзначення появи англомовної Енциклопедії українознавства, загальні збори Музею української спадщини, зустріч з найновішими емігрантами з Польщі, сходини з Дирекцією Клубу українських підприємців і професіоналістів, святкування Східної Епархії УКЦеркви, річний бенкет

Українського культурного центру на Крісті 83, підписання петиції в обороні всіх дисидентів сов'єтського союзу в Парляменті Онтаріо, Здви́г з нагоди відродження української Автокефальної Православної Церкви 1921 на оселі "Київ", бенкет з нагоди з'їзду УНО і братніх організацій, відмічення 75-ліття Українського братського союзу в Торонті, відмічення 35-ліття "Жіночого Світу", світовий з'їзд Українських політичних в'язнів, доповідь на академії 1-го листопада, відкриття виставки мистця В. Бернарського та Я. Гніздовського в Торонті, участь в пленарній сесії СКВУ, відзначення сотника Б. Панчука, сходина з представниками Бордов Едюкейшен у справі української шкільної проблеми, наради голів КУК провінції Онтаріо, З'їзд членів Комісії захисту громадянських прав, праця в Комітеті "Канадієнс фор Джастис", і КЗГП в Торонті, зустріч з міністром Т. Рупрехтом, та міністром Л. Монро, вечір для посла П. Боєра, зустріч з міністром федерального уряду Дж. Крозбі в справі Комісії Дешена, зустріч з міністром Отто Єленеком та послом А. Ніколсоном, стріча з прем'єр-міністром уряду Польщі в екзилі та з головами інших етнічних груп, вечір для вшанування губернатора Онтаріо, загальні збори Комітету українців Канади, Крайовий З'їзд СУМ, зустріч з міністром М. Вилсоном, бенкет Товариства Св. Софії, крайовий з'їзд Прихильників державного центру, зустріч з представниками хорватської громади, маніфестація в обороні Ю. Шухевича, обід в честь о. Мітрата П. Бублика.

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Ми узгіднили нашу співдію з Інститутом ім. Симона Петлюри та всеціло підтримуємо всеканадське екуменічне святкування 1000-ліття хрещення України, яке відбудеться 10 травня цього року в Торонті. Робимо уже заходи, щоб якнайскорше підготувати ці великі святкування та провести відповідну інформативну акцію. З цією ціллю ми виготовили відзнаку св. Володимира з хрестом та з написом у двох мовах "1000-ліття хрещення України 988-1988". Ця відзнака уже є видрукована на нашому листовому папері і на всіх конвертах. В жовтні 1988 року в Торонті відбудеться 5-ий Конгрес СКВУ. З тієї нагоди підготовляємо спільно з СКВУ величаві святкування 1000-ліття хрещення України.

НОВЕ ПРИМІЩЕННЯ КАНЦЕЛЯРІЇ

Відомі меценати, панство Ярослава й Михайло Шафранюки, відступили безкорисно для нашого відділу 2 кімнати в будинку КУМФ при вулиці Блур-захід 2118-А. В цьому будинку крім мистецької галерії, приміщується ще бюро СКВУ, ПРО-КУК, а тепер і нашого відділу.

Панству Ярославі та Михайлові Шафранюкам складаємо сердечну подяку.

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ

В загальному управа виконала заплановану працю. Канцелярія під проводом мгр. В. Молодецького та інж. Н. Чорного діяла задовільно. В літній час ми затрудували студента, при фінансовій допомозі уряду. Упорядковано та побільшено наші адресарі-картотеки. Фінансова комі-

сія поживавила діяльність так що фінансовий стан наш трохи покращив.

Наш бюлетень, якого розсилаємо понад 3,000 не тільки інформує громаду, але є також поштовхом для плачення національної вкладки. Ми старалися нав'язати безпосередній контакт з нашими складовими організаціями та громадою.

Ми були присутні на майже віс їхні імпрезах, бенкетах чи святкуваннях. Ми відвідували наші організації та пансіони для старших. Наша канцелярія завжди була відкрита для тих, хто потребував помочі чи поради. В нашій управі ми мали не тільки взірцеву співпрацю усіх членів, але ми також виплекали особисту приязнь.

Наша співпраця з ПРО КУК, Комітетом українок Канади, церковними та громадськими надбудовами була завжди взірцева.

Крім навалу праці, пов'язаної з щоденними проблемами нашої громади чи відділу КУК, під час нашої каденції виринула дуже грізна та небезпечна проблема, напад на громаду та знеславлення доброго імени українців. Ми дуже скоро та рішуче zareагували на ту провокацію. За нашим прикладом пішли другі міста Канади, а тепер і Америки. Ми не жаліли ані часу, ані труду. Ми вірили в нашу правду, ми вірили в нашу громаду. Ми помічаємо певні успіхи, але справи ті далеко ще не докінчені та вимагають багато зусиль, праці та жертвенности.

Ми старалися виплекати в Торонті атмосферу самопошани та громадського довір'я, необхідного для спільної нас усіх мети. Комітет українців Канади втішається респектом та пошаною урядових чинників, других етнічних громад та великого числа української громади.

Сердечно дякую Вам, дорогі друзі, члени Президії, за велику поміч в нашій спільній нелегкій праці. Щире спасибі і Вам, панове Молодецький, Чорний та Когутяк, за професійне ведення канцелярії. Сердечна подяка і Вам, шановні делегати, представники складових організацій за взірцеву поміч, співпрацю та довір'я.

Останні два роки ми мали почесний обов'язок служити своїй громаді, своєму народові. Ми вложили багато праці, багато труду та зусиль, щоб обов'язок цей якнайскоріше та з честю виконати.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА ДВА РОКИ
від 1 квітня 1984 до 31 березня 1986

ПРИХОДИ

Приходи	1 квітня 1984 до 31 березня 1985	1 квітня 1985 до 31 березня 1986	РАЗОМ за два роки
Національний внесок	\$ 4,843.42	\$ 3,792.00	\$ 8,635.42
Харитативно-освітній фонд	10,577.00	16,881.40	27,458.40
Календарець імпрез	425.00	310.00	735.00
Внески складових організацій	1,850.00	3,600.00	5,450.00
Банкові проценти	683.15	3,149.73	3,832.88
Репрезентація-зворот	500.00	135.00	635.00
Різні розходи-зворот	425.08	80.33	505.41
Збірка — Р. Ламага	1,564.00	3,222.00	4,786.00
Пожертви для других організацій	13,370.00	11,330.00	25,330.00
Пожертви	814.83	31,295.34	32,110.17
Український день	7,706.30	9,827.94	17,534.24
Державні гренти	11,000.00	12,075.00	23,075.00
Свято Державности — бенкет	8,745.00	12,917.71	21,662.71
Свято Державности — концерт	4,683.93	10,343.67	15,027.60
Різні приходи	558.61	1,210.83	1,769.44
Шевченківський концерт	12,435.50	1,623.53	14,059.03
Пожертви — Комісія захисту	30.00	427,457.05	427,487.05
Адресар — зворот	—	555.86	555.86
Хор “Чайка” з Австралії	—	8,942.00	8,942.00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	80,211.82	559,379.39	639,591.21

РОЗХОДИ

Розходи

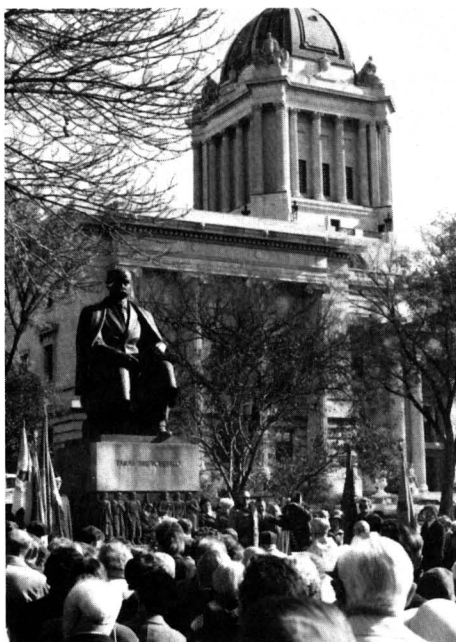
Платні і податки	19,057.26	23,828.72	42,885.98
Різні загальні розходи	3,083.69	3,458.45	6,542.14
Репрезентація	1,150.32	1,185.00	2,335.32
Свято Державности — бенкет	9,189.97	15,958.44	25,148.41
Свято Державности — концерт	3,787.24	4,097.95	7,885.19
Український день	7,380.77	6,170.05	13,550.82
Пошта і бюро	3,567.27	3,696.98	7,264.25
Пожертви для других організацій	12,880.00	11,985.00	24,865.00
Пожертви	600.00	—	600.00
Оголошення	421.58	946.83	1,368.41
Чинж	3,300.00	3,600.00	6,900.00
Бюлетень — друк	670.87	1,078.34	1,749.21
Телефон	619.07	661.57	1,280.64
Провінційна рада КУК	1,578.68	—	1,578.68
Адресар	1,632.82	702.45	2,335.27
Комісійне — Р. Ламага	354.25	416.50	770.75
Асекурація	418.00	495.00	913.00
Шевченківський концерт	21,906.86	7,360.99	29,267.85
Календарець імпрез	376.00	—	376.00
Комісія захисту	—	432,428.74	432,428.74
Стипендія — університет Йорк	500.00	—	500.00
Хор “Чайка” з Австралії	—	8,960.38	8,960.38
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	92,474.65	533,037.39	625,512.04
Надвишка (недобір)	(12,262.83)	26,342.00	14,079.17

КАСОВИЙ СТАН 31 березня 1986

Готівка в банку і на руках 1 квітня 1984	17,851.70
Додати приходи	<u>639,591.21</u>
	657,442.91
Відтягнути розходи	<u>(625,512.04)</u>
Готівка в банку і на руках 31 березня 1986	31,930.87

За управу відділу КУК,
ІНЖ. ЯРОСЛАВ СОКОЛИК
голова

INTER-COMMUNITY SYMPOSIUM IN REGARD TO THE FEDERAL GOVERNMENT'S MANDATE OF INQUIRY INTO WAR CRIMINALS

Moderator: Orest Rudzik, Vice Chairman of the Civil Liberties Commission

Speakers: John Sopinka, Q.C. Legal Counsel for the Civil Liberties Commission

Yaroslav Botiuk, Q.C., Legal Counsel for the Brotherhood of Veterans of the 1st Ukrainian Division — UNA

John Gregorovich, Chairman of the Civil Liberties Commission

Nicholas Ganko, Representative of the Byelorussian Canadian Co-ordinating Committee

Leonard Lukss, Vice President of the Latvian National Federation in Canada

Thomas Ounapuu, Director of the Estonian Central Council in Canada

Joana Kuras, Past President of the National Lithuanian Federation

Stephen Kovacic, President of the Canadian Slovak League

Branka Lapajne, Vice President of the Slovenian National Federation

Ivan Koren, President of the Croatian Peasant Society of Canada

Symposium Co-ordinator: Simon J. Kalba, Past Executive Director, Ukrainian Canadian Committee National

PRESENTATION BY JOHN SOPINKA, Q.C. — LEGAL COUNSEL TO THE CIVIL LIBERTIES COMMISSION.

Firstly, I would like to provide you with a bit of background on the Deschenes Inquiry into war Criminals. Initially, briefs were presented to the Commission on how the Commission should conduct its mandate. Included in those reports were allegations against the European communities. This led into a big debate over the events of history which opened up a lot of old wounds.

During a hearing in Winnipeg, we met with a lot of allegations against the Ukrainian community. The Commissioner ruled that, henceforth, there would be no more general allegations as to who had done what during the Second World War, and that

evidence would be heard only in camera, which means the only people present are the Commissioner, its lawyer and the witness.

Later, the question arose whether the Commission should travel to the Soviet Union and it was agreed that the Commission would go only, if the Soviet Union agreed to certain guarantees. The Commission's deadline for submitting their report was fast approaching and we had still no guarantees from the Soviets. Finally, the Soviet Union agreed to most of the terms, which included such things as independent interpreters and access to other witnesses in the Soviet Union. However, by this time the Commission decided to forego the trip.

I represented most witnesses of Ukrainian background during the camera hearings. The Public Inquiries Act states that before a Commissioner can report that a person has committed any misconduct, he must be given a specific notice advising him of the act which is alleged against him. No Ukrainians have to this date received such notes. Nevertheless, the Commission does have in its possession some evidence in the form of protocols from the Soviet Union and the question is what are they going to do with this information. The Commission may submit a confidential report to the government of Canada and let the government take it from there.

We intend to request a copy of that report, on behalf of the clients we represented during the in camera hearings, and then consider whether legal action should be taken.

This brings us to a broader question of what is likely to be in the report. There are two possible scenarios.

The first scenario is that the Commission would find that there are no war criminals in Canada or that there are a small number of insignificant war criminals and that no action should be taken.

The second scenario is that there are war criminals in Canada. In that event there are a number of alternatives that might be taken.

First — prosecution under the existing legislature. That includes the Criminal Code, the Geneva Convention's Act and the War Time Act.

The second alternative is introducing new legislature. It could include revocation of citizenship and deportation based on misrepresentation when the person first came to Canada, similar to how it is done in the United States, or the creation of new legislation creating a new criminal offense. Both these options could be coupled with a recommendation that a special unit of investigation be established, similar to that of the Office of Special Investigations (OSI) in the United States.

If this should happen, then in my opinion our counterattack should be based on the legislature, as was presented in our briefs to the Commission, that if only Nazi war criminals are singled out rather than including all war criminals, this is a good argument that it violates Section 15 of the Charter which provides that everyone is to be treated equally before the law. If one group is singled out, then that is a violation of the Charter.

Furthermore, the government is not bound to the recommendations of the Commission. It may accept its advice or reject it, and there are many reports that lie on shelves collecting dust and will never see the light of day. I do not think this will be one of them, as this is an explosive issue and the government will have to do something about it.

In summary, I say to you that it is important that, when the report is publicly released, the groups represented here display the concerted action that has brought us all together here today.

PRESENTATION BY YAROSLAW BOTIUK, Q.C.

The implications of the establishment of the Deschenes Commission as far as our Ukrainian community is concerned and is very likely to apply to the Baltic communities, should be examined under the following headings:

1. the perception that has been created in the community at large about the Ukrainian community in Canada,
2. the possible effect of this perception on the internal life of our community and particularly on the self-image of our younger generation,
3. our relationship with the Jewish community.

We should also examine the establishment of the Deschenes Commission as an eloquent lesson, or probably even a lecture, demonstrating how a community can change government policy by being determined, persistent and by offering solutions to the problems perceived. Furthermore, we should examine our relationship with the Prime Minister and the federal government, and the importance of maintaining lines of communication.

As to the perception that has been created in the community-at-large about Ukrainians, there can be no doubt that our image as honest and loyal Canadians has been undermined as a result of the wide-spread publicity given to the unsubstantiated allegations accusing Ukrainians in Canada of committing war crimes, harbouring war criminals, and of attempting through political action to prevent the punishment of the war criminals left among us. Our accusers portrayed us as blood-thirsty monsters, as if we were the most hunted Nazi war criminals. In a number of localities, Ukrainian children have been called "little Nazis". Even among professionals, accusations are being made that Ukrainians are unclean and saddled with the collective guilt of our fellow Ukrainians.

To the second point, namely the real possible effect of the perception that prevails in the general community about and on Ukrainians in Canada, I can only reiterate the statement made by Ms. Bohdanna Dutka who gave evidence before the Commission in Winnipeg as follows: "I vehemently protest the defamation and slander of the whole Ukrainian community in Canada, and the manner in which these allegations of war crimes were presented to the Canadian public through the media.

There is no illusion, Ladies and Gentlemen, as to what can happen to a community as a result of unfavourable publicity as what happened to the German community in Canada as a result of the Second World War. And yet the German community has not been subjected to the barrage of false accusations that have been levelled at our community. We should seriously consider the danger that our younger generation may come to expect, if we, as the community, do not act now and reject the false accusations and expose them as being false."

The relationship between the Jewish and Ukrainian communities has no doubt been strained as a result of the Deschenes Inquiry. The false accusations of Sol Littman and Simon Wiesenthal have never been denied by the Canadian Jewish Congress. Their only comment was that Mr. Littman does not speak on their behalf. Such a statement, of course, is meaningless and gives the impression that at least passively the Congress approves of the activities of Sol Littman and Simon Wiesenthal, and if that is their position, the relationship between the two communities can only deteriorate rather than improve.

Another question which contributes to the relationship between the two communities is the question of the Soviet produced evidence. The Jewish position in connection with this is that the evidence should be accepted and examined as any other

evidence. It is our position, however, that Soviet evidence is too corrupt, and should never be placed in the same category. The Jewish community knows full well on how corrupt the Soviet judicial system is. Professor Erwin Cotler has produced a monumental work exposing Soviet methods of manifesting evidence and yet both the Congress and B'nai Brith maintain that in the case of war criminals, our courts should rely on Soviet produced evidence.

Professor Ron Vastokas, appearing before the Deschenes Commission in June of last year addressed the problem of the double-maintained standard of probability and stated as follows; "To Eastern Europeans it was incomprehensible how the Soviets can on one hand be castigated for fabricating charges against the Jewish citizens and then simultaneously be trusted to supply incriminating evidence against refugees." The Canadian Jewish Congress knows the position of the Ukrainian Canadian Committee on the question of bringing war criminals to justice. It has been publicized, the position highly distributed and yet, the Canadian Jewish Congress remains silent when Littman and Wiesenthal accuse Ukrainians of antisemitism for the sole reason that Ukrainians insist that the alleged war criminals are entitled to the same protection of the law as any other criminal.

When we look at the behavior of the federal government vis-a-vis the Canadian Jewish community, we notice an admirable co-operation. As far as our community has been concerned there has been a lack of communication and consultation. This is probably reflected more strongly in the terms of reference that founded the Deschenes Commission.

It is clear from the terms of reference that the government knew that somebody would have to travel to the Soviet Union because the accusations are namely against people who came from Eastern Europe. The government was not completely unaware of the complexities of the problem and yet there was absolutely no consultation.

We must ask ourselves, is it only the fault of the government or is it also the fault of our community. What did we do to bring to the attention of the government our point of view? Did we act in any way, or did we remain passive and silent? There is no doubt that had we been as persistent, had we been as ready to offer solutions to the government as the Jewish community, our government would have more than likely respected us to the same degree as they have respected the Canadian Jewish Congress and B'nai Brith.

We must build bridges with other ethnic communities. We require closer ties with the East European communities. The government respects groups who speak from a position of strength and respects those people who are prepared to help themselves. We must never be in a position where our organizations and our institutions fail to communicate that strength. Thank you.

PRESENTATION GIVEN BY JOHN B. GREGOROVICH, CHAIRMAN OF THE CIVIL LIBERTIES COMMISSION.

The public hearings of the Commission gave a platform for defamation of East European communities, and provided the press with an opportunity to defame East European communities. This was in contrast to the usual media practice of not identifying criminals by ethnicity which is found in Canada, and in fact, in North America. In contrast to that practice, whenever war criminals were mentioned, they were identified by their ethnicity or their ethnicity was stressed.

The impact on the community has been two fold. Significant human resources

have had to be applied to the problems created by the Commission hearings and to cope with the media situation and at the same time significant monetary resources have had to be diverted to this from other more useful and more productive areas of the communities' life. Thank you.

PRESENTATION BY NICHOLAS GANKO, REPRESENTING THE BYELORUSSIAN CANADIAN CO-ORDINATING COMMITTEE

Members of our organization believe that if any war criminals are still present in Canada they should be brought to light and trial, under the terms and conditions of Canadian criminal law. We agree to the establishment of a Commission of Inquiry, as has been done in the form of the Deschenes Commission.

We disagree with the searching of evidence in the Soviet Union. The Soviet Union had stated that "All former citizens of the Soviet Union living in Canada are criminals". They have made their position very clear. Given the opportunity, the Soviet Union would produce documentation and witnesses, which is questionable in itself. We must only look to the large number of innocent people who have perished within the Soviet Union in labour camps. All of these people were, in the Soviet Union's point of view, guilty of a crime against the state, meaning in disagreement with communist party principles. Following that line of thought, anyone who has left the Soviet Union for a life in a democratic country is considered a criminal.

In particular danger from this Soviet viewpoint, are those people who are presently active within Canadian ethnic organizations. The promotion of ethnic culture is another crime that the Soviets do not tolerate. Should the government seek evidence for its enquiry in the Soviet Union, many of these people will be left vulnerable to Soviet documentation which may be a fabrication rather than a fact. Of particular vulnerability from Soviet forces trying to stamp out freedom movements in Soviet-occupied territories. It is in the Soviet interest, and a well proven modus operandi of their government, to discredit those people.

The limited definition of war criminal as per the Inquiry mandate must be expanded from Nazi war criminals to include Soviet and other war criminals. The realities of the Second World War must be reflected in this mandate, that is, that the Soviets brutalized millions of people during that time period, from mass starvation to extermination. The Soviets were, lest we forget, the suppliers of gasoline and food to the German army, fueling the fighters during the Battle of Britain. Those people, including many present Canadians, who were victims of Soviet, or other war criminals, should not have to witness the protection of those war criminals under a limited mandate.

We are in full support of the Canadian legal system as being the best means by which to fairly try and convict war criminals still living in Canada. We have one of the best legal systems in the world, and we must use it and use it well. Thank you.

PRESENTATION BY LEONARD LUKSS, VICE PRESIDENT OF THE LATVIAN NATIONAL FEDERATION IN CANADA

The Federation takes the view that all criminals should be brought to justice and punished. Of course, war crimes should be specifically well defined. The Nuremberg war trials ended on a philosophic note because a point was reached beyond which further action could have resolved little aside from avenging the former opponent — an opponent that had been defeated and had surrendered.

Canada supposedly has given home to people who allegedly have committed war crimes. Most of these allegations have been from Soviet sources. It is quite understandable since many people who reside in Canada were involved in fighting against the Red Army, the army that suffered terribly heavy losses in the way of casualties. Soviet sources fail to comment on reasons or offer any whatever explanation why so many men took to arms against them.

The crimes against humanity perpetrated by the Soviets not only during the war but also during peacetime, if known to other nations, have been vehemently denied by the perpetrators themselves. yet, diverting attention to their one-time opponents, the Soviets hope to make gains by defaming those who bear witness against them. Even your humble speaker has been shown recently on the TV screens in Riga as a war criminal, according to an eye witness who was visiting a relative there. Some war criminal — at the age of eleven.

Much of it is a question of definition. A definition in proper historical perspectives, not just depending on simple law or procedure. Furthermore, the definition should also embody consideration for national survival, as in the case of the Latvians. They were given a subtle promise that they were fighting to regain their independence, that they were defending their country against brutality of communism which the Latvian nation had experienced during 1940-1941.

This motive indeed, is very remote from war crimes by any stretch of the imagination. It may not be out of place to say that to appreciate the above motive one has to have been in a similar situation where one's country has been occupied and where all aspects of personal security have been eliminated. Therefore, let us have an objective definition that is all inclusive of the above.

The Latvian National Federation in Canada was particularly concerned during the initial phase of the hearings held by the Commission on Inquiry into War Criminals because of the speculation of the number of such criminals that appeared in the media implying various Canadian communities of East European background. In this, the Soviet Embassy in Ottawa was particularly helpful by making booklets and books, as well as lists of war criminals available to anyone who was interested in the subject. Incriminating labels were applied, among which the Latvians were honoured. It was mentioned during one of our executive meetings that because of the events surrounding the village of Audrini, the village will become better known to the world than the plight of the entire Latvian nation.

Furthermore, by distorting historical facts, the Soviets will have the world believe that in 1940 Latvia was liberated by the Red Army and democracy was restored, that there was a popular revolution and that the Latvian nation voluntarily chose to join the brotherly republics of the Soviet Union, just as officially from Soviet sources there never was a famine in Ukraine and there has been no secret protocol attached to the Ribbentrop-Molotov friendship treaty signed on August 23, 1939 dividing Eastern Europe between Nazi Germany and the Soviet Union. It should be remembered that the Soviet version of history, as the only official version, is made available to libraries, to journalists, to politicians, to educational institutions and whoever requests it. As Lenin put it, "repeat a lie a thousand times and it will be accepted as the truth." Are Canadians subject to this approach?

It is most disturbing that the Soviet evidence regarding war crimes is offered along the same lines, only there is a purpose to it, namely, to discredit, to defame and, most importantly, to silence the existing protest against the Soviet oppressive policies in the occupied countries such as Latvia.

At this forum, we do not need to dwell on history or its accuracy, but you may

agree with me that there are other forums at which establishing historical accuracy may be of utmost importance, such that well-intentioned legal experts may not be misled by the above said aberrations.

In the view of the Latvian National Federation, the limited scope of the Inquiry, as has been set up by the current PC Government, is very disappointing. Unless the whole spectrum of war crimes is pursued and investigated, the limited Inquiry commands little respect for the government.

In summary, the Federation agrees that all war crimes be investigated and individuals that are found guilty of crimes against humanity be prosecuted under Canadian law. Secondly, the accepted presumption of innocence must apply until a person is proven guilty, instead of the accused proving his innocence.

Soviet evidence should be weighed against the background of their own judicial system which is fully responsible for maintaining over 2000 forced labour camps of convicted people throughout the USSR, most of whom were sentenced for being at variance with the Soviet imposed socialistic reality.

If the Commission of Inquiry recommends establishing a permanent investigative body or institution, the mandate for such an institution should be broadened to include all war crimes.

The Federation notes that any individual or group advocating collective guilt of any other national group is irresponsible, provocative and unacceptable. It results in promoting hate and hostile attitudes toward and among different communities in Canada. If anything, this should be prevented and not propagated through government established institutions. Thank you.

PRESENTATION BY THOMAS OUNAPUU, DIRECTOR OF THE ESTONIAN CENTRAL COUNCIL IN CANADA.

I bring to you greetings and support from the Estonian community as a sign of solidarity. As an Estonian, I come from a different cultural background, a different language background, yet we are still brothers and sisters in this situation.

An old Estonian gentleman received a subpoena by the RCMP to appear as a witness before the Deschenes Commission. I was retained as counsel for this witness and I asked to know why my client was asked to appear before the Commission. I received a letter of about five lines, indicating that my client, Mr. X., was in August of 1943 a member of a Civil Defense Group and was involved in killing eleven Soviet citizens. Period. My Estonian history was not very good at that time and so I did a little research.

The Russians had control of Estonia until August of 1943 when they pulled back as the German army was pulling in. Estonia was a doormat, being in the the northern part of the Baltic. It was an extraordinary situation that from this five line letter backed up by nothing from the Soviet Embassy in Ottawa, my client came up from the Nursing Home to testify before the Deschenes Commission.

Evidence brought forth showed that a Civil Defense Group of which my client admitted being a member, was created in about 1920 after World War One, Estonia had a very short period of liberation between the First and Second World Wars. This was an old Civil Defense Group. They continued to exist when the Russians conquered us. They were called Brethren of the Forest. When the Russians pulled out, they came out of the forest as a Civil Defense Group and my client was being asked questions about being involved in the killings of Soviet citizens.

I wish also to point out to you that I was very impressed with the counsel of the

Deschenes Commission who were always very polite, co-operative, fair and professional. I was a crown attorney, a crown prosecutor, a defense counsel and also a magistrate for a period of time and so have dealt with many counsels.

May I conclude by repeating that the Estonians share your concerns and we adopt your position wholeheartedly. Thank you.

PRESENTATION BY JOANA KURAS, PAST PRESIDENT OF THE NATIONAL LITHUANIAN FEDERATION.

I expect it would be best if I presented that I agree with everything that has been said by my colleagues at the podium. However, since I have come all the way to Winnipeg, and have prepared a few notes, I would like to make my comments even though there may be some repetition. I think that repetition is good, because what it shows you is that we are all of the same mind. We are all supporting each other, and I think, that may be the most important message that we leave behind here today.

Approximately two years ago, there arose a question about one man. Where did he go, where did he end up, is he dead? The end of the process that was started by that one question was the establishment of the Inquiry into war criminals in Canada. Just how that one question ended up in a very dramatic announcement by the federal government that such a Commission was to be established, we may never know. However, what we do know, is that, as a result, our quality of life has been dramatically affected. Canadians of Eastern European background found the names of our homelands splashed across newspapers, magazines, found our histories rewritten and became angry. By limiting the mandate of the Inquiry to alleged Nazis, the present government abandoned the policy of even-handedness, which would require that any policy dealing with war criminals should apply to any person, regardless of where or when the wrongdoing took place. We have clearly been discriminated against. The fact is that the Lithuanian Canadian community is on the record supporting the prosecution of all war criminals regardless of background in the Canadian criminal court. That was made clear to the Deschenes Commission and was made clear to a number of other institutions. But it would seem that it did not really matter. They do not really care what we think about the prosecution of all war criminals. Our community was stunned, as I am sure yours was, to find ourselves the focus of unsubstantiated allegations in the media, which essentially felt like a witchhunt. When I speak of our community, I am not speaking only of people who came to Canada from Lithuania. I am speaking of people of my generation. I was born in Winnipeg, not in Lithuania and not en route to a free country, and yet I am known to all of my friends and acquaintances as a Lithuanian. The majority of our community, at this point in time, has been educated here, is raising families here, most speak Lithuanian, some understand it, and I would think most have identified themselves to friends, associates and colleagues as being of Lithuanian background, at some point or another. What happened was that suddenly a new equation entered our lives. That equation went something like this.

Nazis occupied Lithuania during the Second World War. Therefore, Lithuanians, either were Nazis or supported the Nazis. We all know that Nazis committed war crimes, therefore, Lithuanians are war criminals. And we, and I am speaking on behalf of our communities, very, very much resent that label. That label was given to us by the media. Media coverage based on innuendo, a periodic announcement of widely fluctuating figures of the many war criminals in our midst. This caused a great deal of anguish in our typical Canadian family, which has, perhaps, grand-

parents of Lithuanian, or Ukrainian or some other East European background.

The response, I think, to a person was one of bitterness and disbelief. The unprovoked attacks in the media on our community had nothing to do with the prosecution of war criminals. If an individual is guilty of a crime against humanity, then that person should be punished no matter what nationality. But don't forget that not one individual has yet been named by the Inquiry that was established to do so, according to what Mr. Sopinka had said. We don't know that will ever happen. And yet, for one and a half years, our communities have been named as the criminal. As a result of this campaign, you will recall that there was an advertisement placed in the *Globe and Mail*, a large script entitled "Why Discriminate?" And what that ad told Canadians, perhaps for the first time in a way they could see clearly, was that we felt discriminated against.

A typical Canadian, a person educated, born here in Canada felt discriminated against by the creation of the Inquiry into war criminals. This has nothing to do with how the Inquiry was conducted, as such, or what may come of it. This simply has to do with the media response to the creation to the Inquiry. This last time, at least in Eastern Canada, the media has toned down quite a bit its coverage by not mentioning ethnic backgrounds anywhere to the extent that it was doing some months ago. But that was only the first warning to our community.

The second warning shot came when there became a real possibility that Soviet evidence would be sought to prosecute war criminals in Canada. I could not believe it, you could not believe it, and as was very well stated by Mr. Botiuk, we do not understand why anyone could believe that Soviet evidence should be trusted, and as we know now after months of suspense, the Soviets showed their hand by a lengthy delay and finally refusing to accept all of the safeguards which had been set by Mr. Justice Deschenes and the Commission.

That second shot was too close, because now what our community is looking at is the experience of our brothers and sisters to the south of the border, in the United States of America. We are learning quickly. We have learned from the experience of the last year and a half, and we are also learning to take a look at what is happening in other countries.

What happened to the Lithuania community in the United States? What I am going to present to you now is a possible scenario which may be another ad in the *Globe and Mail* which we may have to place in perhaps one year or two years from now. And this ad would say in very large, dark, block letters: "Did your grandfather tell the whole truth when he fled to Canada?" And the small print would say, the answer to most Canadians descending from immigrants and that means all of us, is "No".

Most of us have stories of grandfathers or other relatives who left details of their past to escape persecution and find safe haven in Canada. Details were sometimes forged, like where they were born, or when, and that would have meant technical exclusion at Immigration and a return. Today, for technical omission, on immigration applications of more than forty years ago, some Canadians are being stripped of their citizenship. They are being shipped out like common criminals to the USSR for execution. The Justice Department, through the Office of Special Investigations, formed in let us say, in 1987, to find and prosecute any Nazi war criminals hiding in Canada rely upon KGB produced evidence to find and prosecute as chartered in Civil proceedings. These Canadians are not tried for war crimes.

Ladies and Gentlemen. An ad similar to the wording I just read to you appeared just recently in the United States because that is the situation they are in. The Lithuanian community had been following this situation closely. We are very concerned

that one of the results mentioned by Mr. Sopinka may in fact become a reality. And that means, a prosecution of people who have been alleged or have been named as war criminals by some witnesses, that they may be dealt with not as war criminals, that they may never be tried for war crimes, but that they may be dealt with by the government in some way which would not establish clearly their individual guilt or innocence and would continue to have the same terrible effect that has been affecting our community for some time.

The establishment of the Inquiry was no doubt the result of political pressure. We trust that the government will not bow to political appeasement and draw legislation laws on the US OSI. We heard the warning, we responded, as I know you have. The East European community is now fully alert and becoming very well informed. We have worked closely together from the very week that the Inquiry was established with your Commission on Civil Liberties. We intend to continue doing so and you will continue to have our support until this matter is finally dealt with. Thank you.

PRESENTATION BY STEPHEN KOVACIC, PRESIDENT OF THE CANADIAN SLOVAK LEAGUE.

Ukrainians are fortunate because they are large in numbers. You have already achieved political power in Canada which the Slovak people do not have. We number only two and a half million, and that is our disadvantage. Most of you probably heard the CBC report that April 9, 1985 was declared to be Black Tuesday. The Slovak people were described as fascist helpers and our national emblem was compared to that of the Nazi swastika. Supposedly, it was created at Hitler's request. I wrote a letter of protest to Mr. Pierre Juneau explaining that the CBC incorrectly reported false accusations against our community. My protest was not recognized, was not heard.

Suffering from military domination and economic serfdom at the hands of a communist foreign power, Ukrainian, Slovakian, and other East Europeans were forced to leave their homelands in a wave of immigration involving millions. However, thanks to Canada, the benevolence of the Canadian people and the encouragement of federal authorities, many of these immigrants were able to escape political oppression and find a new home in Canada. Happy to be Canadians, these immigrants invested their hearts, hands and minds into becoming a part of the Canadian experience.

We are proud to be Canadians. We are also proud of the Canadian commitment to justice and peaceful co-existence among nations and the people of the world. The concept of justice is and should remain at the heart of Canadian foreign policy. Equal application of justice on the international scene should be pursued. Within Canada, dozens of different nationalities live side by side in a peaceful cultural mosaic. Ensuring equal application of justice to all nationalities, regardless of social status, lies in the hands of those who operate our political, social and academic institutions.

Part of the foundation of life in Canada is that within the Canadian experience there has been no room for preferential treatment based on nationality. We, who are proud of the Canadian experience, wish to ensure that the equal treatment of nationalities will continue to be Canada's policy.

The Canadian Slovak League in 1985 adopted the policy of supporting the survivors of the victims of the Holocaust of Hitler's Nazi regime.

We believe it is never too late to search for and prosecute perpetrators of such

crimes. We do not, however, believe in persecution without regard to due process of law in cases, where doubt about guilt exists. Those, who seek and have sought political asylum in Canada from Eastern European totalitarian governments, should not be victimized by false accusations from such governments over the war crimes issue. It is clear that such countries as the USSR may have motives other than justice in mind, if they attempt to prosecute those who left the USSR for political reasons.

To become a party to such motives, even indirectly, is not in the best interest of Canada or the Canadian government in its search for international justice. No one will deny that injustice towards the Jews in the Holocaust is real and attempts to find the perpetrators are legitimate. This particular part of the search for justice should not be allowed to overshadow the issue on a larger scale of communist aggression by the USSR against nationalities within its own borders such as the Ukrainians, Baltic States and other Slavic nations. The reality of the denial of national determination of these people and the killings of such people, as the Ukrainians, is no less abhorrent than Hitler's malicious attempt to liquidate the Jews during the Second World War. Should not the Canadian government ask if by their silence on this point they are not quiet supporters of these totalitarian policies of oppression of national minorities in Eastern Europe?

Yes, we are proud to be Canadians, but we do not support the Alice in Wonderland view of international justice, where everything is and is not all the same. Murdering Ukrainians in Russia is as abhorrent as murdering the Jews in Germany. Do we need more journalists, wealthy businessmen and public speakers in order to bring this question into the public light? Let us pray not.

Canada should continue to follow the pursuit of justice toward all nationalities in the foreign arena as well as it does in the domestic environment. In doing so, Canada will harvest respect and acknowledgement all around the world. Thank you very much.

PRESENTATION BY BRANKA LAPAJNE, VICE PRESIDENT OF THE SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION

As yet, the Slovenian community has not been subjected to accusations of war crimes, but if such a course of action against other ethnic groups proves successful, then the Slovenians could be next.

Consequently, the Slovenian National Federation supports the position of the Ukrainian Canadian Committee and the other represented ethnic groups with regard to the Canadian government's Inquiry into war criminals. Empowered to investigate the possible presence of war criminals in Canada, the Deschenes Commission has been restricted from the start, mandated as it was to probe only for Nazi war criminals. By this act, the Commission immediately excluded from investigation Soviet and other war criminals and, in a sense relegated their victims to a position of secondary importance. With the already heavy emphasis on Nazi war criminals in the Canadian media and the continual presentation of this subject in popular culture, the Deschenes Commission is only helping to confirm in the minds of the Canadian public and future generations the misleading belief that there is really only one type of war criminal — the Nazi war criminal. Other war criminals just do not seem to count. And yet, when we add up the figures the number of their victims is ten times greater, ranging from the Ukrainian famine to the Katyn Massacres, from the forceable repatriation and massacre of Cossacks, Slovenians and Croatsians, an act facilitated by former British Prime Minister Harold MacMillan, who ordered the

repatriation against the expressed orders of his government and the remaining allies, to the atrocities of Cambodia's Pol Pot and the more recent famine in Marxist Ethiopia. How many of the people involved in these and other massacres are presently in Canada, safe from disclosure because the mandate of the Deschenes Commission does not cover their atrocities. Furthermore, the Canadian government which is seeking to bring to justice Nazi war criminals for their activities, actually recognized the Pol Pot government in exile as the only legitimate representative of Cambodia, the same Pol Pot who was responsible for liquidating nearly two thirds of his own people. That is a contradiction. Should the Canadian government following the conclusion of the Deschenes Commission decide to try anyone as a Nazi war criminal, we urge that these individuals be tried in Canada, according to Canadian criminal law and procedure.

No one should be denaturalized and deported to their country of origin. Too frequently, forty years and faulty memories have resulted in mistaken identification and the persecution of innocent people. In addition, evidence provided by the Soviet government or other East Bloc countries should be excluded from judicial procedure. Enough information is available to confirm that much of the evidence provided by the Soviet and Communist authorities has been fabricated, sometimes specifically to destroy a staunch opponent of their political system. Furthermore, witnesses brought forth by these same governments are prevented from testifying freely for fear of possible reprisals to themselves or to their families.

The accusations frequently are twisted to fit the aims of the accuser. One such example is the accusation made against an American Ukrainian editor of war crimes in Ukraine in 1943, a couple of years before his birth. With these kinds of examples, how can the Canadian government in conscience accept any Soviet evidence at all.

In conclusion, we can only say that the establishment of the Deschenes Commission under its present mandate was a great mistake. Already friction and division is occurring within the Canadian community as certain groups and individuals arrange themselves against others, accusing whole ethnic populations for the actions of a few individuals. If the government decides to go through with actions against alleged war criminals, it should first extend its mandate to include all war criminals. Thank you.

PRESENTATION BY IVAN KOREN, PRESIDENT OF THE CROATIAN PEASANT SOCIETY OF CANADA

I bring you greetings and support on behalf of the Croatia community in Canada. In June, we held our annual meeting in Vancouver, where we discussed among other problems, the Federal Inquiry into War Criminals. We stated our position in a letter which was sent to the Prime Minister of Canada and other Members of Parliament.

We feel it is extremely dangerous to begin screening and persecuting people after forty years has lapsed. Innocent people suffer, especially the new immigrants who were guided to Canada, among other attractions, by the law and order which provides that everyone is innocent until proven guilty.

The Deschenes Commission has been established above and beyond the Criminal Code of Canada and is dealing with only a small segment of the population — allegations that such communities as the Ukrainians, Poles, Croatians, Baltic States among others were involved in war crimes. Why didn't the government include Russia on this list? We hope that this will all end soon for the benefit of the healthy life of the Canadian nation. Thank you.

QUESTIONS AND EXPLANATIONS

Morris Cherneskey: Mr. Sopinka, what is the mandate of the Deschenes Commission once it makes its recommendations? Is it to lay charges, or is it to make deportations? Also, how did the American judicial system justify the use of Soviet evidence?

John Sopinka: Once the Commission reports, it has no mandate. It is finished. The rest remains up to the government. There can only be any proceedings taken if the government is to set up some kind of program into the investigation of prosecution of war criminals. There is still a lot of criticism of the use of Soviet evidence in the United States. It was introduced in the last piece of work at the end of the Congress when everybody had gone home, and I do not think anybody understood it. The courts though, have never acted on Soviet evidence alone, it is only supportive, and it is only when there is other evidence that they act.

Walter Derzko: Mr. Sopinka, from your perspective, did the Ukrainian community gain any benefits from this ordeal? Secondly, you mentioned several scenarios which the forthcoming report might involve, one of those is the unfortunate position the government would be placed in having to save face. How can the Canadian community help the government save face?

John Sopinka: As a result of the Inquiry the Ukrainian community has created the greatest allegiance that I have seen. It created a more concerted action on the part of Ukrainians than anything ever did before.

Your second question is more difficult to answer. The mere fact that money has been spent does not mean that they will feel compelled to take some action. I think that they will feel compelled to take some action if they get a very strong report saying that there is a substantial number of war criminals in Canada. That also does not mean they necessarily are going to implement the recommendations that the Commission would recommend. When a report is received, the government usually sets up a committee to study it, this way they usually follow up with an Implementation Committee.

Mr. Cechmistro: On August 18, 1985, a Soviet court in the city of Symferopol in the Crimea sentenced Fedir Fedorenko to death, having been found guilty on two charges of desertion and betrayal of the Soviet Union. The problem arises that Mr. Fedorenko had been deported from the United States for having mistated certain facts on his entry papers. How can someone be deported for one set of facts, judicially speaking, and being found guilty on another set of facts, judicially speaking?

Yaroslav Botiuk: It seems to me that the question is on two levels. First, it deals with the problems as to why the Soviet prosecuting authorities did not accuse Mr. Fedorenko of having violated American immigration laws. This violation of American laws is of no concern to the Soviet authorities. That is why they did not include it in their indictment. The second part as to whether it was proper for a country which received an alleged fugitive for a trial on criminal acts that are subject to extradition and then go ahead and try him on other charges, as I understand it, then

it is not what the law would tolerate, and they should not charge him with crimes other than that for which he was extradited. But we are dealing with the Soviet Union and they can do anything they want.

John Sopinka: I think this is an excellent question. In reply, I will read to you a section from our submission to the Deschenes Commission. "It has been said that denaturalization and deportation proceedings enjoy a certain evidential advantage over direct prosecution for war crimes. In cases supporting this proposition was that of Fedorenko who as a former prison guard was ordered to be deported from the United States to the Soviet Union. Although the evidence did not find that he was actually guilty of war crimes, I would submit that the Fedorenko case is precisely the reason why denaturalization and deportation should not be used. It is my submission that it is cruel and inhumane to uproot an individual from his family for whatever life he has built in 35 or more years that as a productive American under the suspicion that he might have been a war criminal."

Michael Maryn: What effect will private defamation action have on this whole process?

John Sopinka: I do not think that it will have any effect on the issue that the Deschenes Commission is looking at. It is a private defamation act. An individual is named and seeks damages. If you violate the Criminal Code, you prosecute, in fact, you may sue a newspaper because it published the same thing. It is not going to have any effect on the criminal proceedings. They are really two separate things.

Dr. Simon J. Kalba concluded the Symposium by thanking the distinguished panelists for their active participation and support. He reiterated that the symposium surely will send forth a message of solidarity.

КОНГРЕСОВИЙ БЕНКЕТ

Господар бенкету — Богдан Шулякевич

Представлення головного промовця — д-р Лев Мелоський

Головний промовець — федеральний посол Андрій Вітер

Складання подяки головному промовцеві — д-р Йосиф Слоган

ПРОМОВА АНДРІЯ ВІТРА

Пане Господарю, Всечесні Отці, Достойний Пане Президенте Саварин, Достойний Пане Голово Централі Комітету українців Канади, Representatives of the various ethnocultural communities, Colleagues from all the levels of government, Шановні Голови Відділів Комітету українців канади, Поважні голови й представники складових українських організацій, дорогі учасники конгресу. Дорога українська молоде, Ladies and Gentlemen.

Вітаю всіх зібраних сьогодні на цьому 15-му Конгресі українців Канади. Мені надзвичайно приємно нині передати Вам привіт від міністра багатокультурності, який учора був з нами на обіді й дозволяє мені прочитати по англійському від нього привіт:

Dear Mr. Nowosad:

I'm sorry that I can't be with you this evening. After having met yesterday with members of your executive, I commend your Committee for its past efforts and representations. These have been instrumental in helping formulate the policy of multiculturalism as we know it today.

We're lucky in Canada to have a network of community organizations founded on shared languages or a common ancestry who are prepared to commit the time and energy that is needed to help preserve and pass on their cultural inheritance.

Canadians of Ukrainian descent have, in sharing their tradition of democratic rights and freedoms, made a significant contribution to the stability of community life in Western Canada. More than that, you have enriched the cultural and social fabric of the whole country. I applaud your efforts and urge you to continue your important work.

For my part, I want to assure you that the Government of Canada will continue to support individuals and organizations like yours who do so much to enhance the Canadian mosaic.

Hope all goes well. Take care.

Sincerely,
DAVID CROMBIE
Minister Responsible
for Multiculturalism

Дорогі Пані і Панове! For those of you who don't speak Ukrainian, please bare with me as I was asked to address this meeting in both, I would say official languages, but there might be some who are francophones, perhaps

from Quebec. There are many Ukrainians in Canada who are trilingual. I will speak only in Ukrainian and English.

Українська громада Канади стоїть на порозі великих змін у своєму зорганізованому житті. Настав час зробити підсумки всього, що пороблено дотепер і накреслити пляни на майбутнє. Українці живуть у Канаді, як групова одиниця вже майже сто років.

Багато змін за той час пройшло. Можна сказати, що українська громада дозріла за цей час, але разом з дозрінням виринуло багато нових запотребувань.

We know that 59% of Ukrainians in Canada live in the prairie provinces. 90% of these are Canadian born. Are we directing our efforts towards them? There is a majority of Ukrainians in Canada with special needs. What are these needs?

Firstly, these needs constitute a "retention and development of culture and language with full participation in Canadian society". This means that certain cultural and educational needs and concerns must be met.

Part of this need is the preservation of Ukrainian culture and also of the Ukrainian language. It is interesting to note that although 63 per cent of Ukrainians reported English as their first language in the 1981 census. In another statistical survey of young people aged 18 to 25, 75% favoured a concentrated effort on language retention. This would indicate that there is a rebirth, a renewal. In other words, young Ukrainian Canadians have a need to indentify with their cultural and hereditary roots.

This statistic will prove invaluable for the Ukrainian Canadian Committee in forming an educational policy. I believe that in the long run, retention of a distinct Ukrainian culture and identity in Canada will depend on a concerted effort in the educational field.

Понад сорок років тому були зроблені перші кроки, щоб зорганізувати українців в одну спільну силу. Головна ціль тоді була дістати піддержку української громади для канадської воєнної акції. У наслідок цього, 40,000 українців записалися до канадської армії. Також створення Комітету українців Канади допомогло в переселенні українських утікачів з різних таборів Західньої Європи.

Сьогодні цілі змінилися, але минуле не можна забути. Зв'язок все є. Наприклад, сьогодні ходять чутки по Канаді, Америці і по цілому світі про так званих воєнних злочинців. Найчастіше нападають власне на тих, яких Комітет українців Канади вперше доміг спровадити сюди. Але ми всі терпимо через закиди на нас, чи то ті, що прибули сюди за минулих сорок років, чи ті українці, що вже народилися тут, тобто вже вдруге чи й третє покоління. Чому? А тому, що наклепники не питаються, де ми родилися. Вони накидаються на нас за ім'я яке ми носимо, а це ім'я українця чи українки.

If, as our enemies intend, the Ukrainian Canadian community is established, and this applies not only to the Ukrainian Canadian community, but to all Eastern European communities, as a community of corrupt, vicious, depraved war criminals, no Ukrainian Canadian will escape. The handicap of identification with such a group will apply whether he or she is the first generation or the fifth generation of his or her family in Canada. He or she will

be faced with a choice of a life-long handicap of denouncing his or her parentage and heritage to grasp the opportunities that Canada offers.

Рішення Комісії не прийняти советських зізнань, це є власне завершення Ваших зусиль під проводом Комісії захисту громадянських прав.

I would like to take this opportunity to pay tribute to John Gregorovich, the Commission Executive, the Ukrainian Canadian Committee, and each and everyone of you for a superb effort, but it is not over yet.

Another very serious issue that Ukrainian Canadians were faced with this year has been the Chornobyl tragedy and to this day we do not know its full impact.

We do know that the nuclear disaster at Chornobyl has endangered the lives of millions of Ukrainians and people of neighboring countries and will be felt for generations to come.

On May 2nd, 1986, I said in the House of Commons: "It is imperative that the Soviet Union allow an international team on site to inspect the damage and to provide medical and technical assistance. Every effort must be made to alleviate the suffering of thousands of Ukrainians. Continued non-acceptance of international aid is a heinous crime against humanity."

The impact of the Deschenes Commission and the Chornobyl tragedy have served to unite Ukrainians all across Canada. I believe that we are stronger and more united today than we ever have been. But these situations have also brought to a head the problems of the Ukrainian community dealing with the media.

I believe that the Ukrainian community in Canada has to a great degree ignored an organized approach to media and communications. Perhaps, this is because we have always relied on others to do it for us. Perhaps this is because we have always relied on others to speak up for us.

Ladies and Gentlemen. If there is anything that I have learned in two years in the House of Commons is this. I believe that it would be a great mistake to continue to rely on others. If we do not stand up and defend ourselves, no one else will do it for us.

In order to get the Ukrainian Canadian message across, our strategy should be to provide a planned and consistent information and communications' program for media and interested publics. We must elaborate the "Official Ukrainian Canadian" point of view on appropriate subjects.

All this can only be done through a public relations/communications committee of communications professionals. We have plenty of them. This should be a permanent component of the Ukrainian Canadian Committee.

Another important aspect of getting the "Ukrainian Canadian" message across is through effective lobbying. Let me ask you this: How many of you know who your Member of Parliament is? How many of you know where his Constituency Office is, or even the name of your riding?

I spoke recently with a cabinet minister and asked him how many letters he received on a certain subject matter. He told me that he got ten. Every letter represents, or they treat it as representing 5000 like-minded people of the same opinion. If a cabinet minister received ten letters, then the issue is treated as a crisis. I mean letters, I do not mean postcards. I mean someone taking the trouble of five minutes to write a short letter. If a cabinet minister

gets ten of those, then it is treated as a major issue.

I spoke to a colleague of mine from Manitoba who has enough Ukrainians in his riding to issue his quarterly reports in two languages: English and Ukrainian. I asked him how many letters, or how many complaints he received out of the Deschenes Commission hearings, and he told me that he got one.

Ladies and Gentlemen. Members of parliament, federal or provincial, are not mindreaders. Because an issue is critical and important to us, does not mean that the same issue is critical to 282 Members of Parliament. Our duty and responsibility is to inform every member of Parliament, every mayor, every trustee, every M.L.A., why the issue is dangerous to the fabric of united Ukrainian Canadians.

There are some that have recommended a Ukrainian Information office in Ottawa. I endorse such a proposal. Lobbying that provides leadership to help government officials better understand the "Ukrainian Question". We may then ask ourselves the question — what is leadership?

Dwight Eisenhower said, and I quote: "Leadership is the ability to get a man to do what you want him to do, when you want it done, in a way you want it done because he wants to do it." That is effective leadership, that is effective lobbying.

Як я вже згадав, інформування уряду про справи, як про правдиве становище українців у зв'язку з закидами щодо воєнних злочинців і про правду в зв'язку з катастрофою в Чорнобилі, то це лише дві справи, якими така група в Оттаві може займатися.

Є багато справ, які торкаються українців і є дуже важливими. Багато родин не з'єднані. Дуже тяжко українцям самим робити якінебудь заходи й старання, щодо з'єднання родин. Треба сильно вплинути на уряд про потребу припливу нових українців-імігрантів з Польщі, з Південної Америки, з Європи, як також з України.

На терені людських прав, ми вже багато робимо, але ще більше треба переконувати уряд. Треба переконувати уряд, щоби права наших братів на Україні, які є потоптані Сов'єтським Союзом, були нарешті осягнені. Сов'єтський дисидент, Наум Майман сказав: "Ви на Заході мусите переконати Москву, що Ви глибоко віддані цій справі" — це є справа людських прав.

З канадських справ треба домагатися, щоби були більше українців на вищих державних посадах. Треба також впливати, щоб державна комунікаційна сітка СіБіСі більше звертала уваги на багатокультурні й етнічні справи, а в тому на українські.

Я заохочую молодих українців, зокрема молодих українських жінок, включатися в політичне життя Канади. Ми потребуємо більше послів, провінційних і федеральних, міських радних, посадників міст і шкільних радних. Я вірю, що ще в цій генерації ми побачимо першого українського провінційного прем'єра. Нам також потрібно більше українців у рядах канадських середників масової інформації.

In his recent book, *The Persuaders*, Paul Martin states, and I quote: "The vulnerability of an ethnic group depends on whether your people are members of the media and if you have the political and economic resources to hurt the government and media if you do not like the portrayal of yourself. Not

possessing power means that you are everyone's potential scapegoat."

Коли ми з'єднаємося, коли ми разом станемо, щоб обороняти українську справу, щоб виховувати молодь, щоб спільно діяти, коли ми разом створимо сильну Централю, то ми допоможемо всім українцям де б вони не були, чи в Канаді, чи на Україні

Я закликаю всіх українців під проводом Централі Комітету українців Канади далі солідарно стояти в обороні українського імени. Непохитна сила покаже тим, що необзнайомлені з нашими справами, де стоїть справа, а ворогові покаже стійкість непоборної сили українського народу.

Пам'ятаймо слова відомої молитви "В єдності сила народу".

Ladies and Gentlemen. You have gathered here from all parts of Canada from East to West. Let me just leave you with a thought about the way I feel which can be best expressed in my opinion by a Ukrainian saying called приповідка, which goes like this: "Чи то захід, чи то схід, нема краще, як свій рід". Широ Вам дякую.

Після промови посла А. Вітра виступив вінніпезький Хор ім. О. Кошиця. який заспівав шість пісень. Після цієї точки відбулася забава з оркестрою.

НЕДІЛЯ, 12 ЖОВТНЯ 1986

МАНІФЕСТАЦІЯ ПІД ПАМ'ЯТНИКОМ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

З приводу 125-річчя смерти й 25-річчя здвигнення пам'ятника у Вінніпезі.

Соняшний і теплий день. Погода гарна, без вітру. Кілька хвилин перед розпочаттям маніфестації. Зібралися сотні людей, майже всі делегати Конгресу й багато українських громадян Вінніпегу.

Господар маніфестації Роман Єренюк заповів, що 1961 року здвигнено пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вінніпезі та попросив сотника Богдана Панчука з Монтреалю відкрити маніфестацію походом з прапорами перед пам'ятником. Прапороношики марширують до пам'ятника де на них чекає шість українських священників від української православної й католицької церков Канади. На приказ сотника Панчука всі присутні співають англійською мовою гімн Канади "О Канада". За цим слідує двомовна промова сотника Панчука про значення ідей і творчості Тараса Шевченка для українців в Україні та у всьому світі, й просить скласти вінки перед пам'ятником, закликаючи бути вірним ідеалам Тараса Шевченка аж до смерті. Потім сотник Богдан Панчук просить всечесніших отців відправити молебень за Тараса Шевченка. Під час молебня співає український мішаний хор під диригентурою пана Юрія Гнатюка. Молебень закінчено молитвою "Боже вислухай благання".

УРИВКИ ПРОМОВИ СОТНИКА БОГДАНА ПАНЧУКА АНГЛІЙСЬКОЮ Й УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ

On the occasion of this gathering of Ukrainians at the 15th Congress of Ukrainian Canadians, in the presence of this monument erected to the memory of Taras Shevchenko, we mourn his spirit which always will be with us. As citizens of Canada, as members of the Ukrainian Canadian community we charge you with all the responsibilities so that we may continue to serve you. We remember before Thee those who laid down their lives for freedom and truth and command their souls unto Thy gracious keeping and pray that we may be worthy of their sacrifice. Help us to be faithful and worthy of those ideals for which they fought and died. May we continue to perpetuate the memory of our departed comrades and all those who have served our people by their service to the community, to their loved ones. Lest we forget.

У присутності цієї громади з цілої Канади, в присутності цього пам'ятника поставлено в пам'ять нашого пророка, ми вирішили робити так як ми до тепер робили і пригадаймо всі його заслуги і заслуги тих, що полягли на службі для народу і батьківщини і приречімо собі наново, що будемо виконувати всі наші обов'язки і добровільно нестимо всю відовідальність за підтримку тих принципів і тих ідей життя за які він боровся і служив Богові, народові й Батьківщині. І щоб ми, так як він, продовжували ту працю аж до смерті.

В часі мовчанки пам'ятаймо всіх тих, які творили Комітет українців Канади. Пам'ятаймо тих, які відійшли від нас у поході часу. Пам'ятаймо й згадаймо тих, які ще не відійшли, але не можуть вже разом з нами бути і в часі мовчанки схилимо голови і пригадаймо собі їх.

Потім сотник Богдан Оанчук дає команду, щоб віддати останній салют сурмою тим, що відійшли у вічність. Всі з найбільшою пошаною й спокоєм віддали їм поклін і пам'ять.

ДВА ЮВІЛЕЇ — ОДНА ІДЕЯ

Головну доповідь виголосив Ярослав Розумний.

Свою Україну любіть.
Любіть її... Во врем'я люте...
Т. Шевченко

Народе мій...
Твоїм будущим душу я тривожу...
І. Франко

Це усім нам відомі крилаті слова Шевченка і Франка, яких ювілеї в цьому році відзначаємо — 125-ліття від смерти Тараса Шевченка і 130-ліття від народження та 70-ліття від смерти Івана Франка. Перший — символ Серця свого народу, другий — його Ума. Вище наведені Шевченкові слова стали кличем, під яким ведуться наради делегатів 15-го Конгресу КУК, що тепер відбувається в Вінніпезі.

“Love thy Ukraine”. How imperative and tragically urgent are these words when our memory is still shaken by the commemoration of the millions who perished in the man-made genocide in Ukraine in 1932-33; the millions of lives Ukraine offered to the black Moloch of the Second World War; and today, when the Ukrainian nation is crossing her threshold into another national tragedy — the Chornobyl disaster. No nation in human history has suffered more.

В наш час, більше як будь-коли в історії нашого народу, Шевченкова Любов і Франкова Тривога зобов'язують нас приглушити в собі всякі прояви байдужості до народу, що в конвульсіях.

We have not been chosen to become the masters of our planet, instead, we have been selected to serve as the sacrificial lamb of political conspiracies and manipulations.

На організмі нашого народу на рідних землях і в діаспорі відбувається нечесна гра спекулянтів різних барв і різних інтересів; гра, якої пасивними глядачами ми не сміємо бути.

Чи готові ми по-шевченківськи, по-французьки зривати маски з облич акторів, що погано вивчили свої ролі?!

Своїм психічним укладом ми народ великого Серця, що, як сказав Микола Шлемкевич, є нашим спасінням і нашим прокляттям.

Спасінням, — бо Любов має нам почуття колективної приналеж-

ности, силу для самозбереження і внутрішній спокій, а прокляттям, — бо наївна безкритична Любов сіє в душах наших інертність і пасивність.

Серце можна заспокоїти символічним емоційним актом — піснею, плачем, молитвою, але не можна ними заспокоїти людського Ума, бо він вимагає щоденного труда — великих і малих діл.

Розум не завжди вірить Серцю. Він шукає джерела своїх і чужих сил і вад і не співчуває собі бо знає, що нам від світу нічого не належиться. Все треба взяти самому.

Щоб стати “цілим чоловіком”, каже Франко, треба поєднати в собі Серце і Розум; сплести в собі відчуття з знанням, бо тільки з цього народжується Мудрість — громадська й політична, громадські стандарти, мудрі й справедливі громадські критерії та респект до професійності; Мудрість нищить всякі комплекси всезнайства.

Щоб не бути пасивними глядачами сучасного театру абсурду, здобуваймо цю Мудрість. Ідім до живих людських ресурсів і до ресурсів, що нам залишила історія, а ними є великі постаті кожної нації. Вони джерело історичного досвіду й дзеркало душі свого народу. Їх великість і релевантність якраз у тому, що вони глибинно відчували й зрозуміли душу свого народу; що в їх творчості ключ до пізнання тієї душі й своєї, що вони вміли знайти магічне Слово, окуте в Любов і Гнів і нам проголосили своє відкриття.

Це магічне Слово зробило їх Пророками, Шаманами й Пів-богами свого народу. Ми їх убожаємо, бо вони сказали за нас те, що ми всі глибоко відчуваємо і ще не вповні усвідомили; вони нам сказали найосновнішу річ кожного культу — те, що нам дає почуття щастя.

Не даром наші піонери везли з собою до Канади грудку рідної Землі, Біблію і “Кобзар”; ставали і ставлять у своїй хаті Шевченкові портрети поруч з християнськими іконами; за законами культу споруджують йому пам’ятники як об’єкти почитання, ідентифікації і катарсису.

And how ironical, that today, Winnipeg, the twin city of Lviv has a monument to Shevchenko, and Lviv does not.

Підсумовуючи цих кілька слів, хочемо сказати, що кожний з нас є часткою своїх великих людей. Нашим завданням є пізнавати себе в них, помножувати в собі ці частки й зливатись з цими посталями в одне обличчя, в одну Ідею великої Любові до свого народу і, щоб ця Ідея жила не в камені, не в бронзі, а в наших серцях.

Після промови Я. Розумного, Роман Єренюк покликав президента Української канадської фундації імені Тараса Шевченка Сергія Радчука до слова.

СЛОВО СЕРГІЯ РАДЧУКА

Дорога громадо. Було це якраз на початку місяця вересня 95 років тому, як перші два українські імігранти Іван Пилипів і Василь Єленяк прибули до Вінніпегу із Західної України на стале поселення в Канаді. Політичні, економічні та соціальні обставини диктатури, які існували та на превеликий жаль далі існують на наших рідних землях, примусили українців залишати рідний край та емігрувати до Обіцяної Землі —

Канади й Америки. 1891 рік — це історичний рік, який започаткував трьохфазний доплив української іміграції до Канади. Будучи переважно селянами й рільниками, ці українські імігранти привезли із собою до Канади те, що було найцінніше для них — свою мову, релігію та культуру.

Як уже було сказано, кожна сім'я дорожила своєю родинною Біблією, Історією України, Букварем та Кобзарем Тараса Шевченка. І ці клясики стали невід'ємною частиною українського культурно-освітнього життя в Канаді. Тарас Шевченко, український поет, визначний мистець-маляр, апостол і пророк українського національного відродження, защепив в українців любов до правди, справедливості й свободи рідних прав. Його могутній дух супроводив українських імігрантів за океан на поселення в демократичній країні, Канаді. Пам'ятаймо його невмирущі слова:

“Учіться брати мої! Думайте, читайте!

І чужому навчайтесь, свого не цурайтесь!”

За 95 років українці зробили величезний поступ тут і надзвичайний вклад в канадське середовище. Українці також свідомі невмирущих слів “Заповіту” Шевченка:

“І мене в сім'ї великій

В сім'ї вольній, новій,

Не забудьте пом'янути

Не злим, тихим словом.”

Вони, в “новій, вольній українській сім'ї Канади” на вияв незмірної пошани й вдячності до найбільшого національного поета-пророка і батька в сторіччя його смерті в році 1961 на площі Манітобської легіслатури, побудували йому оцей величавий пам'ятник.

Централа КУК, що координує діяльність складових організацій, які репрезентують українське суспільство в Канаді, подумала над великим проектом побудови пам'ятника. Провінційний ліберальний уряд прем'єра Кембела уділив оце привітне місце на площі Манітобської легіслатури, а наступний консервативний уряд Роблина офіційно цей акт підтвердив.

Мистець-скульптор Драган виготовив статую сидячого Шевченка. 9 липня 1961 на цій площі відбулася величава все-канадська церемонія відслонення пам'ятника в присутності визначних урядових достойників та 15,000 народу. Люди плакали з радості й гордості. Тодішній прем'єр-міністр Канади, Джон Діфенбейкер у своїй промові сказав: “Shevchenko as a poet not only enriched the literature of his people, but inspired them with the hope of freedom. What he sought for them, he sought no less for the oppressed everywhere in the world. The 70th anniversary of the arrival of Ukrainian settlers in Canada in 1981, the labour and devotion of these pioneers on the Western Prairies have added much to the Canadian mosaic and the contribution of them and their descendents in the economic, cultural, and public lives of Canada have been worthy ones.”

Подібно висловився і тодішній прем'єр Манітоби Даф Роблін. Він додатково ще офіційно проголосив право навчання української мови в публичних школах у Манітобі.

З великим піднесенням продовжувалися святкування. Найкращі мистецькі сили виступали на офіційному ювілейному концерті Шевченка. Стисло кажучи, українці Канади пом'янули свого національного поета й батька відповідно його Заповіту "не злим, тихим словом" і ділом.

It was exactly 95 years ago that the Ukrainian immigrants, namely Ivan Pylypiw and Wasyl Elyniak set foot on Manitoban soil in the city of Winnipeg. They said they were driven by political, economic and cultural oppression in Ukraine and they looked forward to emigrating to the Promised Land, the Land of Freedom and Democracy, a land called Canada.

Early Ukrainian immigrants were predominantly of poorer peasant stock. They brought with them to Canada only meager, portable possessions and a few necessities of life, among them the family Bible, History of Ukraine, Alphabet Primer-Reader, and Taras Shevchenko's book of heroic poems called *Kobzar*.

As the Ukrainian immigrants settled in Canada in three stages between 1891 and 1948, their desire for freedom and democracy was predominantly inspired by their national poet Taras Shevchenko. It is with his profound influence and help that we have retained and built our identity and ethnocultural values in Canada.

To manifest our respect and gratitude to Shevchenko, the Ukrainian Canadian Committee, in consultation and co-operation of over 25 national member organizations undertook a major project of erecting on the grounds of the Manitoba Legislature a monument for Taras Shevchenko.

It was in July of 1961 on the 100th anniversary of the death of Taras Shevchenko that this impressive monument was officially unveiled in the presence of 15,000 people. It was a moving ceremony attended by the Prime Minister of Canada, the late Right Honorable John George Dieffenbaker, Premier Duff Roblin and other dignitaries. It was at this opening of the monument that Premier Duff Roblin officially announced the introduction of Ukrainian language as a subject in Manitoba public schools. It is interesting to note that a special sample of soil was brought from Shevchenko's grave in Ukraine and built into the pedestal of this monument.

The commemorative festivities ended with a grand concert and 25 years later we stand here to rededicate ourselves to the memory of the greatest Ukrainian poet, world reknown as an Apostle of Freedom, Justice and Equality of Human Rights for all, and he is even more popular today.

This impressive statue of Taras Shevchenko gave rise establishment of a charitable foundation bearing the same name. The Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko is dedicated to the preservation and enhancement of Ukrainian culture in Canada. In twenty-three years of its successful existence, its capital has reached two and one half million dollars. During that time the Foundation expended for cultural and educational purposes approximately one and one quarter million dollars. Among many worthwhile projects was the award-winning documentary film "Harvest of Despair".

The Board of Directors of the Shevchenko Foundation expresses its gratitude to the donors and the Ukrainian communities in Canada for their moral and financial support. We request that their generousities continue in the

future. I hope you will keep the Taras Shevchenko Foundation on your mind. Thank you and may God bless all of you.

Голова Вінніпезького Відділу Комітету українців Канади Петро Манастирський офіційно закінчив програму складаючи подяку промовцям, всім учасникам програми та присутнім. Зібрані відспівали Заповіт Тараса Шевченка, написаний 25 грудня 1825 року та національний гімн “Ще не вмерла Україна”.

БУДУЄМО БУДУЧИНУ: УКРАЇНЦІ КАНАДЦІ В 21-МУ СТОЛІТТІ — ПРОЄКТ ДІЙ

- Модератор:** Іван Роздільний, заступник голови
Провінційної Ради КУК Саскачевану й голова
КСРУС у Саскачевані
- Панелісти:** д-р Богдан Кравченко, голова КСРУС
Степових провінцій
Роман Єрениук, голова КСРУС у Манітобі
д-р Роман Петришин, член КСРУС і
Провінційної ради КУК Альберти
Мирон Спольський, виконавчий директор
провінційної ради КУК Альберти.

ДОПОВІДЬ БОГДАНА КРАВЧЕНКА

Комітет сприяння розвитку української спільноти (КСРУС) був створений у березні 1982 року Централією Комітету українців Канади. Треба підкреслити, що комітет і його діяльність були обмежені до степових провінцій. Рівночасно, треба підкреслити, що цей документ теж є обмежений до степових провінцій.

Одним із найголовніших завдань комітету — це було простудіювати стан української громади в степових провінціях і подати рекомендацію на майбутнє.

Ми будемо сьогодні обговорювати і дискутувати стан нашої громади на базі цього документу, стан нашої громади на Заході Канади, де живе 60 відсотків нашого населення. Це вже поважний крок уперед, бо ж ця ділянка була страшенно занедбана. Тепер цей документ є вислідом дослідження, що його взяв на себе Комітет сприяння розвитку української спільноти.

Цей документ, ці досліді, мали на меті дослідити майбутній розвиток української спільноти.

Процес тих дослідів охоплював дослідження і конференції, які мали на меті встановити черговість розглядуваних проблем. Досліді провадив Канадський інститут українських студій при Альбертському університеті. Він випустив дві важливі праці Богдана Кордана. Перша — це “Ukrainians and the 1981 Canadian Census: A Data Handbook” та “Ukrainian Community Needs-Assessment Study: Prairie Region”.

Перша студія складається з численних таблиць даних перепису, робить підсумки перепису, який проведено в 1983-1984 роках в осередках української спільноти у степових провінціях.

Цей процес також складався із конференцій, які відбулися в Альберті, Саскачевані й Манітобі в 1984-1985 році. У кожній із тих конференцій взяло участь приблизно 300 людей із різних українських організацій та галузей діяльності. В дискусійних групах делегати обговорювали заздалегідь підготовані доповіді на такі теми як: культура, засоби масової інформації, мова та розвиток культури в

школах, вища освіта, фестивалі й музеї, служби суспільної опіки, молодь і відпочинок, громадські та професійні товариства, фіндування та роля жінок. У кожній дискусійній групі встановлено черговість. Не зважаючи на різний наголос, постійно підкреслювано потребу постійного поточного фіндування для інфраструктур.

Другою головною турботою була потреба полішити якісь діяльності, яку провадили викорінені українські організації, з яких складається КУК, щоб зробити їх привабливішими для молоді, а також для організацій, які тепер не входять до КУК.

Досліди й конференції мали завдання започаткувати процес відновлення українсько-канадської спільноти. Конференції в Альберті й Саскачевані одержали назву конференції “XXI сторіччя”, назвою конференції в Манітобі стало “Будування майбутнього”. Обидві теми мали той самий зміст: підготувати ґрунт для наступного сторіччя українського життя в Канаді.

Цей документ становить спробу накреслити плян для наступного покоління. Хоч нині нашим головним центром уваги є культура, засоби інформації та освіта, то в майбутньому треба буде звертати увагу на ряд інших ділянок, як фестивалі та музеї, служби суспільної опіки, організування відпочинку, громадські та професійні товариства, фінансові заклади й фундації.

Комітет сприяння розвиткові української спільноти подає цей звіт у надії, що він стимулюватиме дискусію та допоможе створити дальшу узгодженість української канадської спільноти.

Треба підкреслити, що ми не чекаємо від жодної групи чи організації голосування над звітом у цілому чи частинно. Так само, ми не мали на меті сказати, що всі рекомендації підходять однаково всім секторам нашої спільноти. Все ж таки ми твердо віримо, що, якщо уважно розглянути цей звіт, то він може послужити корисним дороговказом для розвитку української спільноти. Цей звіт буде представлений провінційними радами Комітету українців Канади на розглянення і очевидно, тоді ці рекомендації будуть представлені всім українським організаціям для затвердження.

У цьому документі, ми, думаючи про нашу громаду в степових провінціях, застановилися і зрозуміли, що ми є спадкоємці народу поселенців-засновників. Значить, по-англійському: “We are the heirs of a founding settler people.” Наша історія загалом розвивається паралельно зі створенням, ростом і здобутками трьох степових провінцій. На протязі минулих сто років наша спільнота зазнала величезних змін. Сьогодні наше становище, постійно вбудоване в структуру канадського суспільства. Наше становище є дуже специфічне.

Ми вже давно розв’язали проблеми інтеграції та канадського громадянства. Не зважаючи на зміну умов життя, наша спільнота далі зберігає вартості, традиції та мову й це стало частиною нашого життя в Канаді. Все це додає нам почуття приналежності як до нашої спільноти, так і до нашої країни. Ми маємо складну спадщину.

Як спадкоємці народу переселенців-засновників степів, ми прагнемо визначити наші права та знайти свою долю в регіоні, що ми допо-

могли збудувати. Будучи нащадками імігрантів — у другому, третьому або четвертому поколінні — ми розуміємо проблеми минулого і бажаємо розробити способи для збереження майбутнього для нашої спільноти.

Нині, як і раніше, ми сповнені рішучістю зберігати нашу культуру, мову й ідентичність. Будучи однією з найбільших і найстарших етнокультурних спільнот степових провінцій, вважаємо, що можна використати сучасну техніку та засоби інформації для зміцнення нашої спільноти, а також забезпечення її проти континентальних сил, які ведуть нас до однорідної, масової культури Північної Америки.

Наша боротьба за здобуття наших культурних домагань у Канаді буде провадитись так само, як і наші зусилля встановити значущі взаємозв'язки з нашими братами в Україні, від імени яких відкидаємо тоталітарний режим, який відмовляє батьківщині наших предків як незалежність так і демократію.

Перед лицем асиміляції вдома та русифікації за океаном наше становище в порівнянні з іншими меншостями канади насправді унікальне. Хоч Канада має багато етнокультурних спільнот, то небагато з них можуть претендувати на таку важливу роль в будівництві степових провінцій і в розбудові культурного, громадського та господарського регіону, як українці. І ніхто з інших народів-переселенців не мусить терпіти жорстокої реальності батьківщини предків під п'ятою тоталітарного режиму.

З усіх меншостей Канади наше становище найближче до становища канадських французів поза Квебеком, звичайно, без заокеанського тоталітарного режиму. Для обох, збереження та розвиток мови й культури є найголовнішою турботою. Проблеми нашого виживання в Західній Канаді практично ті самі. Це підштовхало нас до розширення поняття “двох народів-засновників”, “two founding peoples”: визначаючи англійську та французьку мови, як дві офіційні мови Канади, ми розпочали важкий процес створення в Західній Канаді спільноти, яка буде домагатися функціональної тримовності з вільним володінням англійською, французькою та українською мовами.

Ми беремо цей напрям свідомо та навмисно і шукаємо тут не якоїсь спеціальної милости між рівними. Ми шукаємо від обох головних мовних спільнот Канади, її численних етнокультурних груп, її багатьох державних і приватних організацій і установ, інституцій і самих українців особливого розуміння культурних, мовних і освітніх труднощів групи, якої становище нерівне з іншими. Ми просто не можемо забезпечити доступ до культури батьківщини наших предків так легко, як більшість інших народів Канади. За даних умов ми потребуємо співпраці та допомоги від усіх наших співгромадян.

Ми віримо в багатокультурну Канаду, в якої суспільний і господарський розвиток в культурну приналежність та мовну різноманітність ми роками натискаємо так багато зусиль. Саме завдяки цій дійсності ми натискали ідеали на урядові та громадські установи, щоб вони сприяли збереженню та зміцненню культурної спадщини нашої спільноти. Сьогодні, коли наше майбутнє існування та безперервний розвиток знах-

одяться під серйозною загрозою, то це має особливе значення. Ми почали розглядати проблеми, з якими стрінулися за допомогою свідомого далекосяжного процесу відновлення суспільності за який ми взялися недавніми роками. На наступній стадії цього процесу відновлення потрібно буде глибшого розуміння та ширшої участі як загальної спільноти, так і нашої громади. Саме з цього погляду ми сповнені рішучістю формувати нові відносини та справедливіше партнерство з урядовими установами та іншими секторами канадського суспільства, щоб забезпечити надійніше майбутнє для нашого народу.

Незабаром мине сто років, з того часу, як Іван Пилипів і Василь Єленьяк приїхали до Західної Канади із Західної України восени 1891 року. В квітні 1892 року засновано перше українське поселення в Едні-Старі в Альберті, що тоді була частиною Північнозахідних Територій. Пилипів помер у 1936 році, а Єленьяк у 1956-му році і, як незчисленні інші українські першопоселенці, обидва спочили в землі степових провінцій.

Українці зробили значний внесок у процес будування нації в Західній Канаді. Перша хвиля імігрантів поселилася в старих Північнозахідних територіях і в Манітобі, що приєдналася до Конфедерації 1870-го року. Впродовж 15 років українські поселення вирости на всій території степів, перетворивши величезні масиви порожнього простору та чагарника в заселену й економічнопродуктивну зону. Існування цих поселень допомогло створенню провінцій Альберти та Саскачевану 1905 року і забезпечило зростання та розширення Манітоби, як новоствореної провінції.

Таким чином, піонери-першопоселенці українці в Канаді є одним із найперших народів-поселенців або народів-засновників у степовому районі. Більше того, враховуючи, що еміграція з сов'єтської України практично не існує, то майбутній розвиток української спільноти в Канаді тепер залежить від канадських уродженців.

Ми свідомі того, що концепція народів-засновників була традиційно пов'язана з французькими та англійцями в Центральній Канаді. Однак вважаємо, що розміри Канади та історія заселення її кількох регіонів потребують гнучкішої концепції народів-засновників. Це факт, що землі, на яких оселилися наші предки відчули руку людини. Землі були відкриті й рідко заселені корінними жителями; наші предки були серед перших, що валили дерева та обробляли ґрунт.

Тепер коротко хочу сказати дещо та подати деякі уривки зі звіту щодо нашого сучасного стану — той розділ документу, який називається "Народ у небезпеці".

Згідно з переписом 1981 року в Канаді було більше, як 500 тисяч українців за походженням (529,615 українців) і ще чверть мільйона у категорії тих (225,360), що зазначили більш, ніж одну відповідь на питання "етнічне походження", тобто осіб, які зазначили себе більш ніж одним етнічним походженням.

Коли глянути на статистику перепису з 1981 року, то легко побачити, що категорія тих, що дали більш ніж одну відповідь, це частково відгалуження високо відсоткової кількості народжених у Канаді українців. Також легко припустити, що число осіб, що дають більш ніж

одну відповідь в українській категорії, правдоподібно буде збільшуватися в майбутньому. Множинні відповіді — це переважно вислід мішаних шлюбів; числа чітко показують, що українська група асимілюється. Дані перепису 1981 року про мову, про родину, про релігію, про урбанізацію та зміни в населенні вказують, що процес асиміляції досягнув критичних пропорцій.

Коли порівнюємо дані з перепису з 1981 року виявляється, що кількість тих, що називають українську мову своєю рідною, а це значить мова, якої навчилися спершу та яку ще розуміють, то пропорція цих людей зменшилася від 361,496 у 1961 році до 292,265 у 1981 році, або від 76 відсотків до 55 відсотків всього українського населення.

Коли глянемо на вікову структуру тих, що подають українську мову як матірню мову, то цифри є потрясаючі. Особи віком 55 років і більше, які складають лише 28 відсотків усього українського населення, це майже 50 відсотків групи носіїв материнської мови. І, очевидно, як вони будуть відходити, то питання є — хто їх заступить з огляду мови?

Дальший показник зменшення значення української мови, як чинника в житті суспільности та родини видно з даних про домашню мову. Лише 32 відсотки тих, хто називав українську мову рідною, справді вживали її, як засіб спілкування вдома, а в 1971 році таких було 46 відсотків.

Показник справи мови правдоподібно і далі буде негативно розвиватися.

Коли глянемо щодо українських родин, то ми бачимо, що кількість мішаних подруж стає важливим, оскільки найуспішніші можливості для збереження є її вживання в родинях, де чоловік і дружина володіють тією самою рідною мовою. Тут також дуже мало підстав для оптимізму.

Згідно з переписом 1981 року лише 29 відсотків усіх шлюбів між особами, з яких хоч одне володіє українською мовою були ті, де і чоловік і дружина називали українську мову своєю рідною мовою. Питання пов'язане із мішаними подружжями — це є числа родин, де діти живуть лише з одним із батьків. Уже в 1981 році було майже 11,000 випадків (10,655) родин, де діти жили лише з одним із батьків, рідна мова якого була українська.

Соціальні та економічні труднощі виховування дітей у нетрадиційних родинях або в родинях лише з одним із батьків більш ніж правдоподібно матимуть від'ємний вплив на збереження культури. У висліді, зріст тенденції виховувати дітей поза структурою традиційної родини разом з великим відсотком випадків розводів шлюбів серед українців (третє місце в Канаді) не віщує нічого доброго для майбутнього розвитку спільноти канадських українців.

Коли поглянемо на цифри щодо релігії, щодо віровизнання, то тут також не маємо дуже великих надій. Бачимо велику проблему, бо крім родини, українська Церква також була головною опорою передавання культури та збереження української ідентичности. Історично вона була важливим заборолом проти асиміляційних тисків. Одначе, під час перепису 1981 року лише 30 відсотків українського населення належали до Української Католицької Церкви і 19 відсотків до Української Пра-

вославної Церкви, тобто до двох традиційних українських віроісповідань. Відступництво переважно було на користь Римо-Католицької, Об'єднаної та Англіканської церков. Вісім відсотків українців Канади не визнали жадної релігійної приналежності. Так, що вже 17 відсотків членів Української Католицької Церкви тепер є неукраїнці й це може значно змінити характер церкви та послабити її спроможність зміцнювати спільноту культурно.

Коли глянемо на вікову структуру та показник народження, то також здається значне послаблення української спільноти збільшилося. Менше молодих, а більше літніх українців, ніж у цілому канадському населенні. Зменшення кількості молоді є вислідом низької народжуваності серед українців.

Видно, що українська спільнота стикається з величезними проблемами в своїй боротьбі за виживання. Все ж таки, нема потреби попадати в зневіру. Етнічна ідентичність, як і асиміляція, це не статичний, а радше динамічний процес, на який своєчасна реакція спільноти може мати вплив, щоб укріпити т.зв. "об'єктивні" детермінанти приналежності до певної етнічної культури та сповільнити асиміляцію. Звичайно, якщо не взяти ініціативи, то процес буде відігравати свою страшенно негативну роль.

Як будемо брати ініціативу, то багато можемо допомогти в сповільненні процесів асиміляції. Дам Вам приклад. Хоч висока норма мішаних шлюбів серед українців ускладнює для родин традиційного передавача етнічно-культурних вартостей, особливо мови, то є дуже цікавий факт, що численні пари зрозуміли цю проблему, що родина вже не може грати роль передавача української мови і висилають своїх дітей до двомовної програми там, де вона існує. Мені здається, що є дуже цікавий факт, що в 1977 році 40 відсотків родин із дітьми в першій класі двомовної програми едмонтонських публічних шкіл мали лише одного з батьків, який був українцем. У католицькій шкільній системі роль батьків українських дітей у першій класі виносила 46 відсотків.

Хоч англійська мова замінює українську мову, як рідну мову та як мову дому, то це не означає, що якщо створити відповідні обставини, то канадські українці не навчатися української мови.

В умовах відсутності можливості іміграції з України в найближчому майбутньому або відсутності уваги до симптомів, які вказують на те, що стан здоров'я української спільноти погіршується, то канадські українці наближаються до великої кризи. Ключ до майбутнього розвитку полягає в новаторській програмі, спрямованій на більшу участь молоді. Виявлено, що 73 відсотки української молоді у віці між 18 та 25 роками підтримували збереження мови. Нам треба використовувати цей великий резерв і це є найбільше завдання нашої спільноти сьогодні.

З відповідей на запит, який перевів у 1983-1984 роках КСРУС серед організацій української спільноти в степових провінціях, стало ясно, що найневідкладнішим завданням, що стоїть перед організаціями, є приєднання молодих членів.

Рівень участі молоді в більшості галузей української діяльності є

дуже низький, а пересічний вік членів 39 відсотків організацій — 50 років і більше. Головна причина цього в тому, що програми українських організацій загалом не скеровані на специфічні потреби молоді. Проблема ускладнюється ієрархічною системою віку в традиційній системі керівництва спільнотою, яка ефективно включила участь молоді на рішачому рівні в традиційних організаціях. Але 68 відсотків культурних організацій, які існують поза традиційною структурою, поза КУК є спроможні включити молодь на керівницькому рівні. В результаті, 43 відсотки культурних організацій мають керівництво у віці між 20 та 40 роками, коли в інших організаціях їх тільки 19 відсотків. Не диво, що культурні організації краще відчують потреби молоді.

Для великого числа канадських українців, особливо молоді, віддалених від подій в Україні, не вистарчає політичної свідомості, щоб підняти їхню ідентичність понад рівень культурного явища. Із занепадом іміграції та зменшенням впливу імігрантів легко побачити, як політичний вимір можна замінити культурним, особливо серед молоді. Переміщення з політичного спрямування на культурне видно з того, що лише 9 відсотків українських організацій називали незалежність України головною проблемою канадських українців; яких 82 відсотки висловилися на користь культурних і освітніх контактів з Сов'єтською Україною, як засіб сприяння дальшому розвитку української спільноти в Канаді. Для нас ці цифри є критичні і вони вказують на те, що перед нами стоїть величезне завдання усвідомлення політизації нашої власної громади.

Коли глянемо щодо ролі жінок у нашому суспільстві, то побачимо, що хоч жінки загалом були основою українсько-канадських організацій, то їх звичайно також виключено з рішачих структур.

Однією з головних причин цього було творення українських організацій за принципом окремих відділів чоловіків, жінок і молоді. Хоч чоловічі та жіночі відділи теоретично відокремлені, але саме чоловічі відділи традиційно приймали на себе керівницькі ролі, коли жіночі відділи виконували лише допоміжні функції.

Другою причиною позбавлення жінок провідницької ролі був дуже обмежений вплив жіночого руху в головній частині суспільства на наші організації та їхніх членів.

Виключивши жінок з рішачих структур, ми виявилися нездібними визнати значення тих проблем, які особливо турбують жінок, а зокрема наших молодих жінок. Жіночі проблеми не повинні цікавити лише жінок. Ми всі мусимо займатися ними, щоб забезпечити повний розвиток нашої спільноти, а в парі з тим, треба посилювати специфічні ініціативи, які включають широку освітню програму, яку треба здійснювати, щоб зайнятися особливо основною проблемою різних можливостей для жінок.

Коли глянемо на проблему багатокультурності, тут є цілий розділ, але я хочу дещо сказати про політику федерального уряду щодо багатокультурності.

Факт є, що починаючи вкінці шістдесятих років завдяки зусиллям таких людей, як сенатор Павло Юзик, канадські українці були одні з

найголосніших щодо домагань політики багатокультурності для Канади. Але все ж таки, не зважаючи на наші численні відозви та звернення, на численні рекомендації, федеральний уряд до цього часу не поставився серйозно до багатокультурності. Програми збереження культури та розвиток спільноти недорозвинуті. Секретаріат багатокультурності дістає лише один відсоток з бюджету Міністерства державного секретаріату.

Нам дуже часто кажуть, що ваші українські групи існують через наявність подань з державного гаманця. Це є абсолютний нонсенс. В Альберті, коли ми простудіювали справу ми бачили, що лише вісім відсотків організацій Альберти колинебудь одержали якийнебудь вид субсидії від федерального уряду. Всі ці субсидії становили менше одного відсотку загального бюджету наших організацій у наших громадах. Більше державної підтримки етнічних груп завжди ми вимагали в минулому й вимагатимемо в майбутньому.

На питання розбудови культури, наші рекомендації в цій галузі є, поперше, що Централья КУК повинна заснувати постійний комітет Провінційних рад КУК, щоб забезпечити більш професійну координацію, що є надзвичайно важлива. Друге, щоб до 1991 року в степових провінціях існувало багато більше нових відділів КУК. Дуже дякую.

ДОПОВІДЬ РОМАНА ЄРЕНЮКА

Кожний нарід передає та відновлює свою культуру та вартості через освіту. Хоч передавачів освіти багато, те, що діється в школі, чи на початковому та середньому рівнях чи пізніше вважається дуже важливим, бо інакше воно не було б частиною навчальної програми.

Отже, таким чином можна сказати, що школа виконує функцію легітимізаційного чинника. Вона ставить печатку законності на все, що до неї не включалося, законності, на яку сильно впливають умови в яких відбувається навчання.

Канадських українців сьогодні найбільше цікавлять чотири аспекти навчання. Перше — це англо-українські двомовні класи в державній шкільній системі наших трьох степових провінцій. Друге — це система рідних шкіл втримані українською спільнотою. Третє — це дошкільне виховання, а четверте — це зображення в шкільній навчальній програмі канадських українців та їхніх інтересів та прагнень.

Ми вже чули від Богдана Кравченка в якому критичному положенні наша українська мова тепер знаходиться. Ми знаємо, що двомовна освіта не є нове явище. Це є явище, яке ще почалося в ранніх періодах — у 1916 році.

Сьогодні ми маємо приблизно 2,500 дітей; 1,450 в Альберті; 1,000 в Манітобі; та 150 у Саскачевані, які ходять до двомовних шкіл.

Хоч цей стан може здаватися ідеальним то він не без серйозних недоліків. Поперше, провінційні уряди не розробили мовної політики до цього законодавства. Потрібно законодавство, яке могло б заохотити зацікавлених батьків повірити в те, що шкільні системи степових провінцій справді цінують ефективне навчання других мов у культурних рам-

ках, які дозволять учням гордитися спадщиною своїх предків. Потрібне саме розширення того законодавства на неофіційні мови, яке вже існує, щоб воно включало наприклад такий параграф:

“Громадяни даної провінції можуть дати своїм дітям їхню початкову й середню освіту англійською чи французькою чи будьякою іншою мовою чи мовами, відповідно до висловленого бажання батьків у будьякій місцевості, провінції, де кількість дітей таких громадян достатня, щоб вимагати надання з державних фондів етнічним меншостям освітніх засобів і транспорту у вищезгаданих місцевостях.”

Тут говориться про те, що ми маємо, можемо сказати, законодавство у провінції, яке каже, що дозволяється на двомовні школи, але в дійсності по тих шкільних дивізіях, як ми часто говоримо, то вони роблять ті рішення чи дозволяти, чи ні. Ми думаємо, що було б бажане, щоб ми мали такий параграф:

“Вищенаведений параграф треба інтерпретувати відповідно з 27 параграфом Канадської Хартії Прав і Свободи, що сприяє збереженню та зміцненню багатокультурної спадщини канадців.”

Ці параграфи усунули б одну з головних перешкод для розвитку двомовних програм. Включення транспорту особливо істотне, бо батьки, які бажають використати альтернативні форми навчання для своїх дітей, не повинні через те терпіти фінансово. Одначе, досвід показав, що батьки розглядають додаткові кошти як тягар, що знеохочує участь у програмах.

Для систематичної та безперервної міжпровінційної співпраці наших трьох степових провінцій треба заснувати Регіональний методичний кабінет української мови. Роля його була б виготовити навчальні матеріали для української двомовної програми, як так само пляни підготовки вчителів за допомогою найкращих учителів української мови й сприятливих класних умовин. Він може також законтрактувати вчителів української мови для допомоги в опрацюванні навчальних матеріалів.

Друга справа, це рідні школи. Ми бачимо, що наші рідні школи підупадають. У недавніх, можна б сказати десятих роках, число тих шкіл, число вчителів, число учнів занепало, але час настав, щоб українська спільнота сама усвідомила той факт, що традиційні українські школи можуть все ще відігравати корисну освітню ролю. Це очевидно там, де населення замале для введення українських двомовних клас. Але навіть там, де такі програми існують, то треба доложити всіх зусиль щоб зберегти та поліпшити працю рідних шкіл, щоб підсилити їхню роботу і так само, щоб вони були допоміжними для дітей, що є в двомовній програмі.

Вони можуть надати дітям додаткові можливості для використання української мови в діяльності та дисциплінах, на які в двомовних класах можуть звернути або мінімальну увагу або зовсім ніякої, тобто в розважових зайняттях та українській історії, літературі та культурі. Більше

того, такі додаткові рідні школи можуть виконувати дуже важливу роль і таким чином надати цінну допомогу процесові розвитку нашої спільноти.

Третя головна ділянка це дошкільне виховання. Дуже важливим предметом занепокоєння нашої спільноти є зміна в складі родин, включно з кількістю родин, очолених жінками та високим числом розлучень і мішаних шлюбів. Проблема ускладнюється все більшим підвищенням рівня професійної праці жінок. У результаті, дім все менше спроможний виконувати традиційну виховничу функцію для малих дітей там, де це стосується української культури та навчання української мови.

Хоч проблема опіки над дітьми, що включає сприятливі умови для дитячих садків та осередків цілоденної опіки не є унікальною, наша потреба опіки над дітьми вимагає умов, які включали б мовні та культурні чинники.

У Едмонтоні в 1978 році при католицькій парафії св. Матвія засновано український садок і осередок цілоденної опіки, а у Вінніпегу осередок цілоденної опіки для дітей “Садок” відкрив свої двері восени 1986 року. Обидва осередки організували та підтримують батьки та їх частинно субсидують провінційні уряди. Важливість тих зразків системи опіки над дітьми в межах шкільної системи є в тому, що вона рано дає молоді можливість засвоювати українську культуру та українську мову. Такі центри є важливим засобом притягнення батьків до розвитку української спільноти на місцевому рівні. Крім того, вони також є цінними постачальними установами для української двомовної програми. Вплив повинен бути від цих садків до наших двомовних програм.

Четверта головна річ, про яку я хотів би сьогодні згадати, це є зображення нашої громади в нашій шкільній системі. Хоч тепер приділяється значно більше уваги групам з іншою етнічною культурою завдяки багатокультурній спадщині Канади в шкільних навчальних програмах і підручниках, то основна слабкість рекомендованих книжок і діяльності полягає в тому, що більшість з них розглядає предмет поверхово.

Зображення канадських українців в навчальних матеріалах також не є відповідне. Їх змальовуємо славно, бо показуємо як вони відлахміть до багатств за три покоління перейшли, або знову ставиться наголос переважно на вклад наших українців. Головна проблема з останнім у тому, що вона наводить на думку, що динамізм канадського розвитку знаходиться деінде, в якомусь зовнішньому та вищому або кращому суспільному та культурному шарі, який визначив основний напрям, а до нього інші приносять свої культурні атрибути та самих себе як приношення для офіційного благословіння. Фактично це протегувальний підхід, який не бере до уваги майбутньої життєздатності самих груп. Ціна успішної інтеграції в країні з чітко визначеним культурним напрямом завжди висока і нема потреби приховувати втрати за підходом, що базується на “вкладах” за якого тяжко визнати зображувані групи.

На кінець, я хотів би представити Вам чотири головні перспективи на майбутнє.

Перше, ми маємо головне завдання, а це є розвиток української

двомовної програми для досягнення функціональної тримовності — плавність в англійській, французькій та українській мовах. Мета, яку ми вважаємо дуже важливою є подвоїти кількість учнів українських двомовних програм у степових провінціях від 2,500 до 5,000 учнів до 1991 року. Для досягнення мети нам треба скерувати урядовий курс, щоб сприяти двомовним програмам. Двомовним програмам треба надати статус легітимності через відповідне законодавство там, де кількість населення надає на таке право. Усі три рівні уряду повинні призначити відповідні ресурси на розвиток навчальної програми та на матеріяли під координацією міжпровінційного комітету радників української мови. Перешкоди для зросту програм, транспортні кошти, практична допомога батьківським організаціям, і т.п., треба подолати спільними зусиллями освітніх урядовців і представників спільноти.

Друге завдання — це максимальна участь у культурному житті громади, з метою закріпити опанування та використання української мови. Тут є мета допомогти рідним школам розробити широку програму формального навчання та допоміжної культурної програми з українською мовою, як розмовною мовою.

Для досягнення цього ми рекомендуємо, щоб провінційні ради КУК за допомогою уряду кожної провінції, координували процес планування та здійснення нової навчальної програми для рідних шкіл у кожній провінції. Провінційні ради КУК повинні забезпечити координацію організаторів програм наших рідних шкіл, літніх курсів, як додаткових засобів для посилення вжитку української мови.

Треба підвищити професійний рівень учителів у всіх українських мовних програмах. Треба організувати Регіональний методичний кабінет української мови в Західній Канаді до 1988 року. Щоб досягнути цю мету, треба об'єднаними зусиллями університетів і українських видавництв друкувати та поширювати навчальні матеріяли. Треба організувати педагогічні курси при університетах для вчителів української мови.

Четверте головне завдання, це забезпечити раннє виховання дітей у середовищі української культури та мови в степових провінціях. Тут є метою заснувати центри для опіки над дітьми з цілком україномовною програмою, до яких входили б дитячі садки та осередки опіки впродовж дня. Для досягнення цього, провінційної ради КУК разом з батьківськими товариствами в українських двомовних програмах у кожній степовій провінції, повинні забезпечити допомогу урядів у координації заходів для створення центрів опіки над дітьми. Регіональний методичний кабінет української мови з допомогою спеціалістів у вихованні дітей дошкільного віку, повинен випускати та розповсюджувати матеріяли для програм опіки для нашої молоді. Дякую щиро.

ДОПОВІДЬ РОМАНА ПЕТРИШИНА

Для канадських українців збереження та розвиток самодіяльного й професійного мистецтва є однією з наших найголовніших турбот. Питання нашого виживання вкоротці в майбутньому залежатиме від

якості та організованості в ділянці культури й мистецтва. Цей напрям залежить найперше від ініціативи та охоти нас самих. А друге, від фінансової підтримки, яку наша громада і наші різні уряди дають на цю ціль.

З нашої перспективи є найосновнішим для нас переконати наших співгромадян-канадців визнати факт, що ми довго були невід'ємною частиною цього нашого канадського суспільства. Через специфічність нашої проблеми, ми можемо поставити законні вимоги на отримання державних фондів, вимоги, які можуть бути дуже відмінними від того, що інші етнічні групи воліли б мати, або на які вони можуть реалістично сподіватися. Однак, багатокультурність може охопити велику різноманітність етнічнокультурних орієнтацій.

Наша нещаслива проблема — асиміляція вдома, а русифікація за океаном.

Культура завжди мала велике значення у висловленні сенсу буття нашого народу й через неї інші можуть нас зрозуміти. І сьогодні зацікавлення культурою також займає важливе місце. Наприклад, підраховано, що існує якихось 150 танцювальних груп у степових провінціях з приблизно 10,000 учасниками.

Коли врахувати, що канадське суспільство лише толерує культурний плюралізм і має мало виrozumіння до політичних інтересів, то не дивно, що особи часто горнуть до культурного або несупротивницького способу висловлення своєї ідентичності-самобутності.

Тому для більшості української молоді змістовніше стати українським танцюристом, ніж українським політичним діячем, який вимагає культурних прав меншостям у Канаді, чи захищає дисидентів в Україні.

Однак, сьогодні мало думають над тим, як можна видозмінювати ті українсько-канадські культурні установи або існуючі види діяльності, чи як заснувати нові культурні установи, щоб зробити напрямки для українського культурного виявлення в Канаді. Також, мало приділяється уваги посиленню співпраці та координації мистецьких груп, особливо там, де йдеться про інформацію про культурні ресурси та доступ до них у загальному канадському житті.

Нині діяльністю в галузі української культури займалася велика кількість добровільних громадських працівників, що винятково добре знають свою галузь, але не мають ані часу, ані засобів, щоб сприяти систематизації або координації. Відповідно до того, зусилля в галузі мистецтва були переважно спонтанні, а систематичний ріст був спорадичний. Отже, треба ще добиватися найповнішого розвитку різних секторів мистецтва.

Якщо відповідно вирішувати проблему потреб мистецької громади, то треба впровадити чотири головні ініціативи. Перше, організувати ради української культури в кожній степовій провінції. Друге, професіоналізувати діяльність української культури через утримування персоналу платних громадських працівників для координації головних мистецьких професійних ініціатив. Третє, заснувати осередок українського культурного розвитку, як навчальної бази в державній освітній системі для розвитку української культури в степових провінціях. Четверте, переглянути ролі Фондації імені Тараса Шевченка у фіндуванні

української культури.

Хоч українські ради культури звичайно мусять тісно співпрацювати з провінційними радами КУК, то точна структура кожної ради повинна організувати навчальні зайняття, заохотити розробку навчальної програми в кожній галузі мистецтва, натискати разом з провінційними радами КУК, щоб створити дипломні програми в державних навчальних установах, попрагувати міжгрупове спілкування та координацію для створення мистецьких груп, підшукуванням спонзорів, організуванням і координуванням тур, а також захищати разом з провінційними радами КУК інтереси українських мистців і мистецьких груп перед провінційними урядами та іншими установами, де це стосується фіндування та прямого курсу.

Щоб максимально підвищити рівень розвитку українського мистецтва в степових провінціях треба ввести платні посади. На місцевому рівні це вимагатиме zatrudнення керівників-координаторів культурно-мистецьких програм. На провінційному рівні для цього потрібно буде мати персонал, що виконував би програми провінційних мистецьких рад і КУК, а також керував би провінційними центрами інформацій і ресурсів.

Однаково важливим є якісне поліпшення українського мистецтва через навчання у формальному освітньому оточенні. Цього можна добитися за допомогою публічно фіндованого осередку розвитку української культури на рівні каледжу даної громади в одній з степових провінцій. Такий осередок постачатиме двомовні навчальні матеріали і даватиме інструктаж та можливості для навчання на вищому рівні.

Щоб впровадити в життя головні мистецькі завдання треба мати солідне фіндування. Відповідно до того, треба значно розширити Фундацію імени Тараса Шевченка, головну українсько-канадську мистецьку фундацію, як з погляду її оперативних можливостей, так і під оглядом фондів на оплати.

Під тим оглядом Рада директорів Шевченківської фундації повинна чимраз більше складатися з відомих мистецтвознавців, а не лише з громадських діячів. Так само критерії Фундації в субсидуванні повинні змінитися, щоб надавати значну підтримку великомаштабним проєктам, націленим на досягання тривалого впливу та покінчити з теперішньою практикою видавання великої кількості малих субсидій.

Щоб розвинути в себе такі спроможності Фундація повинна стати ще більш ефективним збирачем фондів.

Хоч Фундація видає поважні цифри, то вони багато нижчі можливостей і спроможностей нашої спільноти в Канаді. В майбутньому Фундація повинна найняти професійного збирача фондів, щоб створити ділову корпоративну атмосферу і таким чином збільшити потік пожертв і цінність фонду пожертвувань Фундації.

Я хотів би тепер представити Вам чотири головні перспективи на майбутнє. Перше, підняти до найвищого рівня участь молоді в усіх українських мистецьких зайняттях. Мета цього завдання, щоб до 1991 року подвоїти кількість молоді, що тепер бере участь у культурних програмах громади до 20,000. Друге, поліпшити координацію культур-

них програм та забезпечити ефективну репрезентацію українських мистецьких груп і рад народного мистецтва та в інших організаціях, які розвивають і координують мистецьку діяльність. В опінії нашого комітету, є потреба до 1988 року створити українські ради культури в кожній степовій провінції, як складові члени провінційних рад КУК. Третя ціль, це підняти мистецьку діяльність до професійного рівня та підвищити стандарти мистецької освіти в програмах. Метою цього — завдати собі труд і до 1988 року заснувати Регіональний осередок розвитку української культури, який постачатиме наявні ресурси та освітні програми для мистецьких виконавців, викладачів і адміністраторів. Перші кроки в цьому напрямку вже зроблені. Четверте завдання, це створити сильну базу фінансової підтримки для українського мистецтва. Дякую.

ДОПОВІДЬ МИРОНА СПОЛЬСЬКОГО

Кожна спільнота, кожна громада мусить мати дефінітивну систему для спілкування зі своїм членством та з довкіллям. На внутрішньому відтинку преса передає опінію провідів та творить опінію серед громади, веде дискусію та дебати над різними поглядами та творить світлу майбутність. На зовнішньому відтинку преса подає другим організаціям та другим громадам позицію нашої громади в даних справах. Вона інформує всіх про події та творить образ для нас і для зовнішнього світу — творить образ нашої спільноти.

В 1950 і 1960 роках виходило більше як 50 україномовних часописів у Канаді, що майже всі належали різним релігійним чи ідеологічним організаціям. Уже в 1986 році залишилося тільки 24 часописи.

Є ряд недоліків і проблем, які стоять перед нашими часописами.

Місцевим публікаціям, зацікавленими у розширенні чи поглибленні діяспорного висвітлення своїх новин, звичайно бракувало ресурсів, щоб це відповідно робити. У висліді важливі проблеми для українців в усіх частинах Канади проходили без розголосу.

Дальше панування тільки української мови в пресі означає, що українська преса не має контакту з більшістю української громади. Через відсутність кореспондентів у різних містах новини звичайно відстають на кілька тижнів.

Хоч більше канадських українців кінчають університети з дипломами журналіста дуже мало українсько-канадських газет змогли притягнути їх, частково через низьку заробітну платню (12,500 доларів на рік — не рідкість для головного редактора) редакторів і журналістів. У міру того, як вишколені в Європі редактори і журналісти відходять у відставку або на вічний спочинок, то становище щораз погіршується.

Нині ні громади, ні окремі громадські організації не навчилися, як ефективно вживати радіо й телебачення для з'ясування проблем чи популяризування подій або поглядів. З кількох українських радіопередач у степових провінціях, дві у Вінніпезі й Едмонтоні обслуговують головним чином традиційні елементи спільноти і лише невеликі осередки пропонують передачі, які притягають ширше населення.

Українські радіопередачі на приватних чи комерційних станціях

мають кілька головних недоліків. Вони мусять купувати час за єдиним усталеним тарифом незалежно від принадливості реклами, їх передають у ненайліпші години, їм бракує укомплектованого рекламного персоналу, та їм бракує фонотек до платівок і касет.

Постановники потребують мережі збирання та взаємного передавання регіональних чи національних новин для розширення інформації по осередках, додання різноманітності до своїх передач і передусім осмислення національних і регіональних проблем і напрямків.

Що стосується телебачення та кіна, то українсько-канадська спільнота не має передач на комерційних станціях, а ті, що спільнота має на місцевих каналах, то у кращому разі мають добрі наміри. Вихід зі становища знаходиться в українських передачах, замовлених комерційними станціями чи рідномовними установами від багатокультурних установ чи одиниць, які утримують федеральні мережі, подібно до СіБіСі.

Фактом є, що зусилля переконати СіБіСі, Канадську телевізійну та телекомунікаційну комісію СіаРТіСі та федеральний уряд віддзеркалювати етнічнокультурний склад Канади в передачах новин, мистецтва й розваги були переважно безуспішними. Усунуто такі програми, як "Ідентичності", а спорадичні новини про спільноти меншостей виявляють брак розуміння спільнот.

Наші завдання на майбутнє є, до 1988 року поліпшити інформаційні заходи серед українців, які живуть у степових провінціях. Ми повинні встановити інформаційну мережу, яка могла б задовольнити потреби всіх українців, які житимуть у степових провінціях до 1988 року. Друге, це поліпшення стосунків між українською спільнотою та загальними засобами масової інформації з метою впливу на останні, щоб українців у Канаді представляли позитивно, а також, щоб познайомити їх з українськими проблемами в Канаді. Централь КУК повинна затруднити особу до 1987 року, яка відповідала б за координацію і виконання програми контактів зі засобами масового спілкування для всіх видів діяльності спільноти, включно з усучаненнями публікацій Централі КУК. Дякую.

ЗАПИТИ ТА ВИЯСНЕННЯ

Василь Верига: Я тільки хочу ствердити з приємністю, що все це, що я сьогодні заслухав це вказує на правильність наших поглядів за минулі десять років. Мені здається, що сьогодні наше молодше покоління, наші молоді науковці присвятили стільки уваги статистичним даним, щоб своїми власними дослідженнями довести до того, що нам треба працювати над розвитком нашої української культури, нашої ідентичності й самобутності в Канаді. За це Вам складаю щире подяку та признання.

Андрій Семотюк: Я є головою Провінційної ради КУК в Альберті і хочу тільки подати коротко, що в звіті Крайової Екзекутиви згаданий КСРУС у досить негативному світлі. Тому я дуже задоволений, що звіт КСРУС був розданий делегатам конгресу. У нас є дуже близька й корисна співпраця з КСРУС у Альберті. Знаю, що така сама ситуація

існує в інших степових провінціях. З нашого боку нам треба попросту похвалити цей комітет за їхню роботу й вірю, що проєкт “Плян дії” нам допоможе в нашій роботі в наступних кількох роках. У Альберті ми маємо пляни скликати громадські віча, де ми маємо далі передискутувати цей проєкт з громадою та почути від громади реакцію.

Орест Павлів: Мені цікаво, було б довідатися, на основі якої статистики ви прийшли до деяких висновків. Чи ми часом не стягаємо культуру й освіту нашу на найнижчий рівень забезпечення тих елементарних основ, де думаючи про плекання вищих ділянок українського культурного і освітнього життя?

Богдан Кравченко: Мені здається, що це запитання є дуже добрим прикладом одних із наших проблем у Канаді. Поки ставите ідеальну громаду до реальної громади, то це не є розв’язка. Нам треба від чогось починати. Починаймо з того, що є. Є 10,000 танцюристів у танцювальних групах. Вони є на низькому рівні. А що ми будемо їм казати — перестаньте танцювати? Ні. Ми зачнемо допомагати їхньому розвитку, усвідомлювати їх, щоб вони не залишилися на низькому культурницькому рівні, але щоб вони до чогось дійшли!

Щодо реальної громади і реальних проблем, то я думаю, що нам треба збагнути реальні проблеми і критичний стан нашого суспільства. Не є досить ставити якісь ідеали. Нам треба також сказати, як ми до тих ідеалів дійдемо.

Не думайте, що люди, які, як Ви знаєте, це робили є якісь там “радянщики”. Ми активні. Я, наприклад, уже 16 років активний в українській громаді. Це є цілі, це є наші ідеали, тільки ми бачимо реальний стан нашого суспільства і нам треба з чогось починати. Ми хочемо взяти суспільство, яке воно існує сьогодні та його попхати далі, розбудити та усвідомити його.

Роман Петришин: Я ще додам критерії, значить, на Ваше запитання щодо танцювальних груп.

Ці інформації були зібрані з розісланням, якщо не помиляюсь, 600 запитників, чи 650 примірників. Ми довідалися, що 68 відсотків українських культурних організацій у степових провінціях не входять у рамки КУК. Часом невідомо, де вони знаходяться, але по селах, по маленьких містечках у степових провінціях існують танцювальні групи різних організацій, які не мають пов’язання з нашою зорганізованою громадою. Ці люди діють, значить, на культурному полі, стараються зберігати свою ідентичність, але не мають попертя центральних установ і ми стараємося простягати до них руку від зорганізованої громади, і шукаємо способу притягнути тих людей. Не тому що ми хочемо “відполітизувати їх”, а противно. Ми хочемо усвідомити їх, створити виховні системи, які підвищують їхній рівень і фактично доведуть їх до розуміння ситуації України, щоб вони критично ставилися до питання розвитку їхньої культури і до зв’язків з Радянською Україною.

Впливи Радянської України на культурному полі Канаді вже є

поважні. Приїжджають мистецькі групи. Дуже багато молодих інструкторів уже виїжджають з Канади в Україну на навчання і на ці процеси ми, як зорганізована громада, ще відповіді не дали. Не далось цій молоді альтернативи, не далось їм системи виховання інструкторів тут, на місці, в Канаді і це є наша проблема.

Євген Мастикаш: Я маю конкретні зауваги до Романа Єренюка. Ви згадали про провінційне законодавство і подали громадяни мають право вибирати навчання другої чи третьої мови та в стилізації я заважив, що Ви подали деяке відповідне число учнів. То є дуже небезпечне слово, бо для одного шкільного дистрикту відповідне число є 32. Також мусить бути подане й мінімальне число принаймні 8. Тоді Ви маєте ширшу можливість порекомендувати навчання української мови там де є 8 дітей.

Тепер, не можна зв'язувати з кожночасним числом населення, бо це ж небезпечна справа. Може бути в якомусь дистрикті українського населення п'ять відсотків, а дітей може бути 50. Цю справу треба дуже зважати і дуже точно подати, щоб якнайкраще можна було забезпечити таке навчання української мови.

Рівночасно, чи Ви плянуєте поширити плян дії до провінцій Онтаріо та Квебеку?

Мирон Спольський: Я Вам можу відповісти щодо Онтаріо. У західних провінціях Канади живе 75 відсотків українського населення Канади. Це є ті, які є чисто українські і деякі з мішаних подруж. Чисто українських подруж є 59 відсотків українців.

У західних провінціях українці мають далеко більшу політичну силу й політично-суспільні й економічні можливості з огляду на їхню скупченість. Тому цей проект розпочався у західній Канаді.

Якщо Централа КУК і Провінційна рада КУК Онтаріо бажають цього, то такий процес може відбутися в Онтаріо чи навіть у Квебеку.

Оксана Закидальська: Однією з великих знеохот для дітей, які вивчають українську мову і для їхніх батьків є те, що наколи вони вже доходять до старшого віку, то вони бачать, що хоч вони перейшли цілу систему українського мовного навчання, то для них немає практичного примінення та вживання цієї мови ні в українській громаді, ні в загальному канадському суспільстві. Я хотіла запитатися, чи Ви взагалі застосовлялися над цієї проблемою і чи Ви маєте якісь думки.

Роман Єренюк: Молодечі організації, які ще дальше вірять в україномовний підхід, дають нагоду дітям вживати українську мову під час їхніх зборів кожного тижня. Все більше й більше популяризуються літні табори, де діти можуть використовувати своє знання української мови.

Наталка Фарина: Я би пропонувала, щоб Комітет українок Канади з'єднався в одне тіло з Комітетом українців Канади. Немає причини мати роздібнення.

Ярослав Скрипник: Пан Спольський зробив певне враження, що всі наші радіопрограми є на дуже низькому рівні. Може деякі. В нас в Едмонтоні існує щоденна півторагодинна програма та керівництво тієї радіостанції вважає її на дуже високому рівні.

Друга річ це справа Шевченківської фундації. Вона вже дійшла до два і пів мільйонів доларів. Вона починає бути дуже популярною. Важливим є те, що є кола й широке число людей, яких проєктів творять велику базу для культурного росту широкої маси нашої громади. Для того створено Шевченківську фундацію. Для проєктів згадані д-ром Петришином, шукаймо фондів з інших джерел — з державних дотацій чи з датків тих осіб, які до сьогодні не вважали за потрібне піддержувати своїми пожертвами Шевченківську фундацію.

Мирон Спольський: Ніде не залишається думка, що радіопередачі є на низькому рівні, але вони працюють під тягарем, який їх може завалити дуже легко. Одна особа провадить радіопрограмою в Едмонтоні та одна особа провадить програмою у Вінніпезі. Та особа мусить забезпечити саму програму, приготувати кожного дня програму, новини, зібрати оголошення, накрутити ті оголошення та приготувати всі звіти. Та одна особа сама робить працю за п'ять чи шість осіб і як довго може та особа витримати на такій позиції, працювати поступово та підносити рівень тієї програми?

Роман Петришин: Пропозиція комітету щодо Шевченківської фундації є така, що мандат цієї фундації повинен бути перевірений і обговорений у консультації з мистцями, які повинні користати з цього.

SUNDAY, OCTOBER 12, 1986 DINNER

Roman Yereniuk — MC

Bishop Myron Daciuk — Opening Prayer

Terry Prychitko — Introduction of Keynote Speaker

Hon. Wilson Parasiuk — Keynote Speaker

Dr. Dmytro Cipywnyk — Thank you to Speaker

SPEECH OF THE HONOURABLE WILSON PARASIUK, M.L.A.

Mr. Chairman, Distinguished Head Table Guests, Ladies and Gentlemen.

It is a great pleasure to be here tonight and bring you greetings on behalf of the Premier of Manitoba, The Honourable Howard Pawley, and my colleagues of the government. I am here tonight for the Premier, who had to go to Europe on a financing investment trip.

I am certainly delighted to be here to take his place because I have a great admiration for what you represent.

The Congress provides an important opportunity for the community to develop a sense of unity that should be fostered for future organizations. It is critical that the Ukrainian community at this stage focus on its future, devise strategies, and safeguard its future.

The Ukrainian community is a determined group of people, and there must be an agreement that the priorities you have set will be realized, and this will be brought ahead by the commitment that every individual and every organization present here will strive towards this. You must be prepared to consolidate community resources both human and financial, and ensure that priorities are addressed.

You must play carefully. The most important thing is that you must evaluate continually, if any measure of success is to be achieved.

In order for an organization to achieve success, the organization must be cognizant of the changes that are taking place in our community and in society in general.

I have decided to basically depart from my notes and speak more extemporaneously about the **Building the Future** document and its contents straight from the heart, so to speak. I found it very precise, thoughtful and very thorough. As a result I hope that I do not ramble too much.

I commend all those involved in the preparation of this document. I imagine it was a very difficult task, but it is a solid piece of foundation work for all Ukrainians across the country. I certainly will read and reread this document, because I felt that I was a part of this book.

To me the challenge of looking where we go from here is great and terribly exciting.

We have six cabinet ministers of Ukrainian descent, out of a total of 21 here in Manitoba, who are, I think 100% "nashi liudy". There are about three or more who wish they were.

The "Anglos" in the cabinet feel very much like a minority. The shoes are on the other foot. So, therefore, there are six cabinet ministers out of twenty one in proportion to about 100,000 or 10% of the Ukrainian population in Manitoba. That reflects something about the changes that are taking place in our society. The fact is that Ukrainians do have some clout, but the chief thing is how and for what purpose are we going to use that clout.

To me, a basic argument in this document is the fact that Ukrainians have a

predictament in the challenge facing them because, in a sense, of their staleness. This had been very well described in this book and what I particularly like about this book is that it is not just about the staleness of the Ukrainians and their particular situation, they also try to relate to similar situations — that of the native people of Canada, to French Canadians of Quebec, even to the Baltic States.

To me that is very, very important. I think Ukrainians have a lot to say about Ukrainians, but I believe that because of their experience, they have a lot to say about society in general.

We talk also about the distinction between multiculturalism within a bilingual framework on the one hand, and bilingualism within the multiculturalism framework on the other. And again, we as a Canadian society think that is a very important distinction to bring forward to the people of this country. I am very pleased that the Ukrainians are doing so.

The report also talks about youth. It talks about getting youth involved, and I am pleased to see that there are a lot of young people present here at your Congress.

All organizations have difficulty in bringing in new people, making them feel at home, and allowing new leadership to evolve. It is very difficult to pass reigns on to younger people.

I became a politician when I was 43 years old. I would not be where I am right now, if there weren't people willing a number of years ago to share a personal experience, to provide an opportunity for me to take on responsibilities, to take on challenges.

Another portion of this document which made me very proud, is the discussion with respect to women. We as Ukrainian organizations, usually have two organizations. The men's deal with the real issues, and the women's deal with the others. But let's face it, women's issues of today are real issues. I would like to see far more women becoming presidents of our organizations.

I remember being a civil servant, working in the legislature when there weren't any women. People were talking about women's issues, and the men dismisses them, but the women persevered and now we have a large number of women in our legislature. We have a Deputy Premier who is a woman. We have two other cabinet ministers. We have one woman Speaker. The work we do at the Legislature has improved tremendously as a result of the perspective brought forth by women.

The final point that I will make is a difficult one. The document describes "a contributionist approach to society" by Ukrainians as being "too much towards the melting pot". Another statement refers that we must try to "ensure a greater preservation of the Ukrainian culture, education and arts". I had to wrestle with these points, because I strongly believe that we must be strong ourselves, but we do have to contribute to a larger society.

Another very important problem in our society has to do with racism and discrimination. The waves of immigrants have always been discriminated against. They have been persecuted. Ukrainians have been in the forefront in this respect having experienced racism themselves and they continue to fight for justice not only for themselves, but justice for all.

A very good foundation to build a pyramid on is a perfect foundation, one that reaches outwards and shares with others. I believe, we, as Ukrainians have a great deal to offer society in this respect.

I conclude by saying that we have six Ukrainian out of 21 cabinet ministers in Manitoba, and I am committing myself to take this document to them, sit down with them and discuss it, talk to the rest of my colleagues about it because it is a tremen-

dous document, a worthwhile document to talk about and to build on.

We live in very difficult times. We as a community, as a society, have a great challenge in trying to build a better society. Think of what we have already achieved, and on that note we are certain to succeed again.

CHORNOBYL PANEL DISCUSSION

Moderator — Roman Yereniuk

Panelists — Dr. John Goffman

Dr. Volodymyr Huda

SPEECH BY DR. J. GOFFMAN

My subject tonight is "Chornobyl, Your Health and Human Rights". These three topics may not seem to go together, but I think it will become clear when the three "why's" are put together.

First, let us go over what really happens in a nuclear accident like Chornobyl. I am sure you saw many things in the paper, in the media, but they have seldom explained to you what is involved. When you have a nuclear power plant operating for a period of time at a high level, such as a 1000 megawatt electrical plant at Chornobyl, you accumulate in the body of that plant, what might properly be described as an astronomical quantity of radioactivity. Every moment that plant operates, whether it breaks down uranium or plutonium atoms in fission to produce the energy which is about a couple hundred million times the energy produced when a carbon atom burns in coal. It also leaves over the pieces of the uranium atom after a couple of neutrons escape and those pieces are what we call the break-down or the fission products. Fission means to split. It would have been nice for mankind, if the energy that came out of the splitting process were all that were involved and that the split products would be like other substances in the world, but many of them are not. They are radioactive. Some of them are radioactive for only a few seconds, and few seconds after they are made, they are gone. Others have, what we call half-lives of periods of one year, ten years, thirty years, some have half-lives of a million years.

What is a half-life? If you start with the same number of atoms at a particular time, say a hundred, and the time it takes to go down to fifty by emitting its radioactivity, that time is called a half-life. If you have a large amount of radioactivity to go down to about a thousand, it takes ten half-lives. Unfortunately, under certain circumstances some of this material gets out.

I will give you a little estimate of how astronomical a quantity of radioactivity is in a nuclear power plant. For the thousand megawatts at Chornobyl, when it is operated for a year, the long lived radioactivities are equivalent to about 2200 Hiroshima bombs. Many people do not realize that. They think a nuclear power plant may be having radioactivity equivalent to one bomb. It is 2200 nuclear bombs worth of long lived radioactivity. In that case you have an idea of how important it is to contain that radioactivity.

Nuclear plant accidents come in several sizes and, when one starts, you get a pretty good idea early whether you have got something that is horrible, or just mild. The mild versus the horrible centers entirely on how hot the reactor gets.

If it does not get very hot, but reaches the containment that contains all the radioactivity, the only things that come out are some gases. One of them is called

xenon, one is called krypton and they are radioactive. They will spread throughout the atmosphere. They do not attach to the body, and they do not stay within the body because they are, the so-called noble gases. They will irradiate people who are in the path of the cloud, and they can irradiate both by inhalation and direct shine. This is gamma radiation which is electro-magnetic radiation like X-rays in a medical facility, except that it is going to be more penetrating in general.

In the next most severe accident, it depends on how easy it is going to boil things up. We can think of boiling water and then you can think of boiling higher, or boiling uranium oxide which is what a nuclear plant is made of and it is possible to boil all of it, if the temperature gets high enough.

After getting all of the noble gases increased, comes the escape of radioactive forms of the chemical elements like iodine, which we all need to stay alive. That is, the chemical element, not the radioactive form. We need it for our thyroid gland. Several forms of iodine are produced in nuclear power plants and these are the next easiest to come out. This is a serious matter because the radioactive iodine cannot only irradiate people from the outside, from the clouds, or from inhalation, but it is taken up by the thyroid gland, and can cause cancer of the thyroid. It can even cause the destruction of the thyroid in larger doses. For example, if it deposits on the land, the cows will average over 45 square meters in a day, and then they put one per cent on what they averaged in a litre of milk. Children then drink the milk, and they get the iodine out of the milk, and have this radioactivity taken up by their thyroids.

From this something else came out, and that something else was radioactive cesium. Radioactive cesium is harder to make into a gaseous form than radioactive iodine and radioactive iodine is even harder to make into gaseous form than radioactive xenon or krypton.

When cesium comes out in quantities, you begin to realize that you have a very major problem on your hands because the cesium comes out in two forms: one is Cesium-137 and the other is Cesium 134. The one form of Cesium-134 is produced in lesser amounts. Cesium-134 has a half-life of 2.3 years and Cesium-137 has a half-life of 30.2 years. And worst yet, cesium deposits easily lie on the ground. There it works its way into the soil, typically less than an inch, on the average, and it stays there. From this soil, it continues to irradiate us all. In fact, we know a great deal about cesium on the soil because all the atmospheric tests of the United Kingdom, the USSR, the USA in the 1950's and 1960's deposited cesium throughout the entire world. More in the northern hemisphere than in the southern hemisphere, and we are being irradiated from it every year since then. An enormous number of studies have been done on how long it stays in the ground, how much radiation is coming out and stays for decades and irradiates us from the ground.

In addition, an enormous amount has been learned about how much we get not only from the ground irradiation, but from the food chain into which the cesiums find their way. There is a very rough approximation, I can say, whereby about 70% of irradiation we are going to get from the deposition of cesium, is from the external sources which is deposited on soil, on buildings, or on concrete. Thirty per cent of the irradiation in most places will come from the food chain.

A little later, I will discuss that similar problem for Ukraine, and it is somewhat different, but it is disheartening for Ukraine. At a rough average, it is 30% irradiation from getting cesium internally, and 70% irradiation from external cesium.

And you can only imagine what the dose will be to people who live in the vicinity that has had definite deposition of cesium. Once you know how much radioactivity

of cesium has been deposited for square meter of area, the relationship between dose and deposit is known.

It turns out that not only Chornobyl released cesium, but it released a lot of it. As a matter of fact, if you take the Soviet estimate as put out in a 382 page report in August, they indicated that 13 percent of all the cesium in the reactor came out and was deposited in the European part of the Soviet Union. We also have measurements from 29 countries around the northern hemisphere in addition to what the Soviet Union derived.

We know that amounts going to the other countries of Europe were comparable to the amounts within the Soviet Union. That means, roughly 26 per cent of the cesium in that plant came out, and that gives you an idea that this was a very hot plant. When you consider the number of tonnes of the material in that plant, it had to be hot enough to get an appreciable release of at least a quarter of the cesium to come out and to travel great distances. Part of the great distance was due to the fact that the material from the explosive forces ejected very high into the atmosphere and, picked up by the winds, it travelled some 700 hundred miles, in some instances, before it came back down to earth.

I am looking at the evidence after about the first few days. It became very clear to me that there will be thyroid cancers and the numbers may very well be in the several hundred thousand between Europe and the Soviet Union. However, the major effect is going to come from Cesium-137 and Cesium-134 deposited on the ground because of their long persistence.

Now, we have a general way that we describe what is going to happen in a given region, where there is a deposition of radioactivity, and we describe that as what we call a dose-commitment. If you deposit so much in a region, what is your expectation for people who live their lives in that area and eat food grown in that area? What dose will they get? Of course, that is very different from what someone will get, by saying, taking a two week trip to Finland, or West Germany, where there was deposited radioactivity, since we are talking about a life-time commitment.

First, let me give you a little of the good news for Canada and the United States of America. The life-time commitment was so extremely low from cesium from the Chornobyl accident that you can virtually forget about it. To figure it over a period of fifty to seventy years, the doses are so small that in Canada, I estimated, that the total number of cancers over the whole period will be something like 67 fatal and non-fatal. In the United States of America the total is 90.

From the measurements reported by the World Health Organization, in a series of reports by the British Government, a very good report by the Finnish Government, and by embassy reports at the United States Environmental Protection Agency obtained I finally have a mountain of paper with descriptions of how much cesium was found in various countries.

I was interested in the accumulation towards the end of May of all of the cesium that had come down. On certain days, after the release, if they gave you that radiation shine, you can calculate the cesium very well. And in this way, I was able to estimate the cesium deposition for 29 countries including the Soviet Union, Canada, United States of America, Japan, South Korea, and also the doses inside Ukraine, Byelorussia, Moldavia, Baltic Republics, and an estimate for Moscow and Leningrad.

As I mentioned to you earlier, from what we know from weapon's testing, we have conversion factors whereby we can go from deposition on the ground to the dose you will get. And so, that part, I believe, is no problem, and I do not think that

I am in any disagreement of any fundamental character with any government or scientist what the dose commitment is from cesium to people. Indeed, when the Soviets put out their massive report in August 1986, I had made out upper and lower estimates of what the cesium release for the reactor would be, and my upper estimate was right on exactly what the Soviets announced. My estimate for the Soviet Union deposition was exactly what they announced for what they call the European part of the Soviet Union.

Now I want to tell you that they estimate for areas that are west of a north-south line which one could put through Moscow. They indicate that their own measurements by helicopter and by ground showed that negligible radioactivity got east of Moscow. Whether what they say is true or not, is of course, another matter. I based anything that I was able to say about it only for the 75 million people living in the European part of the Soviet Union, which they say, was affected.

What we have then is one question, namely: How do you go from one dose to the number of cancers that are being projected into the future? I know that many of you have loved ones in Ukraine, and that you are concerned about their fate and their future. I understand your concern and will be happy to answer any questions that were not covered in my presentation tonight.

But the issue is converting from dose to number of cancer in the future. My conversion to cancer is that inside and outside the Soviet Union, the Chornobyl accident will account for roughly one million cancers in the future. Half of them would be fatal, half not fatal.

As a matter of fact, my calculations indicate that there will be slightly more of them in the area outside the Soviet Union, than inside the Soviet Union. There is one problem to which I will come to later. Now, here is where I part company from just about everything you heard about this subject on the television and in the press, which I feel is very important.

I want to talk about disinformation on human rights. First of all, let me say, it is a great pleasure for me to meet Dr. Walter Huda, who is quite an expert in this field himself. I might say that any of the comments that I have about scientists, I am sure, Walter will appreciate because we talked about it and I do not include him in these comments.

The United Nations Committee and the International Commission on Radiation Protection have put out some useful things, but I consider their estimates for the cancer risk from irradiation to be worthless, obsolete and disinformation. I want to state this very forcefully because I consider that is what it is, and that the continued use of it will simply lead to some real health problems.

This information of translating cancers obviously leads to a very different result for Chornobyl from the one I get. You will hear numbers like 2,000 cancers will result from the whole accident. You will hear some numbers like 50,000. There is one man who used to be on the National Academy of Sciences on the Biological Effects of Ionizing Radiation, or the BEIR Committee, Dr. Edward Radford, who was so disgusted with that Committee that he refused to sign their report and wrote a vigorous dissenting report. He stated in a newspaper interview that putting those people in charge of health is the same as putting the fox in charge of the henhouse.

Dr. Radford was on Australian television and I was out there too, but neither of us knew that we were on the same program because they had taped him before. On that program he suggested 100,000 cancers outside the Soviet Union and with a comparable number inside, it would be 200,000. It turns out that he must have been using the same sort of information I was because Dr. Radford and I disagree by about

3.7 times. In other words, I may range about 3.7 times more serious than he does.

Now, if one wants to discuss disinformation by humans, it means discussing bad behavior by humans, and I would rather be discussing good behavior by humans. I think, all of us here, from what I hear of your Congress, know that many, many humans do a number of inspiring things of a very good behavior every day. In radiation science good behavior is in short supply.

This situation does not suggest to me that humans are hopelessly wicked. On the contrary, humans are very wonderful in general, but the situation is an obvious reminder, and I urge you never to forget it. It is a reality. If you punish honesty and if you reward disinformation, you can expect to get less honesty and more disinformation. It is a fundamental economic law of supply and demand. Punish honesty, you won't see much of it around. Reward disinformation and you will get more of it.

If honesty and radiation science were rewarded, it would be abundant. Instead what happens in radiation science is punishment and total isolation from your colleagues and a loss of research funds. In contrast, if you can make the contra estimate to the hazard of radiation, you will get very generous research grants, and you will be appointed to very prestigious radiation committees.

There are very few sciences where such distortions of truth are possible. In most sciences, the sponsors of the research want the truth, because their projects will fail, if the information is faulty. If you want to go to the moon you don't want bad disinformation on your valves, or anything else. You want the best information. In radiation science, the opposite is the case.

It is the truth about radiation hazards which might cause radiation enterprises to fail. Nuclear medicine and nuclear power are two areas that fear desperately that they are doomed, if the truth about radiation is fully known by the public. People like yourselves know a lot about tyranny, and know just how terrifying the punishment for honesty can be. Severe punishment will reduce the amount of honesty because people simply are not masochists.

In radiation science, the punishment for honesty is not a slave labour camp, it is not a psychiatric prison, it is far less severe, but it is certain. The record of punishment is perfectly clear for all radiation scientists, so it should surprise no one that this information swamps the truth in this field.

It would not be so bad, if there were just the scientists involved in this disinformation, but I am appealed to see the gullibility of the Western press. What surprised me was to see the western press at the helm of the spreading of this information about Chernobyl.

Reporters are usually very smart. If reporters are reporting on the health consequences of smoking, you won't see them quoting all the researchers who personally depend on the tobacco industry. They would not run to a Congress sponsored by the International Tobacco Institute for all their information. On the contrary, on a smoking issue, reporters would at least give equal attention, usually greater attention, to the work of independent science, since they seem to realize that in that field some credibility in their report is important. But, when it comes to cancer consequences of the Chernobyl accident, the reporters turned a total blind eye to the conflict of interest and bias.

Another point that may be of interest to you, is that the evidence is clear that the younger the person at the time of the radiation, the worse the hazard is of radiation induced cancer for the same dose. It is the greatest hazard for children. It is tremendously low for people over 55. In fact, if you are concerned about anyone

over 55 in Ukraine. Belorussia, or anywhere else in Europe, I think that concern is misplaced. The concern should be for the children.

SPEECH PRESENTED BY DR. WALTER HUDA

Firstly, allow me to give you a brief overview about radiation. It is a strange and arcane subject which has a specialized terminology.

X-rays were discovered in 1895 by Wilhelm Roentgen. The year later Becquerel discovered radioactivity, and in the next forty years or so, radiation was effectively restricted for use for research purposes or in terms of its medical applications. People used X-rays for self-evident reasons and isotopes such as Radium 226 were used in the treatment of cancer.

In these forty years or so we have the situation where people were using radiation extensively for medical and research purposes. Very soon after the discovery of radioactivity, the detrimental effects of radiation were recognized.

In 1928 there was a commission set up called the International Commission on Radiation Protection (ICRP). It was set up by the Congress of Cardiology meeting in Stockholm, and since that date this commission has been factually reviewing what we know about the harmful effects of the radiation and giving guidelines, as to what we should do to minimize the radiation exposures.

In 1945 we have the development of atomic weapons. Afterwards we had the military applications of radiation and radioactivity and we also had the development of nuclear power.

By the 1960's a lot of testing of nuclear weapons in the atmosphere had occurred with the consequent release of significant amounts of radioactivity to the environment. A lot of people were concerned about the long term effect that this radioactivity will release.

In 1955 there was a committee set up called the United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation. At that time, 1955, it has been reviewing what it considered the long term effects of radioactive deposits around the world in quantitative terms.

In the 1970's a lot of people were beginning to be rather concerned about what a long term effect of radiation might be. The National Academy of Sciences in the United States formed a committee on the Biological Effects of Ionizing Radiation (Beir III). This Committee reviews the detrimental effect of radiation and produces recommendations on the acceptable way to handle radioactivity.

Before World War Two, the dominant effect of radiation was considered to be a genetic effect. In other words, if you irradiate an individual, you may well induce the detrimental effect in the individual's offspring and that was considered for a variety of technical and scientific reasons as the dominant effect.

Since the Second World War, by studying groups of individuals such as the survivors of Hiroshima and Nagasaki, it has become increasingly clear that the dominant risk to people who were exposed to low levels of radiation is the late induction of cancer. There is usually a latent period that can be as long as decades before the cancer appears. Nowadays, this is considered to be the dominant risk following exposure to radiation.

There is no doubt that a high radiation exposure may increase the risk inducing cancer. The real problem occurs when one is trying to extrapolate from high levels to low levels of radiation. There are all kinds of technical and scientific problems

associated with establishing the nature and the magnitude of the risk. Nonetheless, because we use radiation for a variety of medical, industrial and military purposes, we need to have some kind of guidance.

The literature and the appropriate risk estimates have been obtained by extrapolating from high radiation doses down to low radiation doses. Our distinguished speaker, Dr. Goffman, since about 1969 based on reviews of scientific literature and his own work, believes that radiation risk estimates should be twenty times higher than the values given by the ICRP, UNSCEAR and by BEIR III.

I would now like to give you a brief overview of some of the other aspects not covered in Dr. Goffman's speech.

230 operators worked at the Chornobyl plant and received extremely high radiation levels. Out of 230, all but two were actually in the plant itself. Two of them were highly exposed to radiation because they walked past hot spots of radioactive fallout after the reactor had blown up.

Out of 230, two died immediately after the explosion. One was standing on the reactor when it exploded and the other was killed by falling debris.

Subsequently, 29 individuals died from high levels of radiation. The remaining 200 survivors that are recovering now have a reasonable prognosis. They will all carry an elevated risk of developing a radiation induced cancer as time progresses.

Out of this population of 200, over the next 50 years or so, 26 would normally be expected to die of cancer and an extra six fatal cancers will arise because of the radiation doses received by these operators. So, rather than having 26 people die of so called natural cancer, we would expect up to a total of 32.

Next we look at the individuals who were evacuated from the vicinity of Chornobyl, a population of about 135,000. This population certainly received large radiation doses, but not enough to suffer the acute effects of radiation, such as loss of hair or blood changes. They will suffer primarily from the induction of cancer, with a relatively small number of genetic effects.

This population category in many ways is similar to the survivors of the "A" bomb attacks on Hiroshima and Nagasaki. The follow up studies involved about 90,000 people. Their radiation doses, in general, were a little bit higher than at Chornobyl. I think that certainly there is no doubt and there is no controversy that there will be extra radiation to cancer in this category of 135,000 people. The question arises — how much?

This group, I believe, is going to be studied in the same way as the survivors of Hiroshima and Nagasaki were for the last 40 years. I am sure we are going to increase our knowledge about the late effects of radiation by studying this population category. In the segment of population of 135,000 individuals, you normally expect something in the order of 18,000 of them ultimately get naturally occurring cancer. The radiation risk to the 135,000 people who were exposed to these radiation levels and needed evacuation will result in an extra 200 - 300 fatal cancers over the next few decades.

Next we come along to the 75 million people who were exposed to radiation or radioactive fallout in the Western Region of the Soviet Union. Here, I must complicate the issue by looking at three separate categories. External radiation, which Dr. Goffman talked about and also radiation one gets from the intake of iodine samples, and intakes through the food chain of contaminations being deposited in the ground.

I would like to look at these three categories separately and explain what the long term effects are likely to be.

In a population of 75 million, they will be exposed to external radiation from deposits of radioactivity on the ground. One can estimate the radiation dose, plug in the appropriate international risk estimates, and thereby calculate that somewhere between 7,000 and 13,000 extra radiation induced cancers could arise. In addition to this external radiation from cesium, a lot of iodine came out of the damaged reactor at Chornobyl. Iodine is short lived and reaches man through contaminated milk and concentrates in the human thyroid. The limited data available shows that in the rural regions, where people consume locally produced dairy products, there may be an extra 1,500 thyroid cancers of which up to 10 per cent would be fatal. In the third category, the cesium can get into the food chain and irradiate people by internal exposure. The problem here is that the radiation doses in the future depend very critically on the environmental model that is adapted. This procedure is very difficult, but these exposures will occur and the uncertainties in the qualitative estimates are very large. Some estimates have been made which indicate that the internal hazard may be up to 10 times greater than the external hazard. One thing is clear — we are going to learn a lot about the behaviours of cesium when it gets into the environment because the contaminated countries such as Ukraine and Belorussia have become glorified laboratories.

In ending my presentation, I would like to look at the radiation exposures outside of the Soviet Union from a slightly different perspective. Unfortunately, I have to introduce one scientific term, that has been widely used in the media — the rem. This is the unit that scientists employ to try to estimate the biological damage produced by radiation. I would like to put these numbers in a context that will explain the significance of these radiation exposures.

Everyone who lives on this planet is exposed to radiation. We have cosmic radiation from outer space, we have radioactive materials around us in the ground, building materials and in our bodies which are remnants from the earth's radiation. Scientists can estimate how much you get from this natural background. It is generally somewhere between 0.1 and 0.2 rem per year, and depends on where you live. In addition, there are legal limits for people like myself who work with radiation on a daily basis. As a radiation worker, there is a legal radiation limit beyond which I am not supposed to be exposed to. This limit is 5 rems per year. Most workers who work with radiation would normally receive in the region of 0.5 rems per year. In addition to workers, we also have members of the public. The legal limit to members of the public is 0.5 rem per year. In practice very few would actually receive radiation doses approaching this value. These three sets of numbers are good benchmark figures to use in evaluating the significance of extra radiation exposure such as may be received from the fallout from Chornobyl.

We can now compare the radiation doses outside of the Soviet Union with the benchmark figures of 0.1 and 0.2 rem per year for natural background, 0.5 rem for the legal limit to members of the public and 5 rems per year to radiation workers. For countries such as Poland and Finland, the radiation levels to individuals arising from Chornobyl is comparable to natural background.

In places such as the United Kingdom of Great Britain, the extra radiation for Chornobyl is about 3 per cent of natural background. And finally, in Canada, an assessment has been performed of the Chornobyl contamination in air, water and milk and the resultant doses to Canadians were estimated at 0.0002 rem in the first two months after the reactor exploded.

ПОНЕДІЛОК, 13 ЖОВТНЯ 1986

ЗВІТ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Звіт представив Осип Сливинський.

Пане передсіднику! Світлий конгресе!

Я звітую за Суспільну службу українців Канади, яка відбула свій трирічний з'їзд, тобто дев'ятий з'їзд Суспільної служби українців Канади в п'ятницю, 10 жовтня цілий день і в суботу, 11 жовтня 1986 року пів дня. З'їзд і наради були дуже ділові й пройшли в дружній атмосфері. Ми багато справ обговорили і вирішили. На з'їзді були заступлені всі деять філій, а присутніх було понад сорок осіб. Предсідником з'їзду був Олекса Петришин з Тандер Бей, Онтаріо. Ми відбули збори головної управи й головою Централі вибрано на другу каденцію Степана Харка з Торонто.

Допомогова діяльність Суспільної служби поділяється на льокальну — місцеву і позамісцеву ділянки. Місцева допомога — це поміч різним категоріям потребуючих на терені даної філії — студентам, імігрантам, ведення порад, і т.п. Позамісцева допомога входить у засяг діяльності фонду “Поміч Україні”. Це поміч потребуючим українцям у будьяких країнах поза межами Канади, нпр. у Бразилії, в Польщі, українських втікачам в Європі, і т.п.

У Бразилії отримують нашу допомогу хлібороби через філії Хліборобсько-освітнього союзу й діти різних виховних інституцій. Українські школи й студенти в Польщі також дістають від нас велику допомогу. Недавніми часами ми звернули особливу увагу на будову бурси для дітей початкової школи ім. Тараса Шевченка в Білім Борі. На цю ціль ми вже післали поважну суму грошей і пішлемо ще більше.

Не маю наміру обтяжувати Вас рахунками виплачених допомог. Подам лише кілька сум із звіту Світової ради суспільної опіки при Світовому Конгресі Вільних Українців. Однієї з функцій Світової ради, це вести статистику допомог з наміром, щоб мати якнайповніший образ нашого харитативного сектора в діаспорі. На прохання Світової ради харитативні установи в різних країнах подають їй свої кварталні звіти: кому, що й скільки вислано. Світова рада розсилає копії цих звітів усім установам, які беруть участь у цій акції. В той спосіб ми знаємо кому інші установи помагають, а інші знають кому ми помагаємо. У такий спосіб можна запобігти дублікації допомог на ті самі адреси.

З отриманих звітів Світова рада виготовляє сумаричний річний звіт. Подам кілька цікавих цифер із звіту за 1985 рік. З'єднений український американський допомоговий комітет у Філяделфії видав 102,000 долярів на допомоги головно до Бразилії, а в тому кілька десять тисяч долярів на Земельний фонд, на купівлю землі для малоземельних і безземельних селян у Парані. Союз українок Америки видав 135,000 долярів головно на стипендії українським студентам у Бразилії, як світським так і духовним.

Суспільна служба українців Канади, третя з черги найбільша допо-

могова організація в Канаді, видала в 1985 році 71,000 доларів на допомогу українцям поза межами Канади. Із звітів Світової ради також видно, що українці Канади більше ніж українці Америки звертають увагу на потреби українців в Польщі. Всі три названі організації плюс кілька менших вислали в 1985 році допомог на суму 382,000 доларів. Ця сума неповна, тому що багато харитативних організацій ще не звітують до Світової ради. Тому я з цього місця закликаю всі ваші організації, які роблять харитативну роботу, щоб вони звітували до Світової ради. Для того є дуже прості й легкі формулярі.

Хочу на цьому місці сказати, що Суспільна служба українців Канади також бере участь у загально-громадських акціях, які не є чисто вузького харитативного характеру. При Централі Суспільної служби українців Канади в Торонті створилася кілька місяців тому Чорнобильська комісія, яка діє в тісній співпраці з КУК у Торонті й за апробатою Екзекутиви Централі КУК. Ціллю її діяльності є втримувати пам'ять про Чорнобильську трагедію живою й надати їй розголосу через писання листів до впливових осіб, видання летючок й поміщування статей у часописах. Комісія також плянує різні акції перед канадським урядом. На з'їзді ми ухвалили резолюцію в справі Чорнобиля, яку ми передали конгреосвій резолюційній комісії для включення її в загальні резолюції конгресу.

Наш з'їзд висловив щиру подяку жертводавцям, що безкорисно й віддано працюють у системі Суспільної служби. Деякі наші делегати звітували з вдовolenням і вдячністю про участь кількох церков у збірках для ССУК і на фонд "Поміч Україні".

Замість читати вам реферат про значення допомогової роботи ССУК я прочитаю кілька виїнятків з листів, які ми отримали від тих, кому ми помагаємо. З них ви довідаєтиса з одного боку про потреби наших людей у діаспорі, а з другого боку про значення, яке для них має наша допомога.

У Бразилії є село Шаркиянда коло Круза Машада і як нам пишуть, воно чисто українське. З Шаркиядою ми маємо зв'язки вже п'ять чи шість років. Постійно посилаємо їм пакунки і час від часу трохи грошей. Там є добре зорганізована філія Хліборобсько-освітнього союзу. У листі з 10 червня 1982 писав ним голова Дмитро Маринюк таке: "...за ту поміч нашим людям що Ви посилаєте, то ми Вам дуже дякуємо, бо тут є такі наші українці, що до церкви не ходили, бо не мали доброго шмаття, а тепер вийдуть між люди. І так само відколи Ви почали висилати шмаття, то навіть вже наше Товариство віджило й наші українці веселі. Ми тут маємо товариство, філія Хліборобського союзу, маємо свою домівку, до неї сходимоса на збори й вчимо дітей по-українському писати й читати. Домівка стара, вже треба переробляти, а бідні люди й воно так стоїть..."

Ми дальше продовжували висилку пакунків й грошей. За якийсь час вони собі викінчили домівку. Писали нам, що мають замало букварів і читанок й нема защо купити. Ми їм закупили кількадесять букварів і таку саму кількість першої читанки для всіх дітей їхньої школи. У листі з 4 червня 1986 року, новий голова філії в Шаркияді пише нам: "...Ми Вашого чека виміняли на бразильські гроші й використали їх на заве-

дення електричного світла в нашій домівці. Тут тепер заводять електрику по селах. Ми скористали з цієї нагоди і з Вашою щедрою допомогою тепер маємо вигоду в домівці, чи то на забави, чи на навчання українських пісень, народних і церковних. Ми зорганізували малий хор, що вже виступав у інших українських оселях співаючи Службу Божу й народні пісні. Вже навіть співали на українській програмі на радіостанції в сусідньому місті. Також, маючи електрику, можемо викладати українську мову вечорами. Давніше викладали тільки в неділю, тому що в інші дні всі працюють на полі, як учні так і вчителі...”

Тепер треба ще додати, що ми їм у міжчасі вислали гроші на закуп кількадесят примірників букваря й читанок, так що вони можуть і школу провадити. Рік тому ми закупили їм бушель насіння. Однією з постійних проблем наших хліборобів у Бразилії це погані врожаї, головно з браку доброго насіння на завіси. Добре т.зв. “селекційне насіння”. Воно добре родить, але дороге та його треба щотретій рік міняти. Минулого року ми закупили 64 господарям Шаркияди таку кількість фасолі й кукурудзи, якої вони собі бажали, коштом понад 3,000 доларів. Управа філії Хліборобського союзу роздала це насіння безплатно тим господарям і зобов’язала їх усіх, щоб вони по жнивах його подвійно повернули. За два роки, за це звернене насіння управа філії буде мати досить грошей, щоб знову закупити відповідну кількість селекційного насіння. Ось, щої пише новий голова про цю допомогу в листі з 10 вересня 1986 року: “...Ви просите додаткових інформацій про те селекційне насіння, яке Ви нам закупили минулого року. Як уже знаєте від колишнього голови, насіння було роздане членам і на час засіяне. Всі, що взяли насіння вже звертають і управа товариства віддає до кооперативи, тому що для товариства буде більший прихід з депозитованого насіння, як з процентів від грошей в банку... Тільки декотрі господарі, що через посуху мало зібрали або є бідні й мають багато дітей, яким вистарчає лише на харчування й на нові завіси лишилися, щоб віддати насіння по нових жнивах. В нас минулими роками не сіяли пшениці. Вона чомусь не родила. Минулого року дехто посіяв і мав дуже добрий збір. Ми на останніх зборах товариства рішили, щоби всі члени на наступний рік сіяли більше пшениці. У нас її сіють в червні, а збирають в листопаді й так можливо ще орати саме поле й садити кукурудзу й мати двоє жнив річно на тім самім полі...”

Ми дуже вдоволені самі з себе й уважаємо, що наша допомога Шаркияді була дуже ефективна й може на дальшу мету причиниться у великій мірі до економічного піднесення того чисто українського села в Бразилії.

Я приготував ще кілька цікавих цитат з листів з Бразилії й Польщі, але тому, що призначений мені час вже вийшов, то я на жаль на цьому мушу кінчати, а якщо маєте запитання то можете до мене приступити під час перерви, та я дам Вам такі інформації. Дуже дякую за Вашу увагу.

ЗВІТ КАНАДСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІМГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ

Звіт виголошує голова Іміграційної служби Богдан Микитюк.

Нині ми маємо три сотні українських утікачів. Переважно це ті українці, які приїжджають з Польщі до Німеччини, до Швеції, до Італії, до Австрії й до Франції. Тут є проблема та, що Німеччина й Австрія закривають кордони тепер уже й треба мати візу, щоб дістатися до тих країн. Ті, що втікають до Фінляндії то з ними справа мається зовсім інакше й їх Фінляндія арештує та відсилає до 24 годин звідки вони приїжджають і тому ми зв'язуємося з ними телефонічно почерез нашу канадську амбасадку й звіди їх забираємо.

Друга категорія втікачів — це менша частина з Сов'єтського Союзу. Це ті, яких висилає Сов'єтський Союз до “тепліх країн”, як лікарів, інженерів і професіоналістів. До нас приходять аплікації з Індії, Тунісії, з Гіани та з інших країн і ми помалу тих людей також забираємо.

Третя категорія втікачів, це ті, що приїжджають до Канади, як відвідувачі й хочуть тут залишитися. Ми вже домовилися з американським консулятом у Торонті та з Департаментом іміграції в Оттаві. Вони нам уже дозволили тепер перевозити цих молодих людей на один день до Бофало чи до Дітройту та, як вони повертаються сюди, вже дістають канадський статус легального імігранта. Ми вже перевезли до Канади яких 30 молодих людей з цієї категорії.

Із першої та другої категорії, у 1985 році ми знайшли для них 134 спонзорів, а в 1986 році 93 спонзорів. Ці люди помалу приїжджають до Канади. Минулого тижня приїхало п'ять осіб, а попереднього тижня сім осіб. У Європі залишається ще понад 110 утікачів, які будуть чекати навіть і ще два роки, щоб їх спровадити до Канади, поки ми зможемо знайти спонзорів, бо немає на те грошей. Наприклад, у четвер, якраз як ми мали їхати на цей конгрес, з Італії прийшло 11 аплікацій від молодих людей. Один хлопець між ними має 16 років. Вони знаходяться в таборі втікачів в Італії в “Латині”. Це є дуже небезпечне місце й ми тих людей не можемо забрати, бо треба найменше на кожную особу 1,500 доларів. Таких людей до кінця цього року, тобто 1986, буде з яких 200.

Наша проблема є фінансова. Мені дивно, що українські церкви в Канаді зібрали 80,000 доларів і передали на в'єтнамських утікачів для їхнього спонзорювання до Канади, а для наших нічого. Це другий приклад того, що ми робимо, а друга проблема та, що Оттава накладає квоту на кількість спроваджуваних утікачів до Канади. Цього року ця квота була 3,200 осіб зі Східньо-європейського бльоку. Минулого року приїхало около 8,000 поляків до Канади за останні два роки. Канада заплатила за них усі кошти. Канадський уряд рівнож оплачує кошти втікачів з інших країн, а чомусь наших не беруть. Кажуть, що вони не є втікачі. Значить ми платимо податки, в Канаді живемо довший час, а наших українців Канада не бере, як повнозаплачених утікачів і те все спадає на наші організації й ми мусимо за все платити. Тому я прохаю нову Президію Централі КУК, щоб вона поїхала до Оттави та запиталася чому ми мусимо за все платити. Чому ми не можемо користуватися

тими самими правами, як наприклад, поляки, що за них усе оплачує наш уряд в Оттаві, тобто за тиз 50 із 3,000 що є українці.

Другий проєкт, який ми розпочали це справа полонених українців у Афганістані. Війна в Афганістані триває вже шість і пів років. Там знаходяться около 240 полонених, між ними 16 до 20 відсотків є українці. Ми вже два рази вислали добровольців до Афганістану. Ми також вислали шістьох інженерів до амбасад в Пакистані й було вже все готове. До нас телефонували минулої середи, щоб сподіватися тих інженерів у неділю ввечорі в Монреалі, але уряд канадський все спинив. Потому, він наладнав справу й привіз з Афганістану п'ятьох сов'єтських полонених між якими був один українець Ігор Ковальчук з Харкова і чотирьох полонених росія, яких забрала під свою опіку Російська Православна Церква в Торонті. Значить Дж. Кларк себе виправдав і спровадив одну групу полонених до Канади на кошт уряду.

Отже прошу пишіть до нього й старайтеся, щоб він цю справу порушив.

Третя ситуація, яка може Вам відома, це справа спровадження членів родин до Канади зі Сов'єтського Союзу, з України. Сім років тому, наша організація перевела огляд Канади і ми мали понад двісті родин або людей, що хотіли своїх рідних спровадити до Канади, а сов'єти їх не пускали. Ми пізніше довідалися, що люди які робили аплікації, тобто всю процедуру яку треба всім робити, то наше Міністерство закордонних справ не давало цих аплікацій сов'єтам, ані до сов'єтської амбасад, а викидало їх у смітник.

Ми мусимо щось конкретного з цим зробити. Якщо Ви маєте проблему людей стягати до Канади то вишліть нам яких 500 доларів або 400 доларів, щоб стягнути одного бідного імігранта. Така сама проблема є в Торонті, у Вінніпегу та в інших містах. Дякую Вам.

ЗВІТ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ КАНАДИ

Звіт виголошує Андрій Качор.

Світлий конгресе! Українська кооперативна рада Канади відбула свої наради 10 жовтня 1986 року й винесла певні постанови. Для інформації хочу тут подати, що кредитова кооперація в Канаді святкувала цього року, одні голосніше, а другі спокійніше, 85-ліття існування. У тому кооперативному русі, українська кооперація має теж поважний вік бо закінчила 47 років і ми стоїмо перед нашим 50-літтям.

П'ятнадцять років тому українські кооперативи, кредитові кооперативи в першу чергу, на Конгресі українців Канади створили для себе надбудову, яка називається Українська кооперативна рада Канади. До цієї ради входять усі наші кредитові кооперативи та якраз вони відбули свої загальні збори, п'яті з черги.

Ми маємо в Канаді українських кредитових кооператив, які ще признаються до того що вони є українські, бо ми мали їх більше й деякі з них через наші недотягнення перестали бути українськими. Не було кому їх вести й прийшов англієць, француз чи якийсь інший і вони стали

загальними, доступними для всіх членів, а тим самим втратили свою ідентичність і перестали бути українськими. На це звертаю увагу, що треба більше цікавитися життям своїх кредитових кооперативів і бути там активними членами. Активними членами то значить вкладати свої гроші, позичати свої гроші, правда, не ходити до банків. Недавно я мав розмову з одним з керманічів банку, де він сказав: “Скажіть мені, чому ваші люди такі нерозумні? У відділі в банку, де я є управителем то ми маємо понад 35 мільйонів доларів українських грошей, а ми на українські справи нічого не даємо.” Отже натомість якби ті гроші були в нас, то з них і КУК дістав би датки, й Українська світова рада дістала б, тобто СКВУ і т.п.

Ми на терені Канади маємо тепер об’єднаних 60,000 членів. Ми повинні мати принайменше 300,000 до 400,000 членів. Ми повинні ту суму збільшити принайменше в четверо і тому апелюю до вас, представників великих наших організацій, щоб звернули увагу нарешті й перестали “ділувати” з різними фінансовими компаніями, а приступили і зачали співпрацювати з українськими кредитовими кооперативами, які є в різних містах Канади.

Багато людей не знають в котрих містах знаходяться кредитові кооперативи, то я дозволю собі перечитати місцевості. Перша кредитова кооператива, як називається “Нова Громада” повстала 47 років тому в Саскатуні. Пізніше, наступні виникнули в Вінніпезі. Перша була “Карпатія”, а пізніше “Кредитова кооператива північного Вінніпегу”, й інші. Відтак є в Торонті вісім чи десять, в Монтреалю маємо три. В Оттаві, Ст. Кетеренс, Вікторії, Тандер Бей, Судборі, Ошаві, Лондоні, Гамільтоні, Ріджайні, Едмонтоні та в Калгарі. Місцевостей, яких я не назвав, значить, їх там немає і просимо діячів наших громадських організацій чи навіть людей доброї волі, які хотіли б допомогти українській кооперації порозумітися з Українською кооперативною радою і там заснувати нові кредитові кооперативи. Отже, це є апель до вас, шановне панство, щоби ви більше співпрацювали з кредитовою кооперацією, більше були в них активними, давали себе вибирати до проводу й притягали своїх знайомих. Кожний може спокійно приєднати одного-двох членів зі свого оточення для своєї найближчої української кредитової кооперативи.

Я ще собі дозволю закінчити тим, що Кооперативна рада звертається до представників центральних організацій, включно з Фундацією ім. Тараса Шевченка та до всіх інших фундацій, яких ми вже маємо на терені Канади досить багато, щоби гроші не тримали в банках, фінансових компаніях різних тростів, бо вони там не дістають більше відсотків, які може дати українська кредитова кооператива. В цей спосіб відповідно до того скільки ви грошей там вложите, то вони можуть давати відповідно до того різні допомоги нашим українським організаціям, починаючи від Комітету українців Канади, СКВУ, Енциклопедії українознавства, молодечим організаціям, і т.п. Ми є готові, ми постійно допомагаємо, але ми просимо, щоб Ви допомагали нам. Дякую.

ЗВІТ З КОНФЕРЕНЦІЇ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Звіт виголосила голова Комітету українок Канади, Докія Черевик.

Комітет українок Канади відбув свою конференцію в п'ятницю, 10 жовтня 1986 року, напередодні 15 Конгресу українців Канади. Між присутніми були голови централь усіх чотирьох складових організацій: Союз українок Канади (СУК), Ліга українських католицьких жінок (ЛУКЖ), Організація українок Канади (ОУК), та Об'єднання жінок Ліги визволення України (ОЖЛВУ). Були також присутні голови або представниці всіх шістьох відділів: Торонто, Ошава, Гамільтон, Тандер Бей, Вінніпег і Саскатун. Була представниця від Світової федерації українських жіночих організацій (СФУЖО) та почесна голова Комітету українок Канади пані Марія Дима.

Разом усіх учасниць було 127. З того 94 делегати і 33 гості. Вранці були привіти й звіти. Полуденок був в Осередку української культури і освіти де нас угощав вінніпезький відділ Комітету українок Канади, за що ми їм сердечно дякуємо.

По полудні відбувся панель відповідно до гасла конференції, а саме "У світлі 1000-річчя хрещення України, скріпим наші організаційні сили". Тему "Чому нам потрібні жіночі організації" з'ясувала Маруся Підкович. Доповідачка другої теми "Роля професіоналісток в українських жіночих організаціях" була Марія Галькевич, а третьою "Вплив і ціль українських жіночих організацій в українському громадському житті й в канадському суспільстві" Ольга Заверуха. Модератором панелі була Тамара Волощук. Доповіді були дуже цікаві й спровокували широку дискусію.

Після панелі, голова Резолюційної комісії, Любомира Чайківська, прочитала проєкт резолюцій, які прийнято з деякими доповненнями. Перед закінченням полудневої сесії, голова представила нововибрану крайову управу на трирічну каденцію 1986-1989 після ротатійної системи. Склад цієї управи такий: голова — Мирослава Стельмах (ОЖЛВУ), перша заступниця голови — Ярослава Іванчук (ОЖЛВУ), друга заступниця голови — Євгенія Шерман (ЛУКЖ), третя заступниця голови — Йосифина Климків (ОУК), четверта заступниця голови — Надія Шаварська (СУК), протокольна секретарка — Любомира Чайківська (ОУК), кореспонденційна секретарка — Анастасія Бакан (ЛУКЖ), скарбничка — Галя Майба (СУК). Дорадниці — Анна Вах (ОУК), Тетяна Сидор (ОЖЛВУ), Анна Гембарська (ОЖЛВУ), Валентина Мулик-Луцик (СУК), Віра Вербенюк (ЛУКЖ). Контрольна комісія — Оля Михальчук (ОУК), Кароля Ковальчук (СУК), Євгенія Кандя (ЛУКЖ).

По вечері нововибрану голову, Мирославу Стельмах, представила Ярослава Іванчук, а після того пані Стельмах сказала своє слово. Уважаємо, що під кожним оглядом ми мали успішну конференцію. Дякую.

ЗВІТ КРАЙОВОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛЬНИХ РАД

Звіт виголосила голова КЦУШР Петруся Цимбалюк.

Пане передсіднику! Шановна Президіє Комітету українців Канади! Пані і панове! Учасники конгресу!

Звітуємо не як Крайовий центр українських шкільних рад, але як нове зорганізоване тіло. Також висловлюємо невдоволення, що доповідь про сучасний стан шкільництва не був поданий у пленарній сесії. Це один із найважливіших чинників будучности нашої української спільноти в Канаді.

Ми оформилися з 20-ох членів на чолі з передсідником-головою паном Григорієм Мигалем з Тандер Бей та секретаркою Галиною Сенишин з Монтреалю.

Вислухавши дуже ділової доповіді Євгена Рослицького й взявши під увагу його дев'ять напрямних, які послужили, як вказівки праці на майбутнє, ми прийшли до висновку, що ці напрямні й представлені пляни в збірнику "Дії" зі собою гармонізують і ми годимося з їхніми напрямними. Від себе додаємо слідуюче.

1. Знаючи важливість дошкільного виховання дитини, ми закликаємо організувати дитячі садочки з ціллю навчання й засвоєння української мови. Ця акція запевнить у майбутньому українське буття в Канаді.

2. Стверджуємо потребу Координаційного центру шкільних рад для опрацювання та розповсюдження нових шкільних підручників і допоміжних матеріалів. Для того рекомендуємо створення такого центру під назвою "Український дослідний осередок".

3. Для кращої комунікації й зв'язку та узгоднення шкільних програм, ми рекомендуємо відбувати крайові учительські конференції для унапрямлювання чи узагальнювання учительських програм.

Нововибрана управа Крайового центру українських шкільних рад складається з Петрусі Цимбалюк — голова, Адріян Шепertiцький — заступник голови, Оксана Винницька — заступник голови та Анна Біско — секретарка.

ЗАПИТИ Й ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

Дмитро Рудяк: Я маю запитання до пана Микитюка в справі втікачів. Пан Микитюк дав нам до відома стан утікачів по різних країнах, але на жаль є якесь розходження між його звітом, тому що наша філія Суспільної служби в Тандер Бей має спромогу спровадити трьох утікачів, і проминуло вже близько три місяці. До сьогодні ми тих утікачів не дістали, а ми нетерпеливо чекаємо, щоб допомогти тим людям.

Рівнож, мені дуже цікаво довідатися про саму Канадську українську імміграційну службу. Чи Ви маєте якісь відділи по інших містах Канади?

Богдан Микитюк: Ваш лист ми одержали та мушу розвідати, що з ним сталося. Іміграційна служба має одне бюро в Торонті, де zatrudнено двох працівників. Бюро й платня є покриті урядом. Ми дістаємо около 60 до 70 тисяч на рік для отримання бюро не включаючи кошти адміністрації, кореспонденції чи на інші видатки. Ми маємо малу групу, яка сповняє обов'язки. Та все ж таки, за три роки ми стягнули около 900 людей. Контакти маємо з амбасадами та їхніми урядовцями. Контракт з урядом існує почерез Централю КУК. Організація або п'ять осіб можуть дістати формуляр від Іміграційного департаменту й спонзорувати втікачів.

Василь Сірський: Мені було приємно почути звіт Андрія Качора, що наші кредитівки аж такі багаті, бо розпоряджають майном 450 мільйонів доларів. Яку суму кредитові кооперативи дали на народні цілі?

Василь Ситник: Українська кооперативна рада Канади немає багато грошей. Звертатися треба було б до кредитових спілок, які мають ці гроші. 420 мільйонів доларів знаходяться по кредитових спілках. З тих 420 мільйонів доларів поважна сума видана на цілі, які потребує українська громада.

ЗВІТ ВЕРИФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Звітує діючий голова комісії Василь Керелюк.

Пане господарю! Світлий конгресе!

Я не був назначений головою Верифікаційної комісії, але коли ми зійшлися то назначений голова був перешкоджений і не міг бути присутній, так що цей обов'язок припав мені.

Нас було сім осіб назначені до Верифікаційної комісії. Двоє осіб були перешкоджені під час наших нарад, тобто п'ять осіб приготували цей звіт. Всі документи передаємо до секретаря для рекорду та щоб можна було все перевірити.

Хочу подякувати тим людям, які реєстрували. Вони були дуже точні, так що не було ніяких проблем розібрати всі їхні документи.

Всіх зареєстрованих повноправних делегатів разом було 556. Гостей було зареєстровано 18. Так що разом усіх зареєстрованих було 574 осіб. Сердечно дякую.

ЗВІТ НОМІНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Звітує Михайло Ромах, голова Номінаційної комісії.

Номінаційна комісія, яка є визначена дуже докладно в статуті КУК зібралася й складалася в такому складі: голова — Михайло Ромах, секретар — Богдан Шулякевич, члени — Теодозій Буйняк, Андрій Мельничук, Антін Яремович і Степан Петелицький.

У висліді нашого засідання ми маємо рекомендацію на президента

Централі КУК — Дмитра Ціпивника. Ми пропонуємо, щоб насамперед перевести вибори на президента Централі КУК, а опісля ми подамо до відома інших членів Крайової Екзекутиви.

Поки передсідник переведе формально вибір президента, я перше попрошу Ярослава Скрипника, щоб сказав декілька слів про Дмитра Ціпивника.

Ярослав Скрипник: Хочу всім заявити, що Союз українців самостійників постановив з належною повагою поставитись до вибору президента Централі Комітету українців Канади, подати до відома задалегідь кандидата та його погляди. Кандидат зустрічався з проводами організацій чи людьми й недавно появилось інтерв'ю з ним в українському часописі. З того інтерв'ю прочитаю три короткі дані, які є нам сьогодні дуже важливі.

Перше, це зв'язок з урядом. На питання, як він бажає ці зв'язки здійснювати, відповідь була така: “Політика це процес зміни. Важливе питання треба розглядати з погляду політики, бо в демократичній країні мусить існувати тісний зв'язок між виборцями й вибраними. Одні не можуть ефективно служити інтересам країни без других. Ми мусимо зацікавитись нашими вибраними представниками й дораджувати їм. Як можуть вони знати про наші проблеми, якщо ми з ними не говоримо, не писатимемо до них, не ходитимемо на їхні імпрези, чи не запрошуватимемо на наші святкування?”

Друге питання, яке ми поставили нашому кандидатові було: “Які ваші думки про відношення КУК до України?” Відповідь була: “Маємо величезний обов'язок супроти України. Централь КУК мусить дійсно співпрацювати з Світовим Конгресом Вільних Українців. Нам обов'язково треба поліпшити нашу інформаційну службу, щоб швидко й розумно реагувати на події в Україні. Треба систематично інформувати канадський уряд і загальну публіку про національні домагання наших братів і сестер в Україні та організувати відповідні акції.”

Третє питання: “Які ваші думки про ролі церков у Централі КУК?” Відповідь: “Наші традиційні церкви були кріпко пов'язані з національним, суспільним і культурним життям українців. Від тісної співпраці проводи наших церков та громадських установ у системі КУК залежатиме збереження і скріплення духових і культурно-громадських надбань канадських українців. За співпрацю, Комітет українців Канади повинен присвятити належну увагу. Церкви, щоб залишитися впливовим чинником у нашому житті, мусять зуміти ділити долю й долю української людини.

На підставі наших розмов з іншими, Союз українців самостійників вислав до Номінаційної комісії листа. Цей лист вийшов у такій формі:

“Вельмишановні Пані і Панове!

Централь Союзу Українців Самостійників Канади рішила просити д-р Дмитра Ціпивника погодитись кандидувати під час 15 Конгресу українців Канади на президента Централі Комітету українців Канади.

Сьогодні з приємністю повідомляємо Вас, що д-р Ціпивник дав свою згоду. Отож, оцим листом Союз українців самостійників офіційно номінує д-ра Дмитра Ціпивника, як кандидата на президента Централі Комітету українців Канади під час 15 Конгресу українців Канади який відбудеться в місті Вінніпезі, в провінції Манітоби, в днях 10 до 13 жовтня 1986 року. Докладний життєпис д-ра Ціпивника долучуємо до цього листа."

Д-р Дмитро Ціпивник є син саскачеванських степів. Йому сьогодні 59 років. Займає високе професійне становище. Він є медичним директором Саскачеванської комісії надуживання наркотиками. Є активний в українському громадському житті. Очолює Провінційну раду Комітету українців Канади на Саскачеван. Свобідно володіє українською мовою. Як голова Провінційної ради Комітету українців Канади на Саскачеван зумів об'єднати "стару гвардію" та "нетерпеливе молоде покоління". Він забезпечив Провінційну раду поважними фінансами. Д-р Ціпивник оцінює ролі українських традиційних церков у житті канадських українців. Завдяки своїм поїздкам, він обзнайомлений з Канадою. Є повністю поінформований про організаційне життя канадських українців, про їхні потреби, можливості та стремління. Він повністю свідомий відповідальності Комітету українців Канади в діяльності СКВУ.

Союз українців самостійників переконаний, що д-р Дмитро Ціпивник, коли 15 Конгрес українців Канади довірить йому провід Централі Комітету українців Канади, виконає наложений на нього обов'язок бездоганно.

Пані і панове! Члени цього конгресу! Ми номінуємо д-ра Дмитра Ціпивника й просимо вашої підтримки. Дякую.

Голова Президії конгресу, Теозодій Буйняк, дякує Ярославові Скрипникові за представлення кандидата та повідомляє, що немає інших кандидатів. Пропонує вибрати д-ра Дмитра Ціпивника на президента Централі Комітету українців Канади через аклямацію. Конгрес підтримав пропозицію президента грімкими оплесками.

При цьому, президент Конгресу просить голову Номінаційної комісії до дальшого звіту. Михайло Ромах продовжує: До Екзекутиви ми вже вибрали президента. Ним є д-р Дмитро Ціпивник зі Саскатуна. На дальші позиції в Екзекутиві на 1986-1989 є запропоновані такі особи:

перший заступник президента	— Юрій Гвоздулич (УНО)
другий заступник президента	— Ігор Брода (ЛВУ)
третій заступник президента	— Антін Яремович (СУКВ)
четвертий заступник президента	— Василь Вербенюк (ФУПіП)
п'ятий заступник президента	— Григорій Дмитришин (БУК)
шостий заступник президента	— Ярослав Скрипник (СУС)
сьомий заступник президента	— Мирослава Стельмах (Комітет українок Канади)
генеральний секретар	— Марко Міненко (СУС)
координатор	— Іван Геврик (УНО)

фінансовий секретар
скарбник
референт зв'язків
організаційний референт
члени

- Петро Манастирський (ЛВУ)
- Михайло Барилюк (СУКВ)
- Мирон Павловський (ФУПіП)
- Віра Бучинська (БУК)
- Сергій Радчук (Шевченківська
фондація)
- Галя Кравчук (СУСК)
- Софія Качор (Пласт)
- Леся Швалюк (СУМ)
- Данило Бабій (МУНО)
- Осип Сливинський (ССУК)
- Василь Кравчук (СУМК)

Конгрес оплесками приймає склад Екзекутиви Централі КУК на 1986-1989.

До Контрольної Комісії запропоновано таких осіб, говорить Михайло Ромах:

Михайло Воробій — БУК
д-р Наталія Апонюк — СУС
Дмитро Яремчук — УНО
Іван Іванчук — ЛВУ
Анна Смит — СУКВ

Заступниками до Контрольної комісії пропонується:

д-р Володимир Лебедин — ФУПіП
Анна Гембарська — Комітет українок Канади

Конгрес оплесками приймає склад Контрольної комісії на 1986-1989.

До Президії Централі Комітету українців Канади входять по одному представникові від усіх формально прийнятих складових організацій, повідомляє Михайло Ромах. Далі повідомляє, що до сьогодні тільки зголошено трьох кандидатів, а це:

Василь Дідюк — (Спілька українських
журналістів Канади)
д-р Михайло Марунчак — (УВАН)
Андрій Качор — (Українська кооперативна
рада Канади)

Пан Ромах просить організацій, які ще не подали кандидата до членів Президії Централі КУК, це зробити на письмі й вислати до бюро Централі КУК на одобрення.

Повідомляє, що є рекомендація Номінаційної комісії, щоб на будуче номінації до Екзекутиви Централі КУК були переслані до бюро Централі КУК принайменше місяць перед Конгресом, щоб Номінаційна комісія могла над тією справою застановитися перед Конгресом, а не під час самого Конгресу.

Адріян Шепертицький: На минулому Конгресі була згадка, що справа рідного шкільництва є дуже важна й пропонувалося, щоб голова Крайового центру українських шкільних рад був членом Екзекутиви

Централі КУК. Чому і цим разом не включили голови КЦУШР в склад Екзекутиви?

Вияснення з залі Конгресу: Згідно з рішенням Екзекутиви Централі КУК, голова КЦУШР має право перебувати на засідання Екзекутиви коли справа шкільництва є включена в програмі засідання. Голова в тих справах має право голосу і ставить пропозиції, але не є членом Екзекутиви Централі КУК.

Ярослав Скрипник: На минулому Конгресі українців Канади було сказано, що голови провінційних рад КУК входять у склад Президії Централі КУК. Ми хотіли б знати чи голови провінційних рад КУК дальше входять у склад Президії Централі КУК?

Теодозій Буйняк: Голова провінційних рад Комітету українців Канади є покликані на підставі Президії КУК та їх трактується, як членів Президії.

Я тепер дозволю собі в імені Президії 15 Конгресу українців Канади скласти щирі gratulacii нововибраному президентові Централі КУК та побажати йому успіхів у його праці. Я тепер попрошу до короткого слова д-ра Ціпивника.

СЛОВО НОВОВИБРАНОВОГО ПРЕЗИДЕНТА ЦЕНТРАЛІ КУК

Пане предсіднику! Світлий конгресе!

Це для мене є “калчер шок” і я напевно довідаюся до якої міри я мушу пережити цей “калчер шок”, коли я вступлю до головної канцелярії Централі КУК.

Хочу вам щиро подякувати за Ваше одностанне довір'я до мене. Не знаю чи я виконаю все те, чого від мене сподіваєтеся, але напевно постараюся. Вірю також, що ви постараєтеся допомогти мені та Президії й Екзекутиві виконати ті обов'язки, які ви на нас накладаєте.

Очевидно, я сам всього не виконаю. До мене зверталися чи я є Месією. Я не є Месія. Я буду Месією до тієї міри, що ви допоможете нам виконати те, що потрібно буде виконати.

До цього заклик буде потрібно свідомої, гнучкої, виконавчої Екзекутиви. Тому я звертаюся до вас, щоб ваші складові організації доглянули, щоб ті особи, які ви пропонуєте до членів Екзекутиви Централі КУК були ваші найкращі кандидати, люди, які є свідомі ваги свого завдання, нашого українського завдання й нашого завдання в перспективі Канади.

Ми живемо в канадському політичному соціально-економічному морю. Ми п'ємо канадську воду. Ми дихаємо канадським повітрям. У Канаді ми мусимо діяти для піднесення й забезпечення нашої ідентичности для покращення нашої долі.

Тому в моїм заклик до вас я вимагав, щоб ваші представники вміли

нести себе понад своїми особистими бажаннями, понад, можливо, бажанням вашої організації, та включили себе в процес, який буде найкраще віддзеркалювати наше діяння у найвищому координаційному виконавчо-організаційному тілі, а це є Комітет українців Канади. Маю надію, що ви це зробите, бо я буду покладати велику надію на тих людей, яких ви вибрали нині до моєї помочі.

Перед нами стоїть багато важних справ. Ми вислухали дискусії Конгресу, ми вислухали резолюції, ми переконані, що перед нами є величезна праця та велика відповідальність.

Один із наших перших обов'язків буде забезпечити канцелярійний персонал. Без ексекутивного директора ця організація не може діяти.

Мусимо зразу переглянути, де ми стоїмо фінансово. Ви знаєте, що найкраще авто без бензини ніде не заїде. Отже майте на увазі, що виконання проєктів, завдання різних комісій, забезпечення канцелярійного діяння вимагатиме фондів. Будьте щедрими, коли ми прийдемо до вас з проською. Ми розглянемо всі можливості, всі джерела і способи, щоб себе відповідно фінансово забезпечити.

На першому засіданні Екзекутиви ми розглянемо свої пріоритети й відразу приступимо до праці, яку ви на нас наклали.

Я маю також свої пріоритети й буду ділитися з ними з нашою Екзекутивою. Важними справами я вважаю є: відкриття Інформаційного бюро в Оттаві, оборона доброго українського імені, включення молоді до громадських організацій, справа шкільництва, розвинення проєктів культури, живий контакт з урядовими чинниками та етнічними групами.

Нам буде потрібно ваших молитов, бо без Бога ми не дійдемо навіть до порога. Закликаю наших церков до допомоги. Ми Вам можемо допомогти, але без вас ми не обійдемося.

На нас Канада й Україна дивляться з великою надією. З вашою допомогою, ми їхні сподівання удосконалюємо. Щиро дякую.

Після слова нововибраного президента, д-ра Ціпивника, передсідник Конгресу Теодозій Буйняк, склав щиру подяку уступаючому президентові, Іванові Новосадові. Конгрес українців Канади при цьому заспівав уступаючому президентові Централі КУК "На многії літа!".

Теодозій Буйняк: Прийміть від нас щиру подяку, пане Новосад, за повних шість років праці, труду й часу для цієї установи, яка керує суспільно-громадським життям українців у Канаді. Ваша скромна особа може не завжди оцінювалась так, як повинна була оцінюватись, але я думаю, що всі ми згодні з тим, чи були більші чи менші успіхи, ваш труд, ваша праця та ваш вклад у розбудову нашої української громади є оціненим і за це Вам щире спасибі.

Дмитро Ціпивник, нововибраний президент Централі КУК також висловлює свою подяку панові Новосадові за співпрацю та запрошує до дальшої співпраці в майбутньому.

Теодозій Буйняк: Я тепер попрошу голову Фінансово-бюджетової комісії до звіту.

ЗВІТ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТОВОЇ КОМІСІЇ

Звітує голова комісії Лев Шахраюк.

Комісія складалася з таких осіб: голова — Лев Шахраюк, секретар — Петро Микуляк. У додатку брало участь у засіданнях 23 членів.

Після ширшої дискусії, комісія пропонує слідуючий бюджет для затвердження Конгресом.

ПРИБУТКИ:

Національна вкладка	\$13,000
Членська вкладка (від відділів)	19,000
Оподаткування організацій	20,300
Шевченківська фундація (за адміністрацію)	30,000
Харитативно-освітній фонд (за адміністрацію)	41,500
За адміністрування інших проєктів	49,000
Дотації (урядові і інші)	130,000
З продажі видань	2,500
Відсотки	7,400
Із записів та завіщань	16,000
З Конгресових реєстрацій	51,000
Доходи з “Трост Фонду”	20,000
Різні дрібні прибутки	2,300

Разом	<u><u>\$402,000</u></u>
-------	-------------------------

ВИТРАТИ:

Платні працівникам	\$125,000
Обезпечення працівників	5,000
Чинш за приміщення	35,000
Адміністраційні видатки	17,500
Книговедення і легальні витрати	8,000
Поїздки і репрезентації	10,500
Конгресові видатки	51,000
Представництво в Оттаві	145,000
Непередбачені витрати	5,000

Разом	<u><u>\$402,000</u></u>
-------	-------------------------

Пропонований бюджет покриває 1-ий рік праці Централі.

Рівно ж Фінансово-бюджетова комісія пропонує:

1. Всі відділи КУК повинні пересилати до Централі КУК 50 відсотків із зібраних грошей на національний фонд.
2. Складові організації повинні сплачувати свої членські вкладки до Централі КУК квартално.

3. Централь КУК повинна обговорити із складовими організаціями їхні фінансові зобов'язання, беручи під увагу інфляцію та поробити відповідні зміни.
4. Посвідки для зниження дохідового податку повинні видаватись від \$10.00.
5. У якнайскорішому часі затруднити професійного екзекутивного директора.

Я. Соколик: Як голова Торонтонського Відділу Комітету українців Канади, хочу звернути увагу на одну малу річ. Запропоновано є, щоб з національного фонду 50 відсотків віддати до Централі КУК. Ми уважаємо, що Комітету українців Канади не повинен бути сцентралізований, щоб праця проходила не тільки в Централі, а по всіх осередках. Якщо ми, Торонто, віддамо 50 відсотків які ми збираємо, то ми будемо примушені замкнути наше бюро або принайменше знизити рівень нашої праці найменше на 50 відсотків. Це не є завдання нової Екзекутиви КУК і я про це говорив з д-ром Ціпивником. Власне завдання є розбудувати українську діаспору в Канаді якнайширше і для того треба великих фінансів. Нас коштує поважна сума грошей, щоб зібрати національний фонд. Значить ми будемо видавати свої гроші яких ми й так не маємо, щоб зібрати гроші й віддати їх до Централі КУК. Мені здається, що пропозиція, щоб 50 відсотків відсилати до Централі КУК є несправедлива і матиме широку від'ємну акцію для всіх відділів КУК, які діють в Канаді.

Комітет українців Канади повинен бути подібний до великих компаній, які мають свої відділи. Кожний відділ повинен працювати якнайкраще, а щоб він працював як цілість, то він повинен мати на це свої фінанси. Якщо ми таких фінансів не будемо мати, то наша праця буде дуже обмежена. Цього не бажають ані світлий конгрес, ані президія, ані нововибраний голова КУК.

Михайло Височанський: Якщо ми не дамо Централі КУК 50 відсотків, то звідки вона має взяти фонди й працювати? Ми з'їжджаємося й вимагаємо, щоб Централь поробила відповідну працю. Шановні делегати! Даймо їм хоч цю матеріальну поміч, щоб вони мали на чому базувати ту працю. Монреальський КУК пересилає 100 відсотків зібраного фонду до Централі КУК, але працю свою провадить і має фонди.

Внесок прийняти бюджет Централі КУК перейшов. Чотири делегати були проти внеску.

СЛОВО УСТУПАЮЧОГО ПРЕЗИДЕНТА, ІВАНА НОВОСАДА

Пане передсіднику! Шановний конгресе!

На сам перед хочу дати найбільше признання та подяку Софії Качор, яка очолювала комісію, яка підготувала цей конгрес. Багато з вас може не знають, але я мав випадок два місяці тому й вже довший час не

був у канцелярії Централі КУК. Отже, канцелярія й панна Качор виконували всю роботу самі. Їм дійсно належить велика подяка, бо вони дуже багато праці вложили.

При цій нагоді хочу подякувати Анні Вах, яка попередньо солідно працювала в канцелярії Централі КУК. Рівно ж, належить подяка теперішнім працівникам бюро: Ірені Задрavecь — книговод, Гені Май — зв'язок і пошта, Олі Клос — бюрозна сила, Оксані Розумні — координатор інформації. Дуже багато помагала Лідія Гавришків, яка заступала ексекютивного директора впродовж останніх місяців.

Дякую сьогодні Грицеві Дмитришинові, який заступав мене коли я був хворий. Щире спасибі відділам й людям в околицях, які я відвідував, які мене дуже гарно приймали.

Панові Богданові Кравченкові за вміле ведення Комітету розвитку української спільноти як рівнож й бувшим головам.

Належна подяка Іванові Григоровичеві та членам Комісії захисту громадянських прав. Він щиро працював з цілою комісією, щоб якнайкраще виконати свій мандат.

Далі, пан Борис Сірський, який заступав Централю КУК в Оттаві. Він віддав багато праці, щоб нас якнайкраще представити в Оттаві.

Сенаторові Павлові Юзикові, якому попередньо віддали пошану. Дійсно йому належить, бо я не знаю, чи ми колись мали сенатора, який стільки працював для нашого народу.

Пошана і подяка належить Екзекутиві й Президії Централі КУК. Ми часто бували без ексекютивного директора й праця не йшла так легко, але ми старалися діяти якнайкраще по своїй змозі. Спеціально хочу подякувати Петрові Кондрі, який часто мене заступав, коли я не був присутнім.

Рівно ж, складаю подяку сотникові Богданові Панчукові, який все вміло переводить.

Рівночасно, дякую всім тим особам, яких я може сьогодні пропустив згадати.

Вашого нового президента дуже добре знаю. Ми дуже гарно співпрацювали в минулому і я думаю що Конгрес дуже добре зробив, що вибрав його на слідуєчу каденцію. Ваш новий президент має більшу освіту як я. Я собі простий чоловік. Отже працював і віддавав по своїй силі на користь нашого народу. Дуже вам дякую за те, що ви дали мені сьогодні признання.

Конгрес українців Канади попрощав уступаючого президента пісню "На многії літа!".

Теодозій Буйняк: Щире спасибі пане Новосаде. Бажаємо вам сильного здоров'я на довгі роки.

ЗВІТ КОМІСІЇ 1000-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Звітує секретарка комісії Оріся Сушко.

Світлий конгресе! У час 15 Конгресу українців Канади зійшлася

Комісія тисячоріччя на якій були присутні дев'ять представників українських організацій.

Орися Сушко — СУС
Анна Холод — СУС
Галина Юник — Пласт
Тамара Дутка — Пласт
Мотря Кидонь — Пласт
Ярослав Соколик — Відділ КУК в Торонті
Богдан Яремович — СУКВ
Тереса Даревич — ЛВУ
о. Роман Ганкевич — БУК

Вибрано на голову комісії — о. Романа Ганкевича, а на секретарку — Орисю Сушко.

У висліді дискусій прийнято до відома, що до цього часу вже є запроектовані різні відзначення, як наприклад: окремі відзначення наших церков, та кінцеве завершення святкувань під час Світового Конгресу Вільних Українців у листопаді 1988 року в Торонті, Онтаріо. Відзначення Централі КУК повинно мати формат громадського змісту в порозумінні з церковними установами.

Члени Комісії тисячоріччя хрещення України подають наступну рекомендацію до Президії Комітету українців Канади щодо святкувань 1000-річчя хрещення України.

Центрاليا Комітету українців Канади повинна створити все-канадський комітет, щоб виготовити плян і програму на все-канадське імпазантне святкування. Дальше комісія рекомендує, щоб до цього комітету увійшли представники від провінційних рад КУК.

Цілі святкування повинні включати: створення єдности духа всіх українців, виявлення одностунности з поневоленим українським народом та з українцями цілого світу та проведення праці так, щоб увесь вільний світ відчув правду українського народу, звертаючи в першу чергу увагу на старання Москви для дезінформації світу.

Обов'язки комітету повинні включати вироблення календаря усіх запланованих імпрез, створення постійного зв'язку з усіма відділами КУК, складовими організаціями та з церковними установами, та координування й підготовлення величавого завершення святкувань 1000-річчя хрещення України.

Комісія подає слідуучі поради щодо проєктів: створити відповідне “лого”, організувати наукові конференції, фінансувати різні видання, які є тематично пов'язані з добою князя Володимира Великого, влаштовувати різні конкурси для молоді з ціллю психологічної підготовки до цього свята, зробити старання щоб уряд Канади видав відповідну поштову марку, подбати про тривалу парламентарну пам'ятку цих святкувань, використовувати всі засоби модерних середників масової інформації, щоб спопуляризувати цю подію, та постратися, щоб це величаве святкування відбулося в столиці Канади — Оттави. Дякую.

На внесок Андрія Качора Конгрес українців Канади офіційно прийняв рекомендації Комісії тисячоріччя.

ЗВІТ ГОЛОВИ РЕЗОЛЮЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Звіт подає голова комісії, Іван Винницький.

Пане передсіднику! Світлий конгресе!

Зараз будуть вам відчитані до вашої апробати резолюції. Вони будуть прочитані з формальним вступом. Вони віддзеркалюють дух конгресу і підсумовують дискусії, які тривали під час конгресу.

Резолюції будуть вам представлені в чотирьох групах. Одні — загальні резолюції й привіти. Другі — внутрішньо-канадські справи. Далше з черги — зовнішні справи і на кінець — резолюції поодиноких паралельних конференцій.

Дозвольте мені на короткий звіт, як працювала комісія. Була в першу чергу Комісія внутрішніх справ, а друга Комісія зовнішніх справ. Перша комісія діяла під головуванням Петра Кондри і пані Наталії Ємець, а Комісія зовнішніх справ діяла під головуванням Юрія Гвоздулича. Тісно співпрацювали з нами й інші комісії як Шевченківська фундація, Канадсько українська іміграційна служба, Комісія оборони громадянських прав і Верифікаційна комісія.

Резолюційна комісія діяла в такому складі: голова — Іван Винницький, секретарі — Юлія Войчишин та Василь Дідюк в присутності багатьох членів.

Я тепер попрошу Юлію Войчишин відчитати пропоновані резолюції.

РЕЗОЛЮЦІЇ 15-го КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ПРИВІТИ І ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

1. Українському народові на рідних землях і розкиненому на просторах сов'єтсько-московської імперії та всім українцям у діаспорі 15-ий Конгрес українців Канади пересилає свій привіт та запевнює йому свою підтримку в змаганні за його визволення та відновлення самостійної соборної української держави.
2. В особливіший спосіб Конгрес вітає українські християнські церкви та інші українські віроісповідання, їхні проводи і мучеників за віру та християнську Україну. Конгрес засуджує нищення Москвою релігії, руйнування церков, переслідування священників та вірних. Вітає ієрархії і проводи українських церков у діаспорі та закликає до братньої християнської співдії.
3. Виявом нашої відданости християнству — вірі наших предків, ми повинні однодушно відзначити тисячоріччя прийняття християнства в Україні та засудити рішучо привласнення цієї великої дати історії України Москвою. З огляду на близькість тисячоріччя хрещення України 15-ий Конгрес українців Канади звертається до ієрархій наших церков із закликом діяти спільно для відзначення цієї найбільш-знаменної події в історії України.
4. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади вітає Світовий Конгрес Вільних Українців, як найвищу українську громадську надбудову та заявляє йому свою всесторонню піддержку.
5. 15-ий Конгрес боліє над великим нещастям спричиненим недбалістю окупаційної влади в Україні, Чорнобильською катастрофою, співчуває нашим братам і сестрам на рідних землях та запевняє їх про наші старання допомогти їм всіма моральними і матеріальними засобами.
6. 15-ий Конгрес стверджує зорганізованість української спільноти, що виявилася в однастайності спротиву на безпідставне очорнення української спільноти.

15-ий Конгрес вітає створення Комісії захисту громадянських прав при Комітеті українців Канади і висловлює йому своє признання за успішну діяльність, а зокрема за репрезентацію перед Комісією Дешена та за інформування української громади.

Конгрес закликає українську громаду всесторонньо підтримувати працю Комісії, особливо фінансово.

7. 15-ий Конгрес вітає ініціативу осіб, що довели до створення Комітету сприяння розвитку української спільноти при Комітеті українців Канади (ЮСДС).

Конгрес закликає цей Комітет до тісної співдії з Президією Комітету українців Канади і покладає надії на те, що ця акція спричиниться до піднесення культурного рівня та зосередження громадських сил на заході Канади.

Президія Комітету українців Канади доложить усіх старань, щоб підібну акцію поширити на решту Канади.

8. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади вітає появу і масове розповсюдження, головню серед не-українського світу, документального фільму “Жнива розпачу”, при чому висловлює подяку і признання Комітетові дослідження голоду в Україні, що, не зважаючи на величезні труднощі, виготовив фільм, який уже відзначений багатьма нагородами.

ВНУТРІШНЬО-КАНАДСЬКІ СПРАВИ

1. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади доручає нововибраній Екзекутиві КУК-у відкрити представництво Централі Комітету українців Канади в Оттаві на протязі 1987-го року:
 - призначити відповідну суму грошей на цю ціль;
 - доручити підготовчому “Комітетові створення репрезентаційного комітету українців Канади в Оттаві” оформити це бюро;
 - зобов’язати цей тимчасовий комітет періодично звітувати про діяльність Екзекутиві Комітету українців Канади.
2. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади доручає Екзекутиві КУК-у принзачити **Статутову Комісію** для змінення назви “Комітет українців Канади” на “Конгрес українців Канади” та для інших змін у статуті Комітету українців Канади.
3. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади звертається до прем’єр-міністра Канади, Достойного Браєна Малруні іменувати на місце покійного сенатора Павла Юзика заслуженого канадця-українця, свідомого наших потреб, в чому президент Комітету українців Канади готовий подати свою пораду. Доручається Президії Конгресу вислати негайно телеграму в цій справі.
4. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади доручає Президії КУК-у домагатися від СіБіСі (канадської радіотелевізійної передавальної корпорації), яка діє на базі наших податків, щоб їхні програми віддзеркнували український вклад в життя Канади і також, щоб їхні передачі за океан віддзеркалювали український вклад в канадську

дійсність. Це включає передачі українською мовою на мережі СіБіСі в Канаді.

5. Тому що Канада прийняла нову версію національного гимну “О Канадо!”, яка включає слова “Гад кійп авр ленд”, то 15-ий Конгрес Комітету українців Канади доручає Президії КУК-у розглянути всі версії українського перекладу і одобрити одну версію, як офіційну, яка включатиме слова з відношенням до Бога.
6. Тому що відчувається брак відповідної комунікації-зв'язку між Централєю та відділами КУК-у, то 15-ий Конгрес рекомендує нововибраній Екзекутиві КУК-у:
 1. зміцнити живий зв'язок з відділами;
 2. заохочувати людей реагувати на середники масової інформації (мідію) в таких справах, які заторкують українців.
7. Парування міст з СССР: “Twinning of cities”.

Тому що поширення проекту “парування міст” між Канадою і Сов'єтським Союзом Москва використовує для ширення дезінформації, то 15-ий Конгрес доручає Централі КУК-у, Провінційним радам і Відділам КУК-у, щоб відповідно інформували канадські власті і середники масової інформації та виправляли будьякі дезінформації ширені з боку СССР при таких нагодах.

8. 15-ий Конгрес доручає Централі КУК-у заснувати постійний комітет голів провінційних рад Комітету українців Канади, щоб забезпечити міжпровінційну координацію засобів розвитку культури.
9. 15-ий Конгрес доручає провінційним радам Комітету українців Канади розпочати формальні дискусії з провінційними франкомовними асоціаціями в степових провінціях.
10. Тому що в 1991-му році припадає 100-річчя поселення українців у Канаді, то доручається Президії Комітету українців Канади створити спеціальну комісію, яка в співпраці з провінційними і федеральними урядами підготує широке всеканадське відзначення цієї важливої дати.

У зв'язку з цим пропонується:

1. Видання поштової марки.
2. Люксове видання історії поселення українців у Канаді англійською, французькою і українською мовами.
3. Створити фільм з багатогранного життя українців Канади та домовитися з СіБіСі щодо передачі його по всеканадській теле-сітці.

4. Видати монографії українських письменників та мистців різних жанрів, які діяли впродовж цього сторіччя.
 5. Створити спеціальний стипендійний фонд при Фундації Тараса Шевченка для абсолювентів українознавчих дисциплін.
 6. Здвигнути на одній з центральних площ Оттави пам'ятник присвячений українським піонерам, а день його відкриття визначити днем загально канадсько-українського торжества.
11. 15-ий Конгрес закликає українську спільноту в Канаді підтримувати культурні прояви та вияви нової індивідуальної творчості, як духове життя народу на найвищому рівні та доручає Президії Комітету українців Канади посилити виміну культурними досягненнями між провінціями Канади та між країнами поселення українців у вільному світі.
 12. Президія Комітету українців Канади узгодить окремий бюджет на діяльність ради для справ культури при Централі Комітету українців Канади.
 13. Президія Комітету українців Канади доложить усіх старань, щоб в році 1986-му "Міжнародному році канадської музики", впровадити твори композиторів українців, що працюють у Канаді, до репертуару канадських естрад.

ЗОВНІШІ СПРАВИ ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

1. Трагічні наслідки Чорнобильської катастрофи 26-го квітня 1986-го року уряд Сов'єтського Союзу затаює перед власним громадянством і частинно перед зовнішнім світом.

15-ий Конгрес Комітету українців Канади гостро осуджує уряд СССР за його негуманність супроти населення України і стверджує, що уряд СССР злегковажив охоронні засоби при будові реактора в Чорнобилі і саме це спричинило кольосальні жертви в людях тепер та наслідки на покоління:

Тому 15-ий Конгрес вимагає, щоб уряд Канади доложив усіх старань, щоб:

- a) міжнародні комісії дослідили наслідки радіації;
 - b) міжнародні комісії перевірили стан здоров'я тих, які потерпіли від радіації і вели правдиву статистику жертв (захворінь і смертей);
 - b) Сов'єтський Союз дозволив виїхати на захід на лікування тим особам, що потерпіли від радіації;
 - г) Сов'єтський Союз дозволив висилати харчі і ліки в Україну.
2. Щоб уряд Канади, беручи участь у конференції в Відні, як сигнатор

кінцевого Акту Гельсінських Домовлень, поставив рішучу вимогу, щоб ССРСР, який рівно ж є сигнатором названого Акту, дотримувався і виконував прийняте домовлення відносно прав людини.

3. Щоб уряд Канади постійно домагався звільнення всіх політичних в'язнів сумління з в'язниць, концентраційних таборів, психушок і заслань в ССРСР, а бажаючим виїхати з ССРСР дав можливість на поселення в Канаді.
4. 15-ий Конгрес українців Канади доручає Президії і Екзекутиві Комітету українців Канади постійно домагатися, щоб до складу канадської делегації на конференцію у Відні включити кваліфікованих представників КУК-у, які могли б бути компетентними членами делегації.
5. 15-ий Конгрес українців Канади стверджує, що лише деколонізація і розчленування Сов'єтського Союзу на самостійні й суверенні національні держави та ліквідація його тоталітарної системи забезпечать українському народові його національні й людські права і добробут та доручає Президії Комітету українців Канади робити далішні старання, щоб уряд Канади заступав цю справу на міжнародному форумі.
6. 15-ий Конгрес доручає Екзекутиві КУК-у домагатися від уряду Канади прискішення відкриття консуляту **тільки** в столиці України — в Києві.

КОМІСІЯ ЗАХИСТУ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

1. 15-ий Конгрес Комітету українців Канади доручає Президії КУК присвятити відповідну увагу справі українців, що є оскаржені в так званих воєнних злочинах.
2. BE IT RESOLVED that the 15th Congress of the Ukrainian Canadian Committee stands completely opposed to the establishment of any governmental body similar to the American Office of Special Investigations in Canada and directs the National Executive of the Ukrainian Canada Committee to communicate this concern to the federal government.
3. BE IT RESOLVED that the 15th Congress of the Ukrainian Canadian Committee urges the Government of Canada to ensure that any place named in Canada after perpetrators of crimes against humanity, such as Joseph Stalin, be renamed. The National Executive of the Ukrainian Canadian Committee should make this recommendation to the appropriate federal and provincial authorities before October 24th, 1986.
4. BE IT RESOLVED that the 15th Congress of the Ukrainian Canadian

Committee deplores the injustices perpetrated against Ukrainians in Canada between 1914-1920 which involved prejudicial treatment such as internments, deportations and disenfranchisement. The National Executive of the Ukrainian Canadian Committee is directed to communicate these concerns to the federal government in order to obtain appropriate redress.

5. BE IT RESOLVED that the 15th Congress of the Ukrainian Canadian Committee deplores the injustices perpetrated against Ukrainians in Manitoba in 1916 involving the forced closing of Ukrainian-language public schools and the burning and destruction of Ukrainian language text books, and directs the National Executive to communicate these concerns to the Manitoba Government in order to obtain appropriate redress.

КОМІСІЯ 1000-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

15-тий Конгрес українців Канади рекомендує Президії КУК наступне щодо святкувань 1000-річчя хрещення України:

1. Створити всегромадський комітет, щоб він виготовив план/програму на всеканадське імпозантне святкування. Дальше ця Комісія пропонує, щоб до цього комітету ввійшли:
 - а) репрезентації від провінційних рад Комітету українців Канади з углядженням наших Церков.

Цілі цього святкування такі:

1. Створити єдність духа всіх українців;
2. Виявити єднотність з поневоленим українським народом та з українцями всього світу;
3. Так провести працю, щоб увесь вільний світ відчув **правду** українського народу, звертаючи в першу чергу увагу на старання Москви для дезінформації світу.

Обов'язки цього комітету:

1. Виробити календар усіх запланованих імпрез;
2. Створити постійну комунікацію-зв'язок з усіма Відділами Комітету українців Канади, складовими організаціями КУК-у та з церковними установами;
3. Координувати та підготовляти величаве завершення святкувань 1000-річчя хрещення України.

Сугестії щодо просктів:

1. Створити відповідне "Лого";
2. Організувати наукові конференції;
3. Фінансувати різні видання, які є тематично пов'язані з добою князя Володимира Великого;

4. Влаштовувати різні конкурси для молоді з ціллю психологічної підготовки до цього свята, як наприклад, пісня, слово, образотворче мистецтво і т.д.;
5. Зробити старання, щоб уряд Канади видав відповідну поштову марку;
6. Подбати про тривалу парляментарну пам'ятку цих святкувань;
7. Використовувати всі засоби модерних середників масової інформації, щоб спопуляризувати цю подію;
8. Постаритися, щоб це величаве святкування відбулося в столиці Канади, в Оттаві.

UKRAINIAN YOUTH AND STUDENTS' ORGANIZATIONS OF THE UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE

1. Whereas there exists a need in Canada to continue to help students further their education and to promote community leadership, and

In recognition and commemoration of the late Senator Paul Yuzyk's contribution to the Ukrainian community and youth activities,

BE IT RESOLVED that the Ukrainian Canadian Committee encourage the establishment within the Taras Shevchenko Foundation a special scholarship, in the name of the late Senator, for post-secondary students with outstanding academic credentials and exhibiting strong Ukrainian community leadership, enrolled in Ukrainian studies.

2. To facilitate the increased participation of youth in the Ukrainian Canadian Committee, BE IT RESOLVED that the Ukrainian Canadian Committee offer a special student registration rate for delegates to Ukrainian Canadian Congresses, regardless of their organizational affiliations and that the UCC reduce **the membership** dues of student and youth organizations.
3. Under the auspices of the Ukrainian Canadian Committee and facilitated by their administrative offices, we resolve that a joint national youth conference be sponsored in 1987 to discuss issues of current concern to Ukrainian youth,
4. BE IT RESOLVED that a parallel session be held during the UCC congresses on youth and their concerns.
5. In order to introduce Ukrainian Canadian students to the Canadian political process and develop relevant skills, BE IT RESOLVED that the UCC Executive should undertake to sponsor an internship program between active Ukrainian Canadian students and Members of Parliament in Ottawa.

КРАЙОВИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛЬНИХ РАД (КЦУШР)

1. Знаючи важливість дошкільного виховання дитини, ми закликаємо організувати дитячі садочки з ціллю навчання й освоєння української мови. Ця акція запевнить українське буття в Канаді, в майбутньому.
2. Стверджуємо потребу Координаційного центру шкільних підручників і допоміжних матеріалів. Для того рекомендуємо створення такого центру під назвою “Український дослідний центр” (“Ukrainian Research Center”).
3. Для кращої комунікації зв'язку та узгоднення шкільних програм рекомендуємо відбувати крайові учительські конференції для унапрямлювання, чи узагальнювання учительських програм.

КОМІТЕТ УКРАЇНОК КАНАДИ

Привіти

Зібраний на Крайовій Конференції Комітету українок Канади з нагоди 15-го Конгресу Комітету українців Канади 10 жовтня 1986 р., представниці жіночих крайових організацій Канади, делегатки Відділів Комітету українок Канади та всі учасниці вітають ієрархів Українських Церков, Світову федерацію українських жіночих організацій (СФУЖО), Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), хияють голови перед поневоленням українським народом, а зокрема перед українськими жінками, які незломно переносять поневолення окупанта та непохитно прямують до вільного життя на своїй землі.

З глибокою пошаною вітаємо ув'язнених, але нескорених українських жінок у Сов'єтському Союзі, засвідчуємо їм свою любов та пам'ять про них і запевняємо їх, що докладемо всіх можливих зусиль, щоб домогтися для них полекші та звільнення.

Висловлюємо своє глибоке співчуття жертвам ядерної катастрофи в Чорнобилі в Україні.

Постанови

1. З нагоди неповторного ювілею тисячоріччя хрещення України конференція Комітету українок Канади закликає українські жіночі організації однодушно відсвяткувати цю історичну подію.
2. Зазиваємо складові організації подбати про піднесення рівня інтелектуального вишколу свого членства.
3. 15-та Конференція Комітету українок Канади поручає складовим організаціям посилити працю над вихованням молоді в україн-

ському християнсько-національному дусі, а зокрема просимо звернути увагу на світлички, садочки-передшкілля, як найбільш формуючий вік дитини.

4. Апелюємо до зорганізованого українського жіноцтва заохочувати українську молодь вступати в члени існуючих організацій, інституцій та культурних осередків.
5. Крайова конференція Комітету українок Канади засуджує уряд СРСР за закривання фактів у поступовому затроєнні радіацією людства і землі, особливо перед населенням СРСР, як теж і решта світу, спричиненою ядерним вибухом у Чорнобилі в Україні.
6. Звертаємося з особливим закликом бути чуйним і з місця реагувати на всі наклепи в сторону українців і української справи в загальному, які появляються в пресі, радіо і на телебаченні.

УКРАЇНЬСКА КООПЕРАТИВНА РАДА КАНАДИ

Представники українських кооператив у Канаді, зібрані на 5-ий Загальних Зборах Української Кооперативної Ради Канади, що відбулися напередодні 15-го Конгресу українців Канади, дня 10 жовтня 1986 року, після переведеної дискусії, одноголосно схвалили:

1. Подякувати Комітетові українців Канади за дотеперішню моральну підтримку праці українських кооператив, зокрема кредитових, як також за підтримку праці Української кооперативної ради Канади та просити про таку ж допомогу й підтримку в найближчих роках нашої спільної праці.
2. Апелювати, за посередництвом Комітету українців Канади, до українських Церков і до всіх українських громадських організацій та установ, а зокрема до всіх українських фондів на терені Канади, щоб вони повністю користали з услуг українських кредитових кооператив, які об'єднують сьогодні 60,000 членів і обертають сумою 450 мільйонів доларів майна і є готові збільшити свій потенціал у десятиро і рівночасно збільшити в тій же самій пропорції свою матеріальну допомогу всім українським релігійним, науковим, культурно-освітним та іншим організаціям, що такої допомоги потребують.
3. Просити українську пресу, українські радіопередачі і телевізійні програми, щоб вони, з власної ініціативи, частіше інформували українську громаду про працю української кооперації в Канаді, а не тільки робили це в формі платних оголошень.
4. Допомогати нашій молоді студіювати економічно-кооперативні науки, щоб збільшити кадри кооперативних фахівців, які мали б

продовжувати розбудову українських кредитових кооператив, як головну базу для розбудови цілого організованого українського громадського життя.

5. Апелювати до Екзекутиви Комітету українців Канади, щоб вона поробила відповідні зміни в статуті, щоб допустити до Екзекутиви представника Української кооперативної ради Канади, щоб він був співвідповідальним за вирішування українських громадських проблем на терені Канади, а поки це станеться, щоб засідання Президії Комітету українців Канади відбувалися частіше, принайменше раз на три місяці.

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Зважаючи на особливе завдання Суспільної служби українців Канади в українському канадському житті, а зокрема в секторі всесторонньої соціальної допомоги й опіки, IX-ий З'їзд ССУК доручає нововибраний Головній Управі докласти старань, щоби:

1. популяризувати в українській громаді ідеї і практику суспільної допомогової праці,
2. підтримувати діяльність існуючих харатативних товариств, клубів, груп, секцій, тощо,
3. добиватися кращого визнання і постійної підтримки для праці ССУК з боку українських церковних і світських чинників,
4. добиватись визнання і фінансової допомоги від канадських федеральних, провінційних і муніципальних урядів,
5. поліпшити якість української допомогової праці засобами збільшених людських і фінансових ресурсів,
6. посилити контакти із Світовою радою суспільної служби Світового Конгресу Вільних Українців, як рівно ж нав'язати контакти з неукраїнськими допомоговими організаціями в Канаді і поза Канадою,
7. подбати про участь професіональних працівників в праці ССУК
8. ССУК вважає, що українська зорганізована спільнота повинна солідарно стати в обороні своїх членів, які є загрожені чужими, ворожими силами.
9. ССУК стверджує, що існує конечно потреба заопікуватися могилами наших військових, політичних і культурних діячів в різних країнах, яким загрожує забуття, а деяким знищення. ССУК пропонує, щоби при СКВУ створити референтуру охорони могил і готова в цій акції взяти участь.
10. ССУК доложить всіх зусиль, в рамках зорганізаційної структури КУК і при співпраці КУК, щоби справа Чорнобильської трагедії не пішла в забуття. ССУК закликає громадянство кожного року, в день 26 квітня відзначувати у відповідний спосіб річницю цієї трагедії. ССУК, при співпраці КУК, буде далі вимагати через канадський уряд, щоби Сов'єтський Союз:

- а) дозволив міжнародній комісії простудіювати наслідки радіації в Україні,
- б) дозволив міжнародній комісії перевірити стан здоров'я тих, що потерпіли від радіації і вести правдиву статистику жертв (захворінь та смертей),
- в) дозволив виїзд на Захід на лікування тим особам, що потерпіли від радіації,
- г) дозволив висилку харчів і ліків в Україну.

ЗАПИТИ ТА ВИЯСНЕННЯ ДО РЕЗОЛЮЦІЙ

Ярослав Соколик: Акцію видання поштової марки у Ватикані та у Вінніпезі почало формально Товариство українських філіателістів. Цю акцію тільки піддержив СКВУ і закликає всю українську діаспору підтримати цю акцію.

Богдан Яремович: У першій мірі я хочу погратилювати Резолюційній комісії за таку важну й цінну працю та ставлю внесок, щоб якнайскоріше кожний делегат дістав листом ці резолюції.

Леся Гірняк: Я пропоную, щоб Централь КУК вислала офіційний лист протесту до редакції та видавництва Time-Life Books, яке видало книжку п.н. "The Soviet Union". У книжці пишуть, що "Prince Oleh makes Kiev the capital of the first truly Russian state. Vladimir, Grand Prince of Kiev, establishes the Russian Orthodox Church. Kievan Russia reaches its zenith under Yaroslav the Wise."

Якби 5,000 з нас замовили цю книжку на 10-денну спробу, а тоді відіслали її назад з листом протесту, то це вдарило б в кишеню редакцію і може вони тоді би звернули на це належну увагу. Ми повинні слідкувати в часописах, журналах, книжках, і т.п. про перекручення нашої історії та на ці речі зразу реагувати. Відносно книжки, текст листа протесту пропоную як слідує:

"As Ukrainian Canadians, we protest very strongly against your publication of a book *The Soviet Union* which presents inaccurate information. Included in your resume of "Key Facts — Chronicle of Key Events" is the contention that Princes Oleh, Vladimir (Wolodymyr) and Yaroslav are Russian princes.

Russia was not founded until the fourteenth century which makes it difficult to call the territory ruled by the above-mentioned princes from 862 on, three centuries earlier — Russia.

The icon of the twelfth century is also cited as a Russian relic, yet it is clearly a Ukrainian icon.

We are shocked that a publishing house of your stature would not do adequate research and verification of facts before publishing such a book. We are contacting Ukrainian organizations in Canada and in the United States of America to ask them to voice their objections and to publicize this travesty.

We respectfully ask you to recall this book or to enclose corrective material with each volume.

Could it be that your sources were those of Peter Ustinov who made equally glaring errors and to whom objections were sent including many letters to the editors of leading newspapers?

Why was the most unreadable print in the preface used exclusively for the most glaring errors of fact?

It is time that North Americans knew the difference between Ukrainians and Russians. A publication with as wide a circulation as yours could help them considerably. Please do so.

We await your reply impatiently.

Yours sincerely,"

Уляна Плавушак: В імені всіх членів секцій молодечих організацій, я хотіла б звернутися до голови Резолюційної комісії й довідатися де поділися наші резолюції? Ми їх подали під час вашого засідання вчора і мені вдалося довідатися сьогодні, що ви їх одноголосно прийняли. Чому Ви їх не зголосили?

Іван Винницький: Отже, четверта група резолюцій була дискутована на окремій сесії. Ті резолюції вважаються, як створені незалежно від груп резолюцій, які є частиною резолюцій Конгресу. Як такі, вони є опубліковані, як є наша традиція, одначе, це не є конечно, щоб їх тут відчитати і тут затверджувати. Це була наша пропозиція до Президії конгресу. Президія безпосередньо ще не видала свого рішення в цій справі. Якщо є бажання Конгресу і Президія це прийме, то ми можемо їх відчитати. Рівно ж, це відноситься не тільки до ваших резолюцій, але відноситься до резолюцій Комітету українок Канади, Суспільної служби українців Канади, КЦУШР і Української кооперативної ради.

Євген Рослицький: Я є представник від Лондонського Відділу КУК. Я думаю, що всім нам тут є добре відомий факт Івана Дем'янюка. Ми всі з ним глибоко співчуваємо, але сьогодні ми не чули його прізвища на форумі Конгресу. Йому загрожує смерть. Він безпідставно обвинувачений і щоб я не забирав більше голосу, є побоювання що його оборона є недостатня. Я тому попросив би адвоката Ярослава Ботюка, щоб він сказав у тій справі кілька слів.

Ярослав Ботюк: Пане предсіднику! Світлий конгресе!

Справа Дем'янюка є справа надзвичайно великої ваги. В Єрусалимі напевно відбуватиметься суд. Є велика правдоподібність, що Іван Дем'янюк є невинна людина. Та правдоподібність не є взята з повітря. Є на то дуже солідні дані, що він, найбільш правдоподібно не є тим "Іваном" про якого так широко розписалися американські газети. Так як виглядає ситуація тепер, то незалежно від цього, чи Іван Дем'янюк є винний чи невинний, то в Єрусалимі буде відбуватися суд, який матиме далекосяжний вплив на добре ім'я України. На тому суді будуть судити Україну, помимо того, що ті що будуть судити знають, що українці, як такі, самі були жертвою нацистської політики знищення. Яка ситуація? Що ми повинні зробити в цій справі? Година пізна. Мало часу залиши-

лося. Проти Дем'янюка працює цілий Департамент справедливости в Америці, а головню Бюро спеціальних досліджувань. Проти нього працює КГБ, проти нього працюють працівники ізраїльського Міністерства справедливости, поліції й других державних органів ізраїльського уряду. Проти нього працює цілий Світовий жидівський конгрес.

Аби його адвокат був генієм, то однак він не міг би собі дати ради самій і оборонити Дем'янюка. На це потрібно великого штабу оборони і групи дослідників, який міг би доказати, що Дем'янюк є невинною жертвою.

Прошу пані і панове! У кожній ситуації, в кожному нещасті є зародки майбутньої перемоги і щастя. Те, що діється тепер із Дем'янюком, то має в собі також зародки для нас з великим піднесенням. Ці зародки, це є те, якщо буде розумна оборона Дем'янюка, то в Єрусалимі може, фактично, відбутися суд над Сов'єтським Союзом, бо кожний розумний адвокат так буде обороняти справу, що змалює психологічний профіль оскарженого, а Дем'янюка оскаржують у таких страшних злочинах, що кожний адвокат, який буде брати участь в обороні, буде мусіти, бо буде його обов'язок намалювати дійсність, у якій виростав Дем'янюк. Там прийде насильна колективізація, голод, нищення по тюрмах, Винниця, вивози на Сибір і перш усього беззастережене підпорядкування владі.

Людина, яка виростала в Сов'єтському Союзі знає одну річ — що не вільно ніколи протиставитися владі. І якщо ми тільки могли б на тому процесі доказати, що є лінія, яка відмежовує Дем'янюка, як одиницю, від Дем'янюка, як нашого народу, то я є переконаний що ми доб'ємося великих успіхів у прилюдно-зовнішніх відносинах, бо ім'я українське на світі буде інакше, якщо справа Дем'янюка буде розумно поставлена.

Ми не маємо права стояти осторонь. Ми мусимо допомогти родині Дем'янюка зібрати сильну оборонну групу і я звертаюся до Конгресу, щоб усі мали те на увазі. Він самий себе не зможе оборонити, але ми не обороняємо тільки Дем'янюка. Ми обороняємо, обороняючи Дем'янюка, добре ім'я України. Дякую.

Галина Марко: Я би попросила, щоб ми встали і сказали “Отче Наш”, щоб Бог допоміг урятувати Івана Дем'янюка.

Митрополит Української Православної Церкви Канади, Блаженніший Василій Федак переводить молитву, а опісля учасники конгресу співають “Ще Не Вмерла Україна”.

John Gregorovich: I am the treasurer and vice president of the Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society. I want to make it quite clear before we go on and decide on the proposal of changing the name from the Ukrainian Canadian Committee to Ukrainian Canadian Congress, that there was no By-law Committee working before the Congress on this issue and the motion for this then has to come from the floor. The first by-law that we proposed to the by-laws of the Ukrainian Canadian Committee is an amendment which would read: “Be it enacted that the name Ukrainian Canadian Committee be changed to Ukrainian Canadian Congress”.

The proposal to enact a by-law is a separate motion of its own, and we can accept or reject a proposed by-law, but if it cannot be, we rewrite to refrain a motion for enactment into a by-law as the by-law cannot be withdrawn, not mentioning that a by-law or any other are subject to the Canada Corporation Act, and any by-law that is enacted by this Congress would have to go to the Secretary of State to be approved, as this is a formal procedure. However, the process has to start with a General Meeting of the members which has to be for this year.

Теодозій Буйняк: Я не є в силі нічого сказати в цій справі і я думаю, що ми всі знаємо, що ми не можемо нічого зробити тепер. Тому, поставте цю справу, будь ласка, на цьому засіданні, яке буде після закінчення конгресу, на яке я просив усіх членів Екзекутиви Централі КУК.

При цьому Конгрес українців Канади одноголосно приймає всі зачитані резолюції, як рівно ж резолюції з паралельних конференцій.

ОБІД ПОДЯКИ

Шановні гості! Я називаюся Іроїда Винницька. Як голова Крайової пластової старшини в Канаді, я маю честь бути господарем цього обіду. Я тепер попрошу Владику Василя до переведення молитви.

Митрополит Української Православної Церкви в Канаді відкриває обід молитвою.

Шановні гості! Звичаєм цього краю в сьогоднішній день ми складаємо подяку. В першу чергу ми складаємо подяку Всевишньому за ті одержані земні ласки, відтак, у цій інституції, на 15-му Конгресі українців Канади, складаємо подяку найкращим з-поміж нас, всім тим, що спричинилися до росту й розвитку української Канади. Виявом нашої подяки, нашого признання за їхню працю є Шевченківська медаля.

Шевченківська медаля — це найвища нагорода Комітету українців Канади, а тому й всіх українців. Носії Шевченківської медалі, це наші найбільш заслужені, найбільш шановані громадяни.

Шановні присутні! Приступаємо до святочного проголошення і надання Шевченківських медалей.

Церемонію вручення медалей переводять бувший президент Централі КУК, Іван Новосад, при допомозі бувшого заступника президента, Галини Марко.

бл.п. Андрій Бандера — за визначну діяльність у студентському і громадському русі в обороні українських дисидентів.

бл.п. Богдан Гошовський — за видавничу педагогічну і журналістичну працю.

бл.п. д-р Юліян Пелех — за довголітню працю у численних громадських та церковних організаціях.

бл.п. Омелян Тарнавецький — за активність в Українській стрілецькій громаді Вінніпегу.

бл.п. Михайло Шебець — за працю в Українській стрілецькій громаді Торонта.

Malcolm Muggeridge — for truthful journalism in reporting the 1932-33 Famine-Genocide in Ukraine.

His Worship William Norrie, Mayor of Winnipeg — for his contributions towards the development of Ukrainian cultural life in Winnipeg.

Форвин Богдан — за громадську і культурну працю.

Володимир Богонос — за вклад в українське музичне і педагогічне життя Вінніпегу.

адв. Ярослав Ботюк — за працю для української громади.

Марія Вакалюк — за активність в СУК та в інших комітетах міста Ванкуверу.

мгр. Василь Верига — за громадську діяльність і оборони українського імені.

д-р Остап Винницький — за працю в Комітеті дослідження голоду в Україні 1932-33 роках.

Юрій Гвоздулич — за довголітню працю в Президії і на Екзекутиві Комітету українців Канади.

д-р Петро Глібович — за жертвенну працю в українсько-культурному освітньому житті.

Олена Глібович — за довголітню працю в ділянці української музичної культури.

Андрій Господин — за довголітню суспільно-громадську, культурно-освітню і публіцистичну працю.

Андрій Данилів — за працю в українських організаціях Ванкуверу.

Софія Залозецька — за вклад в культурно-освітню працю і за громадську активність.

Никола Залозецький — за довголітню активність на різних відтинках українського організаційного життя в Канаді.

Ярослава Зорич — за довголітню працю на пості редакторки “Жіночого світу” та директорки школи українознавства в Торонті.

Ярослава Іванчук — за суспільно-громадську діяльність в ОЖЛВУ.

д-р Богдан Казимира — за працю в українських католицьких та громадських організаціях.

Іванна Качор — за довголітню та віддану працю на полі рідного шкільництва та виховання молоді.

Софія Климкович — за визначну роботу культурно-освітньої ділянки системи УНО.

д-р Олександра Копач — за наукову, культурну та освітньо-громадську працю.

Марта Кравців-Барабаш — за діяльність в полі українського музичного мистецтва.

Мирослав Куць — за організування та працю в танцювальних ансамблях “Шумка” та “Черемош”.

д-р Микола Кушпета — за працю в Комітеті дослідження голоду в Україні 1932-33 роках.

Володимир Мисак — за всесторонню працю для добра української спільноти Саскачевану.

Володимир Окіпнюк — за заслужену працю в ЛВУ.

Богдан Онищук — за працю в Комітеті дослідження голоду в Україні 1932-33 роках.

Ангелина Павлик — за працю СУК та в Манітобській філії Українського музею Канади.

Іван Павлюк — за довголітню працю в Калгарському відділі КУК.

Фіона Пелех — за громадську діяльність і за вклад в справи багатокультурности.

д-р Зоя Плітас — за жертвенний вклад в розвиток громадського життя.

Ярослав Пришляк — за суспільно-громадську і політичну діяльність на внутрішньому і зовнішньому відтинках.

мгр. Михайло Ромах — за працю на провідних постах УНО.

д-р Євген Рослицький — за вклад в розбудову українського шкільництва в провінції Онтаріо.

Володимир Сагаш — за широку громадську і політичну діяльність.

Калина Сакалюк — за церковну громадську працю.

Ярослав Скрипник — за заслужену працю в СУС у Канаді.

д-р Мелетій Снігурович — за віддану працю в українському житті.

Евгенія Стахів — за працю в ОЖЛВУ.

д-р Олекса Яворський — за віддану довголітню політичну, громадську і журналістичну працю для українського народу.

Дарія Янда — за довголітню діяльність в СУК.

проф. Василь Янішевський — за працю в Комітеті дослідження голоду в Україні 1932-33 роках.

д-р Ганна Янішевська — за довголітню громадську культурну працю.

Михайло Янчура — за активність в Українській стрілецькій громаді Ванкуверу.

Михайло Татарнюк — за виноградарську громадську і культурно-освітню працю в Бритійській Колумбії.

Після вручення медаль, присутні делегати й гості разом відспівали “На многії літа!” в честь нагороджених Шевченківською медалею.

Головний стіл: Григорій Дмитришин, Мавра Ціпивник, Сергій Радчук, Ольга Саварин, Іван Новосад, Докія Черевик, Петро Саварин, посадник міста Вінніпегу Василь Норрі, Владика Василій Федак.

Григорій Дмитришин представив головного доповідача, посадника міста Вінніпегу Василя Норрі, а Докія Черевик склала йому офіційно подяку.

SPEECH BY HIS WORSHIP, MAYOR WILLIAM NORRIE

Distinguished Head Table Guests. Ladies and Gentlemen.

Firstly, I would like to take this opportunity to express my very warm appreciation and gratitude for awarding me the Taras Shevchenko Medal. I felt I was in very good company today, as I listened to and watched the other recipients receive their medallions for service and dedication to the Ukrainian community. I was very humbled to be included in that very distinguished group of people.

This is particularly an appropriate year in which to receive the medallions, as this is the 125th anniversary of Shevchenko's death. The Ukrainian Canadian Committee Winnipeg Branch some months ago presented me with a book, which is the English translation of Shevchenko's poetry. In the forward of that book, Dr. Watson Kirkconnel who was the translator, wrote words that I think are very significant. “Shevchenko's humanitarian ideal is to be coupled with his thoroughly Christian outlook”. It is precisely this that makes his works universally appealing, for regardless of the fact that it deals mainly with a particular East European race, the application can be made to any land, to any country or state.

The person for whom the medal was made — the captain of liberty, a world figure, is someone who belongs firstly to the Ukrainian people, but really belongs to the whole world.

It is a very real pleasure to have the opportunity to welcome so many visitors to our city. We like to think of Winnipeg as the center of Canada, the heart of North America and of course the heart of the Ukrainian community in our country. We are very fortunate to have you all here.

I would also like to say a word about the fact that you have gathered in a city that I think, represents very much the same ideals and the same goals as the Ukrainian Canadian Committee. The City of Winnipeg was born and began its origins with immigration. We are the city where most people have come from somewhere else. Many of our ancestors came from the Old Land. My parents came from overseas. Many immigrants who came from Central Europe had a language barrier to overcome when they came to this country. My parents were supposed to speak English, but when I listened to my mother with her Scottish brogue, I was not really sure that she was speaking English.

I think that the Ukrainian Canadian Committee here in Winnipeg and the Ukrainian community itself have really been one community which has attempted to build long and happy bridges between and amongst our communities. The ability of the Ukrainian community to be so helpful in the field of business and the arts, in education and the church, and yet retain the distinctiveness of language and culture, religion and heritage, is a real credit to the community in this city, and, I am sure, to the city that you represent as well.

It is fortunate that in our country we have the opportunity to do that. Whether we take the opportunity or not, is an individual's decision or a collective community decision, but we have in this country the freedom to make those decisions and to build those bridges, if we really want to. It is not always easy, because we tend to look upon the things that divide us more often, than we look upon the things that bring us together.

I was interested in a very important part of the Congress's program that was dealing with the Deschenes Commission and the problems that are arising out of that exercise. I believe we have to be very careful that we do not dwell on things that separate us, but zero in on things that unite us. There is a great deal of common analogy in the history of the Jewish people and the Ukrainian people — Jewish Holocaust and the Ukrainian Holocaust.

I think too, Ladies and Gentlemen, that the great history that we have in the City of Winnipeg probably came to culmination in June of 1984 when the Ukrainian community of Winnipeg so generously donated to the City a very beautiful Memorial, a statute which commemorates a very sad, a very serious piece of Ukrainian history. We gathered together with the Metropolitans of the two churches, the people of the two churches, the people of the community, the choirs, the general public. We came together and unveiled that magnificent Memorial to the Famine by Mr. Roman Kowal which now stands on the grounds of the City Hall. It has been adopted by all the neighbours.

Many people have commented to me their pride in the Memorial. It stands as a reminder, it stands as a tribute to those millions of Ukrainians who lost their lives in the forced Famine. On the Memorial is an inscription which will be there hopefully in perpetuity for all to remember, a passage from one of Shevchenko's poems which reads as follows:

“On a renewed and blessed earth,
All evil deeds shall disappear,
And mothers there shall be and sons,
And truth shall reign upon the earth.”

What a significant passage to have on the Memorial. In order to correct that which was wrong in the past, we need to remember the unhappy events.

Benjamin Disraeli, the great British Prime Minister once wrote: "As extensive as a man's knowledge of what has been done, the greater will be his power of knowing what to do." We need to learn from history. In a very real sense, God's greatest gift to the human race is the gift of freedom. He has given us free will, in a theological sense and in a political sense. He has given us freedom of the person and to me this dictates the principle philosophy of life.

Democracy is based on the rule of law. Democracy prohibits that we ever give up our rights as individuals. We need to live together in a common society, where rule of law governs, but we must never forget the rights of the individual. We must be able to freely chose those who will make our laws and those who will be answerable to the people.

Ladies and Gentlemen. It is very important that we celebrate this Congress of the Ukrainian Canadian Committee as the UCC stands for those kinds of goals. We know that one of the objectives of the Committee is to protect the freedom and rights of every individual. Again, we can learn from Shevchenko himself. In the history of Eastern Europe, Shevchenko was one of the leading democratic forces contributing to the social betterment of man and to peaceful coexistence among mankind.

I like to think that he might have written the motto for the City of Winnipeg. We have a motto which was adopted in 1971 when we amalgamated thirteen local governments into one city. The motto is: "Unum cum virtuti aliorum". This means — one with the strength of many. Being one, in my view, does not mean that we have to reject our heritage. We are stronger and better people because of our differences. The historic cultures that have been brought to our city, and the fact that we have been able to learn from each other and live with those different cultures and enjoy them, makes Winnipeg a better city.

The Ukrainian Canadian Committee stands for the freedom of people wherever they may be. Our obligation as citizens of the Free World, as citizens of Canada, as members of the Ukrainian Canadian Committee is to try to bring freedom to those countries where there is now lack of it. We enjoy that kind of lifestyle in our country and it is very important that we never forget the needs of the people in Ukraine who do not have that comfort.

Thank you for coming to Winnipeg and have a very successful journey home.

Після обіду, господар, Іроїда Винницька просить д-ра Сергія Радчука, президента Української канадської фундації імені Тараса Шевченка перевести введення нового проводу Централі Комітету українців Канади.

Сергій Радчук: Я тепер попрошу нововибраних і перевибраних членів встати і я переведу офіційну інсталяцію. Прошу підняти праву руку і дослівно за мною повторяти.

Я, Сергій Радчук, (всі члени проголошують своє ім'я і прізвище) член проводу українського суспільства в Канаді та Централі Комітету українців Канади прирікаю служити, як вірний член українського народу в діаспорі для збереження української ідентичності в Канаді і розвитку українських культурних надбань, щоб у рамках нашого канадського громадянства допомогти нашим братам і сестрам на рідних землях дочекатися того часу, щоб зробити для себе ті ж самі права і для них, які ми

маємо в Канаді і щоб наші брати і сестри на рідних землях могли зажити вільним життям у самостійній, соборній українській державі. Я це все прирікаю. Боже, мені в цьому допоможи.

Господар, Іроїда Винницька, викликає на коротке слово голову Конгресової комісії Софію Качор.

Софія Качор: Я щиро дякую за вашу терпеливість і виrozumіння. Якщо були якібудь недотягнення, то вибачте. Я сама не могла цієї праці виконати без допомоги членів комісії, членів Екзекутиви Централі Комітету українців Канади, персоналу Централі Комітету українців Канади та інших. Я сама цього не могли б була зробити без допомоги делегатів. Я вам щиро дякую.

Іроїда Винницька просить усіх встати і просить Кир Мирона Дацюка з Української Католицької Церкви перевести молитву. Владика переводить молитву.

Іроїда Винницька: Закриваю 15-ий Конгрес українців Канади відспіванням гімнів “О Канадо” та “Ще Не Вмерла Україна”.

ЗАРЕЄСТРОВАНІ ДЕЛЕГАТИ 15-ГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Н. Андерст	Торонто	ССУК
М. Андрухів	Монтреаль	ЛВУ
М. Андрушко	Вінніпег	БУК
Катерина Апонюк	Едмонтон	ЛВУ
Евген Апонюк	Едмонтон	БУК
Варвара Бейлі	Вінніпег	БУК
Данило Бабій	Вінніпег	Екзекутива
Женя Балабан	Торонто	УНО
Муся Балько	Вінніпег	Відділ КУК
І. Баняс	Вінніпег	СУМ
Мирон Барабаш	Торонто	ЛВУ
Теодор Баран	Саскатун	БУК
Нестор Бараник	Тандер Бей	СУС
Олекса Барчук	Кенора	Відділ КУК
В. Бартіш	Вінніпег	СУКВ
Микола Бартків	Торонто	ЛВУ
Михайло Барилюк	Вінніпег	Екзекутива
Петро Башук	Вінніпег	Екзекутива
Іван Байрак	Вінніпег	УНО
Савеля Бек	Вінніпег	БУК
М. Бедзик	Ванкувер	УНО
Соня Бейзик	Вінніпег	СУС
С. Безубко	Торонто	ЛВУ
Борислав Білаш	Вінніпег	УВАН
Єлисавета Білич	Вінніпег	СУС
Анна Бісько	Едмонтон	СУМ
Степан Блашків	Гамільтон	ЛВУ
Олена Боднар	Торонто	БУК
Джим Боєчко	Гамільтон	СУСК
Клим Болечовський		ФУКПіП
Оксана Бондарчук	Вінніпег	ФУКПіП
Антон Борис	Вінніпег	Відділ КУК
В. Борис	Саскатун	СУС
Наталка Босак	Вінніпег	СУМ
А. Бойко	Вінніпег	ФУКПіП
Петро Бойків	Едмонтон	ЛВУ
Ігор Брода	Едмонтон	ЛВУ
Л. Брода	Едмонтон	ЛВУ
Олекса Брода	Едмонтон	БУК
Стела Брода	Едмонтон	БУК
Петро Бубела	Торонто	Відділ КУК
Роман Бучок	Вінніпег	1-ша Див. УНА
Віра Бучинська	Вінніпег	Екзекутива
Нестор Будик	Вінніпег	УНО
Данило Бугера	Вінніпег	СУМК

Мирослав Бугера	Вінніпег	СУС
Петруся Бугера	Вінніпег	СУМК
Анна Бумбак	Едмонтон	БУК
Наталка Бундза	Торонто	УНО
О. Бурій	Торонто	ЛВУ
Анна Буртник	Едмонтон	БУК
Т. Буйняк	Торонто	ЛВУ
Андрій Бибко	Гамільтон	СУС
Анна Вах	Вінніпег	УНО
Іван Вах	Вінніпег	УНО
Юрій Вах	Вінніпег	УНО
Марія Вакалюк	Ванкувер	СУС
Л. Ванкевич	Торонто	УНО
Степан Вапляк	Вінніпег	Братство УПА
В. Варшавський	Ватерфорд	ЛВУ
Зенон Ващук	Торонто	КУІС
Володимир Васік	Ошава	Відділ КУК
Анна Василюк	Вінніпег	СУС
Никола Василишин	Толстой	СУКВ
Михайло Вавришин	Торонто	КУІС
Василь Вербенюк	Вінніпег	Екзекутива
Василь Верига	Торонто	1-ша Див. УНА
Іван Вівчарик	Тандер Бей	Відділ КУК
Никола Влад	Вінніпег	СУС
Юрій Водославський	Торонто	Пласт
Любомир Войтів	Торонто	БУК
Тамара Волощук	Торонто	БУК
Т. Волошин	Вестон	Укр. Вільне Козацтво
Оля Воробій	Вінніпег	БУК
Михайло Воробій	Вінніпег	БУК
Лев Вовк	Саскатун	Пров. Рада КУК
Юлія Войчишин	Оттава	Пласт
Іван Войчишин	Оттава	УНО
Нестор Войчишин	Оттава	Пласт
Зенон Войчишин	Оттава	Відділ КУК
Глорія Войтович	Саскатун	БУК
Ірена Вжесневська	Торонто	Відділ КУК
Іроїда Винницька	Торонто	Пласт
Оксана Винницька	Торонто	Пласт
Іван Винницький	Торонто	Пласт
Р. Винницький	Монреаль	СУСК
Остап Винницький	Торонто	ФКУПіП
М. Височанський	Монреаль	УНО
Василь Гайдай	Вінніпег	УНО
о. Р. Ганкевич	Гамільтон	БУК
Евген Гарасимів	Едмонтон	Відділ КУК
Наталка Гарасимів	Едмонтон	СУС
Остап Гавалешка	Вінніпег	Пласт

Василь Гавришків	Вінніпег	Пласт
Тамара Гавришків	Вінніпег	Комітет українок Канади
Теодора Гаврисин	Вінніпег	СУС
Роман Герчак	Вікторія	БУК
Стефанія Геврик	Вінніпег	Комітет українок Канади
Іван Геврик	Вінніпег	Екзекутива
Богдан Гірник	Торонто	ЛВУ
Леся Гірняк	Оттава	Відділ КУК
Ліда Гладисhevська	Калгарі	СУСК
Мирослав Гладисhevський	Калгарі	БУК
Олена Глібович	Торонто	Пров. Рада КУК
Петро Глібович	Торонто	Пров. Рада КУК
М. Глібович	Лондон	СУСК
Зенон Глушок	Вінніпег	Відділ КУК
Анна Гнатюк	Саскатун	Комітет українок Канади
Юрій Гнатюк	Вінніпег	1-ша Див. УНА
Тарас Голиєр	Вінніпег	СУМК
Андрій Горбай	Едмонтон	СУСК
С. Горлач	Торонто	ЛВУ
Стефанія Гринюк	Вінніпег	ОУКО
В. Гуда	Вінніпег	ОУКО
А. Гук	Тандер Бей	ЛВУ
Марія Гуль	Вінніпег	БУК
Теодор Гуменюк	Вінніпег	ЛВУ
М. Гумений	Ванкувер	ЛВУ
Геня Гунчак	Торонто	УНО
Данило Гузик	Ванкувер	ФУКПіП
Ліда Гузик	Ванкувер	ФУКПіП
Юрій Гвоздулич	Вінніпег	Екзекутива
Стефан Франко	Саскатун	СУС
Галя Гадзов	Вінніпег	СУС
Ігор Гавричинський	Вінніпег	Пласт
Марта Гавюк	Вінніпег	БУК
Олег Герус	Вінніпег	УНО
В. Гречин	Вінніпег	
А. Гембарський	Вінніпег	ЛВУ
І.Б. Григорович	Торонто	КУІС
Надя Григорович	Торонто	МУНО
К. Гудзуляк	Ошава	ЛВУ
Богдан Гула	Торонто	БУК
Нестор Гула	Торонто	СУСК
А. Гумонт	Ошава	ЛВУ
П. Дацків	Едмонтон	ЛВУ
Анна Дадик	Суррі	УНО
Ольга Даниляк	Торонто	ССУК

Андрій Данилів	Нью Вестмінстер	УНО
Андрій Данилів	Ванкувер	Відділ КУК
Петро Данилюк	Вінніпег	Взаїмна Поміч
Т. Даревич	Торонто	ЛВУ
Катруся Демчук	Вінніпег	СУСК
Орест Денека	Вінніпег	СУСК
Марійка Дяків	Вінніпег	СУМ
В. Дідюк	Торонто	ЛВУ
Павло Дідковський	Вінніпег	СУС
М. Дідух	Монтреаль	ССУК
Б. Дмитришин	Торонто	СУСК
Галя Дмитришин	Вінніпег	ЛВУ
Гриць Дмитришин	Вінніпег	Екзекутива
Антін Добрянський	Вінніпег	УНО
о. Р. Добрянський	Вінніпег	БУК
Богдан Долішний	Ст. Кетеринс	Відділ КУК
Марія Дорош	Саскатун	СУС
П. Дорожинський	Торонто	УНО
В. Думанський	Ріджайна	СУС
Аделя Дудар	Саскатун	Комітет українців Канади
Данило Дзвоник	Вінніпег	СУСК
Пазя Дзвоник	Вінніпег	СУСК
Станіслав Дзвоник	Кенора	ФУКПіП
В.Г. Дудар	Саскатун	БУК
Тамара Дутка	Гамільтон	Пласт
М. Джулинський	Торонто	СУСК
Роман Єренюк	Вінніпег	Пров. Рада КУК
Наталка Ємець	Торонто	Відділ КУК
Г. Жук	Вінніпег	УНО
Іван Юзик	Вінніпег	Екзекутива
М. Заграбельний	Торонто	УНО
Ольга Завісляк	Вінніпег	СУС
Михайло Захарук	Суррі	СУС
Осип Зазуля	Вінніпег	БУК
Йосип Зубач	Вінніпег	БУК
О. Закидальська	Торонто	Пласт
М. Заверуха	Торонто	ЛВУ
О. Заверуха	Торонто	ЛВУ
Стефан Зйобровський	Вінніпег	УНО
Павліна Ігнаш	Вінніпег	СУС
Степан Ілиняк	Вінніпег	БУК
Г. Іваха	Кенора	ФУКПіП
Іван Іванчук	Вінніпег	Екзекутива
Б. Іванусів	Торонто	ССУК
о. Семен Їжик	Вінніпег	БУК
Г. Йопик	Едмонтон	
Г. Конвей	Едмонтон	ФУКПіП

А. Качовський	Саскатун	СУС
Андрій Качор	Вінніпег	БУК
Іванна Качор	Вінніпег	БУК
Софія Качор	Вінніпег	Екзекутива
В. Кахнич	Тандер Бей	ЛВУ
Маруся Калимін	Торонто	УНО
Михайло Калимін	Торонто	УНО
Евгенія Кандя	Вінніпег	БУК
Ярослав Каптії	Вінніпег	УНО
Іван Каптії	Вінніпег	УНО
Леся Каптії	Вінніпег	УНО
Юрій Карманін	Торонто	УНО
Петро Карплюк	Вінніпег	СУКВ
Лудвіг Кей	Саскатун	СУС
М. Корчак	Гамільтон	ЛВУ
Василь Керелюк	Гамільтон	СУС
Дмитро Керелюк	Реджайна	СУС
Дорис Керелюк	Реджайна	СУС
о. Ф. Керніцький	Вінніпег	СУС
Марія Керніцька	Вінніпег	СУС
о. С. Кіцюк	Вінніпег	Інститут Волинь
М. Кіндзерський	Едмонтон	Братство УПА
Павло Кіт	Торонто	СУС
Н. Кіземчук	Торонто	УНО
М. Кіземчук	Торонто	УНО
Богдан Климків	Вінніпег	УНО
Йосифина Климків	Вінніпег	УНО
Марія Климків	Вінніпег	УНО
Павло Климків	Вінніпег	УНО
Софія Климкович	Едмонтон	УНО
М. Кобак	Реджайна	УНО
Стефан Кобринський	Канора	Відділ КУК
Зенон Кобилянський	Гамільтон	БУК
М. Коцур	Торонто	УНО
Наталя Когуська	Вінніпег	СУС
Іван Коляська	Суррі	СУС
М. Колодій	Торонто	ЛВУ
Марія Комарницька	Торонто	БУК
Петро Кондра	Вінніпег	СУС
Розалія Кондра	Вінніпег	СУС
В. Кондрат	Тандер Бей	1-ша Див. УНА
Л. Корбутяк	Вінніпег	Пласт
М. Корбутяк	Вінніпег	Пласт
Петро Корбутяк	Вінніпег	Відділ КУК
Іван Корда	Тандер Бей	Відділ КУК
Лариса Котелко	Саскатун	СУМК
Галина Коваль	Вінніпег	Пласт
Мішел Ковальчук	Вінніпег	СУСК

Ольга Ковальчук	Вінніпег	СУС
С. Ковальська	Торонто	ЛВУ
п. Ковалюк	Саскатун	УНО
Рахеля Ковалюк	Саскатун	УНО
Богдан Козій	Торонто	СУСК
Ілько Козира	Тандер Бей	Відділ КУК
Галя Кравчук	Вінніпег	Екзекутива
Василь Кравчук	Вінніпег	СУМК
Евген Креноський	Реджайна	Відділ КУК
Зоня Крипакевич	Вінніпег	СУС
М. Кривецький	Вінніпег	СУС
Л. Кривокульська	Гамільтон	ЛВУ
Мирослав Куць	Едмонтон	УНО
В. Кучарський	Вінніпег	ЛВУ
Іван Кухаришин	Едмонтон	БУК
Михайло Кучер	Едмонтон	Відділ КУК
Андрій Кудеревко	Реджайна	ФУКПіП
Евген Кудеревко	Реджайна	УНО
Зірка Кудла	Торонто	СУСК
Григорій Кукса	Вінніпег	Екзекутива
Ярослав Кульба	Монреаль	Відділ КУК
Богдан Кульчицький	Гамільтон	Відділ КУК
Михайло Кулик	Торонто	КУІС
Анна Кулик	Вінніпег	БУК
Валентина Курилів	Вестон	КУІС
М. Кушпета	Торонто	БУК
Олекса Кузів	Тандер Бей	І-ша Див. УНА
Анна Кузьма	Саскатун	Комітет українців Канади
Степан Кузьма	Саскатун	ЛВУ
о. М. Квітковський	Вінніпег	БУК
Мотря Кидонь	Вінніпег	Пласт
Катруся Лабач	Саскатун	СУМК
Галина Ласько	Вінніпег	СУС
Михайло Ласько	Вінніпег	СУС
Михайло Ластівка	Веланд	Відділ КУК
Н. Латишко	Торонто	Пласт
Галина Лазарович	Гамільтон	Відділ КУК
І. Лазурко	Канора	БУК
Клим Лазурко	Канора	БУК
Галина Лазурко	Калгарі	Відділ КУК
Маркіян Лазурко	Калгарі	Відділ КУК
Володимир Лебедин	Вінніпег	ФУКПіП
Антін Лисан	Вінніпег	Відділ КУК
Іванна Левандовська	Вінніпег	ОУКО
Михайло Лозінський	Калгарі	ФУКПіП
Ніна Лугова	Вінніпег	Інститут Волинь
Дорис Личук	Едмонтон	БУК

Михайло Лисий	Тандер Бей	УНО
Богдан Маців	Монтреаль	1-ша Див. УНА
Павлет МакКварі	Вінніпег	СУСК
Галина Максимюк	Саскатун	СУС
Тамара Макух	Саскатун	Комітет українок Канади
Віра Маланчій	Торонто	КУІС
Л. Малавський	Реджайна	БУК
Ірина Малицька	Торонто	БУК
Петро Манастирський	Вінніпег	Відділ КУК
Володимир Мануляк	Вінніпег	Відділ КУК
Іван Марч	Вінніпег	БУК
Л. Маркевич	Едмонтон	ФУКПіП
Я. Маркіза	Монтреаль	УНО
Марта Маркіза	Монтреаль	БУК
Галина Марко	Вінніпег	Екзекутива
Володимир Марко	Вінніпег	СУС
Стефан Мармаш	Вікторія	БУК
М. Мартюк	Едмонтон	ЛВУ
Ф. Мартинюк	Гамільтон	СУКВ
Михайло Марунчак	Вінніпег	УВАН
Петруся Марущак	Вінніпег	СУМК
Петро Марушко	Гамільтон	БУК
Володимир Марич	Едмонтон	БУК
Михайло Марин	Ванкувер	ФУКПіП
Павлина Марин	Ванкувер	ФУКПіП
Осип Масляний	Реджайна	ЛВУ
Зеня Масляна	Реджайна	ЛВУ
Евген Мاستикаш	Торонто	УНО
Іван Матвейко	Саскатун	БУК
В. Мазничка	Тандер Бей	ЛВУ
А. Мелничук	Едмонтон	СУС
о. Р. Мельник	Вінніпег	БУК
Л. Мелоський	Вінніпег	ФУКПіП
Марійка Мелоська	Вінніпег	БУК
А. Мурфій	Тандер Бей	СУС
Леся Михальчук	Вінніпег	МУНО
Іван Михальчук	Оттава	СУС
Оля Михайлишин	Тандер Бей	СУС
Петро Михайлишин	Тандер Бей	СУС
Стефан Мікал	Вінніпег	УНО
Анастасія Міненко	Вінніпег	СУС
Марко Міненко	Вінніпег	Екзекутива
о. Тимотей Міненко	Вінніпег	СУС
Павло Міненко	Вінніпег	СУМК
Андрій Місяк	Вінніпег	СУМК
Степан Мокрій	Вінніпег	УНРада
Олекса Моргун	Вінніпег	Відділ КУК

Таїса Монастирська	Вінніпег	СУМК
Таня Монастирська	Вінніпег	СУМК
Микола Мороз	Торонто	Відділ КУК
Ірина Мицак	Торонто	СУМ
Петро Мицак	Віндзор	Відділ КУК
Григорій Мигаль	Тандер Бей	БУК
Тарас Мигаль	Оттава	Пласт
Петро Микуляк	Торонто	ЛВУ
Богдан Микитюк	Торонто	КУІС
Володимир Мисак	Канора	Відділ КУК
Михайло Мисько	Вінніпег	Відділ КУК
А. Нарожняк	Вінніпег	СУМ
Ліда Нарожняк	Ватердаун	СУМ
М. Назар	Торонто	ЛВУ
П. Небесний	Ошава	Пласт
Фіялка Неведюк	Едмонтон	СУМК
пані Норіс	Оттава	БУК
Юрій Носик	Вінніпег	Пласт
В. Новак	Ватерлю	Братство УПА
Михайло Новицький	Вінніпег	УНО
Іван Новосад	Вінніпег	Екзекутива
Олекса Обаряник	Реджайна	БУК
Даріян Оброца	Вінніпег	Пласт
В. Окіпнюк	Торонто	ЛВУ
Анастасія Олексюк	Торонто	БУК
С. Олішник	Торонто	
Н. Онуфрик	Гамільтон	ЛВУ
Б. Онишук	Торонто	Пласт
Т. Онишук	Торонто	Пласт
Дорін Ортинська	Канора	СУС
Павло Ортинський	Канора	ФУКПіП
В. Осачук	Вінніпег	СУСК
М. Паламарчук	Вінніпег	СУС
Тарас Палій	Вінніпег	ФУКПіП
В. Панаскевич	Вінніпег	Відділ КУК
Богдан Панчук	Монтреаль	СУКВ
Люба Панків	Вінніпег	БУК
В. Папірчук	Калгарі	УНО
Анна Папіш	Саскатун	Відділ КУК
Марія Папівчак	Едмонтон	СУМК
Теодор Пасічник	Саскатун	Відділ КУК
Катерина Пасійка	Реджайна	Комітет українок Канади
Орест Пасійка	Реджайна	СУС
Марія Пастушенко	Едмонтон	БУК
Мирося Паучок	Вінніпег	СУСК
Андрій Павлик	Вінніпег	СУС
Н. Павлик	Вінніпег	СУС

Стефан Павлик	Торонто	СУКВ
Мирон Павловський	Вінніпег	Екзекутива
Фіона Пелех	Едмонтон	СУС
Стефанія Перожак	Гамільтон	ФУКПіП
Степан Петелицький	Ванкувер	БУК
М. Петрик	Вернон	ЛВУ
О. Петришин	Тандер Бей	Відділ КУК
Роман Петришин	Едмонтон	Пров. Рада КУК
Іван Підкович	Торонто	СУСК
Марія Підкович	Торонто	УНО
Тарас Підзамецький	Ст. Кетеринс	МУНО
Стефан Пилипов	Реджайна	
Іван Піцула	Йорктон	БУК
Уляна Плавушак	Вілловдейл	МУНО
А. Погорецький	Стоні Крік	СУС
Р. Потічна	Торонто	Пласт
Ірена Поточна	Торонто	КУІС
Л. Процак	Вінніпег	БУК
Юрій Проценко	Оттава	СУС
М. Процик	Тандер Бей	УНО
Давид Прокопчук	Саскатун	Відділ КУК
Анна Прибила	Гамільтон	УНО
М. Прибила	Гамільтон	УНО
Павло Прихітко	Вінніпег	СУСК
Тарас Прихітко	Вінніпег	Відділ КУК
Ярослав Пришляк	Монтреаль	ЛВУ
Б. Притилюк	Едмонтон	СУС
Ярослав Пук	Вейгревил	СУС
Д. Пиш	Бурлінгтон	УНО
Леоніда Радчук	Вінніпег	Взаїмна Поміч
Сергій Радчук	Вінніпег	Екзекутива
Анна Ралько	Вінніпег	СУС
Ольга Райчаба	Едмонтон	СУС
Тіна Ременда	Канора	СУС
Дмитро Ріпак	Вінніпег	УНСоюз
Стефан Рогатинський	Вінніпег	БУК
Михайло Ромах	Торонто	УНО
Дарія Ромах	Вінніпег	Пласт
М. Романюк	Вінніпег	УНО
Василь Романюк	Вінніпег	БУК
С. Романів	Вінніпег	БУК
О. Романишин	Торонто	ЛВУ
Евген Рослицький	Лондон	Відділ КУК
Роман Рошак	Едмонтон	БУК
Іван Роздільський	Саскатун	Пров. Рада КУК
Дмитро Рудяк	Тандер Бей	ССУК
Іван Рудяк	Вінніпег	БУК
А. Рудницький	Оттава	СУСК

Маріян Рудий	Саскатун	СУМК
Орест Рудзік	Торонто	ФУКПіП
Ярослава Русин	Вінніпег	СУС
Таїса Рузицька	Гамільтон	ССУК
Михайло Ригайло	Саскатун	БУК
Анна Садівська	Гамільтон	Відділ КУК
Петро Саганський	Реджайна	ФУКПіП
Соня Сагаш	Реджайна	БУК
В. Сагаш	Реджайна	Контрольна Комісія
Лиліян Саковська	Саскатун	БУК
Петро Салига	Вінніпег	ССУК
Ольга Саварин	Едмонтон	БУК
М. Савчук	Тандер Бей	УНО
Орися Савчук	Торонто	МУНО
Михайло Семанич	Вінніпег	УНО
Леся Семчишин	Вінніпег	ССУК
Христя Семенюк	Вінніпег	Пласт
Андрій Семотюк	Едмонтон	Пров. Рада КУК
Галина Сенишин	Монтреаль	
Галя Сенишин	Монтреаль	СУС
Володимир Сеніцький	Вінніпег	
Анеля Сенів	Едмонтон	
Микола Сергійчук	Торонто	УНО
Остап Скрипник	Едмонтон	СУСК
Ярослав Скрипник	Едмонтон	СУС
Ліна Слобода	Едмонтон	БУК
Осип Сливинський	Вінніпег	Екзекутива
Е. Смалс	Ст. Кетеринс	ССУК
Анна Смит	Вінніпег	Контрольна Комісія
Григорій Смолинець	Монтреаль	Пласт
Ярослав Соколик	Торонто	Відділ КУК
Мирослав Сорокан	Принс Альберт	СУС
Михайло Сосяк	Вінніпег	МУНО
Дмитро Спасик	Монтреаль	СУКВ
Мирослав Співак	Вінніпег	Відділ КУК
Марія Сполська	Торонто	ССУК
Мирон Сполський	Вінніпег	ФУКПіП
Ольга Станько	Торонто	СУС
Іван Сташук	Ванкувер	ФУКПіП
Юлія Сташук	Ванкувер	Відділ КУК
Ярослав Сташинський	Ст. Кетеринс	Відділ КУК
Лариса Стеценко	Едмонтон	СУМК
М. Сірота	Торонто	УНО
Борис Сірський	Оттава	Відділ КУК
В. Сірський	Торонто	І-ша Див. УНА
Галина Скала	Вінніпег	СУСК
Соня Скібо	Калгарі	Відділ КУК
Софія Скрипник	Едмонтон	СУС

Ірена Сушко	Гамільтон	СУС
Богдан Стебельський	Торонто	Відділ КУК
Савеля Стечишин	Саскатун	СУС
Мирося Стельмах	Вінніпег	Екзекутива
Арсен Степанюк	Торонто	УНРада
Василь Степанюк	Вінніпег	УНО
Марія Столярська	Вінніпег	ФУКПіП
М. Суховерський	Едмонтон	УНО
Тетяна Сидор	Вінніпег	ЛВУ
В. Сидорук	Калгарі	СУМ
Марія Симчич	Вінніпег	СУС
Йосип Ситник	Давфін	
Василь Ситник	Торонто	УНО
Я. Сиваник	Саскатун	ЛВУ
Йосифина Талпах	Саскатун	СУС
Лариса Талпаш	Едмонтон	СУСК
Орест Талпаш	Едмонтон	Пров. Рада КУК
Володимир Талпаш	Давфін	СУС
Григорій Тарас	Ст. Кетеринс	МУНО
Михайло Тарнавський	Тандер Бей	ЛВУ
М. Татарнюк	Ванкувер	БУК
Ярослава Татарнюк	Ванкувер	БУК
Люба Татух	Ошава	Відділ КУК
Ф. Тесарський	Вінніпег	Контрольна Комісія
Богдан Тешнер	Велленд	ЛВУ
о. А. Тетеренко	Вінніпег	Інститут Волинь
Оля Ткачук	Ст. Кетеринс	Пласт
Савеля Тодащук	Вінніпег	Відділ КУК
Д. Тодосійчук	Едмонтон	Пров. Рада КУК
М. Трофаненко	Йорктон	ФУКПіП
Боган Тимець	Монтреаль	ФУКПіП
Д. Тисячний	Калгарі	ЛВУ
Марія Усик	Реджайна	Комітет українок
		Канади
Розалія Фарина	Едмонтон	Відділ КУК
Наталка Фарина	Едмонтон	СУС
Богдан Федчун	Віндзор	СУС
Іван Федорчук	Тандер Бей	І-ша Див. УНА
Люба Федорків	Вінніпег	ФУКПіП
Олекса Федорук	Вінніпег	УНО
Іван Федун	Гримзбі	Відділ КУК
Іван Федусь	Портедж ла Прері	ЛВУ
п. Фенин	Торонто	СУМ
Л. Фіголь	Торонто	СУМ
Юрій Хаба	Едмонтон	БУК
Марія Хаба	Едмонтон	БУК
Степан Харко	Торонто	ССУК
Анна Холод	Саскатун	СУС

Андрій Холод	Саскатун	СУС
О. Харченко	Торонто	ОДУМ
Марта Хомин	Торонто	БУК
Христя Худчак	Оттава	СУСК
Адріян Хоменко	Монтреаль	Пласт
Орися Хроль	Вінніпег	СУМК
Ангелина Хрущ	Саскатун	БУК
Іван Хрущ	Саскатун	БУК
А. Цірка	Торонто	
Василь Цап	Вінніпег	Відділ КУК
Іван Цяпута	Вінніпег	Відділ КУК
Теодор Цехмістро	Монтреаль	Відділ КУК
Дмитро Ціпівник	Саскатун	Пров. Рада КУК
Федір Цимбалюк	Торонто	УНО
Петруся Цимбалюк	Едмонтон	ФУКПіП
Доротея Черевик	Вінніпег	Екзекутива
Зенон Чвалюк	Торонто	УНО
Вероніка Чучман	Саскатун	ЛВУ
Юрій Чучман	Вінніпег	Пласт
Роман Чучман	Едмонтон	СУМ
Ігор Чорнейко	Гамільтон	Відділ КУК
Нестор Чорній	Торонто	Відділ КУК
Люба Чайковська	Вінніпег	УНО
Лев Шахруйко	Торонто	УНО
Степан Шекмар	Вінніпег	ЛВУ
Адріян Шепертицький	Вінніпег	Відділ КУК
Григорій Шербатий	Вінніпег	СУС
Евгенія Шерман	Вінніпег	Контрольна Комісія
Анна Шевель	Вінніпег	СУС
Марія Шкамбара	Торонто	ЛВУ
Ярослав Шудрак	Торонто	ФУКПіП
Богдан Шулякевич	Едмонтон	ФУКПіП
Ліда Шулякевич	Едмонтон	ФУКПіП
Любомир Шулякевич	Вінніпег	Пласт
Леся Шимко	Торонто	СУСК
Л. Шист	Торонто	ЛВУ
пані Шомс	Оттава	БУК
Л. Шахраюк	Торонто	УНО
М. Шмігельський	Едмонтон	Братство УПА
Леся Швалюк	Вінніпег	СУМ
Галина Юник	Торонто	Пласт
Іван Юрчик	Бурлінгтон	СУС
Анна Юпин	Вінніпег	БУК
Марія Юрків	Вінніпег	СУС
Дмитро Якимечко	Портедж ла Прері	БУК
Ерні Якимов	Вінніпег	БУК
Стефан Ямнюк	Вінніпег	СУКВ
Антін Яремович	Вінніпег	СУКВ

Дмитро Яремчук
Е. Яремчук
Петруся Яремчук
М. Ярکو
Е. Ярмдук
Богдан Яримович
Павло Яворський
В. Янішевський
С. Яворський
Дарія Янда

Вінніпег
Тандер Бей
Тандер Бей
Вінніпег
Торонто
Оттава
Монтреаль
Торонто
Вінніпег
Едмонтон

Екзекутива
СУС
СУСК
БУК
ЛВУ
СУКВ
СУС
Пласт
Відділ КУК
СУС

ЗМІСТ

Програма 15 Конгресу	6
Паралельні конференції і комісії	8
Офіційне відкриття Конгресу	9
Присвята	9
Вибір Президії Конгресу	10
Привіти	12
Прийняття програми Конгресу, протоколу з 14 Конгресу та правильника нарад	19
Правильник нарад 15 Конгресу	19
Вибір Конгресовий комісій	22
Звіт Екзекутиви, Президії й Бюра Централі КУК (по-українському)	24
Звіт Екзекутиви, Президії й Бюра Централі КУК (по-англійському)	40
Звіт Комісії захисту громадянських прав	48
Звіт Комісії оборони доброго імени Братства колишніх вояків I-ої Української Дивізії УНА	52
Звіт Комітету сприяння розвитку української спільноти	53
Звіт Української канадської фундації імени Тараса Шевченка	56
Звіт Контрольної комісії	59
Запити до звітів та вияснення	59
Список провінційних рад і відділів КУК	61
Звіт Провінційної ради Альберти	62
Звіт Провінційної ради КУК Саскачевану	69
Звіт Відділу КУК — Ванкувер, Бритійська Колумбія	74
Звіт Відділу КУК — Велланд, Онтаріо	77
Звіт Відділу КУК — Виндзор, Онтаріо	78
Звіт Відділу КУК — Вінніпег, Манітоба	82
Звіт Відділу КУК — Гамільтон, Онтаріо	85
Звіт Відділу КУК — Гримзбі, Онтаріо	88
Звіт Відділу КУК — Едмонтон, Альберта	88
Звіт Відділу КУК — Калгарі, Альберта	91
Звіт Відділу КУК — Канора, Саскачеван	96
Звіт Відділу КУК — Кіркленд Лейк, Онтаріо	99
Звіт Відділу КУК — Летбридж, Альберта	100
Звіт Відділу КУК — Лондон, Онтаріо	102
Звіт Відділу КУК — Монтреаль, Квебек	105
Звіт Відділу КУК — Оттава, Онтаріо	108
Звіт Відділу КУК — Реджайна, Саскачеван	115
Звіт Відділу КУК — Ст. Кетеренс, Онтаріо	116
Звіт Відділу КУК — Саскатун, Саскачеван	117
Звіт Відділу КУК — Тандер Бей, Онтаріо	119
Звіт Відділу КУК — Торгилд, Альберта	121
Звіт Відділу КУК — Торонто, Онтаріо	122
Inter-community Symposium in Regard to the Federal Government's Mandate of Inquiry into War Criminals	136

Запити та вияснення	148
Промова федерального посла А. Вітра під час Конгресового бенкету	150
Маніфестація під пам'ятником Т. Шевченкові	155
Промова проф. Я. Розумного	156
Промова д-р С. Радчука	157
Будуємо будучину: українці канадці в 21-му столітті — проєкт дії	161
Запити та вияснення	175
Промова провінційного міністра В. Парасюка під час вечері в неділю 12 жовтня 1986	179
Панель у справі ядерної катастрофи в Чорнобилі	181
Звіт Суспільної служби українців Канади	189
Звіт Канадської української іміграційної служби	192
Звіт Української кооперативної ради Канади	193
Звіт з конференції Комітету українок Канади	195
Звіт Крайового центру українських шкільних рад	196
Запити до звітів та вияснення	196
Звіт Верифікаційної комісії	197
Звіт Номінаційної комісії	197
Слово нововибраного президента Централі КУК д-ра Д. Ціпивника	201
Звіт Фінансово-бюджетової комісії	203
Слово уступаючого президента Централі КУК І. Новосада	204
Звіт Комісії 1000-річчя хрещення України	205
Звіт Резолюційної комісії	207
Резолюції 15 Конгресу	208
Запити до звітів та вияснення	218
Обід подяки та закриття 15 Конгресу	222
Список осіб, які одержали Шевченківську медалью	222
Промова посадника міста Вінніпегу В. Норрі	224
Список делегатів 15 Конгресу	228

